

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग

जानकारी पुस्तिका

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग
काठमाडौं, नेपाल
असार, २०७५

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग जानकारी पुस्तिका

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग

सिंहदरबार, काठमाडौं

असार, २०७६

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग जानकारी पुस्तिका, २०७६

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग

टेलिफोन: ०१-४२००५९२, ४२००२७२

फ्याक्स: ०१-४२००५९३

इमेल: info@nnrfc.gov.np

वेबसाइट: www.nnrfc.gov.np

ट्वीटर: @nnrfcnepal

सिंहदरबार, काठमाडौं, नेपाल।

प्रकाशकीय

नेपालमा संविधानतः गठन गरिएका तीन तहका सरकारका कार्य-जिम्मेवारीहरू नेपालको संविधानको अनुसूची ५ देखि ९ मा उल्लिखित छन्। कार्य-जिम्मेवारीसँगै तीनै तहका सरकारका राजस्व अधिकार पनि संविधानको अनुसूचीमा स्पष्ट गरिएका छन्। प्रदेश तथा स्थानीय तहको कार्य-जिम्मेवारीले सिर्जना हुने वित्तीय स्रोतको माग उनीहरूले परिचालन गर्ने आन्तरिक राजस्वले पूर्ति गर्न सम्भव नहुने भएकाले नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहबीच राजस्वको बाँडफाँट हुने र वित्तीय समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदानलगायतका अन्तरसरकारी वित्त हस्तान्तरण हुने व्यवस्था संविधानको धारा ६० मा गरिएको छ।

संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच स्रोतको सन्तुलित र समन्यायिक बाँडफाँट हुने सुनिश्चितताका लागि नेपालको संविधानमा राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको व्यवस्था गरिएको छ। यस आयोगले नेपालको संविधानको धारा २५१ मा गरिएका काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी व्यवस्थाहरू बमोजिम वित्तीय संघीयता र प्राकृतिक स्रोतको परिचालनका क्षेत्रमा तीन तहका सरकारहरूलाई सिफारिस गर्ने गर्दछ। नेपालको संविधानको मर्मबमोजिम अन्तर-सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण सन्तुलित र पारदर्शी हुने सुनिश्चित गर्न राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले खेल्ने भूमिका निकै महत्त्वपूर्ण हुने गर्दछ।

यसै सन्दर्भमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा बाँडफाँट हुने राजस्व तथा प्राकृतिक स्रोत परिचालनबाट प्राप्त रोयल्टी, प्रदेश र स्थानीय तहमा बाँडफाँट हुने सवारी साधन कर, नेपाल सरकारबाट प्रदेश र स्थानीय तहमा र प्रदेशबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान र सशर्त अनुदान र तीन तहका सरकारले परिचालन गर्ने आन्तरिक ऋणको सीमाका सम्बन्धमा आयोगले सिफारिस गरिसकेको छ। आयोगले गरेका सिफारिसहरू सम्बन्धमा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र अन्य सरोकारवालाहरूले देखाउनु भएको चासोलाई दृष्टिगत गरी “राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग जानकारी पुस्तिका, २०७६” प्रकाशन गरिएको छ। यस प्रकाशनले आयोग, आयोगको कार्यक्षेत्र र आयोगले आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहलाई गरेका सिफारिसहरूका सम्बन्धमा समग्रतामा जानकारी दिने विश्वास गरिएको छ।

विषय-सूची

परिच्छेद एक

परिचय

१.१	राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको परिचय	१
१.२	काम, कर्तव्य र अधिकार	२
१.३	सङ्गठन संरचना	५
१.४	महाशाखागत कार्य विवरण	६

परिच्छेद दुई

कानुनी दस्तावेज

२.१	नेपालको संविधानका विभिन्न धाराहरूमा भएका व्यवस्था	८
२.२	राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४	३०
२.३	अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४	३८
२.४	स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ (सम्बन्धित परिच्छेदहरू)	५७
२.५	समपूरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि-२०७५	७१
२.६	विशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि-२०७५	८०

परिच्छेद तीन

सिफारिस तथा प्रतिवेदन

३.१	राजस्व बाँडफाँट सम्बन्धी सिफारिस	८८
३.२	वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धी सिफारिस	९४
३.२.१	नेपाल सरकारबाट प्रदेश र स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान	९४
३.२.२	प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान	१०५
३.३	सशर्त अनुदान सम्बन्धी सिफारिस	१०७
३.३.१	नेपाल सरकारबाट प्रदेश र स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने सशर्त अनुदान	१०७
३.३.२	प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने सशर्त अनुदान	१११
३.४	आन्तरिक ऋण सम्बन्धी सिफारिस	११५
३.५	सवारी साधन कर बाँडफाँट सम्बन्धी सिफारिस	१२१
३.६	रोयल्टी बाँडफाँट सम्बन्धी सिफारिस	१२४

अनुसूचीहरू

अनुसूची-१	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकारबाट प्रदेश सरकारलाई हस्तान्तरण हुने राजस्व बाँडफाँट र वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धी सिफारिस	१३३
अनुसूची-२	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान र राजस्व बाँडफाँट सम्बन्धी सिफारिस	१३४
अनुसूची-३	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्रदेशबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान र सवारी साधन करको बाँडफाँट सम्बन्धी सिफारिस	१५८
अनुसूची-४	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा हुने प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी बाँडफाँटको हिस्सा सम्बन्धी सिफारिस	१८१
अनुसूची-४ (१)	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्रदेशहरूबीच हुने रोयल्टी बाँडफाँटको हिस्सा सम्बन्धी सिफारिस	१८१
क. पर्वतारोहण		१८१
ख. जलविद्युत		१८७
ग. वन (संरक्षित क्षेत्र)		१८९
घ. खानी तथा खनिज		१९०
अनुसूची-४ (२)	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा स्थानीय तहहरूबीच हुने रोयल्टी बाँडफाँटको हिस्सा सम्बन्धी सिफारिस	१९३
क. पर्वतारोहण		१९३
ख. जलविद्युत		२१५
ग. वन (राष्ट्रिय वन)		२२१
घ. वन (संरक्षित क्षेत्र)		२४३
ड. खानी तथा खनिज		२४७
बारम्बार सोधिने प्रश्नहरू		२५१

परिच्छेद एक

परिचय

१.१ राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको परिचय

नेपालको शासन व्यवस्था संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रमा रूपान्तरण भएसँगै राज्यशक्तिको प्रयोग संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबाट हुने प्रणाली स्थापित भएको छ। नेपालको संविधानमा तीनै तहका सरकारहरूका अधिकार, दायित्व तथा जिम्मेवारीका विषयहरू बाँडफाँट गरिएका छन्। संघीयताको नवीन अभ्यासलाई संस्थागत गर्दै लैजान नेपालको संविधानमा गरिएका विभिन्न व्यवस्थाहरू मध्ये राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग एक महत्त्वपूर्ण संवैधानिक निकायको रूपमा रहेको छ। यस आयोगले सरकारहरूबीच भएको राज्यशक्तिको बाँडफाँटको प्रभावकारी कार्यान्वयनको आधार निर्माणमा भूमिका निर्वाह गर्दछ। आयोगले मुलुकमा उपलब्ध प्राकृतिक एवम् वित्तीय स्रोतहरूको संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारबीच न्यायोचित बाँडफाँटको सुनिश्चितता प्रदान गर्ने संवैधानिक दायित्व र जिम्मेवारी प्राप्त गरेको छ।

नेपालको संविधानको भाग २६, धारा २५० मा राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग सम्बन्धी व्यवस्था छ। त्यस्तै, आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकारका सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ कार्यान्वयनमा रहेको छ। यस ऐनमा आयोगका संवैधानिक जिम्मेवारीहरूलाई थप प्रष्ट्याउनुका साथै तीनै तहका सरकारहरूबीच हुने स्रोतको बाँडफाँट गर्दा आयोगले लिनुपर्ने आधारहरूको व्यवस्था गरिएको छ।

आयोगको गठन:

नेपालको संविधानको धारा २५० को उपधारा (१) मा राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको गठन सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ। आयोगमा अध्यक्षसहित बढीमा पाँच जना सदस्यहरू रहने प्रावधान छ। राष्ट्रपतिबाट संवैधानिक परिषद्को सिफारिसमा आयोगका अध्यक्ष र सदस्यहरूको नियुक्ति हुन्छ। आयोगका अध्यक्ष र सदस्यहरूको पदावधि नियुक्ति भएको मितिले छ वर्षको हुने व्यवस्था छ। यसरी नियुक्त अध्यक्ष तथा सदस्यको पुनः नियुक्ति हुन नसक्ने व्यवस्था भए पनि सदस्यलाई अध्यक्षको पदमा भने नियुक्ति गर्न सकिने छ। त्यसरी सदस्य अध्यक्षको पदमा नियुक्ति भएमा निजको पदावधि गणना गर्दा सदस्य भएको अवधिलाई समेत जोडी गणना गरिने प्रावधान छ।

अध्यक्ष तथा सदस्य नियुक्तिको योग्यता:

नेपालको संविधानको धारा २५० को उपधारा (६) बमोजिम आयोगको अध्यक्ष वा सदस्यको पदमा नियुक्त हुनको लागि मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धित विषयमा स्नातक उपाधि हासिल गरी प्राकृतिक स्रोत वा वित्त व्यवस्थापन, अर्थशास्त्र, कानून, व्यवस्थापनको क्षेत्रमा कम्तीमा बीस वर्ष क्रियाशील रही विशेषज्ञता हासिल गरेको, नियुक्ति हुँदाका बखत कुनै राजनीतिक दलको सदस्य नरहेको, पैतालिस वर्ष उमेर पूरा भएको र उच्च नैतिक चरित्र भएको हुनु पर्नेछ।

आयोगको अध्यक्ष वा सदस्य भइसकेको व्यक्ति अन्य सरकारी सेवामा नियुक्तिका लागि ग्राह्य नहुने भएतापनि कुनै राजनीतिक पदमा वा कुनै विषयको अनुसन्धान, जाँचबुझ वा छानबीन गर्ने वा कुनै विषयको अध्ययन वा अन्वेषण गरी राय, मन्तव्य वा सिफारिस पेश गर्ने कुनै पदमा नियुक्त हुनसक्ने संवैधानिक व्यवस्था रहको छ।

१.२ काम, कर्तव्य र अधिकार

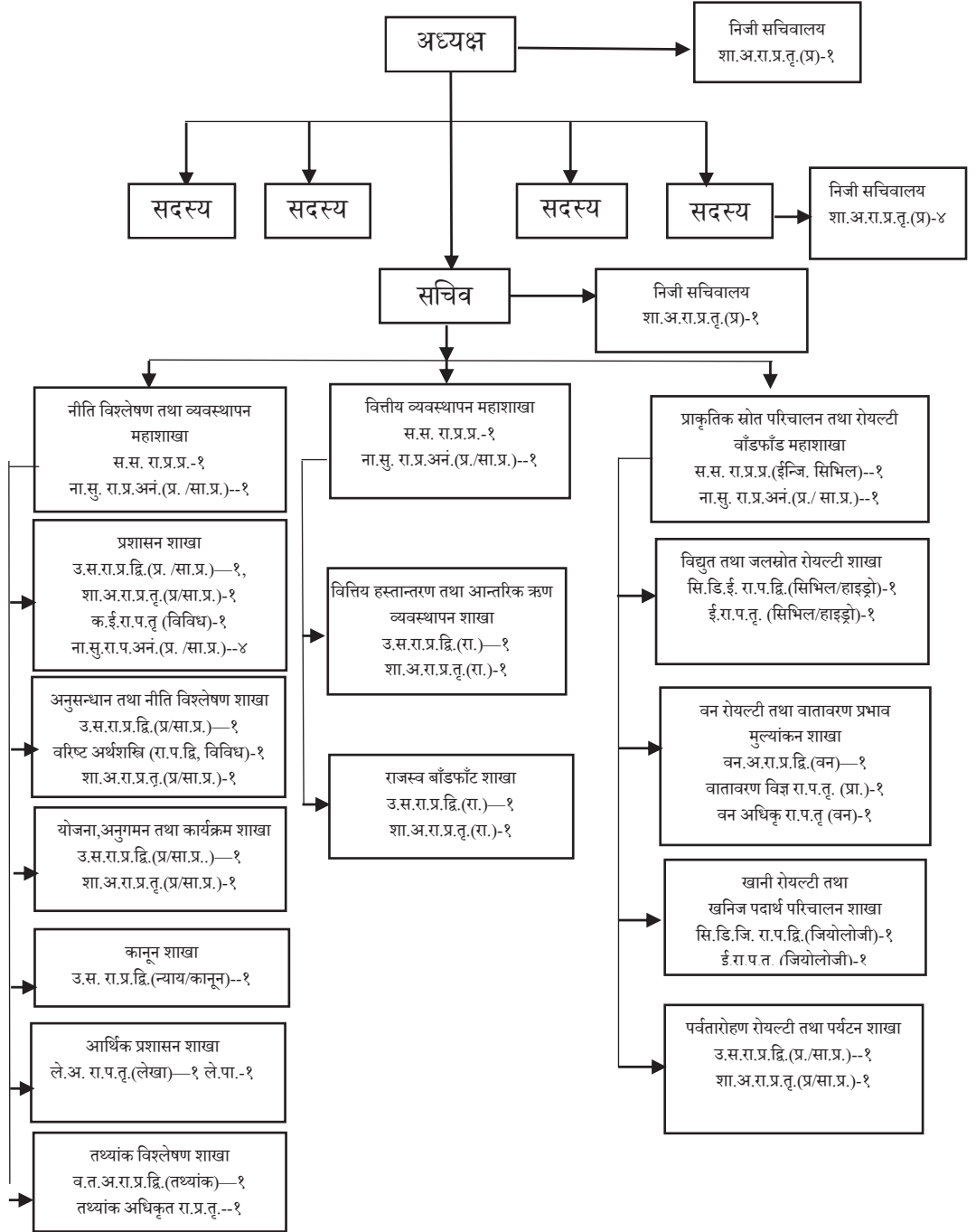
राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगका काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धमा नेपालको संविधान, राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानूनहरूमा देहायका व्यवस्था गरिएका छन्:

१. नेपालको संविधानको धारा ६० को उपधारा (३) मा प्रदेश र स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने वित्तीय हस्तान्तरणको परिमाण राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सिफारिस बमोजिम हुने प्रावधान छ।
२. नेपालको संविधानको धारा २५१ मा आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम तोकिएका छन्:-
 - (१) संविधान र कानून बमोजिम संघीय सञ्चित कोषबाट संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारबीच राजस्वको बाँडफाँट गर्ने विस्तृत आधार र ढाँचा निर्धारण गर्ने,
 - (२) संघीय सञ्चित कोषबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारलाई प्रदान गरिने समानीकरण अनुदान सम्बन्धमा सिफारिस गर्ने,
 - (३) राष्ट्रिय नीति तथा कार्यक्रम, मानक, पूर्वाधारको अवस्था अनुसार प्रदेश र स्थानीय सरकारलाई प्रदान गरिने सशर्त अनुदानको सम्बन्धमा अध्ययन अनुसन्धान गरी आधार तयार गर्ने,

- (४) प्रदेश सञ्चित कोषबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारबीच राजस्वको बाँडफाँट गर्ने विस्तृत आधार र ढाँचा निर्धारण गर्ने,
 - (५) संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारको खर्च जिम्मेवारी पूरा गर्ने र राजस्व असुलीमा सुधार गर्नु पर्ने उपायहरूको सिफारिस गर्ने,
 - (६) समष्टिगत आर्थिक सूचकहरूको विश्लेषण गरी संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारले लिन सक्ने आन्तरिक ऋणको सीमा सिफारिस गर्ने,
 - (७) संघ र प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँटका आधारको पुनरावलोकन गरी परिमार्जनको सिफारिस गर्ने,
 - (८) प्राकृतिक स्रोतको परिचालन गर्दा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहको लगानी तथा प्रतिफलको हिस्सा निर्धारणको आधार तय गरी सिफारिस गर्ने,
 - (९) प्राकृतिक स्रोतको बाँडफाँट सम्बन्धी विषयमा संघ र प्रदेश, प्रदेश र प्रदेश, प्रदेश र स्थानीय तह तथा स्थानीय तहहरूबीच उठ्न सक्ने सम्भावित विवादको विषयमा अध्ययन अनुसन्धान गरी त्यसको निवारण गर्न समन्वयात्मक रूपमा काम गर्न सुझाव दिने,
 - (१०) प्राकृतिक स्रोतको बाँडफाँट गर्दा सोसँग सम्बन्धित वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन सम्बन्धमा आवश्यक अध्ययन र अनुसन्धान गरी नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने।
३. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा ३ ले आयोगलाई तोकेको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम छन्:-
- (१) प्रदेश कानून बमोजिम प्रदेशले स्थानीय तहलाई दिने वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धमा प्रदेशलाई सिफारिस गर्ने,
 - (२) प्रदेश कानून बमोजिम प्रदेशले स्थानीय तहलाई प्रदान गर्ने सशर्त अनुदानको आधार तयार गरी प्रदेशलाई सिफारिस गर्ने,
 - (३) नेपाल सरकार, प्रदेश वा स्थानीय तहबीच राजस्वको बाँडफाँट सम्बन्धमा उठेको विवाद समाधान गर्न आवश्यक सहजीकरण र सहयोग गर्ने,
 - (४) नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई दिने अनुदान सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई सुझाव दिने,

- (५) नेपाल सरकार तथा प्रदेशले राजस्व बाँडफाँटका सम्बन्धमा कुनै सुझाव माग गरेमा आवश्यक सुझाव दिने,
 - (६) नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले लगाउने करका सम्बन्धमा नेपाल सरकार, प्रदेश वा स्थानीय तहले सुझाव माग गरेमा आवश्यक सुझाव दिने,
 - (७) प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण र उपयोगका विषयमा नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई आवश्यक सुझाव दिने।
४. अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ मा नेपाल सरकारले प्रदेश र स्थानीय तहलाई आयोगको सिफारिस बमोजिम प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टी बाँडफाँट गर्ने र प्रदेश र स्थानीय तहहरूबीच हुने सवारी साधन करको बाँडफाँट आयोगको सिफारिस बमोजिम हुने व्यवस्था रहेको छ।

१.३ सङ्गठन संरचना

१.४ महाशाखागत कार्य विवरण

१.४.१ नीति विश्लेषण तथा व्यवस्थापन महाशाखा

- आयोगको वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- आयोगको लागि आवश्यक पर्ने तथ्याङ्क प्राप्ति, उपयोग र व्यवस्थापन गर्ने,
- आयोगले गर्ने बृहत् प्रभाव पार्ने खालका अनुसन्धानमुलक परियोजनाहरूको खाका बनाउने, अनुसन्धान गर्ने र त्यसको व्यवस्थापन गर्ने कार्य,
- तथ्याङ्कमा एकरूपता कायम गर्न परीक्षण सम्बन्धी कार्य,
- वैदेशिक समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि कार्य-सम्पादनमा आधारित अनुदान सम्बन्धी कार्य,
- आयोगको आन्तरिक प्रशासन, व्यवस्थापन, समन्वय र नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य,
- मानव स्रोत व्यवस्थापन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी कार्य,
- आयोगको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,
- सूचना, सञ्चार, अभिलेख तथा प्रकाशन गर्नुपर्ने कार्य,
- आयोगले अन्य निकायहरूसँग गर्नुपर्ने समन्वय तथा सम्पर्क गर्ने कार्य,
- नीति, योजना तथा अनुगमन सम्बन्धी कार्य,

१.४.२ वित्तीय व्यवस्थापन महाशाखा

- संघ र प्रदेश सरकारको बजेट सम्बन्धी विश्लेषण गरी संघीय राजस्वबाट संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारको बीचमा हुने राजस्व बाँडफाँटको उर्ध्वगामी हिस्सा (Vertical Share) निर्धारणसँग सम्बन्धित कार्यमा सिफारिस गर्न सहयोग गर्ने,
- संघीय सञ्चित कोषबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारबीच राजस्वको बाँडफाँट गर्ने विस्तृत आधार तयार गर्ने,
- प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारको बीचमा हुने राजस्व बाँडफाँटको उर्ध्वगामी हिस्सा (Vertical Share) निर्धारणसँग सम्बन्धित कार्यमा सिफारिस गर्न सहयोग गर्ने,
- प्रदेश सञ्चित कोषबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारबीच राजस्वको बाँडफाँट गर्ने विस्तृत ढाँचा निर्धारण सम्बन्धि कार्यहरू,
- प्रदेश सञ्चित कोषबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारबीच राजस्वको बाँडफाँट गर्ने विस्तृत ढाँचा निर्धारण गर्न सहयोग गर्ने,
- प्रदेश सञ्चित कोषबाट स्थानीय तहमा हुने राजस्वको बाँडफाँट गर्ने आधार तयार गर्न सहयोग गर्ने,

- संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारको राजस्व असुलीमा गर्नु पर्ने सुधारका उपायहरूको अध्ययन गरी सिफारिस गर्ने सम्बन्धी कार्यहरू,
- संघ र प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँटको आधारहरूको पुनरावलोकन गरी थप परिमार्जनका लागि नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने सम्बन्धी कार्यहरू,
- तीनै तहका सरकारहरू बीचमा राजस्व बाँडफाँट सम्बन्धमा उत्पन्न विवाद समाधान गर्न उपयुक्त उपायहरू सिफारिस गर्ने सम्बन्धी कार्यहरू,
- प्रदेश तथा स्थानीय तहहरूलाई गरिने राजस्वको बाँडफाँटको नीति र वितरणको आधार तयार गर्न सहयोग पुऱ्याउने,
- स्थानीय तहले लिने ऋण सम्बन्धी नीति तथा आधार तयारी सम्बन्धी कार्य,
- राजस्वको बाँडफाँट सम्बन्धमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरूमा समन्वय गर्ने सम्बन्धी कार्यहरू।

१.४.३ प्राकृतिक स्रोत परिचालन तथा रोयल्टी बाँडफाँट महाशाखा

- विद्युत, खानी तथा खनिज, वन, पर्वतारोहण र पानी तथा अन्य प्राकृतिक स्रोत साधनबाट प्राप्त हुने रोयल्टीहरूको उपयोग तथा वितरणको आधार र ढाँचा सिफारिस सम्बन्धी कार्य,
- प्राकृतिक स्रोतको परिचालनबाट प्राप्त रोयल्टी बाँडफाँटका लागि आवश्यक पर्ने विभिन्न तथ्याङ्कहरू सङ्कलन, सम्बन्धी कार्य,
- प्राकृतिक स्रोत साधनहरूको उपयोग तथा बाँडफाँटमा उत्पन्न विवाद समाधानका उपायहरू पहिचान गर्ने,
- प्राकृतिक स्रोत साधनको उपयोग गर्दा प्राप्त हुने प्रतिफलको प्रक्षेपण तथा विश्लेषण गरी उपयोगको उपयुक्त आधारहरू पहिचान गर्ने,
- प्राकृतिक स्रोतको बाँडफाँट सम्बन्धमा अध्ययन अनुसन्धान गर्ने,
- प्राकृतिक स्रोतको बाँडफाँट र उपयोग गर्दा हुने वातावरणीय प्रभावको आँकलन गर्न अध्ययन अनुसन्धान गर्ने,
- प्राकृतिक स्रोतको बाँडफाँट र उपयोग गर्दा वातावरणमैत्री उपायहरूको सिफारिस गर्ने,
- महाशाखासँग सम्बन्धीत कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन र यसको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्यहरू,
- प्राकृतिक स्रोतको लगत तथा नक्साङ्कन सम्बन्धी कार्यहरू,
- प्राकृतिक स्रोतको विषयमा सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय तथा सहकार्य सम्बन्धी कार्यहरू।

परिच्छेद दुई

कानुनी दस्तावेज

२.१ नेपालको संविधानका विभिन्न धाराहरूमा भएका व्यवस्था

५६. राज्यको संरचना : (१) संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुनेछ।

(२) नेपालको राज्यशक्तिको प्रयोग संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले यस संविधान तथा कानून बमोजिम गर्ने छन्।

(३) यो संविधान प्रारम्भ हुँदाका बखत नेपालमा कायम रहेका अनुसूची-४ मा उल्लेख भए बमोजिमका जिल्लाहरू रहेका प्रदेश रहनेछन्।

(४) स्थानीय तह अन्तर्गत गाउँपालिका, नगरपालिका र जिल्ला सभा रहनेछन्। गाउँपालिका र नगरपालिकामा रहने वडाको सङ्ख्या संघीय कानून बमोजिम हुनेछ।

(५) संघीय कानून बमोजिम सामाजिक सांस्कृतिक संरक्षण वा आर्थिक विकासका लागि विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्र कायम गर्न सकिनेछ।

(६) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले नेपालको स्वतन्त्रता, सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, स्वाधीनता, राष्ट्रिय हित, सर्वाङ्गीण विकास, बहुदलीय प्रतिस्पर्धात्मक लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संघीय शासन प्रणाली, मानव अधिकार तथा मौलिक हक, कानुनी राज्य, शक्ति पृथकीकरण र नियन्त्रण तथा सन्तुलन, बहुलता र समानतामा आधारित समतामूलक समाज, समावेशी प्रतिनिधित्व र पहिचानको संरक्षण गर्ने छन्।

५७. राज्यशक्तिको बाँडफाँट : (१) संघको अधिकार अनुसूची-५ मा उल्लिखित विषयमा निहित रहनेछ र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग यो संविधान र संघीय कानून बमोजिम हुनेछ।

(२) प्रदेशको अधिकार अनुसूची-६ मा उल्लिखित विषयमा निहित रहनेछ र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग यो संविधान र प्रदेश कानून बमोजिम हुनेछ।

(३) संघ र प्रदेशको साझा अधिकार अनुसूची-७ मा उल्लिखित विषयमा निहित रहनेछ र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग यो संविधान, संघीय कानून र प्रदेश कानून बमोजिम हुनेछ।

(४) स्थानीय तहको अधिकार अनुसूची-८ मा उल्लिखित विषयमा निहित रहनेछ र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग यो संविधान र गाउँ सभा वा नगर सभाले बनाएको कानुन बमोजिम हुनेछ ।

(५) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकार अनुसूची-९ मा उल्लिखित विषयमा निहित रहनेछ र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग यो संविधान र संघीय कानुन, प्रदेश कानुन र गाउँ सभा वा नगर सभाले बनाएको कानुन बमोजिम हुनेछ ।

(६) उपधारा (३) वा (५) बमोजिम प्रदेश सभा, गाउँ सभा वा नगर सभाले कानुन बनाउँदा संघीय कानुनसँग नबाझिने गरी बनाउनु पर्नेछ र प्रदेश सभा, गाउँ सभा वा नगर सभाले बनाएको त्यस्तो कानुन संघीय कानुनसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म अमान्य हुनेछ ।

(७) उपधारा (५) बमोजिम गाउँ सभा वा नगर सभाले कानुन बनाउँदा प्रदेश कानुनसँग नबाझिने गरी बनाउनु पर्नेछ र गाउँ सभा वा नगर सभाले बनाएको त्यस्तो कानुन प्रदेश कानुनसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म अमान्य हुनेछ ।

५८. अवशिष्ट अधिकार : यस संविधान बमोजिम संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहको अधिकारको सूची वा साझा सूचीमा उल्लेख नभएको वा यो संविधानमा कुनै तहले प्रयोग गर्ने गरी नतोकिएको विषयमा संघको अधिकार हुनेछ ।

५९. आर्थिक अधिकारको प्रयोग : (१) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले आफ्नो अधिकारभित्रको आर्थिक अधिकार सम्बन्धी विषयमा कानुन बनाउने, वार्षिक बजेट बनाउने, निर्णय गर्ने, नीति तथा योजना तयार गर्ने र त्यसको कार्यान्वयन गर्ने छन् ।

(२) संघले साझा सूचीका विषयमा र आर्थिक अधिकारका अन्य क्षेत्रमा प्रदेशलाई समेत लागू हुने गरी आवश्यक नीति, मापदण्ड र कानुन बनाउन सक्नेछ ।

(३) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले आ-आफ्नो तहको बजेट बनाउने छन् प्रदेश र स्थानीय तहले बजेट पेश गर्ने समय संघीय कानुन बमोजिम हुनेछ ।

(४) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले प्राकृतिक स्रोतको प्रयोग वा विकासबाट प्राप्त लाभको समन्यायिक वितरणको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो लाभको निश्चित अंश रोयल्टी, सेवा वा वस्तुको रूपमा परियोजना प्रभावित क्षेत्र र स्थानीय समुदायलाई कानुन बमोजिम वितरण गर्नु पर्नेछ ।

(५) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले प्राकृतिक स्रोतको उपयोग गर्दा स्थानीय समुदायले लगानी गर्न चाहेमा लगानीको प्रकृति र आकारको आधारमा कानुन बमोजिमको अंश लगानी गर्न प्राथमिकता दिनु पर्नेछ।

(६) वैदेशिक सहायता र ऋण लिने अधिकार नेपाल सरकारको हुनेछ। त्यस्तो सहायता वा ऋण लिँदा देशको समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व हुने गरी लिनु पर्नेछ।

(७) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट घाटा व्यवस्थापन तथा अन्य वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी व्यवस्था संघीय कानुन बमोजिम हुनेछ।

६०. राजस्व स्रोतको बाँडफाँट : (१) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले आफ्नो आर्थिक अधिकार क्षेत्र भित्रको विषयमा कर लगाउन र ती स्रोतहरूबाट राजस्व उठाउन सक्नेछन्। तर साझा सूचीभित्रको विषयमा र कुनै पनि तहको सूचीमा नपरेका विषयमा कर लगाउने र राजस्व उठाउने व्यवस्था नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(२) नेपाल सरकारले सङ्कलन गरेको राजस्व संघ, प्रदेश र स्थानीय तहलाई न्यायोचित वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउनेछ।

(३) प्रदेश र स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने वित्तीय हस्तान्तरणको परिमाण राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सिफारिस बमोजिम हुनेछ।

(४) नेपाल सरकारले प्रदेश र स्थानीय तहलाई खर्चको आवश्यकता र राजस्वको क्षमताको आधारमा वित्तीय समानीकरण अनुदान वितरण गर्नेछ।

(५) प्रदेशले नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान र आफ्नो स्रोतबाट उठ्ने राजस्वलाई मातहतको स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता र राजस्व क्षमताको आधारमा प्रदेश कानुन बमोजिम वित्तीय समानीकरण अनुदान वितरण गर्ने छन्।

(६) नेपाल सरकारले संघीय सञ्चित कोषबाट प्रदान गर्ने सशर्त अनुदान, समपूरक अनुदान वा अन्य प्रयोजनका लागि दिने विशेष अनुदान वितरण सम्बन्धी व्यवस्था संघीय कानुन बमोजिम हुनेछ।

(७) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच राजस्वको बाँडफाँट गर्दा सन्तुलित र पारदर्शी रूपमा गर्नु पर्नेछ।

(८) राजस्व बाँडफाँट सम्बन्धी संघीय ऐन बनाउँदा राष्ट्रिय नीति, राष्ट्रिय आवश्यकता, प्रदेश र स्थानीय तहको स्वायत्तता, प्रदेश र स्थानीय तहले जनतालाई पुर्‍याउनु पर्ने सेवा र उनीहरूलाई प्रदान गरिएको आर्थिक अधिकार, राजस्व उठाउन सक्ने क्षमता, राजस्वको सम्भाव्यता र उपयोग, विकास निर्माणमा गर्नुपर्ने सहयोग, क्षेत्रीय असन्तुलन, गरिबी र असमानताको न्यूनीकरण, वञ्चितीकरणको अन्त्य, आकस्मिक कार्य र अस्थायी आवश्यकता पूरा गर्न सहयोग गर्नु पर्ने विषयहरूमा ध्यान दिनुपर्नेछ।

११५. कर लगाउन वा ऋण लिन नपाइने: (१) कानून बमोजिम बाहेक कुनै कर लगाइने र उठाइने छैन।

(२) संघीय कानून बमोजिम बाहेक नेपाल सरकारले कुनै ऋण लिने र जमानत दिने छैन।

११६. संघीय सञ्चित कोष : गुठी रकम बाहेक नेपाल सरकारलाई प्राप्त हुने सबै प्रकारका राजस्व, राजस्वको धितोमा लिइएका सबै कर्जा, ऐनको अधिकार अन्तर्गत दिइएको जुनसुकै ऋण असुल हुँदा प्राप्त भएको सबै धन र नेपाल सरकारलाई प्राप्त हुने अन्य जुनसुकै रकम संघीय ऐनद्वारा अर्को कुनै व्यवस्था नगरिएमा एक सरकारी कोषमा आम्दानी बाँधिनेछ, जसलाई संघीय सञ्चित कोष भनिनेछ।

११७. संघीय सञ्चित कोष वा संघीय सरकारी कोषबाट व्यय : देहाय बमोजिमका रकम बाहेक संघीय सञ्चित कोष वा अन्य कुनै संघीय सरकारी कोषबाट कुनै रकम झिक्न सकिने छैन :-

- (क) संघीय सञ्चित कोषमाथि व्ययभार भएको रकम,
- (ख) संघीय विनियोजन ऐन बमोजिम खर्च हुने रकम,
- (ग) विनियोजन विधेयक विचाराधीन रहेको अवस्थामा पेशकीको रूपमा संघीय ऐन बमोजिम खर्च हुने रकम, वा
- (घ) विशेष अवस्थामा व्ययको विवरण मात्र भएको संघीय उधारो खर्च ऐन बमोजिम व्यय हुने रकम।

तर संघीय आकस्मिक कोषका हकमा धारा १२४ बमोजिम हुनेछ।

११८. संघीय सञ्चित कोषमाथि व्ययभार : देहायका विषयसँग सम्बन्धित खर्च संघीय सञ्चित कोषमाथि व्ययभार हुनेछ र त्यस्तो व्ययका लागि संघीय संसदको स्वीकृति आवश्यक पर्ने छैनः

- (क) राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपतिको पारिश्रमिक तथा सुविधाको रकम,
- (ख) नेपालको प्रधान न्यायाधीश, सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश र न्यायपरिषदका सदस्यलाई दिइने पारिश्रमिक तथा सुविधाको रकम,
- (ग) प्रतिनिधि सभाका सभामुख र उपसभामुख, राष्ट्रिय सभाका अध्यक्ष र उपाध्यक्षलाई दिइने पारिश्रमिक तथा सुविधाको रकम,
- (घ) संवैधानिक निकायका प्रमुख र पदाधिकारीलाई दिइने पारिश्रमिक तथा सुविधाको रकम,
- (ङ) प्रदेश प्रमुखको पारिश्रमिक तथा सुविधाको रकम,
- (च) राष्ट्रपति वा उपराष्ट्रपतिको कार्यालय, सर्वोच्च अदालत, न्यायपरिषद, संवैधानिक निकाय र प्रदेश प्रमुखको कार्यालयको प्रशासनिक व्यय,
- (छ) नेपाल सरकारको दायित्वको ऋण सम्बन्धी व्ययभार,
- (ज) नेपाल सरकारको विरुद्ध अदालतबाट भएको फैसला वा आदेश अनुसार तिर्नु पर्ने रकम, र
- (झ) संघीय कानून बमोजिम संघीय सञ्चित कोषमाथि व्ययभार हुने रकम।

११९. राजस्व र व्ययको अनुमान : (१) नेपाल सरकारको अर्थमन्त्रीले प्रत्येक आर्थिक वर्षको सम्बन्धमा संघीय संसदका दुवै सदनको संयुक्त बैठकमा देहायका विषयहरू समेत खुलाई वार्षिक अनुमान पेश गर्नु पर्नेछ :-

- (क) राजस्वको अनुमान,
- (ख) संघीय सञ्चित कोषमाथि व्ययभार हुने आवश्यक रकमहरू, र
- (ग) संघीय विनियोजन ऐन बमोजिम व्यय हुने आवश्यक रकमहरू।

(२) उपधारा (१) बमोजिम वार्षिक अनुमान पेश गर्दा अधिल्लो आर्थिक वर्षमा प्रत्येक मन्त्रालयलाई छुट्याइएको खर्चको रकम र त्यस्तो खर्च अनुसारको लक्ष्य हासिल भयो वा भएन त्यसको विवरण पनि साथै पेश गर्नु पर्नेछ।

(३) नेपाल सरकारको अर्थमन्त्रीले उपधारा (१) बमोजिमको राजस्व र व्ययको अनुमान प्रत्येक वर्ष जेठ महिनाको पन्ध्र गते संघीय संसदमा पेश गर्नेछ।

१२०. विनियोजन ऐन : विनियोजन ऐन बमोजिम व्यय हुने रकम सम्बन्धित शीर्षकमा उल्लेख गरी विनियोजन विधेयकमा राखिनेछ।

१२१. पूरक अनुमान : (१) कुनै आर्थिक वर्षमा देहायको अवस्था पर्न आएमा नेपाल सरकारको अर्थमन्त्रीले प्रतिनिधि सभामा पूरक अनुमान पेश गर्न सक्नेछ :-

(क) चालू आर्थिक वर्षका लागि विनियोजन ऐनले कुनै सेवाका लागि खर्च गर्न अख्तियारी दिएको रकम अपर्याप्त भएमा वा त्यस वर्षका लागि विनियोजन ऐनले अख्तियारी नदिएको नयाँ सेवामा खर्च गर्न आवश्यक भएमा, वा

(ख) चालू आर्थिक वर्षमा विनियोजन ऐनले अख्तियारी दिएको रकमभन्दा बढी खर्च हुन गएमा।

(२) पूरक अनुमानमा राखिएको रकम सम्बन्धित शीर्षकमा उल्लेख गरी पूरक विनियोजन विधेयकमा राखिनेछ।

१२२. पेशकी खर्च : (१) यस भागमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि विनियोजन विधेयक विचाराधीन रहेको अवस्थामा आर्थिक वर्षका लागि अनुमान गरिएको व्ययको कुनै अंश पेशकीका रूपमा संघीय ऐन बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछ।

(२) धारा ११९ बमोजिम राजस्व र व्ययको अनुमान पेश नगरिएसम्म पेशकी खर्च विधेयक प्रस्तुत गरिने छैन र पेशकीको रकम आर्थिक वर्षको व्यय अनुमानको एक तिहाइ भन्दा बढी हुने छैन।

(३) संघीय पेशकी खर्च ऐन बमोजिम खर्च भएको रकम विनियोजन विधेयकमा समावेश गरिनेछ।

१२३. उधारो खर्च : यस भागमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्राकृतिक कारण वा बाह्य आक्रमणको आशंका वा आन्तरिक विघ्न वा अन्य कारणले संकटको अवस्था परी धारा ११९ को उपधारा (१) अन्तर्गत चाहिने विवरण खुलाउन अव्यावहारिक वा राज्यको सुरक्षा वा हितका दृष्टिले अवाञ्छनीय देखिएमा नेपाल सरकारको अर्थमन्त्रीले व्ययको विवरण मात्र भएको उधारो खर्च विधेयक प्रतिनिधि सभामा पेश गर्न सक्नेछ।

१२४. संघीय आकस्मिक कोष : (१) संघीय ऐन बमोजिम आकस्मिक कोषका नामले एउटा कोष स्थापना गर्न सकिनेछ र त्यस्तो कोषमा समय समयमा संघीय ऐन बमोजिम निर्धारण भएको रकम जम्मा गरिनेछ।

(२) उपधारा (१) बमोजिमको कोष नेपाल सरकारको नियन्त्रणमा रहनेछ र नेपाल सरकारले त्यस्तो कोषबाट आकस्मिक कार्यका लागि खर्च गर्न सक्नेछ।

(३) उपधारा (२) बमोजिमको खर्चको रकम संघीय ऐन बमोजिम यथाशीघ्र सोधभर्ना गरिनेछ।

१२५. आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धी ऐन : संघीय ऐन बमोजिम विनियोजित रकम एक शीर्षकबाट अर्को शीर्षकमा रकमान्तर गर्ने र आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धी अन्य व्यवस्था संघीय ऐन बमोजिम हुनेछ।

२०३. कर लगाउन वा ऋण लिन नपाइने : (१) कानून बमोजिम बाहेक प्रदेशमा कुनै कर लगाइने र उठाइने छैन।

(२) संघीय कानून बमोजिम बाहेक प्रदेश सरकारले कुनै ऋण लिने र जमानत दिने छैन।

२०४. प्रदेश सञ्चित कोष : गुठी रकम बाहेक प्रदेश सरकारलाई प्राप्त हुने सबै प्रकारका राजस्व, राजस्वको धितोमा लिइएका सबै कर्जा, प्रदेश ऐनको अधिकार अन्तर्गत दिइएको जुनसुकै ऋण असुल हुँदा प्राप्त भएको सबै धन र नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान एवम् ऋण रकम प्रदेश ऐनद्वारा अर्को कुनै व्यवस्था नगरिएमा एक प्रदेश सरकारी कोषमा आम्दानी बाँधिनेछ जसलाई प्रदेश सञ्चित कोष भनिनेछ।

२०५. प्रदेश सञ्चित कोष वा प्रदेश सरकारी कोषबाट व्यय : देहायका रकम बाहेक प्रदेश सञ्चित कोष वा अन्य कुनै प्रदेश सरकारी कोषबाट कुनै रकम झिक्न सकिने छैन:-

(क) प्रदेश सञ्चित कोषमाथि व्ययभार भएको रकम,

- (ख) विनियोजन ऐन बमोजिम खर्च हुने रकम,
 - (ग) विनियोजन विधेयक विचाराधीन रहेको अवस्थामा पेशकीको रूपमा ऐन बमोजिम खर्च हुने रकम, वा
 - (घ) विशेष अवस्थामा व्ययको विवरण मात्र भएको उधारो खर्च ऐनद्वारा व्यय हुने रकम।
- तर प्रदेश आकस्मिक कोषका हकमा धारा २१२ बमोजिम हुनेछ।

२०६. प्रदेश सञ्चित कोषमाथि व्ययभार : देहायका विषयसँग सम्बन्धित खर्च प्रदेश सञ्चित कोषमाथि व्ययभार हुनेछ र त्यस्तो व्ययका लागि प्रदेश सभाको स्वीकृति आवश्यक पर्ने छैन :-

- (क) प्रदेश सभामुख र प्रदेश उपसभामुखलाई दिइने पारिश्रमिक र सुविधाका रकम,
- (ख) प्रदेश लोक सेवा आयोगका अध्यक्ष र सदस्यलाई दिइने पारिश्रमिक र सुविधाका रकम,
- (ग) प्रदेश सरकारको दायित्वको ऋण सम्बन्धी व्ययभार,
- (घ) प्रदेश सरकारको विरुद्ध अदालतबाट भएको फैसला वा आदेश अनुसार तिर्नु पर्ने रकम, र
- (ङ) प्रदेश कानूनले प्रदेश सञ्चित कोषमाथि व्ययभार हुने भनी निर्धारण गरेको रकम।

२०७. राजस्व र व्ययको अनुमान : (१) प्रदेशको अर्थमन्त्रीले प्रत्येक आर्थिक वर्षको सम्बन्धमा प्रदेश सभा समक्ष देहायका कुरा समेत खुलाई वार्षिक अनुमान पेश गर्न सक्नेछ :-

- (क) राजस्वको अनुमान,
- (ख) प्रदेश सञ्चित कोषमाथि व्ययभार हुने आवश्यक रकमहरू, र
- (ग) प्रदेश विनियोजन ऐन बमोजिम व्यय हुने आवश्यक रकमहरू।

(२) उपधारा (१) बमोजिम वार्षिक अनुमान पेश गर्दा अघिल्लो आर्थिक वर्षमा प्रत्येक मन्त्रालयलाई छुट्याइएको खर्चको रकम र खर्च अनुसारको लक्ष्य हासिल भयो वा भएन त्यसको विवरण पनि साथै पेश गर्नु पर्नेछ।

२०८. प्रदेश विनियोजन ऐन : प्रदेश विनियोजन ऐन बमोजिम व्यय हुने रकम शीर्षकमा उल्लेख गरी विनियोजन विधेयकमा राखिनेछन्।

२०९. पूरक अनुमान : (१) कुनै आर्थिक वर्षमा देहायको अवस्था पर्न आएमा प्रदेशको अर्थमन्त्रीले प्रदेश सभा समक्ष पूरक अनुमान पेश गर्न सक्नेछ :-

(क) चालू आर्थिक वर्षका लागि प्रदेश विनियोजन ऐन बमोजिम कुनै सेवाका लागि खर्च गर्न अख्तियारी दिइएको रकम अपर्याप्त भएमा वा त्यस वर्षका लागि प्रदेश विनियोजन ऐनले अधिकार नदिएको नयाँ सेवामा खर्च गर्न आवश्यक भएमा, वा

(ख) चालू आर्थिक वर्षमा प्रदेश विनियोजन ऐन बमोजिम अख्तियारी दिएको रकमभन्दा बढी खर्च हुन गएमा।

(२) पूरक अनुमानमा राखिएको रकम सम्बन्धित शीर्षकमा उल्लेख गरी पूरक विनियोजन विधेयकमा राखिनेछ।

२१०. पेशकी खर्च : (१) यस भागमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेश विनियोजन विधेयक विचाराधीन रहेको अवस्थामा आर्थिक वर्षका लागि अनुमान गरिएको व्ययको कुनै अंश पेशकीका रूपमा प्रदेश ऐन बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछ।

(२) धारा २०७ बमोजिम राजस्व र व्ययको अनुमान पेश नगरिएसम्म पेशकी खर्च विधेयक प्रस्तुत गरिने छैन र पेशकीको रकम आर्थिक वर्षको व्यय अनुमानको एक तिहाइ भन्दा बढी हुने छैन।

(३) प्रदेश पेशकी खर्च ऐन बमोजिम खर्च भएको रकम प्रदेश विनियोजन विधेयकमा समावेश गरिनेछ।

२११. उधारो खर्च : यस भागमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्राकृतिक कारण वा अन्य कारणले गर्दा प्रदेशमा संकटको अवस्था परी धारा २०७ को उपधारा (१) बमोजिम चाहिने विवरण खुलाउन अव्यावहारिक वा प्रदेशको सुरक्षा वा हितको दृष्टिले अवाञ्छनीय देखिएमा प्रदेशको अर्थमन्त्रीले व्ययको विवरण मात्र भएको उधारो खर्च विधेयक प्रदेश सभा समक्ष पेश गर्न सक्नेछ।

२१२. प्रदेश आकस्मिक कोष : (१) प्रदेश ऐन बमोजिम प्रदेश आकस्मिक कोषको नामले एउटा कोष स्थापना गर्न सकिनेछ र त्यस्तो कोषमा समय समयमा प्रदेश ऐन बमोजिम निर्धारण भएको रकम जम्मा गरिनेछ।

(२) उपधारा (१) बमोजिमको कोष प्रदेश सरकारको नियन्त्रणमा रहनेछ। प्रदेश सरकारले त्यस्तो कोषबाट आकस्मिक कार्यका लागि खर्च गर्न सक्नेछ।

(३) उपधारा (२) बमोजिमको खर्चको रकम प्रदेश ऐन बमोजिम यथाशीघ्र सोधभर्ना गरिनेछ।

२१३. आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धी ऐन : प्रदेश ऐन बमोजिम विनियोजित रकम एक शीर्षकबाट अर्को शीर्षकमा रकमान्तर गर्ने र आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धी अन्य व्यवस्था प्रदेश ऐन बमोजिम हुनेछ।

२२८. कर लगाउन वा ऋण लिन नपाइने : (१) कानुन बमोजिम बाहेक स्थानीय तहमा कुनै कर लगाउन, उठाउन र ऋण लिन पाइने छैन।

(२) स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रको विषयमा राष्ट्रिय आर्थिक नीति, वस्तु तथा सेवाको ओसार पसार, पूँजी तथा श्रम बजार, छिमेकी प्रदेश वा स्थानीय तहलाई प्रतिकूल नहुने गरी कानुन बनाई कर लगाउन सक्नेछ।

२२९. स्थानीय सञ्चित कोष : (१) स्थानीय तह अन्तर्गतका प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकामा एक स्थानीय सञ्चित कोष रहनेछ। त्यस्तो कोषमा गाउँपालिका वा नगरपालिकालाई प्राप्त हुने सबै प्रकारको राजस्व, नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान तथा गाउँपालिका वा नगरपालिकाले लिएको ऋण रकम र अन्य स्रोतबाट प्राप्त हुने रकम जम्मा हुनेछ।

(२) उपधारा (१) बमोजिमको स्थानीय सञ्चित कोषबाट गर्न सकिने खर्च सम्बन्धी व्यवस्था स्थानीय कानुन बमोजिम हुनेछ।

२३०. गाउँपालिका र नगरपालिकाको राजस्व र व्ययको अनुमान : (१) यस संविधानको अधीनमा रही गाउँ कार्यपालिका र नगर कार्यपालिकाले प्रत्येक आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान स्थानीय कानुन बमोजिम गाउँ सभा वा नगर सभामा पेश गरी पारित गराउनु पर्नेछ।

(२) उपधारा (१) बमोजिम गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाले राजस्व र व्ययको अनुमान पेश गर्दा घाटा बजेट निर्माण गर्नु पर्ने भएमा संघीय कानुन र प्रदेश कानुन बमोजिम घाटा पूर्ति गर्ने स्रोत समेतको प्रस्ताव गर्नु पर्नेछ।

२३१. संघ र प्रदेश बीचको व्यवस्थापिकीय अन्तरसम्बन्ध : (१) संघीय कानून नेपालभर वा आवश्यकता अनुसार नेपालको कुनै क्षेत्रमा मात्र लागू हुने गरी बनाउन सकिनेछ।

(२) प्रदेश कानून प्रदेशभर वा आवश्यकता अनुसार प्रदेशको कुनै क्षेत्रमा मात्र लागू हुने गरी बनाउन सकिनेछ।

(३) दुई वा दुईभन्दा बढी प्रदेशले अनुसूची ६ मा उल्लिखित कुनै विषयमा कानून बनाउन नेपाल सरकार समक्ष अनुरोध गरेमा संघीय संसदले आवश्यक कानून बनाउन सक्नेछ। त्यस्तो कानून सम्बन्धित प्रदेशको हकमा मात्र लागू हुनेछ।

२३२. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीचको सम्बन्ध : (१) संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीचको सम्बन्ध सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित हुनेछ।

(२) नेपाल सरकारले राष्ट्रिय महत्वका विषयमा र प्रदेशहरू बीच समन्वय गर्नुपर्ने विषयमा प्रदेश मन्त्रिपरिषदलाई यो संविधान र संघीय कानून बमोजिम आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालन गर्नु सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रिपरिषदको कर्तव्य हुनेछ।

(३) कुनै प्रदेशमा नेपालको सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रियता वा स्वाधीनतामा गम्भीर असर पर्ने किसिमको कार्य भएमा राष्ट्रपतिले त्यस्तो प्रदेश मन्त्रिपरिषदलाई आवश्यकता अनुसार सचेत गराउन, प्रदेश मन्त्रिपरिषद र प्रदेश सभालाई बढीमा छ महीनासम्म निलम्बन गर्न वा विघटन गर्न सक्नेछ।

(४) उपधारा (३) बमोजिम कुनै प्रदेश मन्त्रिपरिषद र प्रदेश सभा निलम्बन वा विघटन गरेकोमा त्यस्तो कार्य पैतीस दिनभित्र संघीय संसदको तत्काल कायम रहेको सम्पूर्ण सदस्य सङ्ख्याको बहुमतबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ।

(५) उपधारा (३) बमोजिम गरिएको विघटन सम्बन्धी कार्य संघीय संसदबाट अनुमोदन भएमा त्यस्तो प्रदेशमा छ महीनाभित्र प्रदेश सभाको निर्वाचन हुनेछ। तर संघीय संसदबाट अनुमोदन नभएमा त्यस्तो निलम्बन वा विघटन सम्बन्धी कार्य स्वतः निष्क्रिय हुनेछ।

(६) उपधारा (३) बमोजिम गरिएको निलम्बन उपधारा (४) बमोजिम अनुमोदन भएमा त्यस्तो निलम्बनको अवधिभर र उपधारा (५) बमोजिम प्रदेश सभाको निर्वाचन नभएसम्मका लागि त्यस्तो प्रदेशमा संघीय शासन कायम रहनेछ।

(७) संघीय शासन कायम रहेको अवस्थामा संघीय संसदले अनुसूची ६ बमोजिमको सूचीमा परेको विषयमा कानुन बनाउन सक्नेछ। त्यस्तो कानुन सम्बन्धित प्रदेश सभाले अर्को कानुन बनाई खारेज नगरेसम्म बहाल रहनेछ।

(८) नेपाल सरकारले आफै वा प्रदेश सरकार मार्फत गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकालाई यो संविधान र संघीय कानुन बमोजिम आवश्यक सहयोग गर्न र निर्देशन दिन सक्नेछ। त्यस्तो निर्देशनको पालन गर्नु गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको कर्तव्य हुनेछ।

२३३. प्रदेश-प्रदेश बीचको सम्बन्ध : (१) एक प्रदेशले अर्को प्रदेशको कानुनी व्यवस्था वा न्यायिक एवम् प्रशासकीय निर्णय वा आदेशको कार्यान्वयनमा सहयोग गर्नु पर्नेछ।

(२) एक प्रदेशले अर्को प्रदेशसँग साझा चासो, सरोकार र हितको विषयमा सूचना आदान प्रदान गर्न, परामर्श गर्न, आफ्नो कार्य र विधायनका बारेमा आपसमा समन्वय गर्न र आपसी सहयोग विस्तार गर्न सक्नेछ।

(३) एक प्रदेशले अर्को प्रदेशको बासिन्दालाई आफ्नो प्रदेशको कानुन बमोजिम समान सुरक्षा, व्यवहार र सुविधा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

२३४. अन्तर प्रदेश परिषद:(१) संघ र प्रदेश बीच तथा प्रदेश-प्रदेश बीच उत्पन्न राजनीतिक विवाद समाधान गर्न देहाय बमोजिमको एक अन्तर प्रदेश परिषद रहनेछ :-

(क)	प्रधानमन्त्री	- अध्यक्ष
(ख)	नेपाल सरकारका गृहमन्त्री	- सदस्य
(ग)	नेपाल सरकारका अर्थमन्त्री	- सदस्य
(घ)	सम्बन्धित प्रदेशका मुख्यमन्त्री	- सदस्य

(२) अन्तर प्रदेश परिषदको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ।

(३) अन्तर प्रदेश परिषदले आफ्नो बैठकमा विवादको विषयसँग सम्बन्धित नेपाल सरकारको मन्त्री र सम्बन्धित प्रदेशको मन्त्री तथा विशेषज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

(४) अन्तर प्रदेश परिषदको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो परिषद आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

२३५. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीचको समन्वय : (१) संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीच समन्वय कायम गर्न संघीय संसदले आवश्यक कानून बनाउनेछ।

(२) प्रदेश, गाउँपालिका वा नगरपालिका बीच समन्वय कायम गर्न र कुनै राजनीतिक विवाद उत्पन्न भएमा प्रदेश सभाले सम्बन्धित गाउँपालिका, नगरपालिका र जिल्ला समन्वय समितिसँग समन्वय गरी त्यस्तो विवादको समाधान गर्न सक्नेछ।

(३) उपधारा (२) बमोजिम विवाद समाधान गर्ने प्रक्रिया र कार्यविधि प्रदेश कानून बमोजिम हुनेछ।

२३६. अन्तर प्रदेश व्यापार : यस संविधानमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक प्रदेश वा स्थानीय तहबाट अर्को प्रदेश वा स्थानीय तहको क्षेत्रमा हुने वस्तुको ढुवानी वा सेवाको विस्तार वा कुनै प्रदेश वा स्थानीय तहको क्षेत्रमा हुने वस्तुको ढुवानी वा सेवाको विस्तारमा कुनै किसिमको बाधा अवरोध गर्न वा कुनै कर, शुल्क, दस्तुर वा महसूल लगाउन वा त्यस्तो सेवा वा वस्तुको ढुवानी वा विस्तारमा कुनै किसिमको भेदभाव गर्न पाइने छैन।

२३७. सर्वोच्च अदालतको संवैधानिक इजलासको अधिकार क्षेत्रमा असर पर्ने : यस भागमा लेखिएको कुनै कुराले धारा १३७ बमोजिमको सर्वोच्च अदालतको संवैधानिक इजलासको अधिकार क्षेत्रमा कुनै असर पर्ने छैन।

२५०. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग: (१) नेपालमा एक राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग रहनेछ जसमा अध्यक्ष सहित बढीमा पाँच जना सदस्य रहनेछन्।

(२) राष्ट्रपतिले संवैधानिक परिषदको सिफारिसमा राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको अध्यक्ष र सदस्यको नियुक्ति गर्नेछ।

(३) राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको अध्यक्ष र सदस्यको पदावधि नियुक्ति भएको मितिले छ वर्षको हुनेछ।

(४) उपधारा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको कुनै अवस्थामा राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगका अध्यक्ष वा सदस्यको पद रिक्त हुनेछः

- (क) निजले राष्ट्रपति समक्ष लिखित राजीनामा दिएमा,
- (ख) निजको उमेर पैसट्टी वर्ष पूरा भएमा,
- (ग) निजको विरूद्ध धारा १०१ बमोजिम महाभियोगको प्रस्ताव पारित भएमा,
- (घ) शारीरिक वा मानसिक अस्वस्थताको कारण सेवामा रही कार्य सम्पादन गर्न असमर्थ रहेको भनी संवैधानिक परिषदको सिफारिसमा राष्ट्रपतिले पदमुक्त गरेमा,
- (ङ) निजको मृत्यु भएमा।

(५) उपधारा (२) बमोजिम नियुक्त अध्यक्ष तथा सदस्यको पुनः नियुक्ति हुन सक्ने छैन। तर सदस्यलाई अध्यक्षको पदमा नियुक्ति गर्न सकिनेछ र त्यस्तो सदस्य अध्यक्षको पदमा नियुक्ति भएमा निजको पदावधि गणना गर्दा सदस्य भएको अवधिलाई समेत जोडी गणना गरिनेछ।

(६) देहायको योग्यता भएको व्यक्ति राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको अध्यक्ष वा सदस्यको पदमा नियुक्तिका लागि योग्य हुनेछः—

- (क) मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धित विषयमा स्नातक उपाधि हासिल गरी प्राकृतिक स्रोत वा वित्त व्यवस्थापन, अर्थशास्त्र, कानून, व्यवस्थापनको क्षेत्रमा कम्तीमा बीस वर्ष क्रियाशील रही विशेषज्ञता हासिल गरेको,
- (ख) नियुक्ति हुँदाका बखत कुनै राजनीतिक दलको सदस्य नरहेको,
- (ग) पैतालिस वर्ष उमेर पूरा भएको, र
- (घ) उच्च नैतिक चरित्र भएको।

(७) राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगका अध्यक्ष र सदस्यको पारिश्रमिक र सेवाका शर्त संघीय कानून बमोजिम हुनेछ र निजहरू बहाल रहेसम्म निजलाई मर्का पर्ने गरी पारिश्रमिक र सेवाका शर्त परिवर्तन गरिने छैन। तर चरम आर्थिक विश्रृंखलताका कारण संकटकाल घोषणा भएको अवस्थामा यो व्यवस्था लागू हुने छैन।

(द) राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको अध्यक्ष वा सदस्य भइसकेको व्यक्ति अन्य सरकारी सेवामा नियुक्तिका लागि ग्राह्य हुने छैन। तर कुनै राजनीतिक पदमा वा कुनै विषयको अनुसन्धान, जाँचबुझ वा छानबीन गर्ने वा कुनै विषयको अध्ययन वा अन्वेषण गरी राय, मन्तव्य वा सिफारिस पेश गर्ने कुनै पदमा नियुक्त भई काम गर्न यस उपधारामा लेखिएको कुनै कुराले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन।

२५१. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः

- (क) संविधान र कानून बमोजिम संघीय सञ्चित कोषबाट संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारबीच राजस्वको बाँडफाँट गर्ने विस्तृत आधार र ढाँचा निर्धारण गर्ने,
- (ख) संघीय सञ्चित कोषबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारलाई प्रदान गरिने समानीकरण अनुदान सम्बन्धमा सिफारिस गर्ने,
- (ग) राष्ट्रिय नीति तथा कार्यक्रम, मानक, पूर्वाधारको अवस्था अनुसार प्रदेश र स्थानीय सरकारलाई प्रदान गरिने सशर्त अनुदानको सम्बन्धमा अध्ययन अनुसन्धान गरी आधार तयार गर्ने,
- (घ) प्रदेश सञ्चित कोषबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारबीच राजस्वको बाँडफाँट गर्ने विस्तृत आधार र ढाँचा निर्धारण गर्ने,
- (ङ) संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारको खर्च जिम्मेवारी पूरा गर्ने र राजस्व असुलीमा सुधार गर्नु पर्ने उपायहरूको सिफारिस गर्ने,
- (च) समष्टिगत आर्थिक सूचकहरूको विश्लेषण गरी संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारले लिन सक्ने आन्तरिक ऋणको सीमा सिफारिस गर्ने,
- (छ) संघ र प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँट आधारको पुनरावलोकन गरी परिमार्जनको सिफारिस गर्ने,
- (ज) प्राकृतिक स्रोतको परिचालन गर्दा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहको लगानी तथा प्रतिफलको हिस्सा निर्धारणको आधार तय गरी सिफारिस गर्ने,

(झ) प्राकृतिक स्रोतको बाँडफाँट सम्बन्धी विषयमा संघ र प्रदेश, प्रदेश र प्रदेश, प्रदेश र स्थानीय तह तथा स्थानीय तहहरू बीच उठ्न सक्ने सम्भावित विवादको विषयमा अध्ययन अनुसन्धान गरी त्यसको निवारण गर्न समन्वयात्मक रूपमा काम गर्न सुझाव दिने।

(२) राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले प्राकृतिक स्रोतको बाँडफाँट गर्दा सोसँग सम्बन्धित वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन सम्बन्धमा आवश्यक अध्ययन र अनुसन्धान गरी नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्नेछ।

(३) राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार, प्राकृतिक स्रोतको परिचालन गर्दा वा राजस्वको बाँडफाँट गर्दा अपनाउनु पर्ने विस्तृत आधार, आयोगका पदाधिकारीहरूको सेवाका शर्त लगायत अन्य व्यवस्था संघीय कानून बमोजिम हुनेछ।

२९४. संवैधानिक निकायको वार्षिक प्रतिवेदन: (१) यस संविधान बमोजिमका संवैधानिक निकायले आफूले गरेको काम कारवाहीको वार्षिक प्रतिवेदन राष्ट्रपति समक्ष पेश गर्नेछ र राष्ट्रपतिले प्रधानमन्त्री मार्फत् त्यस्तो प्रतिवेदन संघीय संसद समक्ष पेश गर्न लगाउनेछ।

(२) उपधारा (१) बमोजिमको वार्षिक प्रतिवेदनमा खुलाउनु पर्ने कुराहरू संघीय कानून बमोजिम हुनेछ।

(३) उपधारा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि संवैधानिक निकायले प्रत्येक प्रदेशको काम कारवाहीको सम्बन्धमा अलग अलग प्रतिवेदन तयार गरी प्रदेश प्रमुख समक्ष पेश गर्न सक्नेछ।

अनुसूची - ५

(धारा ५७ को उपधारा (१) र धारा १०९ सँग सम्बन्धित)

संघको अधिकारको सूची

क्र.सं.	विषयहरू
१	रक्षा र सेना सम्बन्धी
	(क) राष्ट्रिय एकता र भौगोलिक अखण्डताको संरक्षण
	(ख) राष्ट्रिय सुरक्षा सम्बन्धी
२	युद्ध र प्रतिरक्षा
३	हातहतियार, खरखजाना कारखाना तथा उत्पादन सम्बन्धी
४	केन्द्रीय प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, राष्ट्रिय गुप्तचर तथा अनुसन्धान, शान्ति सुरक्षा
५	केन्द्रीय योजना, केन्द्रीय बैंक, वित्तीय नीति, मुद्रा र बैकिङ्ग, मौद्रिक नीति, विदेशी अनुदान, सहयोग र ऋण
६	परराष्ट्र तथा कूटनीतिक मामिला, अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र संयुक्त राष्ट्र संघ सम्बन्धी
७	अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि वा सम्झौता, सुपुर्दगी, पारस्परिक कानुनी सहायता र अन्तर्राष्ट्रिय सीमा, अन्तर्राष्ट्रिय सीमा नदी,
८	दूरसञ्चार, रेडियो फ्रिक्वेन्सीको बाँडफाँट, रेडियो, टेलिभिजन र हुलाक
९	भन्सार, अन्तःशुल्क, मूल्य अभिवृद्धि कर, संस्थागत आयकर, व्यक्तिगत आयकर, पारिश्रमिक कर, राहदानी शुल्क, भिसा शुल्क, पर्यटन दस्तुर, सेवा शुल्क दस्तुर, दण्ड जरिवाना
१०	संघीय निजामती सेवा, न्याय सेवा र अन्य सरकारी सेवा
११	जलस्रोतको संरक्षण र बहुआयामिक उपयोग सम्बन्धी नीति र मापदण्ड
१२	अन्तरदेशीय तथा अन्तरप्रदेश विद्युत प्रसारण लाइन
१३	केन्द्रीय तथ्याङ्क (राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय मानक र गुणस्तर)
१४	केन्द्रीय स्तरका ठूला विद्युत, सिंचाइ र अन्य आयोजना तथा परियोजना
१५	केन्द्रीय विश्वविद्यालय, केन्द्रीयस्तरका प्रज्ञा प्रतिष्ठान, विश्वविद्यालय मापदण्ड र नियमन, केन्द्रीय पुस्तकालय
१६	स्वास्थ्य नीति, स्वास्थ्य सेवा, स्वास्थ्य मापदण्ड, गुणस्तर र अनुगमन, राष्ट्रिय वा विशिष्ट सेवा प्रदायक अस्पताल, परम्परागत उपचार सेवा, सरुवा रोग नियन्त्रण

१७	संघीय संसद, संघीय कार्यपालिका, स्थानीय तह सम्बन्धी मामिला, विशेष संरचना
१८	अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार, विनिमय, बन्दरगाह, क्वारेन्टाइन
१९	हवाई उड्डयन, अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल
२०	राष्ट्रिय यातायात नीति, रेल तथा राष्ट्रिय लोकमार्गको व्यवस्थापन
२१	सर्वोच्च अदालत, उच्च अदालत, जिल्ला अदालत तथा न्याय प्रशासन सम्बन्धी कानून
२२	नागरिकता, राहदानी, भिसा, अध्यागमन
२३	आणविक ऊर्जा, वायुमण्डल र अन्तरिक्ष सम्बन्धी
२४	बौद्धिक सम्पत्ति (पेटेन्ट, डिजाइन, ट्रेडमार्क र प्रतिलिपि अधिकार समेत)
२५	नाप-तौल
२६	खानी उत्खनन
२७	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय वातावरण व्यवस्थापन, राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु आरक्ष तथा सिमसार क्षेत्र, राष्ट्रिय वन नीति, कार्बन सेवा
२८	बीमा नीति, धितोपत्र, सहकारी नियमन
२९	भूउपयोग नीति, बस्ती विकास नीति, पर्यटन नीति, वातावरण अनुकूलन
३०	फौजदारी, देवानी कानूनको निर्माण
३१	सुरक्षित छापाखाना
३२	सामाजिक सुरक्षा र गरिबी निवारण
३३	संवैधानिक निकायहरू, राष्ट्रिय महत्वका आयोगहरू
३४	पुरातात्विक महत्वका स्थान र प्राचीन स्मारक
३५	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारको सूचीमा वा साझा सूचीमा उल्लेख नभएको कुनै विषय तथा यो संविधान र संघीय कानूनमा नतोकिएको विषय

अनुसूची- ६

(धारा ५७ को उपधारा (२), धारा १६२ को उपधारा (४), धारा १९७, धारा २३१ को उपधारा (३),
धारा २३२ को उपधारा (७), धारा २७४ को उपधारा (४) र धारा २९६को उपधारा (४)
सँग सम्बन्धित)

प्रदेशको अधिकारको सूची

क्र.सं.	विषयहरू
१	प्रदेश प्रहरी प्रशासन र शान्ति सुरक्षा
२	नेपाल राष्ट्र बैंकको नीति अनुरूप वित्तीय संस्थाहरूको सञ्चालन, सहकारी संस्था, केन्द्रको सहमतिमा वैदेशिक अनुदान र सहयोग
३	रेडियो, एफ.एम, टेलिभिजन सञ्चालन
४	घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर, मनोरञ्जन कर, विज्ञापन कर, पर्यटन, कृषि आयमा कर, सेवा शुल्क दस्तुर, दण्ड जरिवाना
५	प्रदेश निजामती सेवा र अन्य सरकारी सेवा
६	प्रदेश तथ्याङ्क
७	प्रदेश स्तरको विद्युत, सिंचाइ र खानेपानी सेवा, परिवहन
८	प्रदेश विश्वविद्यालय, उच्च शिक्षा, पुस्तकालय, संग्रहालय
९	स्वास्थ्य सेवा
१०	प्रदेश सभा, प्रदेश मन्त्रिपरिषद सम्बन्धी
११	प्रदेशभित्रको व्यापार
१२	प्रदेश लोकमार्ग
१३	प्रदेश अनुसन्धान व्युरो
१४	प्रदेश सरकारी कार्यालयहरूको भौतिक व्यवस्थापन र अन्य आवश्यक विषय
१५	प्रदेश लोक सेवा आयोग
१६	भूमि व्यवस्थापन, जग्गाको अभिलेख
१७	खानी अन्वेषण र व्यवस्थापन
१८	भाषा, लिपि, संस्कृति, ललितकला र धर्मको संरक्षण र प्रयोग
१९	प्रदेशभित्रको राष्ट्रिय वन, जल उपयोग तथा वातावरण व्यवस्थापन
२०	कृषि तथा पशु विकास, कलकारखाना, औद्योगिकीकरण, व्यापार व्यवसाय, यातायात,
२१	गुठी व्यवस्थापन

अनुसूची - ७

(धारा ५७ को उपधारा (३), धारा १०९, धारा १६२ को उपधारा (४), धारा १९७ सँग सम्बन्धित)

संघ र प्रदेशको साझा अधिकारको सूची

क्र.सं.	विषयहरू
१	फौजदारी तथा देवानी कार्यविधि र प्रमाण र शपथ (कानुनी मान्यता, सार्वजनिक कार्य र अभिलेख र न्यायिक प्रक्रिया)
२	आवश्यक वस्तु तथा सेवाको आपूर्ति, वितरण, मूल्य नियन्त्रण, गुणस्तर र अनुगमन
३	देशको सुरक्षासँग सम्बन्धित विषयमा निवारक नजरबन्द, कारागार तथा हिरासत व्यवस्थापन र शान्ति सुरक्षाको व्यवस्था
४	एक प्रदेशबाट अर्को प्रदेशमा अभियुक्त, थुनुवा र कैदीको स्थानान्तरण
५	पारिवारिक मामिला (विवाह, सम्पत्ति हस्तान्तरण, सम्बन्ध विच्छेद, लोपोन्मुख, टुहुरा, धर्मपुत्र, धर्मपुत्री उत्तराधिकार र संयुक्त परिवार) सम्बन्धी कानून
६	सम्पत्ति प्राप्ति, अधिग्रहण र अधिकारको सृजना
७	करार, सहकारी, साझेदारी र एजेन्सी सम्बन्धी
८	टाट पल्टेको र दामासाही सम्बन्धी
९	औषधि र विषादि
१०	योजना, परिवार नियोजन र जनसङ्ख्या व्यवस्थापन
११	सामाजिक सुरक्षा र रोजगारी, ट्रेड युनियन, औद्योगिक विवादको समाधान, श्रमिकका हक, अधिकार र विवाद सम्बन्धी कार्य
१२	कानून व्यवसाय, लेखापरीक्षण, इन्जिनियरिङ, चिकित्सा, आयुर्वेद चिकित्सा, पशु चिकित्सा, आम्ची र अन्य पेशा
१३	प्रदेश सीमा नदी, जलमार्ग, वातावरण संरक्षण, जैविक विविधता
१४	सञ्चार माध्यम सम्बन्धी
१५	उद्योग तथा खनिज र भौतिक पूर्वाधार
१६	क्यासिनो, चिष्टा
१७	प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद पूर्वतयारी, उद्धार तथा राहत र पुनर्लाभ
१८	पर्यटन, खानेपानी तथा सरसफाइ
१९	चलचित्र, सिनेमा हल, खेलकूद
२०	बीमा व्यवसाय सञ्चालन र व्यवस्थापन
२१	गरिबी निवारण र औद्योगीकरण
२२	वैज्ञानिक अनुसन्धान, विज्ञान प्रविधि र मानव संसाधन विकास
२३	अन्तरप्रदेशिक रूपमा फैलिएको जंगल, हिमाल, वन संरक्षण क्षेत्र जल उपयोग
२४	भूमि नीति र सो सम्बन्धी कानून
२५	रोजगारी र बेरोजगार सहायता

अनुसूची - ८

(धारा ५७ को उपधारा (४), धारा २१४ को उपधारा (२), धारा २२१ को उपधारा (२) र धारा २२६ को उपधारा (१) सँग सम्बन्धित)

स्थानीय तहको अधिकारको सूची

क्र.सं	विषयहरू
१	नगर प्रहरी
२	सहकारी संस्था
३	एफ. एम सञ्चालन
४	स्थानीय कर (सम्पत्ति कर, घर बहाल कर, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर), सेवा शुल्क दस्तुर, पर्यटन शुल्क, विज्ञापन कर, व्यवसाय कर, भूमिकर (मालपोत), दण्ड जरिवाना, मनोरञ्जन कर, मालपोत सङ्कलन
५	स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन
६	स्थानीयतथ्याङ्क र अभिलेख सङ्कलन
७	स्थानीय स्तरका विकास आयोजना तथा परियोजनाहरू
८	आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा
९	आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाइ
१०	स्थानीय बजार व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता
११	स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, सिंचाइ
१२	गाउँ सभा, नगर सभा, जिल्ला सभा, स्थानीय अदालत, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन
१३	स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन
१४	घर जग्गा धनी पुर्जा वितरण
१५	कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशु स्वास्थ्य, सहकारी
१६	ज्येष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन
१७	बेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन
१८	कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रण
१९	खानेपानी, साना जलविद्युत आयोजना, वैकल्पिक ऊर्जा
२०	विपद व्यवस्थापन
२१	जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण
२२	भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास

अनुसूची-९

(धारा ५७ को उपधारा (५), धारा १०९, धारा १६२ को उपधारा (४), धारा १९७, धारा २१४ को उपधारा (२), धारा २२१ को उपधारा (२) र धारा २२६ को उपधारा (१) सँग सम्बन्धित)

संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारको साझा सूची

क्र.सं	विषयहरू
१	सहकारी
२	शिक्षा, खेलकूद र पत्रपत्रिका
३	स्वास्थ्य
४	कृषि
५	विद्युत, खानेपानी, सिंचाइ जस्ता सेवाहरू
६	सेवा शुल्क, दस्तुर, दण्ड जरिवाना तथा प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी, पर्यटन शुल्क
७	वन, जंगल, वन्यजन्तु, चराचुरुङ्गी, जल उपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता
८	खानी तथा खनिज
९	विपद व्यवस्थापन
१०	सामाजिक सुरक्षा र गरिबी निवारण
११	व्यक्तिगत घटना, जन्म, मृत्यु, विवाह र तथ्याङ्क
१२	पुरातत्व, प्राचीन स्मारक र संग्रहालय
१३	सुकुम्बासी व्यवस्थापन
१४	प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी
१५	सवारी साधन अनुमति

२.२ राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकारका सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २९६ को उपधारा (१) बमोजिमको व्यवस्थापिका संसदले यो ऐन बनाएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४” रहेको छ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,—

(क) “अध्यक्ष” भन्नाले आयोगको अध्यक्ष सम्झनु पर्छ।

(ख) “आयोग” भन्नाले संविधानको धारा २५० बमोजिमको राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग सम्झनु पर्छ।

(ग) “योजना” भन्नाले आयोजना, परियोजना, कार्यक्रम समेत सम्झनु पर्छ।

(घ) “सदस्य” भन्नाले आयोगको सदस्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले अध्यक्ष समेतलाई जनाउँछ।

(ङ) “संविधान” भन्नाले नेपालको संविधान सम्झनु पर्छ।

परिच्छेद-२

आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार

३. **आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार:** (१) संविधान तथा यस ऐनमा अन्यत्र उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त आयोगको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः—

(क) प्रदेश कानून बमोजिम प्रदेशले स्थानीय तहलाई दिने वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धमा प्रदेशलाई सिफारिस गर्ने,

- (ख) प्रदेश कानून बमोजिम प्रदेशले स्थानीय तहलाई प्रदान गर्ने सशर्त अनुदानको आधार तयार गरी प्रदेशलाई सिफारिस गर्ने,
- (ग) नेपाल सरकार, प्रदेश वा स्थानीय तहबीच राजस्वको बाँडफाँट सम्बन्धमा उठेको विवाद समाधान गर्न आवश्यक सहजीकरण र सहयोग गर्ने,
- (घ) नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई दिने अनुदान सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई सुझाव दिने,
- (ङ) नेपाल सरकार तथा प्रदेशले राजस्व बाँडफाँटका सम्बन्धमा कुनै सुझाव माग गरेमा आवश्यक सुझाव दिने,
- (च) नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले लगाउने करका सम्बन्धमा नेपाल सरकार, प्रदेश वा स्थानीय तहले सुझाव माग गरेमा आवश्यक सुझाव दिने,
- (छ) प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण र उपयोगका विषयमा नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई आवश्यक सुझाव दिने।

(२) आयोगले संविधान तथा यस ऐन बमोजिम सुझाव वा सिफारिस दिँदा वा ढाँचा तयार गर्दा प्रदेश तथा स्थानीय तहको कार्य सम्पादनलाई समेत आधार लिनेछ।

- ४. **राय परामर्श लिन सक्ने:** आयोगले आफ्नो काम, कर्तव्यको सम्बन्धमा अन्य संवैधानिक निकाय, नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहका सरकारी कार्यालय वा सार्वजनिक संस्थासँग परामर्श गर्न वा राय लिन सक्नेछ।
- ५. **विशेषज्ञको सेवा लिन सक्ने:** आयोगले संविधान र यस ऐन बमोजिम सम्पादन गर्नु पर्ने कुनै काम आयोगमा कार्यरत जनशक्तिबाट सम्पादन हुन नसक्ने भएमा त्यसको कारण खुलाई प्रचलित संघीय कानून बमोजिम सम्बन्धित विशेषज्ञ वा विशिष्टीकृत निकायको सेवा लिन सक्नेछ।
- ६. **समिति वा कार्यदल गठन गर्न सक्ने:** (१) आयोगसँग सम्बन्धित कुनै विशेष प्रकृतिको कार्य सम्पादन गर्ने प्रयोजनको लागि आयोगले कार्यवधि तोकी कुनै समिति वा कार्यदल गठन गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समिति वा कार्यदलको काम, कार्यक्षेत्रगत शर्त तथा कार्यवधि त्यस्तो समिति वा कार्यदल गठन गर्दाका बखत आयोगले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

७. समन्वय तथा सहकार्य गर्न सक्ने: आयोगले आवश्यकता अनुसार संवैधानिक निकाय, नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहका सरकारी कार्यालय वा सार्वजनिक संस्थासँग समन्वय तथा सहकार्य गर्न सक्नेछ।
८. आयोगको काममा सहयोग गर्नु पर्ने: आयोगले आफ्नो कार्य सम्पादनको सिलसिलामा कुनै निकाय वा पदाधिकारीसँग सूचना, विवरण वा सहयोग माग गरेमा त्यस्तो सूचना, विवरण वा सहयोग उपलब्ध गराउनु सम्बन्धित निकाय वा पदाधिकारीको कर्तव्य हुनेछ।

परिच्छेद-३

आयोगको कार्य सञ्चालन

९. आयोगको कार्यालय: आयोगको कार्यालय काठमाडौं उपत्यकामा रहनेछ।
१०. आयोगको बैठक: (१) आयोगले संविधान, यस ऐन र अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गर्नु पर्ने काम आयोगको बैठकको निर्णय बमोजिम हुनेछ।

(२) आयोगको बैठक आवश्यकता अनुसार अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ।

(३) आयोगको सचिवले आयोगको बैठक बस्ने मिति, समय र स्थान तोकी बैठकमा छलफल हुने विषयसूची सहितको सूचना बैठक बस्ने समयभन्दा साधारणतया अठ्चालीस घण्टा अगावै सबै सदस्यले पाउने गरी पठाउनु पर्नेछ।

(४) कुनै सदस्यले उपदफा (३) बमोजिम बैठकमा छलफल हुने विषयसूचीमा उल्लिखित विषयको अतिरिक्त अन्य कुनै विषयमा छलफल गराउन चाहेमा त्यसरी छलफल गराउन चाहेको विषय र कारण सहितको सूचना बैठक बस्नुभन्दा कम्तीमा चौबीस घण्टा अगावै आयोगको सचिवलाई दिनु पर्नेछ। त्यसरी सूचना प्राप्त हुनासाथ आयोगको सचिवले त्यसको जानकारी सबै सदस्यलाई दिनु पर्नेछ।

(५) उपदफा (३) र (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि आयोगको बैठकमा उपस्थित सबै सदस्यको सहमतिले विषयसूचीमा नपरेको विषयमा पनि छलफल गरी निर्णय गर्न सकिनेछ।

(६) आयोगमा तत्काल कायम रहेका पचास प्रतिशतभन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा आयोगको बैठकको लागि गणपूरक सङ्ख्या पुगेको मानिनेछ।

(७) आयोगको बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले गर्नेछ।

(८) आयोगको निर्णय बहुमतद्वारा हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकमा अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णायक मत दिनेछ।

(९) आयोगको निर्णयको अभिलेख आयोगको सचिवले तयार गरी अध्यक्ष तथा सदस्यको दस्तखत गराई राख्नेछ।

(१०) आयोगको वरिष्ठतम् कर्मचारीले आयोगको बैठकमा सचिवको रूपमा काम गर्नेछ।

(११) आयोगको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि आयोग आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

११. कार्य विभाजन: अध्यक्ष र सदस्यको कार्य विभाजन आयोगले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

१२. कार्यवाहक भई काम गर्ने: कुनै कारणवश अध्यक्षको पद रिक्त भएमा, निज संविधानको धारा १०१ को उपधारा (६) बमोजिम आफ्नो पदको कार्यसम्पादन गर्न नपाउने भएमा, विदेश भ्रमणमा गएकोमा वा सात दिनभन्दा बढी समयसम्म विदामा रहेकोमा आयोगको वरिष्ठतम सदस्यले आयोगको कार्यवाहक अध्यक्ष भई काम गर्नेछ।

१३. आयोगको काम कारवाहीमा बाधा पर्ने: कुनै सदस्यको स्थान रिक्त रहेको कारणले मात्र आयोगको काम कारवाहीमा बाधा पर्ने छैन।

परिच्छेद-४

प्राकृतिक स्रोतको परिचालन, राजस्व बाँडफाँट तथा अनुदान

१४. प्राकृतिक स्रोतको परिचालन गर्दा लिइने आधार: (१) आयोगले प्राकृतिक स्रोतको परिचालनमा नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले गर्ने लगानीको हिस्सा देहायका आधारमा तय गरी नेपाल सरकारमा सिफारिस गर्नु पर्नेछ :-

- (क) राजस्वको अवस्था र उठाउन सक्ने क्षमता,
- (ख) लगानी गर्न सक्ने क्षमता,
- (ग) प्राप्त गर्ने उपलब्धिको हिस्सा,

^१ केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०७५ द्वारा संशोधित

- (घ) प्राप्त उपलब्धिको उपभोगको हिस्सा,
- (ङ) पूर्वाधारको अवस्था र आवश्यकता,
- (च) आर्थिक अवस्था र भौगोलिक बोनट ।

(२) आयोगले उपदफा (१) बमोजिम प्राकृतिक स्रोतको परिचालनबाट प्राप्त हुने प्रतिफलको हिस्सा देहायका आधारमा निर्धारण गरी नेपाल सरकारमा सिफारिस गर्नु पर्नेछ :-

- (क) परिचालित प्राकृतिक स्रोतको अवस्थिति,
- (ख) प्राकृतिक स्रोतको परिचालनबाट प्रभावित क्षेत्र,
- (ग) परिचालित प्राकृतिक स्रोत उपरको निर्भरता,
- (घ) प्रतिफलबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या,
- (ङ) प्राकृतिक स्रोतमा आश्रित जनसङ्ख्या,
- (च) प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण र दिगो व्यवस्थापनमा सहभागिता ।

१५. राजस्वको बाँडफाँट गर्दा लिइने आधार: (१) आयोगले नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहबीच र प्रदेश तथा स्थानीय तहबीच राजस्वको बाँडफाँट गर्ने विस्तृत आधार र ढाँचा देहायका आधारमा निर्धारण गरी नेपाल सरकारमा सिफारिस गर्नु पर्नेछ:

- (क) जनसङ्ख्या र जनसाङ्ख्यिक विवरण,
- (ख) क्षेत्रफल,
- (ग) मानव विकास सूचकाङ्क,
- (घ) खर्चको आवश्यकता,
- (ङ) राजस्व सङ्कलनमा गरेको प्रयास,
- (च) पूर्वाधार विकास,
- (छ) विशेष अवस्था ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम आयोगले निर्धारण गरेको विस्तृत आधार र ढाँचा पाँच वर्षको लागि मान्य हुनेछ र आयोगले प्रत्येक पाँच वर्षमा पुनरावलोकन गरी नेपाल सरकारमा सिफारिस गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो ऐन लागू भएपछि पहिलो पटक उपदफा (१) बमोजिम निर्धारण गरेको विस्तृत आधार र ढाँचा विशेष कारणवश पाँच वर्ष

अगावै पुनरावलोकन गर्न आवश्यक देखेमा नेपाल सरकारले आयोगलाई अनुरोध गर्न सक्नेछ। नेपाल सरकारले गरेको अनुरोध मनासिब देखिएमा आयोगले उपदफा(१) बमोजिम निर्धारित विस्तृत आधार र ढाँचामा पुनरावलोकन गरी नेपाल सरकारमा सिफारिस गर्नेछ।

(४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपदफा (१) बमोजिम पहिलो पटक निर्धारण भएको विस्तृत आधार र ढाँचा पाँच वर्षमा एकभन्दा बढी पटक पुनरावलोकन हुन सक्ने छैन।

१६. **अनुदान सिफारिस गर्दा लिइने आधार:** (१) नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई र प्रदेशले स्थानीय तहलाई प्रचलित कानुन बमोजिम उपलब्ध गराउने वित्तीय समानीकरण अनुदानका सम्बन्धमा नेपाल सरकार तथा प्रदेशलाई सिफारिस गर्दा आयोगले देहायका आधार लिई गर्नु पर्नेछ:-

- (क) प्रदेश तथा स्थानीय तहमा रहेको शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी जस्ता मानव विकास सूचकाङ्क,
- (ख) अन्य प्रदेश वा स्थानीय तहको सन्तुलित विकासको अवस्था,
- (ग) प्रदेश तथा स्थानीय तहमा रहेको आर्थिक, सामाजिक वा अन्य कुनै प्रकारको विभेदको अवस्था,
- (घ) प्रदेश तथा स्थानीय तहको पूर्वाधार विकासको अवस्था र आवश्यकता,
- (ङ) प्रदेश तथा स्थानीय तहले जनतालाई पुर्‍याउनु पर्ने सेवा,
- (च) प्रदेश तथा स्थानीय तहको राजस्वको अवस्था र उठाउन सक्ने क्षमता,
- (छ) प्रदेश तथा स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता।

(२) नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई र प्रदेशले स्थानीय तहलाई प्रचलित कानुन बमोजिम उपलब्ध गराउने सशर्त अनुदानका सम्बन्धमा नेपाल सरकार तथा प्रदेशलाई सिफारिस गर्दा आयोगले संविधानको धारा २५१ को उपधारा (१) को खण्ड (ग) र उपदफा (१) मा उल्लिखित विषयहरूलाई आधार लिई गर्नु पर्नेछ।

(३) आयोगले उपदफा (१) बमोजिम वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिस गर्दा प्रत्येक प्रदेश र स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने न्यूनतम अनुदान र उपदफा (१) बमोजिमका आधारहरू बमोजिम प्रत्येक प्रदेश र स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिस गर्नेछ।

परिच्छेद-५

विविध

१७. आयोगको सङ्गठनात्मक संरचना र कर्मचारी: (१) आयोगको सङ्गठन संरचना र कर्मचारीको दरबन्दी नेपाल सरकारले स्वीकृत गरे बमोजिम हुनेछ।

(२) आयोगको कार्य सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने कर्मचारी नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउनेछ।

१८. पदीय मर्यादा तथा आचरण पालन गर्नु पर्ने: आयोगका अध्यक्ष तथा सदस्यले आफ्नो कार्य सम्पादन गर्दा संविधान, यस ऐन तथा प्रचलित कानून बमोजिमको पदीय मर्यादा तथा आचरण पालन गर्नुपर्नेछ।

१९. वार्षिक प्रतिवेदन: (१) आयोगले आफूले गरेको काम कारबाहीको वार्षिक प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले तीन महिनाभित्र राष्ट्रपति समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको वार्षिक प्रतिवेदनमा अन्य विषयको अतिरिक्त देहायका विषय समेत समावेश गर्नु पर्नेछ:-

- (क) आयोगको वार्षिक कार्यक्रमको कार्यान्वयन सम्बन्धी विवरण तथा खर्च,
- (ख) आयोगले नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई दिएको सिफारिस तथा सुझावको विवरण,
- (ग) सिफारिस तथा सुझाव कार्यान्वयनको अवस्था,
- (घ) आयोगको आर्थिक तथा भौतिक स्रोत साधन तथा त्यसको उपयोगको अवस्था,
- (ङ) प्राकृतिक स्रोत तथा राजस्व बाँडफाँट सम्बन्धी अन्य विषयमा गर्नु पर्ने सुधार सम्बन्धी सुझाव,
- (च) यस ऐन बमोजिम आयोगले पूरा गर्नुपर्ने दायित्व निर्वाहका सम्बन्धमा गरिएको अन्य काम कारबाहीको विवरण।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिवेदन संघीय संसदमा पेश भएपछि आयोगले सो प्रतिवेदन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गर्नेछ।

२०. नेपाल सरकारसँग सम्पर्क: आयोगले नेपाल सरकारसँग सम्पर्क राख्दा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय मार्फत राख्नु पर्नेछ।

२१. **अधिकार प्रत्यायोजन:** आयोगले संविधान तथा यस ऐन बमोजिम आफूलाई प्राप्त अधिकारमध्ये आवश्यकता अनुसार कुनै अधिकार तोकिएको शर्तको अधीनमा रही प्रयोग र पालना गर्ने गरी अध्यक्ष, सदस्य, आयोगको सचिव वा नेपाल सरकार, प्रदेश वा स्थानीय तहको कुनै अधिकृत कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ।
२२. **नियम बनाउने अधिकार:** (१) यो ऐनको कार्यान्वयनको लागि आयोगले आवश्यक नियम बनाउन सक्नेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम बनाउने नियममा नेपाल सरकारलाई आर्थिक भार वा दायित्व पर्ने विषय समावेश भएमा अर्थ मन्त्रालयको सहमति लिनु पर्नेछ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम आयोगले बनाएको नियम नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन भएको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ।
२३. **निर्देशिका वा कार्यविधि बनाउने अधिकार:** आयोगबाट सम्पादन हुने काम सुचारू रूपले सञ्चालन गर्न वा गराउनको लागि आयोगले यो ऐन तथा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको अधीनमा रही आवश्यक निर्देशिका वा कार्यविधि बनाउन सक्नेछ।

प्रमाणीकरण मिति: २०७४/६/२७

२.३ अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४

अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहको राजस्वको अधिकार, राजस्व बाँडफाँट, अनुदान, ऋण, बजेट व्यवस्थापन, सार्वजनिक खर्च तथा वित्तीय अनुशासन सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २९६ को उपधारा (१) बमोजिमको व्यवस्थापिका-संसदले यो ऐन बनाएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४” रहेको छ।

(२) यस ऐनको दफा ५, ६ र ७ सम्वत् २०७५ साल श्रावण १ गतेदेखि र अन्य दफाहरू तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछन्।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

- (क) “आयोग” भन्नाले संविधानको धारा २५० बमोजिमको राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग सम्झनु पर्छ।
- (ख) “घाटा बजेट” भन्नाले राजस्व र अनुदानको योगभन्दा व्यय बढी हुने गरी व्यवस्था भएको बजेट सम्झनु पर्छ।
- (ग) “प्रदेश सञ्चित कोष” भन्नाले संविधानको धारा २०४ बमोजिमको प्रदेश सञ्चित कोष सम्झनु पर्छ।
- (घ) “मन्त्रालय” भन्नाले नेपाल सरकारको अर्थ मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।
- (ङ) “योजना” भन्नाले आयोजना, परियोजना, कार्यक्रम समेत सम्झनु पर्छ।
- (च) “वित्तीय समानीकरण अनुदान” भन्नाले दफा ८ बमोजिमको अनुदान सम्झनु पर्छ।
- (छ) “विशेष अनुदान” भन्नाले दफा ११ बमोजिमको अनुदान सम्झनु पर्छ।
- (ज) “समपूरक अनुदान” भन्नाले दफा १० बमोजिमको अनुदान सम्झनु पर्छ।

- (झ) “सशर्त अनुदान” भन्नाले दफा ९ बमोजिमको अनुदान सम्झनु पर्छ।
- (ञ) “स्थानीय सञ्चित कोष” भन्नाले संविधानको धारा २२९ बमोजिमको स्थानीय सञ्चित कोष सम्झनु पर्छ।
- (ट) “संघीय सञ्चित कोष” भन्नाले संविधानको धारा ११६ बमोजिमको संघीय सञ्चित कोष सम्झनु पर्छ।
- (ठ) “संविधान” भन्नाले नेपालको संविधान सम्झनु पर्छ।

परिच्छेद -२

राजस्वको अधिकार

३. **कर गैर कर तथा रोयल्टी लगाउन सक्ने:** (१) नेपाल सरकारले संघीय कानून बमोजिम अनुसूची-१ मा उल्लिखित कर तथा गैर कर लगाउन र उठाउन सक्नेछ।
 - (२) प्रदेशले प्रदेश कानून बमोजिम अनुसूची -२ मा उल्लिखित कर तथा गैर कर लगाउन र उठाउन सक्नेछ।
 - (३) स्थानीय तहले स्थानीय कानून बमोजिम अनुसूची -३ मा उल्लिखित कर तथा गैर कर लगाउन र उठाउन सक्नेछ।
 - (४) नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले प्रचलित कानून बमोजिम लागेको आफ्नो अधिकारभित्रको दण्ड जरिवाना उठाउनेछ।
 - (५) उपदफा (२) वा (३) बमोजिम प्रदेश तथा स्थानीय तहले कर लगाउँदा राष्ट्रिय आर्थिक नीति, वस्तु तथा सेवाको ओसार पसार, पूँजी तथा श्रम बजार, छिमेकी प्रदेश र स्थानीय तहलाई प्रतिकूल नहुने गरी लगाउनु पर्नेछ।
 - (६) नेपाल सरकारले संघीय कानून बमोजिम प्राकृतिक स्रोतमा रोयल्टी लगाउन र उठाउन सक्नेछ।
४. **गैर करको दर निर्धारणका आधार:** नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहले वस्तु वा सेवाको लागत, सञ्चालन र सम्भार खर्चलाई आधार मानी गैर करका दर निर्धारण गर्नु पर्नेछ।
- ५.^२ **एकल कर प्रशासन:** (१) यस ऐन तथा प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि संविधानको अनुसूचीमा प्रदेश र स्थानीय तह दुबैको अधिकारसूचीमा रहेका देहायको कर देहाय बमोजिम लगाईने र उठाइनेछ:-

^२आर्थिक ऐन, २०७५ को दफा ३३ द्वारा संशोधन भएको।

- (क) सवारी साधन करको दर प्रदेशले लगाउने र उठाउने,
तर टाँगा, रिक्सा, अटोरिक्सा र विद्युतीय रिक्सामा सवारी साधन करको दर गाउँपालिका वा नगरपालिकाले लगाउने र उठाउनेछ।
- (ख) घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्कको दर प्रदेशले लगाउने र गाउँपालिका वा नगरपालिकाले उठाउने,
- (ग) मनोरञ्जन करको दर प्रदेशले लगाउने र गाउँपालिका वा नगरपालिकाले उठाउने,
- (घ) विज्ञापन करको दर गाउँपालिका वा नगरपालिकाले लगाउने र उठाउने।
- (२) उपदफा (१) को खण्ड (ख), (ग) र (घ) बमोजिमको करबाट उठेको रकममध्ये साठी प्रतिशत रकम गाउँपालिका वा नगरपालिकाले स्थानीय सञ्चित कोषमा जम्मा गरी चालीस प्रतिशत रकम मासिक रूपमा प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ।

परिच्छेद-३

राजस्वको बाँडफाँट

६. मूल्य अभिवृद्धि कर तथा अन्तःशुल्कको बाँडफाँट (१) नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहबीच मूल्य अभिवृद्धि कर र आन्तरिक उत्पादनबाट उठेको अन्तःशुल्क रकम बाँडफाँट गर्न नेपाल सरकारले एक संघीय विभाज्य कोष खडा गरी त्यस्तो रकम सो कोषमा जम्मा गर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम संघीय विभाज्य कोषमा जम्मा भएको रकममध्ये सत्तर प्रतिशत नेपाल सरकारलाई, पन्ध्र प्रतिशत प्रदेशलाई र पन्ध्र प्रतिशत स्थानीय तहलाई बाँडफाँट गरिनेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहबीच बाँडफाँट गरिने रकममध्ये नेपाल सरकारले प्राप्त गर्ने रकम संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गरिनेछ र प्रदेशहरू तथा स्थानीय तहहरूलाई प्राप्त हुने रकम नेपाल सरकारले देहायको विभाज्य कोष खडा गरी त्यस्तो कोषमा सो रकम जम्मा गर्नेछः-

- (क) प्रदेशहरूले प्राप्त गर्ने रकम प्रदेश विभाज्य कोष,
- (ख) स्थानीय तहहरूले प्राप्त गर्ने रकम स्थानीय विभाज्य कोष।

(४) उपदफा (३) बमोजिम प्रदेश विभाज्य कोष र स्थानीय विभाज्य कोषमा जम्मा भएको रकम संविधान र यस ऐनको अधीनमा रही आयोगले निर्धारण गरेको आधार र ढाँचा बमोजिम प्रत्येक प्रदेश र स्थानीय तहलाई बाँडफाँट गरिनेछ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम बाँडफाँटबाट प्रत्येक प्रदेशले प्राप्त गर्ने रकम सम्बन्धित प्रदेश सञ्चित कोषमा र प्रत्येक स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने रकम सम्बन्धित स्थानीय सञ्चित कोषमा जम्मा हुने गरी मासिक रूपमा उपलब्ध गराइनेछ।

(६) यस दफा बमोजिम बाँडफाँट हुने रकम आर्थिक वर्षको अन्तिम महिनामा हिसाब मिलान गरिनेछ।

६क.^३ **सवारी साधन करको बाँडफाँट:** (१) दफा ५ उपदफा (१) को खण्ड (क) बमोजिम प्रदेशले लगाएको र उठाएको सवारी साधन करबाट उठेको रकम प्रदेश सरकारले प्रदेश विभाज्य कोषमा जम्मा गर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रदेश विभाज्य कोषमा जम्मा भएको रकममध्ये साठी प्रतिशत प्रदेश सरकारलाई र चालीस प्रतिशत स्थानीय तहलाई बाँडफाँट गरिनेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम प्रदेश विभाज्य कोषमा जम्मा भएको रकममध्ये प्रदेश सरकारले प्राप्त गर्ने रकम प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिला गरिनेछ र स्थानीय तहलाई प्रदान गरिने रकम स्थानीय विभाज्य कोषमा जम्मा गरिनेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम स्थानीय विभाज्य कोषमा जम्मा भएको रकम संविधान र यस ऐनको अधीनमा रही आयोगले निर्धारण गरेको आधार र ढाँचा बमोजिम प्रदेश सरकारले स्थानीय तहलाई बाँडफाँट गर्नेछ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम बाँडफाँटबाट प्रत्येक स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने रकम प्रदेश सरकारले मासिक रूपमा सम्बन्धित स्थानीय सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ।

(६) यस दफा बमोजिम बाँडफाँट हुने रकम आर्थिक वर्षको अन्तिम महिनामा हिसाब मिलान गरिनेछ।

७. **प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टीको बाँडफाँट:** (१) नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहबीच संघीय कानून बमोजिम प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टीको बाँडफाँट गर्न नेपाल सरकारले एक संघीय विभाज्य कोष खडा गरी त्यस्तो रोयल्टीबाट प्राप्त रकम सो कोषमा जम्मा गर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कोषमा रहेको रोयल्टीको बाँडफाँट नेपाल सरकारले अनुसूची -४ बमोजिम वार्षिक रूपमा गर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम बाँडफाँट भएको रकममध्ये नेपाल सरकारले प्राप्त गर्ने रकम संघीय सञ्चित कोषमा, प्रदेशले प्राप्त गर्ने रकम सम्बन्धित प्रदेश सञ्चित कोषमा र स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने रकम सम्बन्धित स्थानीय सञ्चित कोषमा जम्मा हुने गरी उपलब्ध गराइनेछ।

^३ आर्थिक ऐन, २०७५ को दफा ३३ द्वारा संशोधन भई थप भएको ।

परिच्छेद-४

अनुदानको व्यवस्था

८. **वित्तीय समानीकरण अनुदान:** (१) नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता र राजस्वको क्षमताको आधारमा आयोगको सिफारिसमा प्रदेश र स्थानीय तहलाई वित्तीय समानीकरण अनुदान वितरण गर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान र आफ्नो स्रोतबाट उठेको राजस्वलाई प्रदेशले प्रदेशभित्रका स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता र राजस्वको क्षमताको आधारमा प्रदेश कानून बमोजिम आयोगको सिफारिसमा वित्तीय समानीकरण अनुदान वितरण गर्नेछ।

९. **सशर्त अनुदान:** (१) नेपाल सरकारले प्रदेश वा स्थानीय तह वा नेपाल सरकारको कुनै योजना कार्यान्वयन गर्न संविधानको धारा २५१ को उपधारा (१) को खण्ड (ग) बमोजिम आयोगले तोकेको आधार बमोजिम प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई सशर्त अनुदान प्रदान गर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सशर्त अनुदान प्रदान गर्दा नेपाल सरकारले योजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक शर्त तोक्नेछ र सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय तहले त्यस्तो शर्तको पालना गर्नु पर्नेछ।

(३) प्रदेशले स्थानीय तहलाई प्रदेश कानून बमोजिम आयोगले तोकेको आधार बमोजिम सशर्त अनुदान प्रदान गर्नेछ।

१०. **समपूरक अनुदान** (१) नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई पूर्वाधार विकास सम्बन्धी कुनै योजना कार्यान्वयन गर्न समपूरक अनुदान प्रदान गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम समपूरक अनुदान प्रदान गर्दा देहायका कुराहरूलाई आधार बनाइनेछ:-

- (क) योजनाको सम्भाव्यता,
- (ख) योजनाको लागत,
- (ग) योजनाबाट प्राप्त हुने प्रतिफल वा लाभ,
- (घ) योजना कार्यान्वयन गर्न सक्ने वित्तीय तथा भौतिक क्षमता वा जनशक्ति,
- (ङ) योजनाको आवश्यकता र प्राथमिकता।

(३) प्रदेशले स्थानीय तहलाई प्रदेश कानून बमोजिम सम्पूर्ण अनुदान प्रदान गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (१) र (३) बमोजिमको सम्पूर्ण अनुदान कुनै योजनाको कुल लागतको अनुपातका आधारमा प्रदान गरिनेछ ।

(५) सम्पूर्ण अनुदान प्रदान गर्ने कार्यविधि तथा अन्य व्यवस्था नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

११. **विशेष अनुदान:** (१) नेपाल सरकारले देहायको कुनै उद्देश्य राखी प्रदेश वा स्थानीय तहबाट सञ्चालन गरिने कुनै खास योजनाको लागि विशेष अनुदान प्रदान गर्न सक्नेछ:-

(क) शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी जस्ता आधारभूत सेवाको विकास र आपूर्ति गर्ने,

(ख) अन्तर प्रदेश वा अन्तर स्थानीय तहको सन्तुलित विकास गर्ने,

(ग) आर्थिक, सामाजिक वा अन्य कुनै प्रकारले विभेदमा परेको वर्ग वा समुदायको उत्थान वा विकास गर्ने ।

(२) प्रदेशले स्थानीय तहलाई प्रदेश कानून बमोजिम विशेष अनुदान प्रदान गर्न सक्नेछ ।

(३) विशेष अनुदान प्रदान गर्ने कार्यविधि तथा अन्य व्यवस्था नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-५

वैदेशिक सहायता तथा आन्तरिक ऋण

१२. **वैदेशिक सहायता लिने अधिकार:** (१) वैदेशिक अनुदान वा ऋण लिने अधिकार नेपाल सरकारको हुनेछ ।

(२) नेपाल सरकारले वैदेशिक अनुदान वा ऋण लिँदा देशको समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व हुने गरी लिनु पर्नेछ ।

(३) नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन हुने योजना वा कार्यक्रमको लागि वैदेशिक अनुदान वा सहयोग लिन सक्नेछ ।

(४) प्रदेश तथा स्थानीय तहले नेपाल सरकारको पूर्वस्वीकृति बिना कुनै पनि किसिमको वैदेशिक अनुदान वा सहयोग लिन वा वैदेशिक अनुदान वा सहयोगमा कुनै योजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न, गराउन सक्ने छैन।

१३. **वैदेशिक सहायताको क्षेत्र र प्रयोग:** (१) नेपाल सरकारले वैदेशिक सहायताको परिचालनबाट प्राप्त हुने प्रतिफल र उपलब्धिको आँकलन गरी पारदर्शी रूपमा वैदेशिक सहायता लिनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त वैदेशिक सहायताको परिचालन नेपाल सरकारले देहायको राष्ट्रिय आवश्यकता र प्राथमिकताका क्षेत्रमा गर्नु पर्नेछ:-

- (क) भौतिक पूर्वाधारको निर्माण, मर्मत र जिर्णोद्धार,
- (ख) शिक्षा, स्वास्थ्य र मानव विकास,
- (ग) स्वदेशी उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि,
- (घ) स्वदेशमा रोजगारी सिर्जना र क्षमता विकास,
- (ङ) विपद् व्यवस्थापन,
- (च) विज्ञान तथा प्रविधिको विकास र हस्तान्तरण,
- (छ) वातावरण संरक्षण र जलवायु परिवर्तन,
- (ज) सार्वजनिक निजी साझेदारीमा गरिने लगानी,
- (झ) सार्वजनिक निजी, सहकारी र सामुदायिक क्षेत्रको क्षमता नपुगेको क्षेत्रमध्ये नेपाल सरकारले वैदेशिक सहायता लिन उपयुक्त हुने भनी निर्धारण गरेका क्षेत्रहरू।

१४. **आन्तरिक ऋण:** (१) नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले आयोगले सिफारिस गरेको सीमाभित्र रही आन्तरिक ऋण लिन सक्नेछ।

तर प्रदेश तथा स्थानीय तहले आन्तरिक ऋण लिनु अघि नेपाल सरकारको सहमति लिनु पर्नेछ।

(२) नेपाल सरकार तथा प्रदेशले प्रचलित कानूनको अधीनमा रही ऋणपत्र जारी गरी आन्तरिक ऋण उठाउन सक्नेछ।

(३) प्रदेश तथा स्थानीय तहले आन्तरिक ऋण लिन नेपाल सरकारको सहमति माग गर्दा आन्तरिक ऋण लिन खोजिएको योजना, योजनाबाट प्राप्त हुन सक्ने प्रतिफल र उपलब्धि, ऋण भुक्तानी योजना, ऋण दिने संस्थाको विवरण सहितको प्रस्ताव मन्त्रालय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम पेश भएको प्रस्ताव कार्यान्वयन योग्य देखिएमा नेपाल सरकारले सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहलाई आन्तरिक ऋण लिन सहमति दिन सक्नेछ।

१५. **नेपाल सरकारले ऋण दिन सक्ने:** (१) नेपाल सरकारले प्रदेश वा स्थानीय तहलाई ऋण दिन सक्नेछ।

(२) प्रदेश वा स्थानीय तहले ऋण रकमको उपयोग, भुक्तानीको तरिका तथा समय सीमा समेत उल्लेख गरी ऋणको लागि मन्त्रालय समक्ष अनुरोध गर्न सक्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम प्राप्त अनुरोध मनासिब देखिएमा नेपाल सरकारले ऋण प्रदान गर्ने स्वीकृति दिन सक्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम नेपाल सरकारबाट ऋण प्रदान गर्ने स्वीकृति भएमा मन्त्रालयले सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहसँग सम्झौता गर्नेछ।

(५) नेपाल सरकारबाट प्राप्त ऋण प्रदेश वा स्थानीय तहले सम्झौतामा उल्लिखित अवधिभित्र चुक्ता नगरेमा नेपाल सरकारले सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराउने अनुदानबाट त्यस्तो ऋण रकम असुली गर्न सक्नेछ।

परिच्छेद-६

सार्वजनिक खर्च व्यवस्था

१६. **सार्वजनिक खर्चको अनुमानित विवरण तयार गर्ने:** (१) नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा आ-आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्रका विषयहरूमा हुने सार्वजनिक खर्चको अनुमानित विवरण तयार गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको विवरण तयार गर्दा चालु खर्च, पूँजीगत खर्च र वित्त व्यवस्थाका लागि आवश्यक पर्ने रकम समेत छुट्याउनु पर्नेछ।

१७. **मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गर्नु पर्ने:** (१) नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले दफा १६ बमोजिमको सार्वजनिक खर्चको विवरण तयार गर्दा आगामी तीन आर्थिक वर्षमा हुने खर्चको प्रक्षेपण सहितको मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम तयार गरिने मध्यमकालीन खर्च संरचनामा देहायका विवरण खुलाउनु पर्नेछ:-

(क) प्रस्तावित योजनाको उद्देश्य,

- (ख) प्रस्तावित योजनाको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गर्न वा खर्च छुट्याउन आवश्यकताको पुष्ट्याई,
- (ग) प्रस्तावित योजना कार्यान्वयन हुन सक्ने आर्थिक वर्ष र त्यसपछिका दुई आर्थिक वर्षमा प्राप्त हुन सक्ने प्रतिफल र उपलब्धि,
- (घ) प्रस्तावित योजना लागू गर्न आवश्यक पर्ने खर्चको विवरण,
- (ङ) खर्च व्यहोर्ने स्रोत र खर्च गरिएको रकमबाट प्राप्त हुन सक्ने प्रतिफल र उपलब्धिको प्रक्षेपण,
- (च) प्रस्तावित योजनाको मध्यम अवधिको खर्चको रणनीति र त्यसको वार्षिक खर्चसँगको तादाम्यता,
- (छ) सञ्चालित योजना भए गत आर्थिक वर्षमा छुट्याइएको खर्च अनुसार लक्ष्य हासिल भए नभएको यथार्थ विवरण।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेश तथा स्थानीय तहले यो ऐन प्रारम्भ भएको मितिले तीन वर्षसम्म सोही उपदफा बमोजिमको मध्यमकालीन खर्च संरचना आ-आफ्नो प्राथमिकता र आवश्यकताका आधारमा तयार गर्न सक्नेछन्।

१८. **आय व्ययको प्रक्षेपण गर्ने:** (१) प्रदेश तथा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको लागि आय व्ययको प्रक्षेपण गरिएको तथ्याङ्क सहितको देहायका विवरण प्रत्येक वर्षको पुस मसान्तभित्र मन्त्रालय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ:-

- (क) व्ययको अनुमान,
- (ख) आफ्नो स्रोतबाट सङ्कलन हुन सक्ने अनुमानित राजस्व,
- (ग) राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुन सक्ने अनुमानित रकम,
- (घ) अनुदानबाट प्राप्त हुन सक्ने अनुमानित रकम,
- (ङ) बजेट घाटा पूर्ति गर्न आवश्यक पर्ने अनुमानित रकम र त्यसको स्रोत।

(२) नेपाल सरकारले अयोगसँग परामर्श गरी चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तभित्र दफा ६ बमोजिमको राजस्व बाँडफाँट र दफा ८ बमोजिमको वित्तीय समानीकरण अनुदान बापत आगामी आर्थिक वर्षमा नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराउने अनुमानित स्रोतको विवरण प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

(३) प्रदेश सरकारले अयोगसँग परामर्श गरी चालु आर्थिक वर्षको चैत्र मसान्तभित्र संविधानको धारा ६० को उपधारा (५) बमोजिम स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराउने वित्तीय अनुदानको अनुमानित विवरण स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

१९. राजस्व प्रस्ताव तयार गर्ने: (१) नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले कर वा गैर कर राजस्वको प्रस्ताव गर्दा वा भैरहेको कर वा गैर कर राजस्वमा परिवर्तन गर्नु पर्दा त्यसको आवश्यकता, औचित्य तथा त्यसबाट पर्ने प्रभाव समेत उल्लेख गरी प्रस्ताव तयार गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम राजस्व प्रस्ताव तयार गर्दा प्रदेश वा स्थानीय तहले त्यस्तै विषयमा नेपाल सरकार, अन्य प्रदेश वा स्थानीय तहले लगाएका कर वा गैर कर र त्यसका दरसँग यथासम्भव तादात्म्य हुने गरी गर्नु पर्नेछ।

परिच्छेद-७

राजस्व र व्ययको अनुमान

२०. आर्थिक सर्वेक्षण पेश गर्नु पर्ने: नेपाल सरकारले राजस्व र व्ययको अनुमान पेश गर्नु अगावै संघीय संसदमा आर्थिक सर्वेक्षण पेश गर्नु पर्नेछ।

२१. राजस्व र व्ययको अनुमान पेश गर्नु पर्ने: (१) नेपाल सरकारको अर्थ मन्त्रीले प्रत्येक वर्ष संविधान बमोजिम आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान संघीय संसदको दुवै सदनको संयुक्त बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ।

(२) प्रदेशको अर्थमन्त्रीले प्रत्येक वर्ष असार महिनाको एक गतेभित्र आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान प्रदेश सभामा पेश गर्नु पर्नेछ।

(३) गाउँ कार्यपालिका र नगर कार्यपालिकाले प्रत्येक वर्ष असार महिनाको दश गतेभित्र आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान सम्बन्धित गाउँ वा नगर सभामा पेश गर्नु पर्नेछ।

(४) प्रदेश तथा स्थानीय तहले आफूले उठाएको राजस्व र यस ऐन बमोजिम राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकमबाट प्रशासनिक खर्च पुग्ने गरी राजस्व र व्ययको अनुमान पेश गर्नु पर्नेछ।

(५) यस दफा बमोजिम पेश गरिने राजस्व र व्ययको अनुमान दफा ३८ बमोजिमको मापदण्ड अनुरूप हुनु पर्नेछ।

२२. राजस्व र व्ययको अनुमान साथ संलग्न गर्नु पर्ने विवरण: (१) नेपाल सरकार तथा प्रदेशले राजस्व र व्ययको अनुमान पेश गर्दा देहायका विवरण संलग्न गर्नु पर्नेछः-

- (क) अधिल्लो आर्थिक वर्षमा गरिएको राजस्वको अनुमान अनुसार राजस्व सङ्कलन भए नभएको तथा प्रत्येक मन्त्रालयलाई छुट्याइएको खर्चको रकम र खर्च अनुसारको लक्ष्य हासिल भए नभएको विवरण,
- (ख) दफा १७ बमोजिमको मध्यमकालीन खर्च संरचना,
- (ग) आगामी तीन आर्थिक वर्षको राजस्व, व्यय र अनुमानको प्रक्षेपण,
- (घ) ऋण, लगानी तथा दायित्व सम्बन्धी विवरण,
- (ङ) वित्तीय सन्तुलन कायम गर्न अपनाइने रणनीति उल्लेख भएको वित्तीय नीति,
- (च) आगामी तीन आर्थिक वर्षको कूल ग्राहस्थ उत्पादनमा हुने वृद्धिदर, मुद्रास्फिति, चालु खाता सन्तुलन र भुक्तानी सन्तुलनको स्थिति उल्लेख भएको समष्टिगत आर्थिक स्थिति,
- (छ) कर वा गैर करमा छुट दिइएको विवरण,
- (ज) अधिल्लो आर्थिक वर्षको वैदेशिक सहायता प्राप्तिको विवरण।

(२) नेपाल सरकार तथा प्रदेशले अधिल्लो वर्ष अनुमान गरे अनुसारको राजस्व सङ्कलन हुन नसकेको वा मन्त्रालयलाई छुट्याएको रकम लक्ष्य अनुसार खर्च हुन नसकेकोमा त्यसको कारण र त्यसका लागि गरिने सुधारका उपाय समेत उपदफा (१) को खण्ड (क) बमोजिमको विवरणमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) को खण्ड (च) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेशले सो खण्ड बमोजिमको विवरण पेश गर्नु पर्ने छैन।

(४) स्थानीय तहले राजस्व र व्ययको अनुमान पेश गर्दा अधिल्लो आर्थिक वर्षमा गरिएको राजस्वको अनुमान अनुसार राजस्व सङ्कलन हुन नसकेको वा खर्चको लागि छुट्याएको रकम लक्ष अनुसार खर्च हुन नसकेकोमा त्यसको कारण र त्यसका लागि गरिने सुधारका उपायको विवरण संलग्न गर्नु पर्नेछ।

२३. घाटा बजेट पेश गर्न सक्ने: (१) नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले सम्बन्धित व्यवस्थापिकामा आवश्यकता अनुसार घाटा बजेट पेश गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम घाटा बजेट पेश गर्दा बजेट घाटा पूर्ति गर्ने स्रोतको स्पष्ट आधार समेत खुलाउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम प्रदेश तथा स्थानीय तहले घाटा बजेट पेश गर्दा नेपाल सरकारले संविधान र प्रचलित कानून बमोजिम कुनै सुझाव वा निर्देशन दिएको भए सोको पालना गर्नु पर्नेछ।

(४) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रशासनिक खर्च व्यहोर्न घाटा बजेट पेश गर्न सकिने छैन।

२४. **पेशकी खर्च:** (१) नेपाल सरकार तथा प्रदेशले विनियोजन विधेयक विचाराधीन रहेको अवस्थामा चालु आर्थिक वर्षको व्यय अनुमानको एक तिहाईभन्दा बढी नहुने गरी ऐन बमोजिम खर्च गर्न सक्नेछन्।

(२) स्थानीय तहले विनियोजन विधेयक विचाराधीन रहेको अवस्थामा चालु आर्थिक वर्षको व्ययको एक तिहाईभन्दा बढी नहुने गरी कानून बमोजिम खर्च गर्न सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम खर्च भएको रकम विनियोजन विधेयकमा समावेश गर्नु पर्नेछ।

परिच्छेद-८

वित्तीय अनुशासन

२५. **आर्थिक तथा वित्तीय नीति अनुसरण गर्नु पर्ने:** प्रदेश तथा स्थानीय तहले आर्थिक र वित्तीय नीति तर्जुमा गर्दा नेपाल सरकारको आर्थिक र वित्तीय नीति अनुसरण गर्नु पर्नेछ।

२६. **सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नु पर्ने:** यस ऐनमा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई प्राप्त हुने सबै आय आफ्नो सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नु पर्नेछ।

२७. **बजेटमा व्यवस्था गरेर मात्र खर्च गर्नु पर्ने:** नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले सञ्चित कोषमाथि व्ययभार हुने रकम बाहेकका अन्य रकम आफ्नो बजेटमा व्यवस्था गरी सम्बन्धित व्यवस्थापिकाबाट त्यस्तो बजेट स्वीकृत भएपछि मात्र खर्च गर्नु पर्नेछ।

२८. **अनुदानको प्रयोग:** यस ऐन वा प्रचलित कानून बमोजिम प्राप्त भएको अनुदानको रकम जुन प्रयोजनको लागि प्राप्त भएको हो सोही प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्नु पर्नेछ।

२९. **रकमान्तर गर्न नपाइने:** बजेटमा पूँजीगत खर्चको रूपमा विनियोजन भएको रकम चालु खर्चमा रकमान्तर गर्न पाइने छैन।

३०. पारदर्शीता कायम गर्नुपर्ने: (१) नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले वित्तीय व्यवस्थापन सम्बन्धी काम कारवाही यस ऐन र प्रचलित कानून बमोजिम पारदर्शी रूपमा गर्नु पर्नेछ।

(२) नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले आय व्यय विवरणको लेखा प्रचलित कानून बमोजिम लेखापरीक्षण गरी पन्ध्र दिनभित्र तत्सम्बन्धी विवरण सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ।

(३) नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले बजेट कार्यान्वयनको वार्षिक समीक्षा गरी तत्सम्बन्धी विवरण प्रत्येक वर्षको कार्तिक मसान्तभित्र सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ।

(४) नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तह समेतको आर्थिक विवरणको आधारमा एकीकृत आर्थिक विवरण तयार गरी प्रत्येक वर्षको पुस मसान्तभित्र सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ।

३१^४. आय व्ययको वर्गीकरण तथा लेखाङ्कन: नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले आय व्ययको वर्गीकरण तथा लेखाङ्कन महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको सिफारिसमा महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट स्वीकृत भए बमोजिम गर्नु पर्नेछ।

३२^५. आवधिक विवरण पेश गर्नु पर्ने: (१) नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले आय र व्ययको आवधिक विवरण महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको सिफारिसमा महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट स्वीकृत भएको ढाँचामा तयार गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (३) बमोजिम स्थानीय तहबाट प्राप्त विवरण समेत समावेश गरी प्रदेशले आफ्नो आय र व्ययको चौमासिक विवरण त्यस्तो अवधि समाप्त भएको मितिले तीस दिनभित्र मन्त्रालय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

(३) स्थानीय तहले आफूले गरेको आय र व्ययको चौमासिक विवरण त्यस्तो अवधि समाप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र मन्त्रालय तथा प्रदेश समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (२) र (३) बमोजिम प्रदेश र स्थानीय तहले दोस्रो चौमासिक आय व्ययको विवरण पेश गर्दा तेस्रो चौमासिकमा हुन सक्ने आय र व्ययको अनुमान समेत पेश गर्नु पर्नेछ।

(५) उपदफा (२) र (३) बमोजिम तोकिएको अवधिभित्र विवरण पेश हुन नआएमा नेपाल सरकारले प्रदेश र स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराउने अनुदान रोक्का गर्न सक्नेछ।

४ नेपालको संविधान अनुकूल बनाउन केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको ऐन, २०७५ द्वारा संशोधित।

५ नेपालको संविधान अनुकूल बनाउन केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको ऐन, २०७५ द्वारा संशोधित।

परिच्छेद-९

विविध

३३. अन्तर-सरकारी वित्त परिषद्: (१) नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहबीच अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापनका विषयमा आवश्यक परामर्श तथा समन्वय गर्न देहायको अन्तर-सरकारी वित्त परिषद् रहनेछ:-

(क) नेपाल सरकारको अर्थ मन्त्री -संयोजक

(ख) प्रदेशको अर्थ मन्त्री -सदस्य

(ग) गाउँपालिका र नगरपालिकाका प्रमुख र
उपप्रमुखहरू मध्येबाट प्रत्येक प्रदेशबाट
एक जना महिला सहित दुई जना
प्रतिनिधित्व हुने गरी प्रदेशले सिफारिस
 गरेका चौध जना -सदस्य

(घ) वित्त सम्बन्धी विज्ञहरू मध्येबाट
मन्त्रालयले मनोनयन गरेको कम्तीमा
एकजना महिला सहित तीन जना -सदस्य

(ङ) सचिव, मन्त्रालय -सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) को खण्ड (घ) बमोजिम मनोनीत सदस्यको पदावधि तीन वर्षको हुनेछ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मनोनीत सदस्यले पदीय जिम्मेवारी पूरा नगरेमा मन्त्रालयले निजलाई जुनसुकै बखत सदस्यबाट हटाउन सक्नेछ।

तर त्यसरी निजलाई सदस्यबाट हटाउनु अघि आफ्नो सफाइ पेश गर्ने मौका दिनु पर्नेछ।

(४) अन्तर-सरकारी वित्त परिषद्को बैठक प्रत्येक वर्षको चैत्र महिनामा एक पटक र अन्य बैठक संयोजकले तोकेको मिति र समयमा बस्नेछ।

(५) अन्तर-सरकारी वित्त परिषद्को बैठकमा आयोगको अध्यक्ष वा निजले तोकेको सदस्य र अन्य निकायको प्रतिनिधिलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

(६) अन्तर-सरकारी वित्त परिषद्को बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि सो परिषद आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

३४. **नेपाल सरकारले निर्देशन दिन सक्ने:** (१) नेपाल सरकारले संविधानको धारा २३२ को उपधारा (२) बमोजिम प्रदेशहरू बीच समन्वय गर्नु पर्ने वित्त सम्बन्धी विषयमा प्रदेश मन्त्रिपरिषद्लाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु प्रदेश मन्त्रिपरिषद्को कर्तव्य हुनेछ।

(२) नेपाल सरकारले संविधानको धारा २३२ को उपधारा (८) बमोजिम वित्त सम्बन्धी विषयमा आफै वा प्रदेश मार्फत् स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु स्थानीय तहको कर्तव्य हुनेछ।

३५. **प्रदेशको जिम्मेवारी:** (१) एक प्रदेशले अर्को प्रदेशको वित्त विषयसँग सम्बन्धित कानून, निर्णय वा आदेश कार्यान्वयनमा सहयोग गर्नु पर्नेछ।

(२) एक प्रदेशले अर्को प्रदेशका बासिन्दालाई वित्त सम्बन्धी विषयमा समान सुरक्षा, व्यवहार र सुविधा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

३६. **समन्वय र सहयोग गर्नु पर्ने:** (१) एक प्रदेशले अर्को प्रदेशसँग वित्त सम्बन्धी साझा चासो, सरोकार र हितका विषयमा सूचना आदान प्रदान गर्न, परामर्श गर्न तथा आफ्ना कार्य र विधायनबारे आपसमा समन्वय र आपसी सहयोग विस्तार गर्न सक्नेछन्।

(२) नेपाल सरकार, प्रदेश वा स्थानीय तहले आपसमा समन्वय गरी आफ्नो जिम्मेवारीभित्रको राजस्व एक अर्का मार्फत् उठाउन वा कुनै खास प्रकारका राजस्व एकद्वारा प्रणालीबाट उठाउने व्यवस्था गर्नसक्नेछन्।

(३) नेपाल सरकार, प्रदेश वा स्थानीय तहले राजस्वका दर यथासम्भव समान रूपमा कायम गर्ने वा तत्सम्बन्धी अन्य विषयमा आवश्यक समन्वय गर्न सक्नेछन्।

३७. **राजस्व उठाउने सम्बन्धी अन्तरिम व्यवस्था:** (१) प्रदेश सञ्चित कोषको व्यवस्था र सञ्चालन नभएसम्मको लागि यस ऐन बमोजिम प्रदेशले उठाउन पाउने कर, गैर कर तथा दण्ड जरिवाना नेपाल सरकारले उठाई संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नेछ।

(२) स्थानीय तहले यस ऐन बमोजिम उठाउन पाउने कर, गैरकर तथा दण्ड जरिवाना सम्बन्धित गाउँ सभा वा नगर सभाबाट कानून नबनेसम्म प्रचलित कानून बमोजिम उठाउन सक्नेछन्।

३८. **मापदण्ड बनाई लागू गर्न सक्ने:** नेपाल सरकारले यो ऐन कार्यान्वयन गर्न आवश्यक मापदण्ड बनाई लागू गर्न सक्नेछ।

३९. **नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्ने:** मन्त्रालयले यस ऐन बमोजिम तोकेको आय व्ययको वर्गीकरण, ढाँचा र दफा ३८ बमोजिमको मापदण्ड नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

अनुसूची- १

(दफा ३ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

नेपाल सरकारले लगाउन सक्ने कर तथा गैर कर

(क) कर

- (१) भन्सार महसुल,
- (२) अन्तःशुल्क,
- (३) मूल्य अभिवृद्धि कर,
- (४) संस्थागत आय कर,
- (५) व्यक्तिगत आय कर,
- (६) पारिश्रमिक कर।

(ख) गैर कर

- (१) राहदानी शुल्क,
- (२) भिसा शुल्क,
- (३) पर्यटन दस्तुर,
- (४) सेवा शुल्क दस्तुर,
- (५) जुवा/चिठ्ठा, क्यासिनो,
- (६) दण्ड जरिवाना।

(ग) संघीय कानून र अन्य प्रचलित कानून अनुसार लगाइने अन्य कर तथा गैर कर।

अनुसूची- २

(दफा ३ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

प्रदेशले लगाउन सक्ने कर तथा गैर कर

- (क) कर
- (१) घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क,
 - (२) सवारी साधन कर,
 - (३) मनोरञ्जन कर,
 - (४) विज्ञापन कर,
 - (५) कृषि आयमा कर।
- (ख) गैर कर
- (१) सेवा शुल्क दस्तुर,
 - (२) पर्यटन शुल्क,
 - (३) दण्ड जरिवाना।
- (ग) प्रदेशको अधिकारक्षेत्रको विषयमा प्रदेश कानुन र अन्य प्रचलित कानुन अनुसार लगाइने अन्य कर तथा गैर कर।

अनुसूची-३

(दफा ३ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

स्थानीय तहले लगाउन सक्ने कर तथा गैर कर

(क) कर

- (१) सम्पत्ति कर,
- (२) घर बहाल कर,
- (३) घर-जग्गा रजिष्ट्रेसन शुल्क,
- (४) सवारी साधन कर,
- (५) भूमि कर (मालपोत),
- (६) मनोरञ्जन कर,
- (७) विज्ञापन कर,
- (८) व्यवसाय कर।

(ख) गैर कर

- (१) सेवा शुल्क दस्तुर,
- (२) पर्यटन शुल्क,
- (३) दण्ड जरिवाना।

(ग) स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्रको विषयमा स्थानीय कानून र अन्य प्रचलित कानून अनुसार लगाइने अन्य कर तथा गैर कर।

अनुसूची ४

(दफा ७ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टीको बाँडफाँट (प्रतिशतमा)

क्र.सं.	रोयल्टीको शीर्षक	नेपाल सरकार	सम्बन्धित प्रदेश	सम्बन्धित स्थानीय तह
१	पर्वतारोहण	५०	२५	२५
२	विद्युत	५०	२५	२५
३	वन	५०	२५	२५
४	खानी तथा खनिज	५०	२५	२५
५	पानी तथा अन्य प्राकृतिक स्रोत	५०	२५	२५

ट्रष्टव्य:-

- (१) नेपाल सरकारले आयोगको सिफारिसमा प्राकृतिक स्रोतको उपयोगबाट प्रभावित हुने प्रदेश तथा स्थानीय तह (सम्बन्धित स्थानीय तह, जिल्ला समन्वय समिति) लाई त्यसरी प्रभावित भएको अनुपातमा समन्यायिक रूपमा प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टीको बाँडफाँट तथा वितरण गर्नेछ।
- (२) यसअनुसूची बमोजिम नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहलाई गरिने प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टीको बाँडफाँट आयोगको सिफारिसमा नेपाल सरकारले प्रत्येक पाँच वर्षमा पुनरावलोकन गरी नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी हेरफेर गर्न सक्नेछ।

प्रमाणीकरण मिति: २०७४/६/२७

२.४ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ (सम्बन्धित परिच्छेदहरू)

परिच्छेद-९

गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको वित्तीय अधिकार क्षेत्र

५४. कानून बमोजिम बाहेक कर लगाउन उठाउन वा ऋण लिन नपाउने : कानून बमोजिम बाहेक गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्र कुनै कर लगाउन र ऋण लिन पाउने छैन।

५५.^६ सम्पत्ति कर : (१) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको घर र घरजग्गामा सम्पत्ति कर लगाउनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सम्पत्ति कर लगाउँदा घर र सो घरले चर्चेको जग्गामा सम्पत्ति कर लगाई बाँकी जग्गा र घर नभएका अन्य जग्गामा दफा ५६ बमोजिम भूमिकर (मालपोत) लगाउनु पर्नेछ।

स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि “घरले चर्चेको जग्गा” भन्नाले घरले ओगटेको जग्गाको क्षेत्रफल र अधिकतम सो क्षेत्रफल बराबरको थप जग्गासम्म सम्झनु पर्छ।

(३) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि घर र घरजग्गाको मूल्याङ्कन देहायको आधारमा गर्नु पर्नेछ:-

- (क) घर र घरजग्गाको आकार, प्रकार, बनौट र उपयोगको अवस्था,
- (ख) घर र घरजग्गाको चलनचलितको मूल्य र घरको हास मूल्य,
- (ग) घर र घरजग्गाको व्यापारिक वा आवासीय उपयोगको अवस्था।

(४) उपदफा (१) बमोजिम घर र घरजग्गाको सम्पत्ति करको दर निर्धारण गर्दा नागरिकको जीवनस्तर, आर्थिकस्तर र कर तिर्न सक्ने क्षमताको आधारमा गर्नु पर्नेछ।

(५) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको घर र घरजग्गामा सम्पत्ति कर लाग्ने छैन:-

- (क) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहको स्वामित्वमा रहेको घर र जग्गा,

^६ केहि नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०७५ द्वारा संशोधित

- (ख) सरकारी अस्पतालको घर र घरजग्गा,
- (ग) गुठीको स्वामित्वमा रहेको घर र जग्गा,
- (घ) मुनाफाको उद्देश्य नराखी सञ्चालन गरीएको सरकारी शिक्षण संस्था, कम्पनी, समिति प्राधिकरण, बोर्ड र सरकारी संस्थानको घर र घरजग्गा,
- (ङ) मुनाफाको उद्देश्य नराखी सञ्चालन भएका संघ, संस्थाको घर र घरजग्गा,
- (च) धार्मिक संस्था (मन्दिर, गुम्बा, चर्च, मस्जिद आदि) को घर र घरजग्गा,
- (छ) खानेपानी सङ्कलन पोखरी, विद्युतगृह, मसानघाट, कब्रिस्तान, कर्वला, मजार, विमानस्थल, बसपार्क, रंगशाला, उद्यान, पार्क जस्ता सार्वजनिक उपयोगका स्थलहरू,
- (ज) राजदूतावास, वाणिज्य नियोग, कुटनैतिक नियोगका घर र घरजग्गा।

- ५६.^९ **भूमिकर (मालपोत):** गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको दफा ५५ बमोजिम सम्पत्ति कर लागेको घरजग्गा बाहेकको अन्य जग्गामा भूमिकर (मालपोत) लगाउनेछ।
५७. **घर जग्गा बहाल कर :** गाउँपालिका वा नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर पसल ग्यारेज गोदाम टहरा छप्पर कारखाना जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा गाउँपालिका वा नगरपालिकाले त्यस्तो बहाल रकममा बहाल कर लगाउनेछ।
५८. **व्यवसाय कर :** गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारको आधारमा व्यवसाय कर लगाउनेछ।
५९. **बहाल बिटौरी शुल्क :** गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण, रेखदेख वा सञ्चालन गरेको हाट, बजार वा पसल वा सरकारी जग्गामा बनेका संरचनाको उपयोग बापत बहाल बिटौरी शुल्क लगाउनेछ।

^९ आर्थिक ऐन, २०७५ को दफा ३४ द्वारा संशोधन भएको।

६०. **पार्किङ्ग शुल्क** : गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र कुनै सवारीलाई पार्किङ्ग सेवा उपलब्ध गराए बापत शुल्क लगाउन सक्नेछ।
६१. **जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर** : गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडीबुटी, वनकस(खर), कवाडी माल, प्रचलित कानुन बमोजिम निषेधित जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएको जीवजन्तुको हाड, सीड, प्वाँख, छाला वा यस्तै प्रकृतिको वस्तुको व्यवसायिक उपयोग गरे बापत गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले जडीबुटी, कवाडी तथा जीवजन्तु कर लगाउनेछ।
६२. **सेवा शुल्क** : (१) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका केबलकार, ट्रेकिङ्ग, कायाकिङ्ग, क्यानोनिङ्ग, बज्जी जम्प, जिपफ्लायर, ज्यापिटङ्ग, प्याराग्लाइडिङ्ग लगायतका स्थानीय पर्यटन, मनोरञ्जन तथा साहसिक खेलकुद सम्बन्धी सेवा वा व्यवसायमा सेवा शुल्क लगाउनेछ।

तर अर्को गाउँपालिका वा नगरपालिकासँगको सीमा नदी वा एकभन्दा बढी गाउँपालिका वा नगरपालिकालाई समेटेर सञ्चालन हुने सेवा वा व्यवसायमा शुल्क लगाउँदा सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकासँग समन्वय गर्नु पर्नेछ।

(२) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले निर्माण, सञ्चालन वा व्यवस्थापन गरेको स्थानीय पूर्वाधार वा उपलब्ध गराएको देहायको कुनै सेवा उपयोग गरे बापत सम्बन्धित सेवा प्रदायक तथा सेवाग्राहीलाई सेवा शुल्क लगाउन सक्नेछ:

- (क) खानेपानी, विजुली, धारा, अतिथि गृह, धर्मशाला, पुस्तकालय, सभागृह र त्यस्तै अन्य सेवा सुविधा,
- (ख) फोहरमैला व्यवस्थापन, सरसफाइ, ढल निकास, सडक बत्ती जस्ता सेवा सुविधा,
- (ग) शौचालय, पार्क, स्नानगृह, पौडी पोखरी, व्यायामशाला, गेष्टहाउस, पर्यटकीयस्थल, छात्रावास (होस्टेल), हाटबजार, पशु बधशाला, शव दाहगृह, धोबीघाट र त्यस्तै अन्य सुविधा,
- (घ) सडक, बसपार्क, ढल, पुल, बत्ती जस्ता सेवा,
- (ङ) अचल सम्पत्ति वा अन्य कुनै विषयको मूल्याङ्कन सम्बन्धी सेवा,
- (च) सिफारिस सम्बन्धी कुनै सेवा।

(३) गाउँपालिका वा नगरपालिकाले उपदफा (१) र (२) मा उल्लिखित सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने वा त्यस्तो सेवा सुविधा उपयोग गरे बापत लाग्ने सेवा शुल्क उठाउने कार्य आफैं गर्न वा व्यवस्थापन करार वा निजी क्षेत्र मार्फत गराउन सक्नेछ।

६२क.^५ **बिक्री गर्न सक्ने:** (१) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन तथा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षणबाट तोकिएको परिमाणमा स्लेट, ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा एवं माटोजन्य वस्तुको बिक्री गर्न सक्नेछ।

(२) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक तथा ऐलानी जग्गामा रहेका काठ दाउरा, जराजुरी, दहत्तर बहत्तर आदिको बिक्री गर्न सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम बिक्री बापत प्राप्त रकम गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ।

६२ख.^६ **सामुदायिक वनबाट आय प्राप्त गर्ने:** (१) सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावार बिक्री तथा उपयोग सम्बन्धी आफ्नो वार्षिक कार्ययोजना बनाई गाउँपालिका तथा नगरपालिकाबाट स्वीकृत गराउनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम वन पैदावारको बिक्री बापत प्राप्त हुने रकमको दश प्रतिशत रकम सम्बन्धित गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ।

६३. **कर, शुल्क वा दस्तुर लगाउन नपाउने :** (१) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले प्रचलित कानून बमोजिम कूटनीतिक नियोग वा कूटनीतिज्ञलाई कर नलाग्ने विषयमा कर लगाउन सक्ने छैन।

(२) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले वैदेशिक ऋण वा सहायताबाट सञ्चालित परियोजनाका लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, विश्वविद्यालय, सरकारी अस्पताल, सरकारी स्वामित्वका प्रतिष्ठान वा विकास समितिद्वारा विदेशबाट पैठारी भएका मालसामानमा कुनै पनि किसिमको कर, शुल्क वा दस्तुर लगाउन पाउने छैन।

(३) गाउँपालिका वा नगरपालिकाले तोकेको अवधिभित्र सामूहिक आवास वा संयुक्त आवास अन्तर्गत निर्माण भएका आवास बिक्री नभई बाँकी रहेको स्टकमा एकीकृत सम्पत्ति कर लाग्ने छैन।

^५ केही नेपाल ऐन संसोधन गर्ने ऐन, २०७५ द्वारा थप गरिएको।

^६ केही नेपाल ऐन संसोधन गर्ने ऐन, २०७५ द्वारा थप गरिएको।

तर त्यसरी बिक्री नभएको स्टकको कुनै प्रकारले उपयोग भएकोमा त्यस्तो स्टकमा कर लाग्नेछ।

(४) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, गाउँपालिका वा नगरपालिकाको स्वीकृति लिई निर्माण भएको संयुक्त आवास वा सामूहिक आवासको सामूहिक उपभोगमा रहने वेसमेण्ट, बगैँचा, पार्किङ तथा सडक क्षेत्रमा एकीकृत सम्पत्ति कर लगाइने छैन।

६४.^{१०}

६५. **स्थानीय राजस्व परामर्श समिति** : (१) गाउँपालिका वा नगरपालिकामा राजस्व सम्बन्धी परामर्शको लागि देहाय बमोजिमको एक स्थानीय राजस्व परामर्श समिति रहनेछः

(क)	उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख	-संयोजक
(ख)	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	-सदस्य
(ग)	कार्यपालिकाले तोकेको कार्यपालिका सदस्यमध्येबाट एक जना महिला सहित दुई जना	-सदस्य
(घ)	निजी क्षेत्रको उद्योग वाणिज्य सम्बन्धी मान्यताप्राप्त संस्थको गाउँ वा नगर तहको अध्यक्ष वा निजले तोकेको प्रतिनिधि	-सदस्य
(ङ)	घरेलु तथा साना उद्योग सम्बन्धी मान्यता प्राप्त संस्थाको नगर वा गाउँ तहको अध्यक्ष वा निजले तोकेको प्रतिनिधि	-सदस्य
(च)	कार्यपालिकाको राजस्व महाशाखा, विभाग वा शाखा प्रमुख- सचिव	सदस्य

(२) राजस्व परामर्श समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः

(क)	राजस्व सम्बन्धी नीति तथा कानूनको तर्जुमा, संशोधन, परिमार्जन र सोको परिपालनाका सम्बन्धमा आवश्यक परामर्श प्रदान गर्ने,
(ख)	राजस्वका स्रोत दायरा र दर समेतको विश्लेषण गरी आगामी आर्थिक वर्षमा प्राप्त हुन सक्ने राजस्वको अनुमान गर्ने,

^{१०}आर्थिक ऐन, २०७५ को दफा ३४ द्वारा खारेज भएको।

- (ग) राजस्वका दर र क्षेत्र लगायतका आधारमा आन्तरिक आयको विश्लेषण र अनुमान गर्ने,
- (घ) स्थानीय उद्योग तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन र रोजगारी सिर्जनामा योगदान दिने किसिमको कर नीतिको सम्बन्धमा परामर्श दिने,
- (ङ) कर राजस्व, गैरकर राजस्व, सेवा शुल्क, दस्तुर आदिको दर सम्बन्धमा परामर्श दिने,
- (च) राजस्व प्रशासन सुधारका लागि अन्य आवश्यक परामर्श दिने।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित क्षेत्रका विज्ञ तथा अन्य सरोकारवालालाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको समिति बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

६६. **स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति:** (१) गाउँपालिका तथा नगरपालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण र सोको सन्तुलित वितरणको खाका तथा बजेट सीमा निर्धारण गर्न देहाय बमोजिमको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति रहनेछ :-

(क)	अध्यक्ष वा प्रमुख	-संयोजक
(ख)	उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख	-सदस्य
(ग)	कार्यपालिकाका सदस्यहरूमध्ये महिला,
दलित वा अल्पसङ्ख्यक समेतको
प्रतिनिधित्व हुने गरी अध्यक्ष वा प्रमुखले
तोकेको चार जना	-सदस्य
(घ)	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	-सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ग) बमोजिम सदस्य तोक्दा अध्यक्ष वा प्रमुखले आफू सम्बद्ध राजनीतिक दल बाहेकको सदस्य समेतलाई तोक्नु पर्नेछ।

तर कार्यपालिकामा अन्य राजनीतिक दलको प्रतिनिधित्व नभएको अवस्थामा यो उपदफाको व्यवस्था लागू हुने छैन।

(३) उपदफा(१) बमोजिमको समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

- (क) आन्तरिक आय, राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने आय, नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय हस्तान्तरण, आन्तरिक ऋण तथा अन्य आयको प्रक्षेपण गर्ने,
- (ख) राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक प्राथमिकता र स्थानीय आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी प्रक्षेपित स्रोत र साधनको सन्तुलित वितरणको खाका तय गर्ने,
- (ग) आगामी आर्थिक वर्षको लागि स्रोत अनुमानको आधारमा बजेटको कुल सीमा निर्धारण गर्ने,
- (घ) विषय क्षेत्रगत बजेटको सीमा निर्धारण गर्ने,
- (ङ) नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त मार्गदर्शन, स्थानीय आर्थिक अवस्था, आन्तरिक आयको अवस्था समेतको आधारमा बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरणका आधार तय गर्ने,
- (च) विषय क्षेत्रगत बजेट तर्जुमा सम्बन्धी मार्गदर्शन तय गर्ने,
- (छ) स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण सम्बन्धमा स्थानीय तहको आवश्यकता र निर्णय बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित कर्मचारी र विषय विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

(५) उपदफा (१) बमोजिमको समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(६)^{११} उपदफा (१) बमोजिमको समितिले आफ्नो कार्य प्रत्येक वर्षको वैशाख दश गतेभित्र सम्पन्न गरिसक्नु पर्नेछ र बजेट प्रक्षेपण गर्दा आगामी आर्थिक वर्ष पछिको थप दुई वर्षको समेत गर्नु पर्नेछ।

^{११} केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०७५ द्वारा संशोधित

(७)^{१२} उपदफा (१) बमोजिम तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रत्येक वर्षको वैशाख पन्ध्र गतेभित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गाउँपालिका वा नगरपालिकाका विषयगत महाशाखा, शाखा तथा वडा समितिलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

(८) उपदफा (७) बमोजिम प्राप्त बजेटको सीमाभित्र रही विषयगत महाशाखा, शाखा तथा वडा समितिले गाउँपालिका वा नगरपालिकाको योजना, आयोजना, कार्यक्रम र अनुमानित बजेट तर्जुमा गरी कार्यपालिकामा पेश गर्नु पर्नेछ।

६७. **बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति** : (१) दफा ६६ बमोजिम निर्धारण भएको आयको प्रक्षेपण र वितरणको खाका र बजेट सीमामा आधारित भई स्थानीय तहको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न देहाय बमोजिमको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति रहनेछः

(क)	उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख	-संयोजक
(ख)	विषयगत क्षेत्र हेर्ने गाउँ कार्यपालिका तथा नगर कार्यपालिकाका सदस्यहरू	-सदस्य
(ग)	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	-सदस्य
(घ)	योजना महाशाखा, विभाग वा शाखा प्रमुख	-सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिमका समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क)	आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रमको प्रस्ताव तयार गर्ने,
(ख)	दफा ६६ बमोजिमको समितिले दिएको बजेट सीमाभित्र रही बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्ने,
(ग)	बजेट तथा कार्यक्रमको प्रस्तावलाई विषय क्षेत्रगत रूपमा छलफल गर्ने व्यवस्था मिलाई अन्तिम प्रस्ताव तयार गरी कार्यपालिकामा पेश गर्ने,
(घ)	योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिने व्यवस्था मिलाउने तथा योजना कार्यक्रम बिच आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्ने,
(ङ)	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी स्थानीय तहको आवश्यकता बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

^{१२} केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०७५ द्वारा संशोधित

(३) उपदफा (१) बमोजिमको समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

६८. ऋण लिन सक्ने: (१) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगका सिफारिसको सीमाभित्र रही सम्बन्धित सभाबाट स्वीकृत गराई उत्पादनशील, रोजगारमूलक, आन्तरिक आयवृद्धि तथा पूँजीगत कार्यको लागि आन्तरिक ऋण लिन सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको ऋण पच्चीस वर्षभन्दा बढी अवधिको लागि लिन सकिने छैन।

(३) नेपाल सरकारबाट प्राप्त ऋण वा नेपाल सरकार जमानी भई लिएको ऋण सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाले निर्धारित अवधिभित्र चुक्ता नगरेमा नेपाल सरकारले त्यस्तो गाउँपालिका वा नगरपालिकालाई उपलब्ध गराउने अनुदानबाट कट्टा गरी सो रकम प्राप्त गर्न वा ऋण भुक्तानी गरिदिनेछ।

(४) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले ऋण लिने सम्बन्धी अन्य व्यवस्था संघीय कानून बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद-१०

गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको आर्थिक कार्य प्रणाली

६९. स्थानीय सञ्चित कोष: (१) प्रत्येक गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको आफ्नो एउटा स्थानीय सञ्चित कोष रहने छ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कोषको देहायका रकमहरू रहनेछन् :-

- (क) आफूले उठाएको राजस्व तथा आयबाट प्राप्त रकम,
- (ख) राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम,
- (ग) नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान तथा अन्य रकम,
- (घ) प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान तथा अन्य रकम ,
- (ङ) कुनै व्यक्ति, संघ वा संस्थानबाट प्राप्त रकम,
- (च) राष्ट्रिय प्राथमिकताको आधारमा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको लागि नेपाल सरकारले विदेशी सरकार, निकाय, संघ संस्था, वा अन्य व्यक्तिले लिएको वैदेशिक सहायताबाट उपलब्ध गराएको रकम,

(छ) अन्य गाउँपालिका तथा नगरपालिकाबाट प्राप्त अनुदान तथा अन्य रकम,

(ज) आन्तरिक ऋणबाट प्राप्त रकम,

(झ) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त हुने रकम।

(३) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको कोषमा जम्मा हुन आउने सबै रकम कुनै बैङ्कमा खाता खोली जम्मा गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको कोषमा जम्मा भएको रकम खर्च गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था स्थानीय कानून बमोजिम हुनेछ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम कानून बनाउँदा देहाय बमोजिमका रकम बाहेक अन्य रकम सो कोषबाट खर्च गर्न नसकिने गरी बनाउनु पर्नेछ:-

(क) सभाले सञ्चित कोषबाट खर्च गर्ने गरी स्वीकृत गरेको वार्षिक बजेट बमोजिमको रकम,

(ख) वार्षिक बजेट विचाराधीन रहेको अवस्थामा दैनिक कार्य सञ्चालनको लागि पेशकीका रूपमा त्यसरी विचाराधीन बजेटमा विनियोजित व्यय रकमको बढीमा एक तृतीयांश रकम,

(ग) अदालतको फैसला बमोजिम गाउँपालिका वा नगरपालिकाले तिर्नु वा बुझाउनु पर्ने रकम,

(घ) दफा ७० बमोजिमको आकस्मिक कोषको लागि सभाले तोकिदिएको रकम,

(ङ) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले लिएको ऋणको तिर्नु पर्ने सावौं तथा व्याजको रकम।

७०. **आकस्मिक कोष:** गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले स्थानीय कानून बमोजिम आकस्मिक कोषस्थापना गरी सञ्चालन गर्न सक्नेछ।

७१. **बजेट पेश र पारित गर्ने :** (१) उपाध्यक्ष, उपप्रमुख वा कार्यपालिकाले तोकेको कार्यपालिकाको कुनै सदस्यले आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्यय (बजेट) को अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार दश गतेभित्र सभामा पेश गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको वार्षिक राजस्व र व्ययमा गत आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको यथार्थ विवरण, चालु आर्थिक वर्षको अन्तिम सम्ममा हुने आम्दानी र खर्चको संशोधित

अनुमान तथा आगामी आर्थिक वर्षको योजना तथा कार्यक्रम र आय व्ययको अनुमानित विवरण खुलाउनु पर्नेछ ।

(३) सभाले उपदफा (१) बमोजिम पेश भएको बजेटमाथि कार्यतालिका बनाई पन्ध्र दिनभित्र छलफलको काम सम्पन्न गरिसक्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम छलफल सम्पन्न भएपछि सभाले बजेट पारित गर्न वा सुझाव सहित कार्यपालिकामा पठाउन सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम सुझाव सहित प्राप्त भएको बजेट उपर कार्यपालिकाले पुनर्विचार गरी आवश्यक परिमार्जन सहित वा परिमार्जन गर्नु पर्ने नदेखिएमा कारण सहित सभामा पाँच दिनभित्र पुनः पेश गर्नु पर्नेछ ।

(६) सभाले उपदफा (१) वा (५) बमोजिम पेश भएको बजेट असार मसान्त भित्र पारित गरिसक्नु पर्नेछ ।

(७) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पहिलो निर्वाचनबाट गठन भएको गाउँपालिका तथा नगरपालिकाका पदाधिकारीले पद बहाली गरेको दुई महिनाभित्र बजेट पेश गर्न र पारित गर्न बाधा परेको मानिने छैन ।

(८) पूरक अनुमान तथा बजेट सम्बन्धी अन्य व्यवस्था स्थानीय कानून बमोजिम हुनेछ ।

७२. **आर्थिक वर्ष र आय व्ययको लेखा** : (१) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाब राख्नु पर्नेछ ।

(२) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नु पर्नेछ ।

(३) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले उपदफा (२) बमोजिमको व्यवस्था अवलम्बन गर्दा मूल शीर्षकमा फरक नपर्ने गरी आय तथा व्ययको थप वर्गीकरण गर्न सक्नेछ ।

७३. **खर्च गर्ने अख्तियारी र कार्यविधि**: (१) सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको सात दिनभित्र प्रमुख वा अध्यक्षले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेटको खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अख्तियारी प्राप्त भएको पन्ध्र दिनभित्र प्रमुख प्रशासकीय वा अध्यक्षले सम्बन्धित महाशाखा वा शाखा प्रमुख र वडा सचिवलाई कार्यक्रम र बजेटसहित प्रचलित कानून बमोजिम खर्च गर्ने अख्तियारी दिनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम अख्तियारी प्राप्त भएको रकम स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही प्रचलित कानून बमोजिम खर्च गर्ने, लेखा सम्बन्धी सम्पूर्ण उत्तरदायित्व अख्तियारप्राप्त अधिकारीको हुनेछ।

(४) स्थानीय सञ्चित कोषको सञ्चालन गाउँपालिका वा नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र लेखा प्रमुख तथा जिल्ला समन्वय समितिको कोषको सञ्चालन जिल्ला समन्वय अधिकारी र लेखा प्रमुखले गर्नेछन्।

(५) खर्च खाताको सञ्चालन गाउँपालिका वा नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्मचारी र लेखा प्रमुख वा निजले तोकेको लेखाको कर्मचारी तथा जिल्ला समन्वय समितिको जिल्ला समन्वय अधिकारी वा निजले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्मचारी र लेखा प्रमुख वा निजले तोकेको लेखाको कर्मचारीले गर्नेछ।

(६) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वीकृत बजेट खर्च गर्दा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारीता र औचित्य कायम गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ।

(७) कार्यपालिकाले सभाबाट स्वीकृत सीमा र शीर्षक बाहिर गई बजेट खर्च गर्न पाउने छैन।

७४. **सार्वजनिक खरिद गर्ने:** (१) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले सार्वजनिक खरिद गर्नु पर्दा संघीय सार्वजनिक खरिद ऐन बमोजिम गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको ऐनको अधीनमा रही गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाई लागू गर्न सक्नेछ।

७५. **सञ्चित कोषमा जम्मा हुने:** एक आर्थिक वर्षमा खर्च हुन नसकी बाँकी रहेको रकम आर्थिक वर्षको अन्त्यमा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको सञ्चित कोषमा स्वतः जम्मा (ट्रान्सफर) हुनेछ।

७६. **कारोबारको लेखा :** (१) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको कारोबार, आय व्ययको लेखा प्रणाली तथा राजस्व र खर्च शीर्षकको वर्गीकरण तोकिए बमोजिम हुनेछ।

(२) स्थानीय तहले आफ्नो कारोबारको लेखा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको सिफारिसमा महालेखा परिक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा राख्नु पर्नेछ।

(३) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको कोषबाट खर्च भएको रकमको चौमासिक प्रगति त्यस्तो अवधि समाप्त भएको पन्ध्र दिनभित्र कार्यपालिकाको बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ।

(४) गाउँपालिका, नगरपालिका तथा वडा कार्यालयले आफ्नो आय र व्ययको विवरण प्रत्येक महिनाको सात गतेभित्र सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ।

(५) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले स्थानीय सञ्चित कोषमा भएको आय व्ययको चौमासिक शीर्षकगत विवरण तयार तरी संघीय अर्थ मन्त्रालय, प्रदेश अर्थ मन्त्रालय, मन्त्रालय तथा राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगमा पठाउनु पर्नेछ।

(६) स्थानीय तहको आय व्ययको लेखा राख्ने जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले ठीकसँग लेखा नराखेको कारणबाट नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहलाई कुनै किसिमको हानि, नोक्सानी तथा क्षति हुन गएमा त्यसरी पर्न गएको हानि, नोक्सानी त्यस्तो हानि, नोक्सानी गर्ने कर्मचारीबाट असुल उपर गर्नु पर्नेछ।

७७. **लेखापरीक्षण:** (१) स्थानीय तहको आफ्नो आय तथा व्ययको अन्तिम लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकबाट गराउनु पर्नेछ।

(२) स्थानीय तहले कानुन बमोजिम आफ्नो आय र व्ययको आन्तरिक लेखा परीक्षण गराउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम आन्तरिक लेखापरीक्षणले औल्याएका कैफियत सम्बन्धित अधिकारीले अन्तिम लेखापरीक्षण हुनुभन्दा अगावै सम्परीक्षण गराउनु पर्नेछ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम गरिएको आन्तरिक लेखा परीक्षणको एक प्रति अन्तिम लेखा परीक्षणका लागि खटिने डोर वा महालेखा परीक्षकले तोकेको व्यक्ति वा निकायलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

७८. **आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु पर्ने:** (१) स्थानीय तहले आफ्नो कार्यालयबाट सम्पादन गरिने कार्य मितव्ययी, प्रभावकारी, नियमितता र कार्यक्षमतापूर्ण ढङ्गबाट सम्पादन गर्न, वित्तीय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनीय बनाउन तथा प्रचलित कानुन बमोजिम कार्य सम्पादन गर्न आ-आफ्नो कामको प्रकृति अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गर्दा कामको प्रकृति अनुरूप जोखिम क्षेत्रको पहिचान, नियन्त्रणको वातावरण, सूचनाको आदान प्रदान, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन जस्ता विषयलाई समेत समेट्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको अनुगमन गर्नको लागि गाउँपालिका वा नगरपालिकाको अध्यक्ष, प्रमुख वा जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख आफैले वा जिम्मेवार अधिकारी तोकिए अनुसार अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम गरिएको अनुगमनबाट देखिएका त्रुटिलाई सुधार गरी आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई सुदृढ बनाउने जिम्मेवारी सम्बन्धित अध्यक्ष, प्रमुख वा जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुखको हुनेछ।

(५) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाई जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।

७९. **रकमान्तर:** कार्यपालिकाले स्वीकृत वार्षिक बजेटको अधीनमा रही कुनै शीर्षकबाट पूँजीगत शीर्षकमा पच्चीस प्रतिशतमा नबढाई रकमान्तर गर्न सक्नेछ।

८०. **सूचना प्रविधिको प्रयोग:** मन्त्रालयले स्थानीय तहको आर्थिक कार्य प्रणाली र प्रशासनिक काम कारबाहीमा एकरूपता कायम गर्न तथा पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्द्धन गर्न त्यस्तो क्षेत्रमा प्रयोग गर्नु पर्ने सूचना प्रविधिको ढाँचा तोक्न सक्नेछ।

२.५ समपूरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि-२०७५

प्रस्तावना: प्रदेश वा स्थानीय तहलाई पूर्वाधार विकास सम्बन्धी आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न समपूरक अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न बान्छनीय भएकोले,

अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १० को उपदफा (५) बमोजिम नेपाल सरकारले देहायको कार्यविधि बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस कार्यविधिको नाम "समपूरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

- (क) "ऐन" भन्नाले अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ सम्झनु पर्छ।
- (ख) "प्रदेश" भन्नाले नेपालको संविधानको अनुसूची-४ बमोजिमका प्रदेश सम्झनु पर्छ।
- (ग) "मन्त्रालय" भन्नाले नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।
- (घ) "स्थानीय तह" भन्नाले गाउँपालिका, नगरपालिका, उप-महानगरपालिका वा महानगरपालिका सम्झनु पर्छ।
- (ङ) "समपूरक अनुदान" भन्नाले ऐनको दफा १० बमोजिमको समपूरक अनुदान सम्झनु पर्छ।
- (च) "समिति" भन्नाले दफा ५ बमोजिमको आयोजना/कार्यक्रम छनौट समिति सम्झनु पर्छ।

३. **समपूरक अनुदान प्रदान गरिने क्षेत्र:** नेपाल सरकारले प्रदेश वा स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन गरिने देहायका भौतिक पूर्वाधार विकास सम्बन्धी आयोजना/कार्यक्रमको लागि समपूरक अनुदान प्रदान गर्न सक्नेछ:-

- (क) स्थानीय, ग्रामीण वा कृषि सडक, जल मार्ग, सहरी सडक वा प्रदेश लोकमार्गसँग सम्बन्धित सडक आयोजना/कार्यक्रम,
- (ख) नवीनतम प्रविधिको प्रयोग गरी प्रदेश वा स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन गरिने सिंचाई आयोजना/कार्यक्रम ,
- (ग) विद्युत सेवाबाट वञ्चित रहेका तथा राष्ट्रिय प्रसारण लाइनको पहुँच नभएको क्षेत्रमा विद्युत सेवा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले प्रदेश वा स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन हुने विद्युत उत्पादन तथा प्रसारण आयोजना/कार्यक्रम ,
- (घ) मझौला तथा ठूला पुल निर्माण सम्बन्धी आयोजना/कार्यक्रम ,

- (ड) खानेपानी आयोजना/कार्यक्रम ,
- (च) प्रदेश विश्वविद्यालय, विद्यालय भवन निर्माण जस्ता शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धी आयोजना/कार्यक्रम ,
- (छ) स्वास्थ्य चौकी, अस्पताल तथा सोसँग सम्बन्धित आवश्यक पूर्वाधार निर्माण आयोजना/कार्यक्रम ,
- (ज) ग्रामीण क्षेत्रमा एकीकृत वस्ती विकासका लागि कार्यान्वयन गरिने नमूना आवास आयोजना/कार्यक्रम
- (झ) कृषि उपजको भण्डारण गृह तथा शित गृहहरू,
- (ञ) स्थानीय तहबाट निर्माण हुने तह र वडा कार्यालय रहने भवनहरू,
- (ट) सौर्य, वायु लगायतका वैकल्पिक उर्जा उत्पादनसँग सम्बन्धित आयोजना/कार्यक्रम
- (ठ) नविन प्रविधिको प्रयोग गरी फोहोरमैलाको प्रशोधन र व्यवस्थापन गर्ने,
- (ड) वन तथा वातावरण संरक्षण सम्बन्धी आयोजना/कार्यक्रम ।

४. **समपूरक अनुदान माग गर्ने:** (१) प्रदेश वा स्थानीय तहले समपूरक अनुदान माग गर्दा प्रदेश वा स्थानीय तह आफैले वा निजी क्षेत्रसँगको साझेदारीमा आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने हो सो कुराको यकिन गरी अनुदान माग गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अनुदान माग गर्दा नेपाल सरकार वा प्रदेश वा स्थानीय तहले अन्य स्रोतबाट कार्यान्वयन गर्ने आयोजना/कार्यक्रम र हाल सञ्चालनमा रहेका आयोजना/कार्यक्रम सँग दोहोरो नपर्ने गरी प्रत्येक आर्थिक वर्षको पौष मसान्तभित्र अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा मन्त्रालय समक्ष प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ ।

तर आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को हकमा मंसिर मसान्तभित्र प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम पेश गरिने प्रस्तावमा देहायका विषयहरू स्पष्ट रूपमा खुलाउनु पर्नेछ:-

- (क) आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्ने आवश्यकता र प्राथमिकताको पुष्ट्याई,
- (ख) आयोजना/कार्यक्रमको संभाव्यता अध्ययन (फिजिविलिटी स्टडी) प्रतिवेदन,
- (ग) आयोजना/कार्यक्रमको कुल लागत,
- (घ) आयोजना/कार्यक्रमबाट प्राप्त हुने मापन योग्य प्रतिफल वा लाभ तथा दिगोपना,
- (ङ) आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने वित्तीय तथा भौतिक

- क्षमता वा जनशक्ति,
- (च) आयोजना/कार्यक्रमको ड्रइड, डिजाइन, स्पेसिफिकेशन सहितको विस्तृत विवरण,
 - (छ) आयोजना/कार्यक्रम सम्पन्न गर्न लाग्ने समय,
 - (ज) आयोजना/कार्यक्रमको प्रचलित कानुन बमोजिम स्वीकृत प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण वा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिवेदन,
 - (झ) आयोजना/कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि स्रोत परिचालनमा पुग्न सक्ने योगदान,
 - (ञ) एक आर्थिक वर्ष भन्दा बढी अवधिको आयोजना/कार्यक्रम भए प्रत्येक वर्षको लागि आवश्यक पर्ने रकमको विवरण,
 - (ट) आयोजना/कार्यक्रम को कुल लागतमध्ये नेपाल सरकार र प्रदेश वा स्थानीय तहले व्यहोर्ने रकमको अनुपात र त्यस्तो स्रोतको विवरण,
 - (ठ) निजी क्षेत्र समेतको साझेदारीमा आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने भए त्यस्तो साझेदारीको तरिका र ढाँचा,
 - (ड) समय समयमा नेपाल सरकारले तोकेका अन्य विवरण।

(४) उपदफा (१) बमोजिम सम्पूरक अनुदान माग गर्दा आयोजना/कार्यक्रमको कुल लागत रकममध्ये प्रदेश वा स्थानीय तहले व्यहोर्ने अंश बाहेक अन्य स्रोतबाट जुटाउने लगानी रकमको स्रोत सुनिश्चित हुने आधार समेत पेश गर्नु पर्नेछ।

५. आयोजना/कार्यक्रम छनौट समिति: (१) दफा ४ बमोजिम सम्पूरक अनुदानबाट आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न प्रस्ताव भई आएमा त्यस्ता आयोजना/कार्यक्रमको सम्बन्धमा आवश्यक छानबिन गरी सिफारिस गर्न मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमको आयोजना/कार्यक्रम छनौट समिति रहनेछ:-

- (क) सचिव, अर्थ मन्त्रालय -संयोजक
- (ख) सहसचिव, सम्बन्धित महाशाखा, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय -सदस्य
- (ग) सहसचिव, नेपाल सरकारका विषयगत मन्त्रालय -सदस्य
- (घ) सहसचिव, राष्ट्रिय योजना आयोग -सदस्य
- (ङ) सहसचिव, बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा, अर्थ मन्त्रालय सदस्य सचिव

(२) समितिले देहायको आधारमा योजना छनौट गर्नु पर्नेछ:-

- (क) आयोजना/कार्यक्रम को सम्भाव्यता, कुल लागत अनुमान, योजना कार्यान्वयन पश्चात् प्राप्त हुने उपलब्धी, प्रतिफल वा लाभ,
- (ख) आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक भौतिक क्षमता तथा जनशक्तिको उपलब्धता,
- (ग) आयोजना/कार्यक्रम नेपाल सरकारको प्राथमिकतामा परेको क्षेत्रसँग सम्बन्धित भएको,
- (घ) प्रदेश वा स्थानीय तहको आधारभूत पूर्वाधार निर्माणसँग सम्बन्धित भएको,
- (ङ) जनताको आयस्तर वृद्धि गरी गरिवी निवारणमा योगदान पुग्ने,
- (च) रोजगारी वृद्धि गर्ने,
- (छ) निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा कार्यान्वयन गरिने भए त्यस्तो सहकार्य दिगो र भरपर्दो देखिएको,
- (ज) प्रदेश वा स्थानीय तहको योगदानको हिस्सा धेरै भएको,
- (झ) स्थानीय सीप, साधन र स्रोतको अधिकतम उपयोग हुने।

(३) समितिले आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा उपदफा (२) मा उल्लेख गरिएको अतिरिक्त सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहको जनसङ्ख्या, क्षेत्रफल, मानव विकास सूचकाङ्क र सो क्षेत्रको पूर्वाधार विकासको अवस्था समेतको आधारमा आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्नु पर्नेछ।

(४) समितिले आगामी आर्थिक वर्षमा कार्यान्वयन गरिने आयोजना/कार्यक्रम चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तभित्र छनौट गर्नु पर्नेछ।

तर आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को हकमा चालु आर्थिक वर्षको पौष मसान्तभित्र आयोजना/कार्यक्रम छनौट गरिसक्नु पर्नेछ।

६. **नेपाल सरकारले समपूरक अनुदान प्रदान गर्ने:** (१) नेपाल सरकारले समितिले छनौट गरेको आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि त्यस्तो आयोजना/कार्यक्रमको कुल लागत, आयोजना/कार्यक्रमको प्रकृति, आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्ने आवश्यकता, प्राथमिकता, आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट हुनसक्ने उपलब्धी, आयोजना/कार्यक्रमको दिगोपना समेतको आधारमा प्रदेश वा स्थानीय तहलाई कुल अधिकतम चालिस प्रतिशतसम्म रकम समपूरक अनुदान प्रदान गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि निजी क्षेत्रसँगको साझेदारीमा पूर्वाधार विकास सम्बन्धी कुनै आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने रहेछ भने त्यस्तो आयोजना/कार्यक्रमको कुल लागतमध्ये प्रदेश वा स्थानीय तह र निजी क्षेत्रले व्यहोर्ने रकम

बाहेक अपुग रकम नेपाल सरकारले समपूरक अनुदानको रुपमा सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहलाई प्रदान गर्न सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) वा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकारले प्रदेश वा स्थानीय तहमा समपूरक अनुदान प्रदान गर्दा समपूरक अनुदानको लागि विनियोजित वार्षिक बजेट सीमाभित्र रही समपूरक अनुदान प्रदान गर्नु पर्नेछ।

(४) समपूरक अनुदानबाट कार्यान्वयन हुने आयोजना/कार्यक्रमको लागि नेपाल सरकारले अनुदान दिँदा सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहबाट उक्त आयोजना/कार्यक्रममा भएको खर्चको सोधभर्नाको रुपमा उपलब्ध गराउनेछ।

(५) समपूरक अनुदानबाट कार्यान्वयनमा रहेका आयोजना/कार्यक्रमको कार्यसम्पन्न भएपछि सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहले कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन सहित अन्तिम किस्ता निकासको लागि मन्त्रालयमा लेखी पठाउनु पर्नेछ।

७. **समपूरक अनुदान प्रदान नगरिने:** यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकारले देहायका विषय वा प्रकृतिका आयोजना/कार्यक्रमको लागि समपूरक अनुदान प्रदान गर्ने छैन:-

- (क) तलब भत्ता, मसलन्द लगायतका साधारण खर्च तथा ऋण भुक्तानी,
- (ख) कुनै राजनीतिक वा धार्मिक समूह विशेषको हित वा स्वार्थ रहेको आयोजना/कार्यक्रम,
- (ग) वातावरणमा प्रतिकूल प्रभाव पर्ने प्रकृतिका आयोजना/कार्यक्रम ,
- (घ) प्रदेशको हकमा दश करोड रुपैयाँ र स्थानीय तहको हकमा एक करोड रुपैयाँभन्दा कम कुल लागत भएका आयोजना/कार्यक्रम।

८. **मध्यमकालीन खर्च संरचनामा समावेश गर्नु पर्ने:** प्रदेश वा स्थानीय तहले समपूरक अनुदानबाट कार्यान्वयन गर्ने आयोजना/कार्यक्रमलाई ऐनको दफा १७ बमोजिम तयार गर्नु पर्ने मध्यमकालीन खर्च संरचनामा समावेश गर्नु पर्नेछ। तर आ.व. २०७५/७६ मा सञ्चालन हुने आयोजना/कार्यक्रम समावेश गर्नुपर्ने छैन।

९. **अनुदान रकम खर्च गर्ने प्रकृया:** (१) प्रदेश वा स्थानीय तहले समपूरक अनुदान रकम खर्च गर्दा जुन आयोजना/कार्यक्रमको लागि अनुदान प्राप्त भएको हो सो आयोजना/कार्यक्रममा मात्र खर्च गर्नु पर्नेछ।

(२) समपूरक अनुदान बापत प्राप्त रकम उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन हुने आयोजना/कार्यक्रममा खर्च गर्न पाइने छैन।

(३) प्रदेश वा स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने समपूरक अनुदान बापतको रकम आफ्नो वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरी खर्च गर्नु पर्नेछ।

(४) प्रदेश वा स्थानीय तहले समपूरक अनुदान रकम खर्च गर्दा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली अपनाई आर्थिक कार्यविधि तथा सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रचलित कानूनको अधीनमा रही मितव्ययी र पारदर्शी किसिमले खर्च गर्ने र त्यस्तो खर्चको भुक्तानी बैङ्किग प्रणाली मार्फत गर्नु पर्नेछ।

(५) समपूरक अनुदानबाट भएको खर्चको प्रचलित कानून बमोजिम आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षण गराउने दायित्व आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने प्रदेश वा स्थानीय तहको हुनेछ।

१०. **तोकिएको अवधिभित्र आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्ने:** प्रदेश वा स्थानीय तहले विशेष अनुदानबाट सञ्चालित आयोजना/कार्यक्रम दफा ४ बमोजिमको प्रस्तावमा तोकिएको अवधिभित्र सम्पन्न गर्नु पर्नेछ। सो अवधिभित्र आयोजना/कार्यक्रम सम्पन्न नभएमा बाँकी कार्यको लागि थप अनुदान रकम निकासा दिइने छैन।

११. **मन्त्रालयले निर्देशन दिन सक्ने:** (१) समपूरक अनुदानबाट सञ्चालित आयोजना/कार्यक्रमको उद्देश्य अनुरूप सञ्चालन नभएमा, काममा आवश्यक गुणस्तर नदेखिएमा, समयमा कार्य सम्पन्न नहुने देखिएमा वा कुनै कारणले आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयनमा कुनै सुधार गर्नुपर्ने देखिएमा मन्त्रालयले सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ।

(२) कुनै पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धी आयोजना/कार्यक्रमको काम सम्पन्न भएको तर त्रुटि सच्याउने अवधि (डिफेक्ट लायबिलिटी पिरियड) वा निश्चित अवधि पूरा नहुँदै कामको गुणस्तरमा हास आएको पाइएमा मन्त्रालयले सोको छानबिन गरी सम्बन्धित पक्षलाई आवश्यक मर्मत संभार वा सुधारका लागि निर्देशन दिन सक्नेछ।

(३) मन्त्रालयले उपदफा (१) र (२) बमोजिम दिएको निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहको कर्तव्य हुनेछ।

१२. **अनुगमन तथा प्रतिवेदन:** (१) समपूरक अनुदानबाट कार्यान्वयन हुने आयोजना/कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा लक्षित प्रतिफल प्राप्त हुने गरी कार्यान्वयन भए नभएको सम्बन्धमा सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहले नियमित रूपमा अनुगमन गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रदेश वा स्थानीय तहले आयोजना/कार्यक्रमको अनुगमन गरेपछि सोको प्रतिवेदन प्रदेशको हकमा मन्त्रालय, नेपाल सरकारको सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालय तथा स्थानीय तहको हकमा मन्त्रालय, नेपाल सरकारको सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालय र सम्बन्धित जिल्ला समन्वय समिति समक्ष समेत पेश गर्नु पर्नेछ।

(३) प्रदेश वा स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्र समपूरक अनुदानबाट कार्यान्वयन गरिएको आयोजना/कार्यक्रमको प्रगति प्रतिवेदन चौमासिक रुपमा मन्त्रालय र नेपाल सरकारको सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालय समक्ष अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा पेश गर्नु पर्नेछ।

(४) प्रदेश वा स्थानीय तहले आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा कामको गुणस्तरको सम्बन्धमा लाभान्वित वर्ग र समुदाय तथा सार्वजनिक सुनुवाई मार्फत नागरिक समाजबाट समेत निगरानी गर्ने प्रणालीको विकास गर्नु पर्नेछ।

१३. अनुदान कट्टा वा रोक्का गर्न सकिने: (१) समपूरक अनुदानबाट सञ्चालनमा रहेका आयोजना/कार्यक्रममा लक्षित उद्देश्य अनुरूप कार्य प्रगति हुन नसकेमा वा मन्त्रालयले दफा ११ बमोजिम दिएको निर्देशन पालना नगरेमा वा सम्पन्न भएको काम तोकिएको गुणस्तर अनुरूप नभएको पाइएमा वा तोकिएको समयभित्र काम सम्पन्न नगरेमा नेपाल सरकारले त्यस्तो योजना सञ्चालनको लागि उपलब्ध गराएको अनुदान रकम आगामी आर्थिक वर्षहरूमा प्रदान गरिने समपूरक अनुदान रकमबाट कट्टा गर्न वा रकम रोक्का राख्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेश वा स्थानीय तहले मन्त्रालयले माग गरेको अवधिभित्र दफा १२ बमोजिम अनुगमन तथा प्रगति प्रतिवेदन पेश गरेमा, तोकिएको समयमा कार्य सम्पन्न गरेमा वा कामको गुणस्तरमा आवश्यक सुधार गर्ने प्रत्याभूति व्यक्त गरेमा त्यसरी रोक्का राखेको रकम मन्त्रालयले जुनसुकै बखत फुकुवा गर्न सक्नेछ।

१४. आयोजना/कार्यक्रमको सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी : समपूरक अनुदानबाट सम्पन्न भएका आयोजना/कार्यक्रमको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहको हुनेछ र त्यस्तो आयोजना/कार्यक्रमको सञ्चालनको लागि नेपाल सरकारले कुनै दायित्व वहन गर्ने छैन।

अनुसूची-१

(दफा ४ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

समपूरक अनुदान प्रस्ताव गर्ने फारम

- (१) अनुदान माग गर्ने प्रदेश वा स्थानीय तहको नाम:
- (२) ठेगाना:
- (३) सम्पर्क फोन/फ्याक्स/इमेल:
- (४) आयोजना/कार्यक्रमको नाम:
- (५) आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने स्थान:
- (६) आयोजना/कार्यक्रमको अनुमानित कुल लागत:
- (७) आयोजना/कार्यक्रमबाट लाभान्वित हुने सम्भावित जनसंख्या:
- (८) आयोजना/कार्यक्रम सम्पन्न गर्न लाग्ने अनुमानित समय:
- (९) आयोजना/कार्यक्रमको कुल लागतमा प्रदेश वा स्थानीय तहको लगानीको हिस्सा वा रकम
- (१०) आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयनमा निजी क्षेत्र, सहकारी तथा अन्य गैर सरकारी क्षेत्रको सहभागिता रहने भए सोको अनुपात वा हिस्सा रकम:
- (११) नेपाल सरकारले समपूरक अनुदान मार्फत व्यहोर्ने प्रस्तावित रकम:
- (१२) संलग्न आवश्यक कागजातहरू—

- (क) आयोजना/कार्यक्रमको संभाव्यता अध्ययन (फिजिबिलिटि स्टडी) प्रतिवेदन
- (ख) आयोजना/कार्यक्रमको ड्रइङ, डिजाइन, स्पेसिफिकेशन सहितको विस्तृत विवरण,
- (ग) प्रदेश वा स्थानीय तहले समपूरक अनुदान माग गर्ने सम्बन्धमा गरेको निर्णयको प्रतिलिपि,
- (घ) आयोजना/कार्यक्रमबाट प्राप्त हुने मापन योग्य प्रतिफल वा लाभको अनुमानित विवरण,
- (ङ) प्रचलित कानून बमोजिम आयोजना/कार्यक्रमको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण वा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिवेदन,
- (च) मन्त्रालयले तोकेका अन्य विवरण कागजातहरू।

सचिव / प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको:

दस्तखत:

पद:

मिति:

अनुसूची-२

(दफा १२ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

प्रगति प्रतिवेदनको ढाँचा

आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने प्रदेश वा स्थानीय तहको नाम:

ठेगाना:

सम्पर्क नं:

क्र सं	आयोजना/कार्यक्रम तथा कार्यक्रमको नाम	आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थान	स्वीकृत बजेट	अवधिको लक्ष्य		अवधिको प्रगति		कैफियत
				भौतिक	वित्तीय	भौतिक	वित्तीय	

तयार गर्ने

प्रमाणित गर्ने

२०७५/०७/२९ को मन्त्रिपरिषद्को बैठकबाट स्वीकृत

२.६ विशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि-२०७५

प्रस्तावना: प्रदेश वा स्थानीय तहबाट सञ्चालन गरिने आयोजना/कार्यक्रमका लागि विशेष अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (३) बमोजिम नेपाल सरकारले देहायको कार्यविधि बनाएको छः-

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** (१) यो कार्यविधि नाम “विशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५” रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

- (क) ऐन भन्नाले अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ लाई सम्झनु पर्छ।
- (ख) प्रदेश भन्नाले नेपालको संविधानको अनुसूची-४ बमोजिमको प्रदेश सम्झनु पर्छ।
- (ग) मन्त्रालय भन्नाले नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।
- (घ) विशेष अनुदान भन्नाले ऐनको दफा ११ बमोजिमको अनुदान सम्झनु पर्छ।
- (ङ) विपद् भन्नाले कुनै स्थानमा आपतकालीन अवस्था सिर्जना भई जन वा धनको क्षतिः साथै जीवनयापन र वातावरणमा प्रतिकूल असर पार्ने प्राकृतिक गैर प्राकृतिक विपद् सम्झनु पर्छ।
- (च) स्थानीय तह भन्नाले गाउँपालिका, नगरपालिका, उप-महानगरपालिका र महानगरपालिका सम्झनु पर्छ।
- (छ) समिति भन्नाले दफा ५ बमोजिमको आयोजना/कार्यक्रम छनौट समिति सम्झनु पर्छ।

३. **विशेष अनुदान प्रदान गरिने क्षेत्र र आधार:** (१) नेपाल सरकारले प्रदेश वा स्थानीय तहबाट सञ्चालन हुने देहायको कुनै आयोजना/कार्यक्रमका लागि विशेष अनुदान प्रदान गर्न सक्नेछः

- (क) न्यून साक्षरता भएका क्षेत्रको शैक्षिक विकासको लागि सो क्षेत्रमा सञ्चालन गरिने विशेष शैक्षिक आयोजना/कार्यक्रम,
- (ख) बाल मृत्युदर तथा मातृ मृत्युदर अत्याधिक भएका क्षेत्रहरूमा प्रदान गरिने आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी विशेष आयोजना/कार्यक्रम,

- (ग) दुर्गम तथा आर्थिक रूपले पिछ्छिएको क्षेत्रलाई लक्षित गरी सञ्चालन गरिने खानेपानी आपूर्ति सम्बन्धी आयोजना/कार्यक्रम,
- (घ) अल्पसंख्यक सीमान्तीकृत वर्ग एवं दुर्गम तथा पिछ्छिएको क्षेत्र वा आर्थिक सामाजिक वा अन्य कुनै प्रकारले विभेदमा परेका वर्ग वा समुदायको विकासको लागि लक्षित गरी सञ्चालन गरिने कुनै आयोजना/कार्यक्रम,
- (ङ) प्रदेश वा स्थानीय तहबीच भौतिक तथा मानवीय विकासको दृष्टिले सन्तुलन कायम गर्न सञ्चालन गरिने आयोजना/कार्यक्रम
- (च) खाद्यान्नको उत्पादनमा न्यूनता भएका क्षेत्रमा खाद्य सुरक्षा सुनिश्चितता गर्ने आयोजना/कार्यक्रम,
- (छ) आधुनिक प्रविधिको उपयोग गरी फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्ने आयोजना/कार्यक्रम।

(२) नेपाल सरकारले प्रदेश वा स्थानीय तहबाट सञ्चालन गरिने उपदफा (१) बमोजिम आयोजना/कार्यक्रमको लागि देहायका कुराहरू विचार गरी सोको आधारमा विशेष अनुदान प्रदान गर्न सक्नेछः

- (क) नेपाल सरकारले कार्यान्वयन गर्ने वा प्रदेश वा स्थानीय तहले आफ्नै वा अन्य स्रोतबाट समानीकरण, सशर्त र समपुरक अनुदानबाट कार्यान्वयन गर्ने आयोजना/कार्यक्रमसँग दोहोरो परे/नपरेको,
- (ख) आयोजना/कार्यक्रमको सम्भाव्यता, लागत अनुमान, आयोजना कार्यान्वयन पश्चात प्राप्त हुने उपलब्धि, प्रतिफल वा लाभ को अवस्था,
- (ग) आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने प्रदेश वा स्थानीय तहको सामाजिक आर्थिक अवस्था स्रोत परिचालन गर्नसक्ने भौतिक तथा वित्तीय क्षमता,
- (ग) आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने आवश्यकता तथा प्रार्थमिकता,
- (ङ) कुनै विपद् वा मानवीय कारणबाट राज्यले कुनै क्षेत्रमा पुनर्स्थापना पुनर्निर्माण वा नवनिर्माण गर्नुपर्ने भएमा सो कुरा,
- (च) मन्त्रालयले आवश्यक ठानेका अन्य उपयुक्त आधार।

४. **विशेष अनुदान माग गर्ने:** (१) प्रदेश वा स्थानीय तहले विशेष अनुदानमा आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालन गर्न अनुदान माग गर्दा अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा प्रस्ताव तयार गरी मन्त्रालय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम आयोजना/कार्यक्रमको प्रस्ताव तयार गर्दा हाल सञ्चालनमा रहेका आयोजना/कार्यक्रमसँग दोहोरो नपर्ने गरी प्रत्येक आर्थिक वर्षको पौष मसान्तभित्र मन्त्रालयसमक्ष प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ।

तर आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को हकमा मंसिर मसान्तभित्र प्रस्ताव पेश गर्नुपर्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम पेश गरिने प्रस्तावमा देहायका विषयहरू स्पष्ट रूपमा खुलाउनु पर्नेछ:-

- (क) आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने आवश्यकता र प्राथमिकताको पुष्ट्याई,
- (ख) आयोजना/कार्यक्रमको सम्भाव्यता अध्ययन (फिजिबिलिटी स्टडी) प्रतिवेदन,
- (ग) आयोजना/कार्यक्रमको कुल लागत,
- (घ) आयोजना/कार्यक्रमबाट प्राप्त हुने मापन योग्य प्रतिफल वा लाभ तथा योजनाको दिगोपना,
- (ङ) आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्ने वित्तीय तथा भौतिक क्षमता वा जनशक्ति,
- (च) आयोजना/कार्यक्रमको ड्रइड, डिजाइन, स्पेसिफिकेशन सहितको विस्तृत विवरण,
- (छ) आयोजना/कार्यक्रम सम्पन्न गर्न लाग्ने समय,
- (ज) आयोजना/कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि स्रोत परिचालनमा पुग्न सक्ने योगदान,
- (झ) आयोजना/कार्यक्रमको प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृत प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण वा वातावरणीय प्रभाव मुल्याङ्कन प्रतिवेदन,
- (ञ) एक आर्थिक वर्षभन्दा बढी अवधिको आयोजना/कार्यक्रम भएमा प्रत्येक वर्षको लागि आवश्यक पर्ने रकमको विवरण,
- (ट) समयसमयमा नेपाल सरकारले तोकेका अन्य विवरणहरू।

५. **आयोजना/कार्यक्रम छनौट समिति:** (१) दफा ४ बमोजिम विशेष अनुदानबाट योजना सञ्चालन गर्न प्रस्ताव भई आएमा त्यस्ता आयोजना/कार्यक्रमको सम्बन्धमा आवश्यक छानबिन गरी सिफारिस गर्न मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमको योजना छनौट समिति रहनेछ:-

- (क) सचिव, अर्थ मन्त्रालय - संयोजक
- (ख) सहसचिव, सम्बन्धित महाशाखा, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सदस्य

(ग) सहसचिव, नेपाल सरकारका विषयगत मन्त्रालय - सदस्य

(घ) सहसचिव, राष्ट्रिय योजना आयोग - सदस्य

(ङ) सहसचिव, बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा, अर्थ मन्त्रालय - सदस्य सचिव।

(२) समितिले आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा दफा ३ मा उल्लिखित आधारमा छनौट गर्नु पर्नेछ।

(३) समितिले आगामी आर्थिक वर्षमा कार्यान्वयन गरिने आयोजना/कार्यक्रम चालू आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तभित्र छनौट गर्नु पर्नेछ।

तर आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को हकमा चालू आर्थिक वर्षको पौष मसान्तभित्र आयोजना/कार्यक्रम छनौट गरिसक्नु पर्नेछ।

६. **नेपाल सरकारले विशेष अनुदान प्रदान गर्ने:** (१) नेपाल सरकारले समितिले छनौट गरेको आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालनको लागि त्यस्तो आयोजना/कार्यक्रमको कुल लागत, आयोजना/कार्यक्रमको प्रकृति, आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्ने आवश्यकता, प्राथमिकता, आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट हुन सक्ने उपलब्धि, आयोजना/कार्यक्रमको दिगोपना समेतको आधारमा प्रदेश वा तहलाई विशेष अनुदान प्रदान गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकारले प्रदेश वा स्थानीय तहमा विशेष अनुदान प्रदान गर्दा अनुदानको लागि विनियोजित वार्षिक बजेट सीमाभित्र रही विशेष अनुदान प्रदान गर्नु पर्नेछ।

७. **विशेष अनुदान प्रदान नगरिने:** यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकारले देहायका विषय वा प्रकृतिका आयोजना/कार्यक्रमका लागि प्रदेश वा स्थानीय तहलाई विशेष अनुदान प्रदान गर्ने छैन:-

(क) तलब भत्ता, मसलन्द लगायतका साधारण खर्च तथा ऋण भुक्तानी,

(ख) कुनै राजनीतिक वा धार्मिक समूह विशेषको हित वा स्वार्थ रहेको आयोजना/कार्यक्रम,

(ग) वातावरणमा प्रतिकूल प्रभाव पार्ने प्रकृतिका आयोजना/कार्यक्रम,

(घ) प्रदेशको हकमा दश करोड रुपैयाँ र स्थानीय तहमा पचास लाख रुपैयाँभन्दा कम कुल लागत भएका आयोजना/कार्यक्रम।

८. अनुदान रकम निकास तथा खर्च प्रक्रिया: (१) प्रदेश वा स्थानीय तहले विशेष अनुदान रकम खर्च गर्दा जुन आयोजना/कार्यक्रमको लागि अनुदान प्राप्त भएको हो सो आयोजना/कार्यक्रममा मात्र खर्च गर्नु पर्नेछ।

(२) विशेष अनुदान बापत प्राप्त रकम उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन हुने आयोजना/कार्यक्रममा खर्च गर्न पाइने छैन।

(३) प्रदेश वा स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने विशेष अनुदान बापतको रकम आफ्नो वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरी गर्नु पर्नेछ।

(४) प्रदेश वा स्थानीय तहले विशेष अनुदान रकम खर्च गर्दा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली अपनाई आर्थिक कार्यविधि तथा सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रचलित कानूनको अधिनमा रही मितव्ययी र पारदर्शी किसिमले खर्च गर्ने र त्यस्तो खर्चको भुक्तानी बैकिङ प्रणाली मार्फत गर्नु पर्नेछ।

(५) विशेष अनुदानबाट भएको खर्चको प्रचलित कानून बमोजिम आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षण गराउने दायित्व आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने प्रदेश वा स्थानीय तहको हुनेछ।

९. तोकिएको अवधिभित्र आयोजना/कार्यक्रम सम्पन्न गर्नु पर्ने: प्रदेश वा स्थानीय तहले विशेष अनुदानबाट सञ्चालित आयोजना/कार्यक्रम दफा ४ बमोजिम को प्रस्तावमा तोकिएको अवधिभित्र सम्पन्न गर्नुपर्नेछ। सो अवधिभित्र आयोजना/कार्यक्रम सम्पन्न नभएमा बाँकी कार्यको लागि थप अनुदान रकम निकास दिइने छैन।

१०. मन्त्रालयले निर्देशन दिन सक्ने: विशेष अनुदानबाट सञ्चालित आयोजना/कार्यक्रमको उद्देश्य अनुरूप सञ्चालन नभएमा, काममा आवश्यक गुणस्तर नदेखिएमा, समयमा कार्य सम्पन्न नहुने देखिएमा वा कुनै कारणले आयोजना कार्यान्वयनमा कुनै सुधार गर्नुपर्ने देखिएमा मन्त्रालयले सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहको कर्तव्य हुनेछ।

११. अनुगमन तथा प्रतिवेदन: (१) विशेष अनुदान बाट सञ्चालन हुने आयोजना/कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा लक्षित प्रतिफल प्राप्त हुनेगरी सञ्चालन भए नभएको सम्बन्धमा सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहले नियमित रूपमा अनुगमन गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा १ बमोजिम प्रदेश वा स्थानीय तहले आयोजना/कार्यक्रमको अनुगमन गरेपछि सोको प्रतिवेदन प्रदेशको हकमा मन्त्रालय नेपाल सरकारको सम्बन्धित विषयगत

मन्त्रालय तथा स्थानीय तहको हकमा मन्त्रालय नेपाल सरकारको सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालय र सम्बन्धित जिल्ला समन्वय समिति समक्ष समेत पेश गर्नुपर्नेछ।

(३) प्रदेश वा स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्र विशेष अनुदानबाट सञ्चालित आयोजना/कार्यक्रमको प्रगति प्रतिवेदन चौमासिक रुपमा मन्त्रालय र नेपाल सरकारको सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालय समक्ष अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा पेश गर्नुपर्नेछ।

(४) प्रदेश वा स्थानीय तहले आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा कामको गुणस्तर सम्बन्धमा लाभान्वित वर्ग र समुदाय तथा सार्वजनिक सुनुवाइ मार्फत नागरिक समाजबाट समेत निगरानी गर्ने प्रणालीको विकास गर्नु पर्नेछ।

१२. अनुदान कट्टा तथा रोक्का गरिने: (१) विशेष अनुदानबाट सञ्चालनमा रहेका आयोजना/कार्यक्रममा लक्षित उद्देश्य अनुरूप कार्य प्रगति हुन नसकेमा वा मन्त्रालयले दफा १० बमोजिम दिएको निर्देशन पालना नगरेमा वा सम्पन्न भएको काम तोकिएको गुणस्तर अनुरूप नभएको पाइएमा वा तोकिएको समयभित्र काम सम्पन्न नगरेमा नेपाल सरकारले यस्तो आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालनको लागि उपलब्ध गराएको अनुदान रकम आगामी आर्थिक वर्षहरूमा प्रदान गरिने विशेष अनुदान रकमबाट कट्टा गर्न वा रोक्का राख्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेश वा स्थानीय तहले मन्त्रालयले माग गरेको अवधिभित्र दफा ११ बमोजिम अनुगमन तथा प्रगति प्रतिवेदन पेश गरेमा, तोकिएको समयमा कार्य सम्पन्न गरेमा वा कामको गुणस्तरमा आवश्यक सुधार गर्ने प्रत्याभूति व्यक्त गरेमा त्यसरी रोक्का राखेको रकम मन्त्रालयले जुनसुकै बखत फुकुवा गर्न सक्नेछ।

१३. आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी: विशेष अनुदानबाट सम्पन्न भएका आयोजना/कार्यक्रमको व्यवस्थापन र सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहको हुनेछ र त्यस्तो आयोजना/कार्यक्रमको लागि नेपाल सरकारले कुनै दायित्व वहन गर्ने छैन।

अनुसूची-१

(दफा ४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

विशेष अनुदानको लागि आयोजना/कार्यक्रम पेश गर्ने प्रस्तावको ढाँचा

- (१) आयोजना/कार्यक्रम पेश गर्ने प्रदेश वा स्थानीय तहको नाम:
- (२) ठेगाना:
- (३) फोन फ्याक्स ईमेल:
- (४) आयोजना/कार्यक्रमको नाम:
- (५) आयोजना/कार्यक्रमको कुल लागत रु.:
- (६) आयोजना/कार्यक्रमबाट लाभान्वित सम्भाव्य जनसङ्ख्या:
- (७) आयोजना/कार्यक्रम सम्पन्न गर्न लाग्ने समय:

संलग्न आवश्यक कागजातहरू (दफा ४ बमोजिमका)

- (क) आयोजना/कार्यक्रमको सम्भाव्यता अध्ययन (Fisibility Study) प्रतिवेदन,
- (ख) आयोजना/कार्यक्रमको ड्रइङ, डिजाइन, स्पेसिफिकेशन सहितको विस्तृत विवरण,
- (ग) प्रदेश वा स्थानीय तहले विशेष अनुदान माग गर्ने सम्बन्धमा गरेको निर्णय प्रतिलिपि,
- (घ) आयोजना/कार्यक्रमबाट प्राप्त हुने मापनयोग्य प्रतिफल वा लाभको अनुमानित विवरण,
- (ङ) आयोजना/कार्यक्रमको स्वीकृत प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण वा वातावरणीय प्रभाव मुल्याङ्कन प्रतिवेदन,
- (च) मन्त्रालयले तोकेका अन्य विवरण एवं कागजातहरू,

सचिव/प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको

दस्तखतः

पदः

मिति:

अनुसूची-२

(दफा ११ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

प्रगति प्रतिवेदनको ढाँचा

आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने प्रदेश वा स्थानीय तहको नाम:

ठेगाना:

सम्पर्क नं.:

क्र.सं.	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थान	स्वीकृत बजेट	अवधिको लक्ष्य		अवधिको प्रगति		कैफियत
				भौतिक	वित्तीय	भौतिक	वित्तीय	

तयार गर्ने:

प्रमाणित गर्ने:

२०७५/०७/२९ को मन्त्रिपरिषद्को बैठकबाट स्वीकृत।

परिच्छेद तीन

सिफारिस तथा प्रतिवेदन

३.१ राजस्व बाँडफाँट सम्बन्धी सिफारिस

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकारबाट प्रदेश र स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण हुने राजस्व बाँडफाँटका आधार र ढाँचा सम्बन्धी सिफारिस

सिफारिस गरिएको मिति: २०७५/११/२९

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगलाई राज्यमा उपलब्ध वित्तीय साधन स्रोतको सरकारका तीन तहबीच समतामूलक वितरणको आधार तयार गर्ने कायदिस दिएको छ। यस आयोगले प्रदेश तथा स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने राजस्व, वित्तीय समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदान, प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी जस्ता वित्तीय हस्तान्तरणको परिमाण, आधार र ढाँचाको सिफारिस गर्ने कार्य जिम्मेवारी प्राप्त गरेको छ।

नेपालको संविधान, अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ का व्यवस्था अनुरूप नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई राजस्व बाँडफाँट गर्नु पर्ने व्यवस्था अनुरूप विभिन्न सूचकहरूको आधारमा प्रत्येक प्रदेश तथा स्थानीय तहले आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्राप्त गर्ने राजस्व बाँडफाँटको आधार र ढाँचा सिफारिस गरिएको छ।

२. राजस्व बाँडफाँट सम्बन्धमा संवैधानिक तथा कानुनी व्यवस्था

क. नेपालको संविधानको धारा ६० को उपधारा (२) मा नेपाल सरकारले सङ्कलन गरेको राजस्व संघ, प्रदेश र स्थानीय तहलाई न्यायोचित वितरण गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। यसै धाराको उपधारा (७) बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच राजस्वको बाँडफाँट गर्दा सन्तुलित र पारदर्शी रूपमा गर्नुपर्नेछ।

ख. संविधानको धारा ६० को उपधारा (८) मा राजस्व बाँडफाँट सम्बन्धी संघीय ऐन बनाउँदा राष्ट्रिय नीति, राष्ट्रिय आवश्यकता, प्रदेश र स्थानीय तहको स्वायत्तता, प्रदेश र स्थानीय तहले जनतालाई पुर्‍याउनु पर्ने सेवा र उनीहरूलाई प्रदान गरिएको आर्थिक अधिकार, राजस्व उठाउन सक्ने क्षमता,

राजस्वको सम्भाव्यता र उपयोग, विकास निर्माणमा गर्नुपर्ने सहयोग, क्षेत्रीय असन्तुलन, गरिबी र असमानताको न्यूनीकरण, वञ्चितताको अन्त्य, आकस्मिक कार्य र अस्थायी आवश्यकता पूरा गर्न सहयोग गर्नुपर्ने विषयहरूमा ध्यान दिनु पर्नेछ भनी निर्देश गरिएको छ।

ग. संविधानको धारा २५१ ले यस आयोगलाई संविधान र कानून बमोजिम संघीय सञ्चित कोषबाट संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारबीच राजस्वको बाँडफाँट गर्ने विस्तृत आधार र ढाँचा निर्धारण गर्ने अधिकार तथा जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ।

घ. अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ६ मा नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहबीच मूल्य अभिवृद्धि कर र आन्तरिक उत्पादनबाट उठेको अन्तःशुल्क रकम बाँडफाँट गर्न नेपाल सरकारले एक सङ्घीय विभाज्य कोष खडा गरी त्यस्तो रकम सो कोषमा जम्मा गर्नु पर्ने र यसै बमोजिम सङ्घीय विभाज्य कोषमा जम्मा भएको रकम मध्ये सत्तरी प्रतिशत रकम नेपाल सरकारलाई, पन्ध्र प्रतिशत प्रदेशलाई र पन्ध्र प्रतिशत स्थानीय तहलाई बाँडफाँट गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ। यस दफा बमोजिम प्रदेश विभाज्य कोष र स्थानीय विभाज्य कोषमा जम्मा भएको रकम आयोगले निर्धारण गरेको आधार र ढाँचा बमोजिम प्रत्येक प्रदेश र स्थानीय तहलाई बाँडफाँट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।

ङ. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा १५ बमोजिम आयोगले नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहबीच राजस्व बाँडफाँटको सिफारिस गर्दा (क) जनसङ्ख्या र जनसाङ्ख्यिक विवरण, (ख) क्षेत्रफल, (ग) मानव विकास सूचकाङ्क, (घ) खर्चको आवश्यकता, (ङ) राजस्व सङ्कलनमा गरेको प्रयास, (च) पूर्वाधार विकास र (छ) विशेष अवस्थालाई आधार मान्नुपर्ने व्यवस्था छ।

३. राजस्व बाँडफाँट सिफारिसमा अवलम्बन गरिएका सैद्धान्तिक आधारहरू

क. केन्द्रबाट सङ्कलन हुने राजस्वको भार प्रत्यक्षरूपमा सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय तह र त्यहाँका वासिन्दामा समान रूपमा नपरेता पनि यसको अप्रत्यक्ष भार उपभोक्ता माथि पर्न जाने हुनाले राजस्व बाँडफाँट वापत प्राप्त हुने रकम सार्वजनिक सेवा र विकासको क्षेत्रमा उपयोग गर्नु उपयुक्त हुन्छ।

ख. सिद्धान्ततः राजस्व बाँडफाँटको रकम समेत प्रदेश तथा स्थानीय तहको खर्च आवश्यकता र राजस्व क्षमताको अन्तरले ल्याउने वित्तीय अन्तर (Fiscal Gaps) घटाउन नै उपयोग हुने हुनाले राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ ले यस रकमलाई समेत जनसङ्ख्या, मानव विकास सूचकाङ्क, क्षेत्रफलजस्ता सूचकका आधारमा समन्यायिक वितरण (Equitable Distribution) गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ।

ग. नेपालको संविधानको धारा ६० को उपधारा (द) मा राजस्व बाँडफाँट गर्ने आधारहरूमा स्थानीय विकासको स्तर र सार्वजनिक सेवासँग जोडिएका विस्तृत र व्यापक विषयहरूलाई समेटिएकोले राजस्व बाँडफाँटको रकम प्रशासनिक खर्चमा मात्र उपयोग गर्न नहुने प्रष्ट छ।

४. राजस्व बाँडफाँटका लागि प्रक्षेपण गरिएको रकम

आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको मिति २०७५/११/१९ को पत्रबाट कुल राजस्व रु. ११ खर्ब ६३ करोड ६३ हजार सङ्कलन हुने अनुमानित विवरण प्राप्त भएको छ। यसमध्ये मूल्य अभिवृद्धि कर र आन्तरिक उत्पादनमा लाग्ने अन्तःशुल्क गरी जम्मा रु. ४ खर्ब २९ अर्ब १३ करोड ११ लाख सङ्कलन हुने प्रक्षेपण गरिएको छ। यस प्रक्षेपण अनुसार प्रदेश र स्थानीय तह दुवैलाई उक्त रकमको १५/१५ प्रतिशतले हुन आउने रु. ६४ अर्ब ३६ करोड ९६ लाख बराबरको रकम बाँडफाँट गरिएको छ।

५. राजस्व बाँडफाँटका सूचकको तथ्याङ्क स्रोत

राजस्व बाँडफाँटका आधार तथा ढाँचा निर्धारण गर्ने प्रयोजनका लागि विभिन्न स्रोतहरूबाट तथ्याङ्क सङ्कलन गरी प्रयोग गरिएको छ।

सूचक	स्रोत	प्रयोग
मानव विकास सूचकाङ्क	नेपाल मानव विकास सूचकाङ्क, २०१४ र राष्ट्रिय जनगणना, २०६८	प्रदेश तथा स्थानीय तह
जनसङ्ख्या र जनसाङ्ख्यिक विवरण	राष्ट्रिय जनगणना २०६८	प्रदेश तथा स्थानीय तह
क्षेत्रफल	राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र नापी विभाग	प्रदेश तथा स्थानीय तह
वस्तु तथा सेवाको तुलनात्मक मूल्य सूचकाङ्क	संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग	प्रदेश तथा स्थानीय तह
सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा पहुँच	राष्ट्रिय जनगणना, २०६८	प्रदेश तथा स्थानीय तह
सामाजिक आर्थिक असमानता	राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले गरेको अध्ययन	प्रदेश तथा स्थानीय तह
सडक	स्थानीय पूर्वाधार विभाग र सडक विभाग	प्रदेश तथा स्थानीय तह

६. नेपाल सरकारबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि राजस्व बाँडफाँट गर्न अवलम्बन गरिएको सूचकाङ्कको भार

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकारबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने राजस्व बाँडफाँटको रकम देहायको ढाँचामा वितरण गर्न नेपाल सरकारलाई सिफारिस गरेको छ।

सूचक	भार (प्रतिशत)	
	प्रदेश	स्थानीय तह
जनसङ्ख्या र जनसाङ्ख्यिक विवरण	७०	७०
क्षेत्रफल	१५	१५
मानव विकास सूचकाङ्क	५	५
न्यून विकास सूचकाङ्क	१०	१०
जम्मा	१००	१००

७. राजस्व बाँडफाँटका सूचक र आधारहरू

क. जनसङ्ख्या र जनसाङ्ख्यिक विवरण:

जनसङ्ख्याले प्रदेश तथा स्थानीय तहको व्यवस्थापिका र सरकारको आकारमा प्रभाव पर्दछ, जसले गर्दा प्रदेश र स्थानीय तहको प्रशासनिक खर्च समेत प्रभावित हुन्छ। जनसङ्ख्याको आकार ठूलो भएपछि सेवा प्रवाहको दायरा पनि ठूलो हुन गई सञ्चालन खर्चमा बढोत्तरी हुन्छ, जसले सेवा प्रवाहको लागतलाई समेत प्रभाव पार्दछ। जुन प्रदेश तथा स्थानीय तहमा जनसङ्ख्या बढी हुन्छ त्यस प्रदेश तथा स्थानीय तहले स्वभावतः विकास तथा सार्वजनिक सेवाका लागि बढी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ। त्यसैले जनसङ्ख्या र जनसाङ्ख्यिक विवरणको सूचकलाई ७० प्रतिशत भार प्रदान गरिएको छ। जनसङ्ख्या र जनसाङ्ख्यिक विवरणको सूचकलाई दिइएको ७० प्रतिशतलाई १०० प्रतिशत मानी राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को तथ्याङ्कको आधारमा उक्त प्रदेश वा स्थानीय तहमा रहेको कुल जनसङ्ख्यालाई ८० प्रतिशत र आश्रित जनसङ्ख्याको अनुपातलाई २० प्रतिशत भार दिइएको छ।

ख. क्षेत्रफल:

प्रदेश र स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता सो प्रदेश र स्थानीय तहले ओगटेको क्षेत्रफलबाट प्रभावित हुन्छ। भूगोलका कारणले सेवा प्रवाहको लागत मात्र बढ्ने होइन, सञ्चालन खर्चमा समेत उल्लेख्य वृद्धि हुन्छ। त्यसैले सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय तहको क्षेत्रफललाई १५ प्रतिशत भार दिइएको छ।

ग. मानव विकास सूचकाङ्क:

प्रदेश तथा स्थानीय तहको मानव विकास सूचकाङ्कले उक्त प्रदेश तथा स्थानीय तहको समग्र मानव विकासलाई इङ्गित गर्दछ। जहाँ मानव विकासको सूचकाङ्क कम हुन्छ त्यहाँ मानव विकासको स्तर बमोजिम उपलब्ध गराउनु पर्ने सार्वजनिक सेवामा गर्नु पर्ने खर्च आवश्यकता बढी हुन्छ। राजस्व बाँडफाँटको रकमबाट मूलतः प्रशासनिक खर्च व्यहोरिने भए तापनि प्रदेश र स्थानीय तहले मानव विकाससँग सम्बन्धित संवैधानिक दायित्व पूरा गर्नुपर्ने भएकाले प्रदेश तथा स्थानीय तहको मानव विकास सूचकाङ्कलाई समावेश गरिएको छ। मानव विकास सूचकाङ्कलाई ५ प्रतिशत भार प्रदान गरिएको छ। नेपालको मानव विकास सूचकाङ्क, २०१४ मा प्रदेश तथा स्थानीय तहको अलग अलग सूचकाङ्क नभएकोले भौगोलिक क्षेत्र, तत्कालीन विकास क्षेत्र, जिल्ला एवम् ग्रामीण तथा सहरी क्षेत्रको मानव विकास सूचकाङ्कका आधारमा प्रदेश तथा स्थानीय तहको मानव विकास सूचकाङ्क निकालिएको छ।

घ. न्यून विकास सूचकाङ्क:

प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई आवश्यक पर्ने स्रोत सो तहको विकासको अवस्थामा समेत निर्भर हुने भएकाले पूर्वाधारको अवस्थालाई ७० प्रतिशत, सामाजिक आर्थिक असमानतालाई १० प्रतिशत र प्रदेशको हकमा तुलनात्मक मूल्य सूचकाङ्क तथा स्थानीय तहका हकमा खर्चको आवश्यकता र राजस्व क्षमताबीचको अन्तर सूचकाङ्कलाई १० प्रतिशत भार प्रदान गरी न्यून विकास सूचकाङ्क तयार गरिएको छ। कुनै पनि प्रदेश वा स्थानीय तहको विकासलाई उक्त क्षेत्रमा रहेको सडक सञ्जाल, सूचना प्रविधिको पहुँच तथा विद्युत सेवामा पहुँचले इङ्गित गर्दछ। जहाँ सडक सञ्जाल, सूचना प्रविधिको पहुँच तथा विद्युत सेवामा पहुँच बढी हुन्छ त्यहाँका जनसङ्ख्यालाई सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्न कम खर्च लाग्ने तथा समय समेत कम लाग्ने हुन्छ। पूर्वाधारको अवस्थालाई प्रदान गरिएको ७० प्रतिशत भारलाई सय प्रतिशत मानी सडक घनत्वलाई ८० प्रतिशत, सूचना प्रविधिको पहुँचलाई १० प्रतिशत र विद्युतको पहुँचलाई १० प्रतिशत भार प्रदान गरिएको छ। विकासको लाभमा पहुँच तथा सार्वजनिक सेवाको वितरणमा सहजता हुनका लागि सडकको भूमिका अग्रणी रहने हुँदा सडक घनत्वलाई बढी भार दिइएको हो। राजस्व बाँडफाँट गर्न न्यून विकास सूचकाङ्कलाई १० प्रतिशत भार दिइएको छ।

ड. न्यूनतम रकम

प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई नेपालको संविधानले प्रदान गरेका कार्यहरू सम्पादन गर्नका लागि निश्चित रकम आवश्यकता पर्दछ। प्रदेश तथा स्थानीय तहले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरूका अलावा आफ्ना दैनिक प्रशासनिक खर्चका साथै कर्मचारी र एवम् पदाधिकारीहरूको तलब भत्ता लगायतका खर्चहरू संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँटको रकम र आन्तरिक आम्दानीबाट प्राप्त रकमबाट व्यहोर्नु पर्ने भएकाले आयोगले तोकेको आधार तथा ढाँचाबाट प्राप्त हुने रकम र आन्तरिक आम्दानीबाट समेत कतिपय स्थानीय तहको दैनिक प्रशासनिक खर्चका साथै कर्मचारी पदाधिकारीहरूको तलब भत्ता लगायतका खर्चहरू समेत धान्न नसक्ने स्थिति देखिन्छ। तर, प्रदेशको हकमा संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँटको रकम र आन्तरिक आम्दानीबाट प्राप्त रकमबाट दैनिक प्रशासनिक खर्चका साथै कर्मचारी र पदाधिकारीहरूको तलब भत्ता लगायतका खर्चहरू धान्न सकिने देखिन्छ। त्यसैले दैनिक प्रशासनिक खर्चका साथै कर्मचारी पदाधिकारीहरूको तलब भत्ता लगायतका खर्चहरू समेत धान्न नसक्ने स्थिति भएका स्थानीय तहहरूका लागि न्यूनतम रु ३ करोड ५० लाख हुने गरी आधार र ढाँचा निर्धारण गरिएको छ।

द. राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकमको उपयोग

क. प्रदेश तथा स्थानीय तहले राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम मूलतः सार्वजनिक सेवा र आर्थिक सामाजिक विकासको क्षेत्रमा उपयोग गर्ने।

ख. प्रशासनिक खर्च आफ्नो आन्तरिक आयबाट नै व्यवस्थापन गर्ने। अत्यावश्यक प्रशासनिक र सञ्चालन खर्चका लागि आफ्नो आन्तरिक आय अपर्याप्त भएको अवस्थामा मात्र किफायती रूपमा राजस्व बाँडफाँटको रकम उपयोग गरी बाँकी रकम विकास निर्माण र सार्वजनिक सेवामा खर्च गर्ने।

(द्रष्टव्यः आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकारबाट प्रदेश सरकारलाई हस्तान्तरण हुने राजस्व बाँडफाँटको हिस्सा सम्बन्धी सिफारिस अनुसूची-१ मा र नेपाल सरकारबाट स्थानीय सरकारलाई हस्तान्तरण हुने राजस्व बाँडफाँटको हिस्सा सम्बन्धी सिफारिस अनुसूची-२ मा समावेश गरिएका छन्।)

३.२ वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धी सिफारिस

३.२.१ नेपाल सरकारबाट प्रदेश र स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकारबाट प्रदेश र स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धी सिफारिस

सिफारिस मिति: २०७५/११/२९

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगलाई राज्यमा उपलब्ध वित्तीय साधन स्रोतको सरकारका तीन तहबीच समतामूलक वितरणको आधार तयार पार्ने कार्यदिश दिएको छ। यस आयोगले प्रदेश तथा स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने राजस्व, वित्तीय समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदान, प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी जस्ता वित्तीय हस्तान्तरणको परिमाणको सिफारिस गर्ने कार्य-जिम्मेवारी प्राप्त गरेको छ।

नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई खर्चको आवश्यकता र राजस्व क्षमताको आधारमा वित्तीय समानीकरण अनुदान वितरण गर्नुपर्ने संवैधानिक व्यवस्था र अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ का प्रावधान अनुरूप विभिन्न सूचकहरूको आधारमा प्रत्येक प्रदेश तथा स्थानीय तहले आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्राप्त गर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदानको परिमाण सिफारिस गरिएको छ।

२. वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धी संवैधानिक तथा कानुनी व्यवस्थाहरू

क. संवैधानिक व्यवस्था

नेपाल सरकारबाट प्रदेश र स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धमा नेपालको संविधानमा देहायका व्यवस्थाहरू रहेका छन्:-

धारा ६० को उपधारा (३): प्रदेश तथा स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने वित्तीय हस्तान्तरणको परिमाण राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सिफारिस बमोजिम हुने;

धारा ६० को उपधारा (४): नेपाल सरकारले प्रदेश र स्थानीय तहलाई खर्चको आवश्यकता र राजस्वको क्षमताको आधारमा वित्तीय समानीकरण अनुदान वितरण गर्नुपर्ने;

धारा २५१ उपधारा (१) (ख): राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले संघीय सञ्चित कोषबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारलाई प्रदान गरिने समानीकरण अनुदान सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने।

ख. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा १६ मा नेपाल सरकारबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहमा उपलब्ध हुने वित्तीय समानीकरण अनुदानको सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्दा आयोगले देहायका आधार लिई सिफारिस गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छः

- प्रदेश तथा स्थानीय तहमा रहेको शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी जस्ता मानव विकास सूचकाङ्क,
- अन्य प्रदेश वा स्थानीय तहको सन्तुलित विकासको अवस्था,
- प्रदेश तथा स्थानीय तहमा रहेको आर्थिक, सामाजिक वा अन्य कुनै प्रकारको विभेदको अवस्था,
- प्रदेश तथा स्थानीय तहको पूर्वाधार विकासको अवस्था र आवश्यकता,
- प्रदेश तथा स्थानीय तहले जनतालाई पुऱ्याउनुपर्ने सेवा,
- प्रदेश तथा स्थानीय तहको राजस्वको अवस्था र उठाउनसक्ने क्षमता,
- प्रदेश तथा स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता।

यसै ऐनको दफा १६ को उपदफा (३) मा नेपाल सरकारबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहमा उपलब्ध हुने वित्तीय समानीकरण अनुदानको सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्दा आयोगले प्रत्येक प्रदेश र स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने न्यूनतम अनुदान र माथिका आधारहरू बमोजिम प्रत्येक प्रदेश र स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिस गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ।

ग. अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४

अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ८ को उपदफा (१) मा नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता र राजस्व क्षमताको आधारमा आयोगको सिफारिसमा प्रदेश र स्थानीय तहलाई वित्तीय समानीकरण अनुदान वितरण गर्नुपर्ने कानुनी व्यवस्था गरिएको छ।

३. वित्तीय समानीकरण अनुदान वितरण सम्बन्धी सिफारिसमा अवलम्बन गरिएका सैद्धान्तिक आधारहरू

प्राविधिक, प्रशासनिक तथा राजनीतिक रूपमा संघीय संरचना भएका देशमा खर्च र राजस्व अधिकारको निक्षेपणबीच तालमेल मिलाउन कठिन हुने गर्दछ। सामान्यतया तल्ला तहका सरकारको खर्चको आवश्यकताभन्दा राजस्व क्षमता कमजोर हुने गर्दछ। यसबाट उर्ध्वगामी वित्तीय अन्तर (Vertical Fiscal Imbalance) सिर्जना हुन जान्छ। यसका साथै आर्थिक केन्द्र र प्राकृतिक स्रोतको उपलब्धताका दृष्टिकोणले प्रदेश तथा स्थानीय तहहरू फरक फरक हुने हुँदा साधन स्रोतको वितरण समान नहुन सक्दछ। तल्ला तहका सरकारका बीचमा सेवा प्रवाहको फरक फरक लागत, राजस्वको असमान सम्भाव्यता जस्ता कारणले क्षितिजीय वित्तीय अन्तर (Horizontal Fiscal Imbalance) सिर्जना हुन जान्छ। यस्ता वित्तीय अन्तर पूरा गर्न वित्तीय समानीकरण अनुदान उपलब्ध हुने गर्दछ।

नेपालको संविधानको अनुसूची ५ देखि ९ सम्म संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा तथा एकल अधिकारका सूचीहरू उल्लेख गरिएको छ। संविधानको यस प्रावधान तथा संविधान अनुरूपका विभिन्न कानूनहरूले कुन तहका सरकारले के के काम गर्ने भनी सरकारका सबै तहको खर्च क्षेत्रहरू तय गरेका छन्। संविधानका अनुसूचीहरू, अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा तीनै तहका सरकारका राजस्व अधिकार क्षेत्र यकिन गरिएको छ। यद्यपि प्राविधिक रूपमा खर्चको निक्षेपणको तुलनामा राजस्वको निक्षेपण हुन सकेको छैन। यसैले नेपालमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच उल्लेख्य रूपमा वित्तीय अन्तर रहेको छ।

वित्तीय समानीकरण अनुदानको मूल उद्देश्य खर्चको आवश्यकता र राजस्व क्षमताको अन्तरबाट सिर्जना हुने वित्तीय अन्तर घटाउनु हो। नेपालको संविधानबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई प्रदान गरिएको जिम्मेवारी पूरा गर्न आवश्यक पर्ने स्रोतको अभावको समस्या घटाउन यो अनुदान हस्तान्तरण हुने भएकाले संवैधानिक जिम्मेवारी पूरा गर्न यसको उपयोग गरिनुपर्दछ। अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा २८ मा उक्त ऐन र प्रचलित कानून बमोजिम प्राप्त भएको अनुदानको रकम जुन प्रयोजनका लागि प्राप्त भएको हो सोही प्रयोजनका लागि प्रयोग गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएकोले वित्तीय समानीकरण अनुदानको प्रयोग प्रदेश तथा स्थानीय तहले नेपालको संविधान अनुसार आफूलाई प्राप्त कार्य-जिम्मेवारी पूरा गर्नका लागि मात्र खर्च गर्न सक्नेछन्।

सार्वजनिक सेवा वितरण र वित्तीय साधन स्रोतको कुशल प्रयोगका लागि तल्ला तहका सरकारलाई प्रोत्साहन गर्न सकिनेमा वित्तीय स्रोतको व्यवस्थापन दक्ष र प्रभावकारी हुन्छ। अतः अन्तर-सरकारी वित्तीय हस्तान्तरणको यो अन्तरवस्तुलाई संस्थागत गर्न कार्यसम्पादनमा आधारित वित्तीय हस्तान्तरण प्रणाली अपनाउनु समेत उपयुक्त हुने देखिन्छ।

४. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिसका लागि प्रयोग भएका सूचकहरू

क. प्रदेशको सेवा लागत सूचकाङ्क:

केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागले त्रैमासिक रूपमा सङ्कलन गरेको निर्माण सामग्रीको मूल्यसूची तथा ज्यालादरको प्रारम्भिक तथ्याङ्कका आधारमा प्रदेशहरूको सेवा लागत सूचकाङ्क तयार गरिएको छ।

ख. स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता र राजस्व क्षमता बीचको अन्तर:

स्थानीय तहबाट सम्पादन गरिने कार्यहरूको खर्च आवश्यकता अनुमान गर्नका लागि स्थानीय तहको जनसङ्ख्या, क्षेत्रफल, मानव विकास सूचकाङ्क, पूर्वाधारको अवस्था तथा भौगोलिक अवस्थितिलाई आधार लिइएको छ। यसै आधारमा चालू आर्थिक वर्षका लागि अनुमान गरिएको स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकतालाई राष्ट्रिय बजेटको आकार वृद्धिका आधारमा अद्यावधिक गरी आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को खर्चको आवश्यकता प्रक्षेपण गरिएको छ। सबै स्थानीय तहको राजस्व सम्बन्धी यकीन तथ्याङ्क उपलब्ध भैनसकेकाले केही स्थानीय तहबाट प्राप्त तथ्याङ्क, स्थानीय तहको प्रकार र भौगोलिक अवस्थिति समेतका आधारमा राजस्व क्षमता प्रक्षेपण गरिएको छ। यसरी गरिएको खर्चको आवश्यकता र राजस्व क्षमताका आधारमा स्थानीय तहको खर्च आवश्यकता र राजस्व क्षमताको अन्तर सूचकाङ्क तयार गरिएको छ।

ग. प्रदेश तथा स्थानीय तहको आर्थिक, सामाजिक तथा अन्य असमानता सूचकाङ्क:

प्रदेश र स्थानीय तहमा रहेको आर्थिक, सामाजिक तथा अन्य असमानता मापन गर्नका लागि स्थानीय तहको आर्थिक अवस्था; सामाजिक अवस्था; स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाइ; शिक्षा; जनसाङ्ख्यिक विवरण; र विपद तथा जलवायु परिवर्तन जोखिमलाई आधार लिइएको छ। यसका लागि केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग लगायत नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरूबाट प्राप्त तथ्याङ्क र यस आयोगबाट गराइएको अध्ययनलाई प्रमुख आधारको रूपमा लिइएको छ। प्रत्येक प्रदेश अन्तर्गत रहेका स्थानीय तहको आर्थिक सामाजिक तथा अन्य असमानता सम्बन्धी सूचकाङ्कका आधारमा प्रदेशको सूचकाङ्क तयार गरिएको छ।

घ. मानव गरिबी सूचकाङ्क:

नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन, २०१४ मा जिल्लास्तर सम्म मात्र मानव गरिबी सूचकाङ्क उपलब्ध भएको हुँदा भौगोलिक क्षेत्र, ग्रामीण तथा शहरी क्षेत्र एवम् जिल्लास्तरको तथ्याङ्कका आधारमा प्रदेश तथा स्थानीय तह सम्मको मानव गरिबी सूचकाङ्क तयार गरिएको छ।

ड. बहुआयामिक गरिबी सूचकाङ्क:

राष्ट्रिय योजना आयोगले तयार पारेको प्रदेश तहको बहुआयामिक गरिबी सूचकाङ्क (Multidimensional Poverty Index, 2018) प्रयोग गरिएको छ।

च. पूर्वाधार सूचकाङ्क:

पूर्वाधार सूचकाङ्क तयार गर्दा सडक, विद्युत र सूचना प्रविधिको पहुँचलाई आधार मानिएको छ। यसका लागि प्रदेश र स्थानीय तहको सडक घनत्व (क्षेत्रफलमा सडकको लम्बाइ), विद्युत सेवाबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या र सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा भएको पहुँचलाई आधारको रूपमा लिइएको छ। प्रदेश र स्थानीय तहको पूर्वाधार सूचकाङ्क तयार गर्दा प्रदेश तथा स्थानीय तहको सडक घनत्वलाई ८० प्रतिशत भार दिइएको छ। विकासको लाभमा जनताको पहुँच पुर्‍याउन र सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सहजीकरण गर्न सडकको प्रमुख भूमिका हुने भएकाले यसलाई अधिक भार दिइएको हो। त्यसैगरी, विद्युतको उपलब्धतालाई १० प्रतिशत र सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको पहुँचलाई १० प्रतिशत भार दिइएको छ।

५. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा नेपाल सरकारबाट प्रदेशमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदानको सिफारिस

क. न्यूनतम वित्तीय समानीकरण अनुदान

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा १६ को उपदफा (३) मा वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिस गर्दा आयोगले प्रत्येक प्रदेशले प्राप्त गर्ने न्यूनतम अनुदान समेत सिफारिस गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ। यसै प्रावधान अनुरूप नेपाल सरकारबाट प्रदेशमा हस्तान्तरण हुने कुल वित्तीय समानीकरण अनुदानको २५ प्रतिशत रकमलाई सय प्रतिशत मानी प्रदेशहरूको जनसङ्ख्या र क्षेत्रफललाई ५०/५० प्रतिशत भार दिई प्रत्येक प्रदेशले प्राप्त गर्ने न्यूनतम अनुदानको हिस्सा निर्धारण गरिएको छ।

ख. वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिसका आधारहरू

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकारबाट प्रदेश सरकारहरूलाई उपलब्ध हुने कुल वित्तीय समानीकरण अनुदान मध्येबाट ७५ प्रतिशत रकम देहायका आधारमा वितरण गर्न सिफारिस गरिएको छ।

सूचक	भार (प्रतिशत)
सेवा लागत सूचकाङ्क	६०
बहुआयामिक गरिबी सूचकाङ्क	१५
सामाजिक तथा आर्थिक असमानता सूचकाङ्क	१५
पूर्वाधार सूचकाङ्क	१०
जम्मा	१००

ख (१) सेवा लागत सूचकाङ्क:

प्रदेश तहको खर्चको आवश्यकता र राजस्व क्षमताको आँकलन गर्न आवश्यक तथ्याङ्कीय पूर्वाधार तयार हुने क्रममा रहेको, नेपालको संविधान तथा अन्य प्रचलित कानून अनुसार प्रदेशको कार्य-जिम्मेवारीहरूको लागत आँकलन हुँदै गरेको र सबै प्रदेशले आवधिक विकास योजना समेत तर्जुमा गर्दै गरेको अवस्था छ। नेपालको संविधानले प्रदेशहरूलाई विकास निर्माणको मुख्य भूमिका प्रदान गरेको र यसका लागि सेवा लागतमा हुने अन्तरले उनीहरूको खर्चमा प्रभाव पार्ने भएकाले विकास निर्माण एवम् सेवा प्रवाह लागतको सूचकाङ्कलाई ६० प्रतिशत भार दिइएको हो।

ख (२) बहुआयामिक गरिबी सूचकाङ्क:

प्रदेश तहको बहुआयामिक गरिबी सूचकाङ्कले प्रदेश तहको मानव गरिबीलाई यथार्थपरक ढङ्गले प्रतिबिम्बित गर्ने हुनाले यो सूचकाङ्कलाई १५ प्रतिशत भार दिइएको छ।

ख (३) सामाजिक तथा आर्थिक असमानता सूचकाङ्क:

प्रदेशहरूको आर्थिक, सामाजिक तथा अन्य असमानताको अवस्थालाई सम्बोधन गर्न प्रदेशको सामाजिक तथा आर्थिक असमानता सूचकाङ्कका लागि १५ प्रतिशत भार प्रदान गरिएको छ।

ख (४) पूर्वाधार सूचकाङ्क:

विकासको पूर्वशर्तका रूपमा रहने सडक, विद्युत तथा सूचना प्रविधिमा पहुँचको अवस्थालाई दृष्टिगत गरी प्रदेश तहको पूर्वाधार सूचकाङ्कलाई १० प्रतिशत भार दिइएको छ।

प्रदेशहरूमा हस्तान्तरण हुने न्यूनतम वित्तीय समानीकरण अनुदान र माथिका आधारहरू बमोजिम प्रदेशहरूले प्राप्त गर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदानको विवरण तालिका १ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १ संघीय सञ्चित कोषबाट प्रदेशमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान

प्रदेश	न्यूनतम वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु.लाखमा)	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु.लाखमा)	कुल वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु.लाखमा)
प्रदेश नं १	२,४४,०६	५,७२,२७	८,१६,३३
प्रदेश नं २	१,८३,९६	५,२४,६३	७,०८,५९
प्रदेश नं ३	२,३६,५५	५,२३,०८	७,५९,६४
गण्डकी प्रदेश	१,६५,९५	५,४५,२७	७,११,२२
प्रदेश नं ५	२,०३,५०	५,५०,५१	७,५४,०१
कर्णाली प्रदेश	१,८९,३२	७,९५,५१	९,८४,८३
सुदूरपश्चिम प्रदेश	१,५९,१३	६,३६,११	७,९५,२४
जम्मा	१३,८२,४६	४१,४७,३८	५५,२९,८६

६. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धी सिफारिस

नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिस गर्दा राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा १६ को उपदफा (३) को व्यवस्था बमोजिम प्रत्येक स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने न्यूनतम अनुदान र सोही ऐनको दफा १६ को उपदफा (१) मा तोकिएका आधारहरू बमोजिम प्राप्त गर्ने अनुदान छुट्टाछुट्टै गणना गरिएको छ। यसरी प्राप्त हुने रकम केही स्थानीय तहका लागि संवैधानिक खर्च जिम्मेवारी पूरा गर्न अपर्याप्त हुने देखिएकाले प्रत्येक स्थानीय तहले कम्तीमा रु.६ करोड ५० लाख प्राप्त गर्ने गरी वित्तीय समानीकरण अनुदान रकम सिफारिस गरिएको छ।

चालु आर्थिक वर्ष २०७५/७६ का लागि उपलब्ध गराएको वित्तीय समानीकरण अनुदानभन्दा आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि सिफारिस गरिएको अनुदान केही स्थानीय तहहरूका लागि कम हुने देखिएको छ। यसो हुनुको कारणमा आ.व. २०७६/७७ का लागि वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिस गर्दा उपलब्ध पूर्वाधार तथा आर्थिक, सामाजिक र अन्य असमानतासँग सम्बन्धित तथ्याङ्कहरू अद्यावधिक हुनु र केही स्थानीय तहहरूको क्षेत्रफलको गणनामा अघिल्लो वर्ष देखिएको त्रुटि सच्चाइनु रहेको छ। यद्यपि सबै स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदान र राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकमको योगफल भने अघिल्लो वर्षको तुलनामा बढी नै हुने देखिएको छ।

क. न्यूनतम वित्तीय समानीकरण अनुदान

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा १६ को उपदफा (३) को प्रावधान अनुरूप प्रत्येक स्थानीय तहलाई न्यूनतम अनुदान सिफारिस गरिएको छ। स्थानीय तहको वर्गीकरण र जनसङ्ख्याका आधारमा सबै स्थानीय तहलाई न्यूनतम अनुदान सिफारिस गरिएको छ। स्थानीय तहको न्यूनतम अनुदानको संक्षिप्त विवरण तालिका २ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २ स्थानीय तहको न्यूनतम अनुदानको संक्षिप्त विवरण

क्र.सं.	जनसङ्ख्या	स्थानीय तहको सङ्ख्या	न्यूनतम अनुदान (रु. लाखमा)	जम्मा (रु. लाखमा)
	गाउँपालिका			
१	१०,००० भन्दा कम	४६	२००	९२,००
२	१०,००० देखि २०,००० सम्म	१७८	२,२५	४,००,५०
३	२०,००० देखि ३०,००० सम्म	१६८	२,५०	४,२०,००
४	३०,००० देखि ४०,००० सम्म	४८	२,७५	१,३२,००

क्र.सं.	जनसङ्ख्या	स्थानीय तहको सङ्ख्या	न्यूनतम अनुदान (रु. लाखमा)	जम्मा (रु. लाखमा)
५	४०,००० देखि ५०,००० सम्म	१७	३,००	५१,००
६	५०,००० देखि ६०,००० सम्म	२	३,२५	६,५०
७	६०,००० भन्दा बढी	१	३,५०	३,५०
	जम्मा	४६०		११,०५,५०
	नगरपालिका			
८	२०,००० भन्दा कम	१३	२,५०	३२,५०
९	२०,००० देखि ३०,००० सम्म	३८	२,७५	१,०४,५०
१०	३०,००० देखि ४०,००० सम्म	७२	३,००	२,१६,००
११	४०,००० देखि ५०,००० सम्म	५६	३,२५	१,८२,००
१२	५०,००० देखि ६०,००० सम्म	४१	३,५०	१,४३,५०
१३	६०,००० देखि ७०,००० सम्म	२५	३,७५	९३,७५
१४	७०,००० देखि ८०,००० सम्म	१४	४,००	५६,००
१५	८०,००० देखि ९०,००० सम्म	९	४,२५	३८,२५
१६	९०,००० भन्दा बढी	८	४,५०	३६,००
	जम्मा	२७६		९,०२,५०
	उपमहानगरपालिका			
१७	१,४०,००० भन्दा कम	२	७,५०	१५,००
१८	१,४०,००० देखि १,५०,००० सम्म	५	८,००	४०,००
१९	१,५०,००० भन्दा बढी	४	८,५०	३४,००
	जम्मा	११		८९,००
	महानगरपालिका			
२०	३,००,००० भन्दा कम	४	९,५०	३८,००
२१	३,००,००० देखि ५,००,००० सम्म	१	१०,००	१०,००
२२	५,००,००० भन्दा बढी	१	११,००	११,००
	जम्मा	६		५९,००
	जम्मा न्यूनतम अनुदान	७५३		२१,५६,००

ख. वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिसका आधारहरू

नेपालको संविधानको धारा २५१ को उपधारा (१) (ख) तथा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ८ को प्रावधान अनुरूप आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धी सिफारिस गरिएको छ। वित्तीय समानीकरण अनुदानका लागि नेपाल सरकारबाट विनियोजन हुने कुल रकम मध्ये न्यूनतम अनुदान रकम

छुट्टाइसकेपछि बाँकि हुन आउने रकमको ९७.५ प्रतिशत रकमलाई देहायको आधारमा बाँडफाँट गर्न र २.५ प्रतिशत रकम स्थानीय तहको कार्य सम्पादनका आधारमा वितरण गर्न सिफारिस गरिएको छ। देहायको आधार बमोजिम स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदानको विवरण अनुसूची-१ मा संलग्न गरिएको छ।

सूचक	भार (प्रतिशत)
खर्च आवश्यकता र राजस्व क्षमता बीचको अन्तर	७०
मानव गरिबी सूचकाङ्क	१५
आर्थिक, सामाजिक तथा अन्य असमानता सूचकाङ्क	५
पूर्वाधार सूचकाङ्क	१०
जम्मा	१००

ख (१) स्थानीय तहको खर्च आवश्यकता र राजस्व क्षमता बीचको अन्तर:

स्थानीय तहका संवैधानिक खर्च जिम्मेवारीहरू पूरा गर्नका लागि नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहमा वित्तीय समानीकरण अनुदान उपलब्ध गराइने भएकाले स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता र राजस्वको क्षमताको अन्तरलाई ७० प्रतिशत भार दिइएको छ।

ख (२) मानव गरिबी सूचकाङ्क:

मानव गरिबी सूचकाङ्कका लागि १५ प्रतिशत भार प्रदान गरिएको छ। स्थानीय तहको शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी लगायतको आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्नका लागि मानव गरिबी सूचकाङ्कलाई समावेश गरिएको हो।

ख (३) आर्थिक, सामाजिक तथा अन्य असमानता सूचकाङ्क

स्थानीय तहहरू आर्थिक, सामाजिक तथा अन्य असमानताका दृष्टिकोणले फरक फरक अवस्थामा रहेकाले उनीहरूको आर्थिक, सामाजिक तथा अन्य असमानताको अवस्थालाई सम्बोधन गर्न यस सूचकाङ्कलाई ५ प्रतिशत भारप्रदान गरिएको छ।

ख (४) पूर्वाधार सूचकाङ्क:

विकासको पूर्वशर्तका रूपमा रहने सडक, विद्युत तथा सूचना प्रविधिमा पहुँचको अवस्थालाई दृष्टिगत गरी स्थानीय तहको पूर्वाधार सूचकाङ्कलाई १० प्रतिशत भार दिइएको छ।

ख (५) स्थानीय तहको कार्यसम्पादन सूचकका आधारमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा ३ को उपदफा (२) मा आयोगले संविधान तथा ऐन बमोजिम सुझाव वा सिफारिस दिँदा वा ढाँचा तयार गर्दा प्रदेश तथा स्थानीय तहको कार्यसम्पादनलाई समेत आधार लिनुपर्ने व्यवस्था छ। अतः कार्यसम्पादनमा आधारित वित्तीय हस्तान्तरण प्रणालीको शुरुवात गर्नका लागि आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिसमा कार्यसम्पादनलाई समेत आधार मानिएको छ। आयोगले यस सम्बन्धी विस्तृत सूचकहरू आगामी दिनमा निर्माण गर्दै जानेछ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि स्थानीय तहको कानुन कार्यान्वयनको स्थिति र खर्चको अवस्थालाई कार्यसम्पादन मापनको मुख्य आधारका रूपमा लिइएको छ। स्थानीय तहले आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा गरेको खर्चको प्रतिशतलाई ४० प्रतिशत, अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा २१ को उपदफा (३) बमोजिम चालु आर्थिक वर्षको बजेट पेश गरे नगरेको विषयलाई ४० प्रतिशत र सोही ऐनको दफा १८ को उपदफा (१) बमोजिम आय व्ययको प्रक्षेपण सम्बन्धी विवरण अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरे नगरेको विषयलाई २० प्रतिशत भार दिई कार्यसम्पादन सूचक तयार गरिएको छ। स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदानको कूल रकममध्ये न्यूनतम अनुदानका लागि सिफारिस गरिएको रकम कट्टी गरेर बाँकी हुन आउने रकमको २.५ प्रतिशत हिस्सा कार्यसम्पादनका आधारमा थप हुने गरी सिफारिस गरिएको छ।

७. वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट प्राप्त रकम विनियोजनका लागि प्रदेश र स्थानीय सरकारका प्राथमिकताका क्षेत्रहरू:

प्रदेश तथा स्थानीय तहले नेपालको संविधानमा उल्लेख भएको अधिकारको सूची बमोजिमका सबै कार्यहरू गर्नका लागि वित्तीय समानीकरण अनुदानको उपयोग गर्नुपर्नेछ। यसरी अनुदानको उपयोग गर्दा कुनै एक क्षेत्रमा मात्र बढी खर्च गर्ने र अन्य क्षेत्रमा स्रोत अपुग हुने गर्नुहुँदैन। अतः यसका लागि देहाय बमोजिम गर्नुपर्ने गरी सिफारिस गरिएको छ:-

प्रदेश तर्फ:

- नेपालको संविधानको अनुसूची ६ मा उल्लेखित आधारभूत जिम्मेवारीमा रहेका कार्य एवम् नेपाल सरकारबाट स्वीकृत कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदनमा उल्लिखित कार्यमध्ये प्रदेश सरकारबाट सम्पादन गर्नुपर्ने देहाय बमोजिमका कार्यका लागि यथेष्ट रकम विनियोजन गरेपछि मात्र अन्य कार्यक्रम तथा आयोजनामा रकम विनियोजन गर्नुपर्ने,
 - प्रदेशस्तरको उच्च शिक्षा सम्बन्धी नीति, कानुन, योजना कार्यान्वयन र नियमन सम्बन्धी कार्य,
 - प्रादेशिक स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति, कानुन, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन र नियमन सम्बन्धी कार्य,
 - विद्युत, सिंचाइ, खानेपानी, सरसफाइ तथा परिवहन सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानुन, योजना कार्यान्वयन र नियमन सम्बन्धी कार्य,
 - कृषि तथा पशु विकास सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानुन, योजना कार्यान्वयन र नियमन सम्बन्धी कार्य,
 - प्रादेशिक भौतिक पूर्वाधारहरूको निर्माण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- साविकमा संघीय सरकारबाट सञ्चालन हुँदै आएका तर हाल प्रदेश सरकारले निरन्तरता दिनुपर्ने भई हस्तान्तरण भई आएका कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू,

- प्रदेश सरकारले बहन गर्नुपर्ने अनिवार्य दायित्वका विषयहरू,
- सामाजिक एवम् आर्थिक दृष्टिले कमजोर तथा तुलनात्मक रूपमा विकासको मूलप्रवाहमा पछि परेका वर्ग वा समुहको उत्थान एवम् मूलप्रवाहीकरणमा योगदान पुऱ्याउने कार्यक्रम तथा योजनाहरू ,
- वित्तीय समानीकरण अनुदान बापत प्रदेश सरकारलाई प्राप्त भएको रकमबाट अध्ययन भ्रमण, वैदेशिक भ्रमण र अन्य प्रशासनिक एवम् सञ्चालन खर्च गर्न नहुने।

स्थानीय तह तर्फ:

- नेपालको संविधानको अनुसूची ८ मा उल्लेखित आधारभूत जिम्मेवारीमा रहने कार्य, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ एवम् नेपाल सरकारबाट स्वीकृत कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदनमा उल्लिखित कार्यहरू र स्थानीय तहबाट सम्पादन गर्नुपर्ने देहाय बमोजिमका कार्यका लागि यथेष्ट रकम विनियोजन गरेपछि मात्र अन्य कार्यक्रम तथा आयोजनामा रकम विनियोजन गर्नुपर्ने,
 - आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा सम्बन्धी कार्य,
 - आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाइ सम्बन्धी कार्य,
 - कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशु स्वास्थ्य र सहकारी सम्बन्धी कार्य,
 - कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियमन सम्बन्धी कार्य,
 - स्थानीय खानेपानी सम्बन्धी नीति, योजना, कार्यान्वयन र नियमन एवम् खानेपानी सेवा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
 - स्थानीय साना सतह तथा भूमिगत सिंचाइ प्रणालीको सञ्चालन र मर्मत-सम्भार सम्बन्धी कार्य,
 - स्थानीय तटबन्ध, नदी नियन्त्रण तथा नदी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
 - सामुदायिक भू-संरक्षण, स्थानीय पहिरो नियन्त्रण र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
 - खेलकुद विकास र प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य,
 - स्थानीय यातायात व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- साविकमा संघीय सरकारबाट सञ्चालन हुँदै आएका तर हाल स्थानीय सरकारले निरन्तरता दिनुपर्ने भई हस्तान्तरण भई आएका कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू,
- स्थानीय तहले बहन गर्नुपर्ने अनिवार्य दायित्वका विषयहरू,
- सामाजिक एवम् आर्थिक दृष्टिले कमजोर तथा तुलनात्मक रूपमा विकासको मूलप्रवाहमा पछि परेका वर्ग वा समुहको उत्थान एवम् मूलप्रवाहीकरणमा योगदान पुऱ्याउने कार्यक्रम तथा योजनाहरू।
- वित्तीय समानीकरण अनुदान बापत स्थानीय सरकारलाई प्राप्त भएको रकमबाट अध्ययन भ्रमण, वैदेशिक भ्रमण र अन्य प्रशासनिक एवम् सञ्चालन खर्च गर्न नहुने।

(द्रष्टव्य: आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकारबाट प्रदेश सरकारलाई हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धी सिफारिस अनुसूची-१ मा र नेपाल सरकारबाट स्थानीय सरकारलाई हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धी सिफारिस अनुसूची-२ मा समावेश गरिएका छन्।)

३.२.२ प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धी सिफारिस

सिफारिस मिति: २०७५/१२/२८

१. संवैधानिक तथा कानुनी व्यवस्थाहरू

नेपालको संविधानको धारा ६० को उपधारा (५) मा प्रदेशले नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान र आफ्नो स्रोतबाट उठ्ने राजस्वलाई मातहतको स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता र राजस्व क्षमताको आधारमा प्रदेश कानून बमोजिम वित्तीय समानीकरण अनुदान वितरण गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा ३ को उपदफा (१) को खण्ड (क) मा प्रदेश कानून बमोजिम प्रदेशले स्थानीय तहलाई दिने वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धमा प्रदेशलाई सिफारिस गर्ने काम, कर्तव्य र अधिकार राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको हुने व्यवस्था रहेको छ। सोही ऐनको दफा १६ को उपदफा (१) मा प्रदेशले स्थानीय तहलाई प्रचलित कानून बमोजिम उपलब्ध गाराउने वित्तीय समानीकरण अनुदानका सम्बन्धमा प्रदेशलाई सिफारिस गर्दा आयोगले लिनुपर्ने देहाय बमोजिमका आधार तोकिएका छन्।

- क. प्रदेश तथा स्थानीय तहमा रहेको शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी जस्ता मानव विकास सूचकाङ्क,
- ख. अन्य प्रदेश वा स्थानीय तहको सन्तुलित विकासको अवस्था,
- ग. प्रदेश तथा स्थानीय तहमा रहेको आर्थिक सामाजिक वा अन्य कुनै प्रकारको विभेदको अवस्था,
- घ. प्रदेश तथा स्थानीय तहको पूर्वाधार विकासको अवस्था र आवश्यकता,
- ङ. प्रदेश तथा स्थानीय तहले जनतालाई पुर्‍याउनु पर्ने सेवा,
- च. प्रदेश तथा स्थानीय तहको राजस्वको अवस्था र उठाउन सक्ने क्षमता,
- छ. प्रदेश तथा स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता।

त्यस्तै, यस ऐनको दफा १६ को उपदफा (३) मा आयोगले प्रत्येक प्रदेश र स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने न्यूनतम वित्तीय समानीकरण अनुदान र माथि उल्लिखित आधारहरू बमोजिम प्रत्येक प्रदेश र स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिस गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ। अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ८ को उपदफा (२) मा नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान र आफ्नो स्रोतबाट उठेको राजस्वलाई प्रदेशले प्रदेशभित्रका स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता र राजस्वको क्षमताको आधारमा प्रदेश कानून बमोजिम आयोगको सिफारिसमा वित्तीय समानीकरण अनुदान वितरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।

२. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदानको सिफारिस

प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिस गर्दा राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा १६ को उपदफा (३) को व्यवस्था बमोजिम प्रत्येक स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने न्यूनतम अनुदान र सोही ऐनको दफा १६ को उपदफा (१) मा तोकिएका आधारहरू बमोजिम प्राप्त गर्ने अनुदान छुट्टाछुट्टै गणना गरिएको छ।

क. न्यूनतम वित्तीय समानीकरण अनुदान

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा १६ को उपदफा ३ बमोजिम प्रत्येक स्थानीय तहका लागि न्यूनतम अङ्क सिफारिस गरिएको छ। चालु आर्थिक वर्षमा प्रदेशबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गर्न सिफारिस गरिएको न्यूनतम वित्तीय समानीकरण अनुदान आगामी आर्थिक वर्षका लागि यथावत नै रहने गरी सिफारिस गरिएको छ। नेपाल सरकारले २५ हजार जनसङ्ख्या भएका स्थानीय तहहरूको सङ्गठन संरचना एकरूप हुने निर्णय गरेको हुदाँ २५ हजारसम्म जनसङ्ख्या भएका स्थानीय तहलाई प्रदेश सरकारले न्यूनतम वित्तीय समानीकरण अनुदान रु.१० लाख हस्तान्तरण गर्नुपर्ने र प्रत्येक स्थानीय तहमा १० हजार (४०%) जनसङ्ख्या थप हुँदा न्यूनतम अनुदान २०% (रु.२ लाख) थप हुने गरी न्यूनतम अनुदान सिफारिस गरिएको छ। त्यस्तै, काठमाडौँ महानगरपालिकाको आन्तरिक राजस्व स्रोतलाई समेत दृष्टिगत गरी रु.१ करोड ५० लाख न्यूनतम अनुदान सिफारिस गरिएको छ।

ख. वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिसका आधारहरू

प्रदेशहरूबाट वित्तीय समानीकरण अनुदानका लागि विनियोजन हुने कुल रकममध्ये न्यूनतम अनुदान रकम छुट्टाइसकेपछि बाँकि हुन आउने रकमलाई देहायको आधारमा बाँडफाँट गर्न सिफारिस गरिएको छ।

सूचक	भार (प्रतिशत)
खर्च आवश्यकता र राजस्व क्षमताबीचको अन्तर	७०
मानव गरिबी सूचकाङ्क	१५
आर्थिक, सामाजिक तथा अन्य असमानता सूचकाङ्क	५
पूर्वाधार सूचकाङ्क	१०
जम्मा	१००

चालु आर्थिक वर्ष २०७५/७६ का लागि उपलब्ध गराएको वित्तीय समानीकरण अनुदानभन्दा आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि सिफारिस गरिएको अनुदान केही स्थानीय तहहरूमा तुलनात्मक रूपमा कम हुने देखिएको छ। यसो हुनुको कारणमा चालु आर्थिक वर्षमा वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिस गर्दा उपलब्ध पूर्वाधार तथा आर्थिक, सामाजिक र अन्य असमानतासँग सम्बन्धित तथ्याङ्कहरू अद्यावधिक हुनु रहेको छ।

(द्रष्टव्य: आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि प्रदेश सरकारबाट स्थानीय सरकारलाई हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धी सिफारिस अनुसूची-३ मा समावेश गरिएको छ।)

३.३ सशर्त अनुदान सम्बन्धी सिफारिस

३.३.१ नेपाल सरकारबाट प्रदेश र स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने सशर्त अनुदान

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकारबाट प्रदेश र स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण हुने सशर्त अनुदान सम्बन्धी सिफारिस

सिफारिस मिति: २०७६/०१/०४

१. पृष्ठभूमि:

नेपालको संविधानले संघबाट प्रदेश र स्थानीय तहमा वित्तीय समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदान, समपूरक अनुदान र विशेष अनुदान गरी चार प्रकारका अनुदानहरू उपलब्ध हुने व्यवस्था गरेको छ। नेपालको संविधानको धारा २५१ को उपधारा १ को खण्ड (ग) ले राष्ट्रिय नीति तथा कार्यक्रम, मानक, पूर्वाधारको अवस्था अनुसार प्रदेश र स्थानीय सरकारलाई प्रदान गरिने सशर्त अनुदानको सम्बन्धमा अध्ययन अनुसन्धान गरी आधार तयार गर्ने जिम्मेवारी राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगलाई प्रदान गरेको छ। त्यसैगरी अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ९ को उपदफा ३ ले प्रदेशले स्थानीय तहलाई सशर्त अनुदान प्रदान गर्दा आधारहरू तोक्ने जिम्मेवारी समेत यसै आयोगलाई दिएको छ।

२. सशर्त अनुदानका आधारहरू सिफारिसका वृहत् सैद्धान्तिक मान्यता

लामो समयको राजनीतिक संक्रमण अन्त्य भएपछि नेपाल अब आर्थिक विकासको युगमा प्रवेश गरेको छ। नेपाल सरकारले “समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली” को नारा अघि सारेको र सन् २०२२ मा विकासशील मुलुकमा र सन् २०३० सम्ममा दीगो विकासका लक्ष्यहरू हासिल गरी मध्यमस्तरीय आय भएको मुलुकमा स्तरोन्नति हुने लक्ष्य लिएकाले स-साना आयोजना र कार्यक्रममा स्रोत छुर्नुभन्दा ठूला रणनीतिक योजना कार्यान्वयनमा प्राथमिकता दिनुपर्ने आवश्यकता छ। यसर्थ संघ तथा प्रदेशले सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउँदा दीगो, फराकिलो तथा समतामूलक आर्थिक वृद्धिलाई प्रत्यक्ष टेवा दिने प्रकृतिका ठूला तथा मझौला योजनाको कार्यान्वयनमा जोड दिनुपर्ने देखिन्छ।

विद्यमान सबै राष्ट्रिय नीतिहरू कार्यान्वयनका लागि नेपाल सरकारका विषयगत मन्त्रालयहरूले कार्यक्रम तर्जुमा नगरिसकेका र एकाध बाहेक धेरै विषयहरूमा राष्ट्रिय मानक नभएकाले तत्कालै यिनका आधारमा सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने आधार तयार पार्न कठिन देखिएको छ। तथापि, उपलब्ध नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई आधार मानी प्रदेश र स्थानीय तहको पूर्वाधारको अवस्था विश्लेषण गरी आर्थिक वर्ष

२०७६/७७ का लागि नेपाल सरकारले प्रदेश र स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराउने सशर्त अनुदानको आधार तयार गरिएको छ। यस प्रयोजनका लागि मुख्यतया देहायका विषयहरूलाई मार्गदर्शनका रूपमा लिई सशर्त अनुदानको आधारहरू सिफारिस गरिएको छ:-

१. देशव्यापी रूपमा राष्ट्रिय नीतिहरू कार्यान्वयन गर्ने,
२. राष्ट्रिय मानक स्थापित गर्ने वा सोको सुनिश्चितता गर्ने,
३. प्रदेश तथा स्थानीय तहमा रहेको पूर्वाधारको न्यूनतालाई पूर्ति गर्ने, र
४. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धताहरू पूरा गर्ने।

३. सशर्त अनुदानका आधार सम्बन्धी सिफारिस

माथि उल्लिखित विषयहरूलाई मार्गदर्शनका रूपमा लिई आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकारले प्रदेश र स्थानीय तहमा सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने आधारहरू देहाय बमोजिम सिफारिस गरिएको छ:-

१. राष्ट्रियस्तरका विषयगत नीति (National Level Sectoral Policy) अन्तर्गत प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन गरिने क्षेत्रगत कार्यक्रम र आयोजनाहरू स्रोत र कार्यान्वयनको खाकासहित पठाउने,
२. नेपालको संविधानको अनुसूची ७ र ९ मा उल्लिखित कार्यहरूमध्ये प्रदेश वा स्थानीय तहबाट सञ्चालन हुनुपर्ने कार्यक्रम, आयोजना वा क्रियाकलापहरू स्रोत तथा कार्यान्वयनको खाकासहित प्रदेश र स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गर्ने,
३. नेपालको संविधानको अनुसूची ६ र ८ बमोजिम प्रदेश र स्थानीय सरकारको एकल अधिकार क्षेत्रभित्र परेका क्रियाकलाप, आयोजना र कार्यक्रमहरू हस्तान्तरण हुन बाँकी भए स्रोत सहित प्रदेश र स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गर्ने, यस्ता क्रियाकलाप, आयोजना र कार्यक्रमहरू निर्धारित समयभित्र सम्पन्न गर्ने गरी बजेट सुनिश्चित गर्ने,
४. नेपालको संविधानको अनुसूची ५ अनुसार संघको कार्यक्षेत्र भित्र रहेका तर प्रदेश र स्थानीय सरकारबाट कार्यान्वयन गराउनुपर्ने किसिमका राष्ट्रियस्तरका कार्यक्रम प्रदेश वा स्थानीय तहमा स्रोतसहित पठाउने,
५. संघीय सरकारबाट विगतमा प्रवाह भइरहेका र भविष्यमा समेत निरन्तरता दिनुपर्ने राष्ट्रियस्तरका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनका लागि स्रोतसहित हस्तान्तरण गर्ने,

६. प्रदेश वा स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्रभित्र परेका, विगतमा निर्माण कार्य प्रारम्भ भइसकेका वा कार्यान्वयनको चरणमा रहेका विकास आयोजनाहरू, बहुवर्षीय ठेक्का स्वीकृत भई नेपाल सरकारको दायित्व सिर्जना भइसकेका कार्यक्रमहरू र वैदेशिक सहायतामा सञ्चालित कार्यक्रम वा आयोजनाहरू सम्पन्न हुने सुनिश्चित गर्ने गरी स्रोतसहित हस्तान्तरण गर्ने,
७. नेपाल सरकारले गरेका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न तीनै तहका सरकारले समन्वयात्मक ढङ्गले कार्यान्वयन गर्नुपर्ने कार्यक्रम/आयोजना वा क्रियाकलापहरू स्रोत र कार्यान्वयनको खाकासहित हस्तान्तरण गर्ने,
८. प्रदेश वा स्थानीय तहको एकल अधिकारको सूचीमा रहेका तर एउटै कार्यक्रम वा आयोजनाको रूपमा विकास भई एकभन्दा बढी प्रदेश वा एकभन्दा बढी स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने भएमा त्यस्ता कार्यक्रम वा आयोजना वा तिनका सम्बन्धित सम्भाग प्रदेश वा स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन हुने गरी हस्तान्तरण गर्ने।

४. नेपाल सरकारको जिम्मेवारी

प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन हुने कार्यक्रम/आयोजनाका लागि सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउँदा नेपाल सरकारले वहन गर्नुपर्ने जिम्मेवारी देहाय बमोजिम सिफारिस गरिएको छः-

१. कार्यक्रम वा आयोजना वा क्रियाकलाप हस्तान्तरण गरिसकेपछि निर्धारित अवधिभित्रै सम्पन्न हुने सुनिश्चित गरी स्रोत व्यवस्थापन गर्ने,
२. हस्तान्तरित कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनको निमित्त प्रदेश तथा स्थानीय तहमा आवश्यक पर्ने प्राविधिक र व्यवस्थापकीय सहयोग उपलब्ध गराउने,
३. सशर्त अनुदानबाट हस्तान्तरण भई जाने कार्यक्रम वा आयोजनाको अनुगमन गर्ने, मूल्यांकन गर्ने र एकीकृत रूपमा भौतिक तथा वित्तीय प्रतिवेदन तयार हुने गरी प्रतिवेदन ढाँचा तयार गर्ने,
४. वैदेशिक सहायतामा सञ्चालित कार्यक्रम वा आयोजनाको एकीकृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गर्ने, सम्बन्धित विकास साझेदारसँग समन्वय गर्ने, प्रतिवेदन पठाउने, वित्तीय प्रतिवेदन तयार गरी शोधभर्ना लिने,

५. समान उद्देश्य प्राप्तिका लागि विभिन्न विषयगत मन्त्रालयहरूबाट हस्तान्तरण भई सञ्चालन हुने उस्तै विषयका वा समान प्रकृतिका कार्यक्रमहरूलाई एकीकृत गरी एउटै शीर्षक अन्तर्गत हस्तान्तरण गर्ने,
६. बजेटमा तोकिए अनुरूप हुने गरी सबै कार्यक्रम र आयोजना एकैपटक हस्तान्तरण गर्ने। आर्थिक वर्षको बीचमा कुनै पनि कार्यक्रम वा आयोजना वा क्रियाकलाप स्रोतसहित वा स्रोतबिना हस्तान्तरण नगर्ने,
७. सशर्त अनुदानबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न संघ र प्रदेश सरकारका मन्त्रालयहरू एवं स्थानीय सरकारहरूबीच समन्वय कायम गरी कार्यक्रम सञ्चालनमा सहजीकरण गर्ने,
८. नेपालको संविधानका अनुसूचीहरू तथा प्रचलित कानून बमोजिम पूर्ण निक्षेपित भएका कार्य क्षेत्रहरूमा सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्दै जाने र
९. राष्ट्रिय नीति तथा कार्यक्रम र मानकहरूको कार्यान्वयनबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहमा सिर्जना हुने थप व्ययभारलाई नेपाल सरकारले व्यहोर्ने गरी सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने।

५. प्रदेश वा स्थानीय तहको जिम्मेवारी

नेपाल सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदानको प्रयोग गर्दा प्रदेश र स्थानीय तहले वहन गर्नुपर्ने जिम्मेवारी देहायअनुसार सिफारिस गरिएको छः-

१. नेपाल सरकारबाट हस्तान्तरण भई आएका सशर्त अनुदान अन्तर्गतका कार्यक्रम वा आयोजना वा क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने,
२. संघीय निकायहरूसँग समन्वय कायम गर्ने,
३. कार्यक्रम वा आयोजना वा क्रियाकलाप कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिवेदन निर्धारित समयभित्रै संघीय विषयगत मन्त्रालय/निकायमा पठाउने,
४. कार्यान्वयनको सुपरीवेक्षण तथा अनुगमनको व्यवस्था मिलाउने,
५. कार्यक्रमको गहनता सोको बजेटको आधारमा नभई विषयवस्तुको गाम्भीर्यका आधारमा मापन गर्ने (उदाहरणका लागि दीगो विकासका लक्ष्यहरू हासिल गर्ने कार्यक्रमहरूका लागि बजेटको अङ्क कम देखिएतापनि विषयवस्तुको गाम्भीर्य बढी हुने) र
६. विकास कार्यक्रमहरूमा सहभागितामूलक पद्धति अपनाउने।

३.३.२ प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने सशर्त अनुदान

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण हुने सशर्त अनुदान सम्बन्धी सिफारिस

सिफारिस मिति: २०७६/०२/०६

१. संवैधानिक तथा कानुनी व्यवस्था

नेपालको संविधानको धारा ६० को उपधारा ३ मा प्रदेश र स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने वित्तीय हस्तान्तरणको परिमाण राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सिफारिस बमोजिम हुने व्यवस्था रहेको छ। त्यस्तै, संविधानको धारा २५१ को उपधारा (१) को खण्ड (ग) मा राष्ट्रिय नीति तथा कार्यक्रम, मानक, पूर्वाधारको अवस्था अनुसार प्रदेशबाट स्थानीय सरकारलाई प्रदान गरिने सशर्त अनुदानको सम्बन्धमा अध्ययन अनुसन्धान गरी आधार तयार गर्ने काम, कर्तव्य र अधिकार राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको हुने व्यवस्था रहेको छ। राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा (३) उपदफा (१) को खण्ड (ख) मा प्रदेश कानून बमोजिम प्रदेशले स्थानीय तहलाई प्रदान गर्ने सशर्त अनुदानको आधार तयार गरी प्रदेशलाई सिफारिस गर्ने जिम्मेवारी पनि आयोगकै हुने व्यवस्था गरिएको छ।

त्यस्तै अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ९ को उपदफा (३) मा प्रदेशले स्थानीय तहलाई प्रदेश कानून बमोजिम आयोगले तोकेको आधार बमोजिम सशर्त अनुदान प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।

२. सशर्त अनुदानका आधार सिफारिसका लागि अवलम्बन गरिएको विधि

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्रदेश सरकारले स्थानीय सरकारलाई उपलब्ध गराउने सशर्त अनुदानका आधारहरू सिफारिस गर्नका लागि आयोगबाट विभिन्न चरणमा छलफल तथा अन्तरक्रिया गर्नुका साथै यस सम्बन्धमा रहेका नीतिगत तथा कानुनी व्यवस्थाको पुनरावलोकन गरिएको छ। खासगरी नेपालको संविधानका विविध व्यवस्थाहरू, राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४, अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन लगायतका दस्तावेजमा भएका प्रावधानहरूको अध्ययन गरिएको छ।

सशर्त अनुदानका आधारहरू सिफारिसकै लागि भनेर आयोगले चालु आर्थिक वर्ष २०७५/७६ का लागि प्रदेश सरकारलाई दिएको सशर्त अनुदान हस्तान्तरणका सिफारिसको सम्बन्धमा सबै सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरी पृष्ठपोषण लिने काम गरेको थियो। यस क्रममा सातवटै प्रदेश सरकारका साथै गाउँपालिका

महासंघ तथा नगरपालिका संघसँग पनि विभिन्न चरणमा छलफल गरी सुझाव संकलन गर्ने काम भएको थियो। उक्त छलफलबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहहरूको अपेक्षा तथा आवश्यकताहरूको पहिचान गरिएको थियो। आयोगले स्थानीय सरकारलाई लक्षित गरी विभिन्न जिल्लाहरूमा संचालन गरेको स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धी कार्यक्रमहरूमा पनि यस विषयमा छलफल भएका थिए र सो कार्यक्रमहरूबाट सशर्त अनुदान हस्तान्तरणका आधारहरूबारे स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिधीहरूको राय सल्लाह पनि प्राप्त भएको थियो।

३. सशर्त अनुदानका आधारहरू

लामो समयको राजनीतिक संक्रमण अन्त्य भएपछि नेपाल अब आर्थिक विकासको युगमा प्रवेश गरेको छ। नेपाल सरकारले “समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली” को नारा अधि सारेको, सन् २०२२ मा विकासशील मुलुकमा र सन् २०३० सम्ममा दीगो विकासका लक्ष्यहरू हासिल गरी मध्यमस्तरीय आय भएको मुलुकमा स्तरोन्नति हुने लक्ष्य लिएकाले स-साना आयोजना र कार्यक्रममा स्रोत छर्नुभन्दा ठूला रणनीतिक योजना कार्यान्वयनमा प्राथमिकता दिनुपर्ने आवश्यकता छ। यसर्थ, प्रदेशले सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउँदा दीगो, फराकिलो तथा समतामूलक आर्थिक वृद्धिलाई प्रत्यक्ष टेवा दिने प्रकृतिका योजनाको कार्यान्वयनमा जोड दिनुपर्ने देखिन्छ।

केन्द्रिय सरकारका आफ्नै मानक, राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रिय दायित्व तथा विषयगत लक्ष्यहरू रहेका हुन्छन्। यी लक्ष्यहरू प्राप्त गर्नका लागि संघीय सरकारले पनि स्थानीय सरकारलाई सशर्त अनुदानहरू दिनुपर्ने हुन्छ। त्यसैगरी प्रादेशिक लक्ष्य तथा नीति हाँसिल गर्न प्रदेश सरकारले स्थानीय सशर्त अनुदान दिने व्यवस्था पनि रहेको छ भने स्थानीय सरकारलाई आफै आफ्नो बजेट निर्माण गर्ने अधिकार पनि रहेको छ। यस परिवेशमा तीनै तहका सरकारले लिएका उद्देश्यहरू भिन्न प्रकृतिका भएमा तीनै तहका सरकारबाट स्थानीय स्तरमा संचालन हुने विकास कार्यक्रमहरू अलपत्र पर्न सक्नेछन्। एकै प्रकृतिको आयोजना तथा कार्यक्रमका लागि तीन तहका सरकारबाट बजेट विनियोजन भई कुनै आयोजनामा अनावश्यक रुपमा रकम बढी हुने र कुनै आयोजनामा रकम अभाव भई कार्यान्वयनमा समस्या आउन सक्ने हुन्छ। यी यस्ता कमी-कमजोरी आउन नदिन प्रदेश सरकारले आफ्नो प्रादेशिक लक्ष्य तथा नीतिको अलावा संघीय सरकारले स्थानीय सरकारलाई दिएको सशर्त अनुदानका कार्यक्रमहरू र स्थानीय सरकारको एकल कार्यजिम्मेवारीलाई पनि गहन अध्ययन गरेर मात्र स्थानीय सरकारलाई सशर्त अनुदान हस्तान्तरण गर्नुपर्दछ। जसका कारण तीनै तहका सरकारको लक्ष्यहरू समानान्तर रुपमा हाँसिल हुन सक्दछन्।

प्रदेश सरकारबाट स्थानीय सरकारलाई उपलब्ध गराउने वित्तीय हस्तान्तरण सम्बन्धी कानून बमोजिम आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्रदेश सरकारले स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराउने सशर्त अनुदानको हस्तान्तरणका लागि देहायका आधारहरू सिफारिस गरिएको छ।

१. प्रदेश सरकारले आफ्ना प्रदेशस्तरीय नीति, कार्यक्रम, मानक तथा पूर्वाधारका कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि स्थानीय तहलाई सशर्त अनुदान हस्तान्तरण गर्ने,
२. नेपालको संविधानको अनुसूची ६ र ९ मा उल्लेखित तर प्रदेशको कार्यक्षेत्र भित्र रहेका र स्थानीय सरकारबाट कार्यान्वयन गराउनुपर्ने किसिमका प्रदेशस्तरका कार्यक्रम स्थानीय तहमा स्रोतसहित पठाउने,
३. प्रदेश सरकारबाट गत आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि प्रवाह भइरहेका र भविष्यमा समेत निरन्तरता दिनुपर्ने प्रदेशस्तरका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनका लागि स्रोतसहित हस्तान्तरण गर्ने,
४. प्रदेश सरकारले स्थानीय तहलाई सशर्त अनुदान हस्तान्तरण गर्दा केन्द्र सरकारबाट स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण गरिएका कार्यक्रममा दोहोरो नपर्ने गरी हस्तान्तरण गर्ने,
५. सशर्त अनुदान अन्तर्गत हस्तान्तरण हुने कार्यक्रम कार्यान्वयनका शर्तहरू स्पष्ट, मापनयोग्य, पूर्व-निर्धारित र कार्यान्वयन योग्य हुनुपर्ने,
६. प्रदेश सरकारबाट प्रदेशस्तरीय नीति तथा कार्यक्रम बमोजिम बहुवर्षीय ठेक्का स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने किसिमका कार्यक्रम/आयोजना सशर्त अनुदान अन्तर्गत स्थानीय तहबाट सञ्चालन गर्नुपर्ने भएमा त्यस्ता कार्यक्रम/आयोजना सम्पन्न गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वित्तीय स्रोतको सुनिश्चितता प्रदेश सरकारले गर्नुपर्ने,
७. हस्तान्तरण भएका कार्यक्रम/आयोजनाको वित्तीय र भौतिक प्रगतिको अनुगमन प्रदेशका विषयगत मन्त्रालयबाट गरिनुपर्ने,
८. कार्यक्रम/आयोजनाको भौतिक र वित्तीय प्रगतिका आधारमा प्रदेश सरकारले चौमासिक रूपमा अनुदान रकम निकास गदै जाने व्यवस्था मिलाउने।

४. प्रदेश सरकारको जिम्मेवारी

स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन हुने कार्यक्रम/आयोजनाका लागि सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउँदा प्रदेश सरकारले वहन गर्नुपर्ने जिम्मेवारी देहाय बमोजिम सिफारिस गरिएको छः-

१. कार्यक्रम वा आयोजना वा क्रियाकलाप हस्तान्तरण गरिसकेपछि निर्धारित अवधिभित्रै सम्पन्न हुने सुनिश्चित गरी स्रोत व्यवस्थापन गर्ने,

२. हस्तान्तरित कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनको निमित्त स्थानीय तहमा आवश्यक पर्ने प्राविधिक र व्यवस्थापकीय सहयोग उपलब्ध गराउने,
३. सशर्त अनुदानबाट हस्तान्तरण भई जाने कार्यक्रम वा आयोजनाको अनुगमन गर्ने, मूल्यांकन गर्ने र एकीकृत रूपमा भौतिक तथा वित्तीय प्रतिवेदन तयार हुने गरी प्रतिवेदन ढाँचा तयार गर्ने,
४. बजेटमा तोकिए अनुरूप हुने गरी सबै कार्यक्रम र आयोजना एकैपटक हस्तान्तरण गर्ने। आर्थिक वर्षको बीचमा कुनै पनि कार्यक्रम वा आयोजना वा क्रियाकलाप स्रोतसहित वा स्रोतबिना हस्तान्तरण नगर्ने,
५. सशर्त अनुदानबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न स्थानीय सरकारहरूसँग समन्वय कायम गरी कार्यक्रम सञ्चालनमा सहजीकरण गर्ने,
६. नेपालको संविधानका अनुसूचीहरू तथा प्रचलित कानून बमोजिम पूर्ण निक्षेपित भएका कार्य क्षेत्रहरूमा सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्दै जाने।

५. स्थानीय तहको जिम्मेवारी

प्रदेश सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदानको प्रयोग गर्दा स्थानीय तहले बहन गर्नुपर्ने जिम्मेवारी देहाय अनुसार सिफारिस गरिएको छः-

१. सशर्त अनुदानबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरू स्थानीय सरकारहरूले आ-आफ्नो बजेटमा स्वीकृत गरी सञ्चालन गर्नुपर्ने,
२. कार्यक्रम वा आयोजना वा क्रियाकलाप कार्यान्वयनको आवधिक प्रतिवेदन निर्धारित समयभित्रै सम्बन्धीत प्रादेशिक मन्त्रालय/निकायमा पठाउने,
३. कार्यान्वयनको सुपरीवेक्षण तथा अनुगमनको व्यवस्था मिलाउने,
४. सशर्त अनुदानबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरू तर्जुमा गर्दा स्थानीय सरकारले प्रदेशका विषयगत मन्त्रालयसँग समन्वय गर्नुपर्ने।

३.४ आन्तरिक ऋण सम्बन्धी सिफारिस

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहले परिचालन गर्ने आन्तरिक ऋणको सीमा सम्बन्धी सिफारिस

सिफारिस मिति: २०७६/०२/०५

१. पृष्ठभूमि

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग नेपालमा वित्तीय संघीयतालाई प्रभावकारी ढङ्गबाट कार्यान्वयन गर्नका लागि गठन गरिएको एक संवैधानिक आयोग हो। आयोगले मूलतः वित्तीय तथा प्राकृतिक स्रोतको चुस्त व्यवस्थापन तथा समन्यायिक उपयोग सुनिश्चित गर्ने भूमिका निर्वाह गर्दछ। संविधानको धारा ६० र धारा २५१ मा रहेको व्यवस्था अनुरूप आयोगले राजस्व बाँडफाँट, वित्तीय समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदान, आन्तरिक ऋण तथा प्राकृतिक स्रोतको बाँडफाँट तथा उपयोग सम्बन्धमा सिफारिस गर्ने गर्दछ।

नेपालको संविधानको धारा २५१ को (१)(च) मा राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले समष्टिगत आर्थिक सूचकहरूको विश्लेषण गरी संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारले लिन सक्ने आन्तरिक ऋणको सीमा सिफारिस गर्ने व्यवस्था रहेको छ। यसै व्यवस्था बमोजिम आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारले लिन सक्ने आन्तरिक ऋणको सीमा निर्धारणका लागि राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले अर्थ मन्त्रालय, राष्ट्रिय योजना आयोग र नेपाल राष्ट्र बैंक समेतसँग अन्तरक्रिया गरी खाका तयार पारेको छ।

२. संवैधानिक तथा कानुनी व्यवस्था

नेपालको संविधानको धारा २५१ (१) (च) बमोजिम समष्टिगत आर्थिक सूचकहरूको विश्लेषण गरी संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारले लिन सक्ने आन्तरिक ऋणको सीमा सिफारिस गर्ने कार्य राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको रहेको छ।

प्रदेश तथा स्थानीय तहले लिने आन्तरिक ऋण सम्बन्धमा अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १४ मा देहाय अनुसारको व्यवस्था गरिएको छ:-

(१) नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले आयोगले सिफारिस गरेको सीमा भित्र रही आन्तरिक ऋण लिन सक्नेछ। तर प्रदेश तथा स्थानीय तहले आन्तरिक ऋण लिनु अघि नेपाल सरकारको सहमति लिनु पर्नेछ।

(२) नेपाल सरकार तथा प्रदेशले प्रचलित कानूनको अधिनमा रही ऋणपत्र जारी गरी आन्तरिक ऋण उठाउन सक्नेछ।

(३) प्रदेश तथा स्थानीय तहले आन्तरिक ऋण लिन नेपाल सरकारको सहमति माग गर्दा आन्तरिक ऋण लिन खोजिएको योजना, योजनाबाट प्राप्त हुन सक्ने प्रतिफल र उपलब्धि, ऋण भुक्तानी योजना, ऋण दिने संस्थाको विवरण सहितको प्रस्ताव मन्त्रालय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम पेश भएको प्रस्ताव कार्यान्वयन योग्य देखिएमा नेपाल सरकारले सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई आन्तरिक ऋण लिन सहमति दिन सक्नेछ।

४. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि आन्तरिक ऋण सम्बन्धी सिफारिसका आधारहरू

नेपाल सरकार

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को देशको समष्टिगत आर्थिक स्थिति सामान्यतया सन्तोषजनक थियो। नेपाल राष्ट्र बैंक बाट प्रकाशित तथ्याङ्क बमोजिम आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कुल सरकारी खर्च विनियोजनको ८०.५ प्रतिशत, पूँजीगत खर्च विनियोजनको तुलनामा ७१.६ प्रतिशत र वित्तीय व्यवस्था तर्फको खर्च विनियोजनको ७७.६ प्रतिशत रहेको छ। स्रोत परिचालनतर्फ राजस्व सङ्कलन लक्ष्यको ९९.५ प्रतिशत रहेको छ। वैदेशिक सहायता परिचालन अनुमानित रकमको ५४.५ प्रतिशत छ। आर्थिक वर्ष २०७४/७५मा नेपाल सरकारले कुल आन्तरिक ऋण रु.१४४ अर्ब ७५ करोड परिचालन गरेको थियो। जसमध्ये रु.३७ अर्ब ५६ करोड आन्तरिक ऋण भुक्तानी भएकाले रु.१०७ अर्ब १९ करोड खूद आन्तरिक ऋण परिचालन भएको छ। नेपाल सरकारले आर्थिक वर्ष २०६९/७० देखि आर्थिक वर्ष २०७४/७५ सम्म परिचालन गरेको आन्तरिक ऋणको स्थिती देहाय अनुसार रहेको छ।

कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा आन्तरिक ऋणको प्रतिशत

आर्थिक वर्ष	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६ को प्रथम दश महिनासम्म
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा आन्तरिक ऋणको प्रतिशत	१.१	१.०	२.०	३.९	३.३	४.८	आन्तरिक ऋण उठाएको छैन।

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण २०७४/७५ र अर्थ मन्त्रालय

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को अन्त्यसम्ममा नेपालको कुल तिर्न बाँकी ऋण रु. ९१६ अर्ब ५२ करोड रहेको छ, जुन सो आर्थिक वर्षको प्रक्षेपित कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको २९.७ प्रतिशत हुन आउँछ। योमध्ये वैदेशिक ऋण रु.५२५ अर्ब ३५ करोड र आन्तरिक ऋण रु.३९१ अर्ब १६ करोड रहेको छ। कुल तिर्न बाँकी आन्तरिक ऋण कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको १३ प्रतिशत रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ८ महिनासम्म नेपालको कुल तिर्न बाँकी ऋण रु. ९७८ अर्ब ४५ करोड पुगेको छ जसमध्ये आन्तरिक ऋण रु. ३८३ अर्ब ५९ करोड रहेको छ। यो अवधिसम्मको तिर्न बाँकी ऋण चालु आर्थिक वर्षको प्रक्षेपित कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको २८.३ प्रतिशत हुन आउँछ।

विकासशील अन्य मुलुकहरूको तुलनामा नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँग तिर्न बाँकी आन्तरिक ऋणको अनुपात कम रहेको सन्दर्भमा नेपाल सरकारसँग थप ऋण परिचालनका लागि वित्तीय आधार रहेको छ। नेपालको संविधानले तीनै तहका सरकारले आन्तरिक ऋण उठाउनसक्ने व्यवस्था गरेकाले देशभित्र उपलब्ध वित्तीय स्रोतको अवस्थाअनुसार ऋण परिचालन गर्न सकिन्छ। तर तीनै तहले परिचालन गर्ने ऋणका लागि उपलब्ध बजार भने एउटै रहेको र सोही बजारबाट निजी क्षेत्रले समेत ऋण लिने भएकाले सरकारले मात्र ठूलो ऋण उठाउन सक्दैन। सामान्यतया समग्र वित्तीय अवस्था खल्बलिन नदिनका लागि देहायका कारणले सरकारले ठूलो मात्रामा आन्तरिक ऋण परिचालन गर्न कठिन हुन्छ:-

- (१) आन्तरिक मुद्रा बजारमा उतार चढाव रहेको र समय समयमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूसँग तरलताको समस्या रहने गरेको,
- (२) सरकारले बढी ऋण लिँदा सोको प्रभाव बैंक तथा वित्तीय संस्थाको ब्याजदरमा पर्न गई समग्र वित्तीय प्रणालीमा समस्या देखिन सक्ने अवस्था रहेको,
- (३) देशमा हुने लगानीको अधिकतम हिस्सा निजी क्षेत्रबाट हुने भएकाले सरकारले बढी ऋण उठाउँदा निजी क्षेत्रको लगानी संकुचनको सम्भावना भएको, र
- (४) वित्तीय आधार (Fiscal Space) को आकारलाई मात्र दृष्टिगत गरी ऋण लिँदा ऋणको अनुत्पादक उपयोगको डर रहेको।

प्रदेश सरकार

प्रदेश तहको संरचना एक वर्ष अघिदेखि मात्र क्रियाशील हुन थालेकाले प्रदेशस्तरीय आर्थिक परिसूचकहरूको अभाव छ। समग्र देशलाई प्रतिनिधित्व गर्ने आर्थिक परिसूचकहरूमा प्रदेशस्तरको हिस्सा रहेको भए तापनि त्यो हिस्सालाई अझमा उल्लेख गर्न नसकिने भएकोले तत्काललाई प्रदेश सरकारहरूको ऋण उठाउन सक्ने क्षमता आँकलन गर्न कठिन छ। यसै कठिनाईलाई दृष्टिगत गर्दै चालु आर्थिक

वर्षको लागि आन्तरिक ऋणको सीमा सिफारिस गर्दा तिर्नसक्ने क्षमतालाई मात्रै अनुमान गरी सिफारिस गरिएको थियो। आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि ७ वटै प्रदेश सरकारहरूले परिचालन गर्न सक्ने अनुमानित आय देहाय बमोजिम देखिन्छ।

प्रदेश सरकारहरूको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को आन्तरिक स्रोत र राजस्व बाँडफाँटको अनुमानित आय

(रु.लाखमा)

आ.व. २०७५/७६ को अनुमानित आन्तरिक आय	आ.व. २०७६/७७ को अनुमानित आन्तरिक आय*	आ.व.२०७६/७७ मा राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम	आ.व.२०७६/७७ को अनुमानित आन्तरिक स्रोत र राजस्व बाँडफाँटको कुल आय
१९४०५०	२३२८६०	६४३६९८	८७६५५८

*आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को आन्तरिक आयमा २० प्रतिशत वृद्धि हुने अनुमान गरिएको

यसरी अनुमान गरिएको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमानित कुल आयको १० प्रतिशतका दरले आन्तरिक ऋण परिचालन गर्ने सीमा निर्धारण गर्दा प्रदेश सरकारहरूबाट रु.८ अर्ब ७६ करोड ५५ लाख ऋण परिचालन हुने अवस्था देखिन्छ।

खण्डीकृत तथ्याङ्कहरूको अभावमा प्रदेश सरकारहरूले आय अनुमानभन्दा बाहेकका आधारमा ऋण उठाउने र ऋणको सावौं व्याज भुक्तानी गर्ने विषय यकिन गर्न सकिने अवस्था छैन। प्रदेश सरकारको आफ्नो आन्तरिक स्रोत सबल भइनसकेको अवस्थामा ऋण मात्र लिने, तर भुक्तानी गर्न नसकी ऋणको पासोमा पर्नसक्ने अवस्था आउन दिनु पनि हुँदैन।

प्रदेश सरकारले आन्तरिक ऋण उठाउन ऋणपत्र निष्काशन गर्नसक्ने भए पनि सोका लागि आवश्यक पर्ने कानुनी आधार र मौद्रिक औजार भने तयार नभइसकेको अवस्था छ। यसका लागि तत्काल कानुनी आधार र मौद्रिक औजारहरूको व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिन्छ। प्रदेश सरकारको खर्च आवश्यकता पूरा गर्न संघीय सञ्चित कोषबाट उपलब्ध हुने वित्तीय हस्तान्तरण र राजस्व बाँडफाँट एवम् आफ्नो आन्तरिक आय मात्र पर्याप्त नहुने हुँदा ती सरकारहरूले परिचालन गर्नसक्ने राजस्व रकमको आधारमा तिर्न सक्ने क्षमता आँकलन गरी आन्तरिक ऋण उठाउने सीमा निर्धारण गर्नुपर्ने देखिन्छ।

स्थानीय तह

स्थानीय तहमा खण्डीकृत तथ्याङ्कको अभाव छ। स्थानीय तहलाई प्रदेश तहको भन्दा बढी कराधिकार भए पनि स्थानीय तहको सबै खर्च जिम्मेवारी पूरा गर्नका लागि सबै स्रोतबाट प्राप्त रकम पर्याप्त नभई आन्तरिक ऋण लिनुपर्ने हुन सक्छ। तर आन्तरिक स्रोत सबल नभइसकेको अवस्थामा स्थानीय तह ऋणको पासोमा पर्ने अवस्था आउन नदिने गरी विशेष सावधानी अपनाउनु पर्दछ।

चालु आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा अनुमान गरिएको स्थानीय तहको आयको आधारमा आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को स्थानीय तहको अनुमानित कुल आन्तरिक आय देहाय बमोजिम रहेको छ।

स्थानीय सरकारहरूको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमानित आन्तरिक स्रोत र राजस्व बाँडफाँटको आय

(रु.लाखमा)

आ.व. २०७५/७६ को अनुमानित आन्तरिक आय	आ.व. २०७६/७७ को अनुमानित आन्तरिक आय*	आ.व. २०७६/७७ मा राजस्व तथा सवारी साधन कर बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम	आ.व. २०७६/७७को अनुमानित आन्तरिक स्रोत र राजस्व बाँडफाँटको कुल आय
२०७८७३	२४९४४८	७०८३९५	९५७८४३

*आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को आन्तरिक आयमा २० प्रतिशत वृद्धि हुने अनुमान गरिएको

यसरी अनुमान गरिएको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अनुमानित कुल आयको १० प्रतिशतका दरले आन्तरिक ऋण परिचालन गर्ने सीमा निर्धारण गर्दा स्थानीय तहहरूबाट रु.९ अर्ब ५७ करोड ८४ लाख ऋण परिचालन हुने अवस्था देखिन्छ।

४. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि आन्तरिक ऋणको सिफारिस

आर्थिक वर्ष २०७६/७७का लागि प्रक्षेपित कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ५ प्रतिशतको सीमाभित्र रही आन्तरिक ऋण परिचालन हुनु वाञ्छनीय हुन्छ। सोका लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहले उठाउन सक्ने आन्तरिक ऋणको सीमा देहाय अनुसार निर्धारण गरी सिफारिस गरिएको छ:-

नेपाल सरकार

(क) नेपाल सरकारले तत्कालको समष्टिगत आर्थिक स्थिति, प्रदेश तथा स्थानीय तहले परिचालन गर्ने आन्तरिक ऋणको अवस्था र बजारको स्थिति समेत विश्लेषण गरी आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को प्रक्षेपित कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ५ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी आन्तरिक ऋण उठाउने।

(ख) पूँजी निर्माणमा सहयोग पुग्ने गरी आन्तरिक ऋणको उपयोग गर्ने।

प्रदेश सरकार

- (क) आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँट र प्रदेश तहको आफ्नो आन्तरिक स्रोतबाट प्राप्त हुने राजस्वको योगफलको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी आन्तरिक ऋण उठाउने।
- (ख) आन्तरिक ऋणको परिचालन पूँजी निर्माण र दीर्घकालीन लाभका क्षेत्रमा गर्ने।
- (ग) साधारण प्रकृतिका र प्रशासनिक खर्चका लागि आन्तरिक ऋण उपयोग नगर्ने।

स्थानीय तह

- (क) आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा संघीय सरकार र प्रदेश सञ्चित कोषबाट प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँट र स्थानीय तहको आफ्नो आन्तरिक स्रोतबाट प्राप्त हुने राजस्वको योगफलको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी आन्तरिक ऋण उठाउने।
तर, स्थानीय तहको पूर्वाधार निर्माणमा ऋण प्रवाह गर्ने प्रयोजनका साथ नेपाल सरकारले गठन गरेको विशिष्टीकृत संस्थाले गर्ने ऋण लगानीको हकमा यो सीमा लागू हुने छैन।
- (ख) आन्तरिक ऋणको परिचालन पूँजी निर्माण र दीर्घकालीन लाभ दिने प्रकृतिका उत्पादनशील, रोजगारमूलक तथा आन्तरिक आय बढाउने क्षेत्रमा गर्ने।
- (ग) साधारण प्रकृतिका र प्रशासनिक खर्चका लागि आन्तरिक ऋण उपयोग नगर्ने।
- (घ) ऋण लगानी गरी सञ्चालन हुने परियोजनाबाट प्राप्त हुने लाभ वा आम्दानीबाट सो परियोजनामा लगानी गरिएको ऋणको साँवा र ब्याज भुक्तानी गर्ने सुनिश्चित भएका परियोजनामा मात्र ऋण परिचालन गर्ने।

३.५ सवारी साधन कर बाँडफाँट सम्बन्धी सिफारिस

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा हुने सवारी साधन कर बाँडफाँट सम्बन्धी सिफारिस

सिफारिस मिति: २०७५/१२/२८

१. पृष्ठभूमि

नेपालमा संघीयताको कार्यान्वयनसँगै प्रदेश र स्थानीय सरकारले विभिन्न प्रकारका करहरू परिचालन गर्ने अधिकार प्राप्त गरेका छन्। केही करहरू प्रदेश र स्थानीय तहको एकल अधिकारको सूचीमा रहेका छन् भने केही करहरू प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकारको सूचीमा रहेका छन्। संविधानको अनुसूचीमा प्रदेश र स्थानीय तह दुवैको अधिकार क्षेत्रमा सवारी साधन कर लगायतका करहरूको व्यवस्था रहेको छ। प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकार अन्तर्गत रहेका करमध्ये सवारी साधन कर प्रदेश र स्थानीय तहको आन्तरिक राजस्वको महत्वपूर्ण स्रोत हो।

प्रदेश र स्थानीय तह दुवैको साझा अधिकार क्षेत्रभित्र रहेका सवारी साधन कर लगायतका करहरू सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय तहका जनताहरूलाई लगाईने भएकाले कर लगाउने, उठाउने तथा अन्य व्यवस्थापन लगायतका विषयमा दोहोरो प्रशासनिक व्यवस्था भएमा कर संकलन लागत बढ्नुका साथै आम जनतालाई बढि बोझिलो तथा झन्झटिलो हुने देखिन्छ। यसर्थ, नेपालको प्रचलित संघीय कानूनमा प्रदेश र स्थानीय तहको दोहोरो क्षेत्राधिकारमा रहेका करहरूको एकल प्रशासन कायम गरी त्यस्ता करबाट उठ्ने राजस्व प्रदेश र स्थानीय तहबीच बाँडफाँट गर्ने व्यवस्था गरिएको छ।

२. अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ मा भएको व्यवस्था:

१. आर्थिक विधेयक, २०७५ मार्फत अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ लाई संशोधन गरी प्रदेश र स्थानीय तह दुवैको साझा अधिकार क्षेत्रभित्र रहेका करहरू एकै तहबाट संकलन गर्ने र उक्त संकलित कर बाँडफाँट गर्ने,
२. सवारी साधन करको दर निर्धारण र संकलन प्रदेशले गर्ने र यसबाट संकलन भएको राजस्व प्रदेश र स्थानीय तहबीच बाँडफाँट गर्ने,
३. प्रदेश सरकारले सवारी साधन कर संकलन गरी त्यस्तो रकम प्रदेश विभाज्य कोषमा दाखिला गरी प्रदेश र सम्बन्धित प्रदेश भित्र रहेका स्थानीय तहहरूबीच बाँडफाँट गर्नुपर्ने,

४. सवारी साधन कर मध्ये ६०% रकम प्रदेश सरकारले र ४०% रकम सम्बन्धित प्रदेश भित्रका स्थानीय तहका सञ्चित कोषमा दाखिला हुने गरी बाँडफाँट गर्नुपर्ने,
५. प्रदेश विभाज्य कोषबाट स्थानीय तहहरू बीच हुने सवारी साधन करको बाँडफाँट राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सिफारिस बमोजिम हुने।

३. प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा सवारी साधन कर बाँडफाँटका आधारहरू:

प्रदेश विभाज्य कोषबाट स्थानीय तहमा हुने सवारी साधन कर बाँडफाँटका आधारहरू चयन गर्दा कर उठ्ने स्रोत, कर आधार, व्यवस्थापन, पूनः वितरण तथा त्यस्तो सवारी साधनको प्रयोगबाट हुने वातावरणीय असर जस्ता महत्त्वपूर्ण आयामहरूलाई दृष्टिगत गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा सवारी साधन करबाट उठेको राजस्व बाँडफाँटका लागि देहायका आधारहरू लिइएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा हुने सवारी कर बाँडफाँट सम्बन्धी सिफारिस **अनुसूची-३** मा समावेश गरिएको छ।

क. जनसङ्ख्या (४५ प्रतिशत)

सवारी साधन स्थानीय जनताले प्रयोग गर्छन् भने उक्त सवारी साधन प्रयोगबाट सिर्जना हुने असरका भागिदार पनि तहाँ रहेका जनता नै हुन्छन्। उक्त क्षेत्रमा सञ्चालनमा रहेका सवारी साधनहरूबाट संकलन हुने सवारी साधन करमा सोही क्षेत्रका प्रभावित जनताको अधिकार रहने हुँदा सवारी साधन करबाट उठेको राजस्व बाँडफाँटको प्रमुख आधार स्थानीय तहको कुल जनसङ्ख्या अनुपातलाई ४५% भार दिइएको छ।

ख. सडक लम्बाई (५० प्रतिशत)

सडक सञ्जाल अधिक भएको क्षेत्रमा सवारी साधनको चाप अधिक हुने, ध्वनी तथा वातावरण प्रदुषण बढी हुने र सडक निर्माण तथा मर्मत लगायतका कार्यमा सार्वजनिक लागत बढी लाग्ने हुनाले प्रदेशभित्र भएको कुल सडक लम्बाईसँग प्रत्येक स्थानीय तहको सडक लम्बाईको अनुपातलाई ५०% भार दिइएको छ।

ग. वन तथा हरियाली (५ प्रतिशत)

सवारी साधनबाट निसृत हुने कार्बनजन्य प्रदुषणबाट मानव स्वास्थ्य तथा वातावरणमा पर्ने असरलाई न्यून गर्न वन तथा हरियालीले महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने भएकाले यसको प्रवर्द्धनलाई प्रोत्साहन गर्नुपर्ने हुन्छ। यसका साथै वित्तीय समानीकरण अनुदान तथा अन्य स्रोतबाट प्राप्त रकमलाई वातावरण मैत्री तवरले खर्च गर्न समेत अप्रत्यक्ष प्रोत्साहन गर्नुपर्ने हुन्छ। प्रदुषणको तथ्याङ्क उपलब्ध नभएका कारणले

सवारी साधनबाट उत्सर्जन हुने कार्बन प्रशोचन (Sequestration) गर्न सघाउ पुऱ्याउने मापकको रूपमा स्थानीय तहमा वनले ढाकेको क्षेत्रको अनुपातलाई ५ प्रतिशत भार दिइएको छ।

४. सूचकाङ्क प्रयोग गर्ने तरिका

प्रदेशहरूबाट प्रक्षेपित सवारी साधन कर रकमलाई आधार लिई प्रत्येक स्थानीय तहले सवारी साधन करको बाँडफाँटबाट प्राप्त गर्ने अनुमानित सीमा सिफारिस गरिएको छ। विभाज्य कोषमा जम्मा हुने रकमलाई संलग्न अनुसूचीमा उल्लेख भएको सूचकाङ्कले गुणन गरी प्राप्त हुने रकम सम्बन्धित स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराउनु पर्दछ।

५. सवारी साधन करको प्रयोग क्षेत्र

सवारी साधन कर मुलतः सडक निर्माण तथा मर्मत एवम् वातावरणीय प्रदुषण कम गर्नका लागि उठाइने भएकाले सवारी साधन करको हिस्सा प्राप्त गर्ने स्थानीय तहले यो रकम सडक निर्माण र वन तथा हरियाली क्षेत्रको संवर्द्धन एवं संरक्षण गर्नमा प्रयोग गर्नुपर्नेछ।

३.६ रोयल्टी बाँडफाँट सम्बन्धी सिफारिस

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबीच हुने प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टीको बाँडफाँट सम्बन्धी सिफारिस

सिफारिस मिति: २०७६/०२/२९

१. पृष्ठभूमि

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगलाई नेपालको संविधान, राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४, अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच सार्वजनिक वित्त तथा प्राकृतिक स्रोतको बाँडफाँट गर्दा समष्टिगत वित्तीय स्वास्थ्य (Macro-Fiscal Health) सुनिश्चित हुने गरी वित्तीय समता (Fiscal Equity) कायम गर्ने वृहत् जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ। संविधानले यस आयोगलाई सरकारका तीन तहबीच बाँडफाँट हुने राजस्व, वित्तीय समानीकरण अनुदान, प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टी र सःशर्त अनुदानको आधार तथा हिस्सा निर्धारण गर्ने, सरकारका तीन तहले लिन पाउने आन्तरिक ऋणको सीमा निर्धारण गर्ने, प्राकृतिक स्रोतमा गरिने लगानी र सोबाट प्राप्त प्रतिफलको हिस्सा निर्धारण गर्ने जस्ता जिम्मेवारीहरू प्रदान गरेको छ।

अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ७ मा विद्युत, खानी तथा खनिज, पर्वतारोहण, वन, पानी र अन्य प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टीको ५० प्रतिशत संघ, २५ प्रतिशत सम्बन्धित प्रदेश र बाँकी २५ प्रतिशत सम्बन्धित स्थानीय तहमा बाँडफाँट गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ। यस प्रावधान अनुरूप आयोगले आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि विद्युत, खानी, पर्वतारोहण र वन क्षेत्रको रोयल्टी प्रदेश र स्थानीय तहबीच बाँडफाँट गर्ने आधार र हिस्सा निर्धारण गरी नेपाल सरकारलाई सिफारिस गरेको छ।

२. संवैधानिक तथा कानुनी व्यवस्था

क. नेपालको संविधानको धारा २५१ को उपधारा १(ज): प्राकृतिक स्रोतको परिचालन गर्दा नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहको लगानी तथा प्रतिफलको हिस्सा निर्धारणको आधार तयार गरी सिफारिस गर्ने।

ख. नेपालको संविधानको धारा २५१ को उपधारा १(झ): प्राकृतिक स्रोतको बाँडफाँट सम्बन्धी विषयमा संघ र प्रदेश, प्रदेश र प्रदेश, प्रदेश र स्थानीय तह तथा स्थानीय तहहरूबीच उठ्न सक्ने सम्भावित विवादको विषयमा अध्ययन अनुसन्धान गरी त्यसको निवारण गर्न समन्वयात्मक रूपमा काम गर्न सुझाव दिने।

ग. नेपालको संविधानको धारा २५१ को उपधारा २: प्राकृतिक स्रोतको बाँडफाँट गर्दा सोसँग सम्बन्धित वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन सम्बन्धमा आवश्यक अध्ययन र अनुसन्धान गरी नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने।

घ. अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ७: नेपाल सरकारले राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सिफारिसमा प्राकृतिक स्रोतको उपयोगबाट प्रभावित हुने प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई त्यसरी प्रभावित भएको अनुपातमा समन्यायिक रूपमा प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टीको बाँडफाँट गर्ने।

ङ. अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ७: नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहबीच संघीय कानून बमोजिम प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टीको बाँडफाँट गर्न नेपाल सरकारले एक संघीय विभाज्य कोष खडा गरी त्यस्तो रोयल्टीबाट प्राप्त रकम सो कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने र सो कोषको रकम नेपाल सरकारले वार्षिक रूपले वितरण गर्नुपर्ने।

च. अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को अनुसूची-४: नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहलाई गरिने प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टीको बाँडफाँट राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सिफारिसमा नेपाल सरकारले प्रत्येक ५ वर्षमा पुनरावलोकन गरी नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी हेरफेर गर्न सक्ने।

रोयल्टी शीर्षक	नेपाल सरकार	सम्बन्धित प्रदेश	सम्बन्धित स्थानीय तह
पर्वतारोहण	५०	२५	२५
विद्युत	५०	२५	२५
वन	५०	२५	२५
खानी तथा खनिज	५०	२५	२५
पानी तथा अन्य प्राकृतिक स्रोत	५०	२५	२५

छ. अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ७ (३): प्राकृतिक स्रोतबाट बाँडफाँट भई प्राप्त हुने रोयल्टी रकममध्ये नेपाल सरकारले प्राप्त गर्ने रकम संघीय सञ्चित कोषमा, प्रदेशले प्राप्त गर्ने रकम सम्बन्धित प्रदेश सञ्चित कोषमा र स्थानीय तहले प्राप्त गर्ने रकम सम्बन्धित स्थानीय सञ्चित कोषमा जम्मा हुने गरी उपलब्ध गराउनु पर्ने व्यवस्था गरेको छ।

ज. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा १४ को उपदफा (२): राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले प्राकृतिक स्रोतको परिचालनबाट प्राप्त हुने प्रतिफलको हिस्सा देहायका आधारमा निर्धारण गरी नेपाल सरकारमा सिफारिस गर्ने-

१. परिचालित प्राकृतिक स्रोतको अवस्थिति,
२. प्राकृतिक स्रोतको परिचालनबाट प्रभावित क्षेत्र,
३. परिचालित प्राकृतिक स्रोत उपरको निर्भरता,
४. प्रतिफलबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या,
५. प्राकृतिक स्रोतमा आश्रित जनसङ्ख्या,
६. प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण र दिगो व्यवस्थापनमा सहभागिता।

३. प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टी वितरणका आधार र हिस्साको निर्धारण गर्न अवलम्बन गरिएको मार्गदर्शन तथा सीमाहरू

प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टीको बाँडफाँट गर्दा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को अनुसूची-४ को प्रावधान अनुरूप समन्यायिक (Equity) को सिद्धान्तलाई अवलम्बन गरिएको छ। यसमा प्राकृतिक स्रोत जुन स्थानमा रहेको छ सो स्थानलाई विशेष लाभसहित यसबाट प्रभावित हुने क्षेत्र तथा आसपासका क्षेत्रलाई समेत समेटिएको छ। यस अनुसार सम्बन्धित प्रदेश र स्थानीय तह पहिचान गर्नका लागि प्राकृतिक स्रोत उपयोग भएको क्षेत्रलाई परियोजनाका मुख्य क्षेत्र (विशेषगरी संरचनाहरू भएको क्षेत्र), मुख्य क्षेत्रसँग जोडिएको क्षेत्र (विशेषगरी परियोजनाबाट प्रभावित क्षेत्र) र वरिपरिको क्षेत्र (सामान्य प्रभाव पर्ने क्षेत्र) गरी तीन भागमा विभाजन गरी सो अनुरूप स्रोतको बाँडफाँटको हिस्सा निर्धारण गरिएको छ।

अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ७ अन्तर्गतको अनुसूची-४ मा स्थानीय तहमा सम्बन्धित स्थानीय तह र जिल्ला समन्वय समिति उल्लेख गरिएको भएता पनि जिल्ला समन्वय समितिले सञ्चित कोष सञ्चालन नगर्ने र नेपालको संविधानले यसलाई अनुगमनकारी र समन्वयकारी भूमिका मात्र प्रदान गरेकाले प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टीको बाँडफाँटमा जिल्ला समन्वय समितिलाई समेटिएको छैन।

खानी तथा खनिज पदार्थको हकमा ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवाजस्ता नदीजन्य निर्माण पदार्थहरूको सम्बन्धमा कानुनी स्पष्टता नभएको र यसको व्यवस्थापन ठेक्काको रूपमा स्थानीय तहले गर्दै आएको हाललाई यसबाट प्राप्त आमदानीलाई यस बाँडफाँटमा समावेश गरिएको छैन।

४. प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टी वितरणका आधार र हिस्सा निर्धारणमा अवलम्बन गरिएको विधिहरू

१. प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टी बाँडफाँटको लागि आयोगबाट गरिएको अध्ययनका सुझावहरूलाई आधारको रूपमा लिइएको छ।
२. प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टी बाँडफाँटका लागि आयोगले तयार गरेको मस्यौदा आधारहरूका बारेमा सातै प्रदेशका मुख्य मन्त्री लगायत सबै मन्त्रीहरू र अन्य सरोकारवालासँग छलफल गरिएको थियो।
३. आयोगले तयार गरेको मस्यौदा आधारहरूमा सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालयका सचिव र विषय विज्ञहरूसँग छलफल गरिएको थियो।
४. प्राकृतिक स्रोत अवस्थित रहेको प्रदेश र स्थानीय तहको तथ्याङ्क तथा अन्य विवरण अद्यावधिक गरिएको छ।
५. विषयगत मन्त्रालयबाट तयार गरिएको तथ्याङ्कलाई आधार मानी रोयल्टी बाँडफाँटको सिफारिस गरिएको छ। आयोगले प्रयोग गरेको तथ्याङ्कको स्रोत देहाय अनुसार रहेको छ:-

तथ्याङ्क	स्रोत
वनको क्षेत्रफल र अवस्थिति	वन तथा वातावरण मन्त्रालय (वन क्षेत्रको स्रोत सर्वेक्षण, २०१५)
जनसङ्ख्या र आश्रित जनसङ्ख्या	राष्ट्रिय जनगणना, २०६८
वनको रोयल्टी	वन तथा भू-संरक्षण विभाग
स्थानीय तहको क्षेत्रफल	नापी विभाग र राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग
विद्युतको रोयल्टी	विद्युत विकास विभाग
खानीको रोयल्टी	खानी तथा भू-गर्भ विभाग
हिमाल र सोको आधार शिविर रहेको स्थान	पर्यटन विभाग
पर्वतारोहणको रोयल्टी	पर्यटन विभाग
विद्युत गृह रहेको स्थान र प्रभावित क्षेत्र	विद्युत विकास विभाग

५. प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टी वितरणका आधार र हिस्साको निर्धारणका आधारहरू

क. पर्वतारोहण

पर्वतारोहणको रोयल्टी बाँडफाँटका लागि लिइएका आधारहरू र तिनका लागि दिइएको भार यसप्रकार रहेको छः-

१.भौगोलिक अवस्थिति हिमाल रहेको स्थानीय तह ६० प्रतिशत हिमाल रहेको स्थानीय तहसँग जोडिएको र आसपासको क्षेत्र ४० प्रतिशत	४० प्रतिशत
२.आधार शिविर रहेको स्थानीय तह	१० प्रतिशत
३.प्रभावित क्षेत्रको क्षेत्रफल हिमाल रहेको स्थानीय तह ६० प्रतिशत हिमाल रहेको स्थानीय तहसँग जोडिएको र आसपासको क्षेत्र ४० प्रतिशत	२५ प्रतिशत
४.प्रभावित क्षेत्रको जनसङ्ख्या हिमाल रहेको स्थानीय तह ६० प्रतिशत हिमाल रहेको स्थानीय तहसँग जोडिएको र आसपासको क्षेत्र ४० प्रतिशत	२५ प्रतिशत

ख. विद्युत

विद्युतको रोयल्टी बाँडफाँटका लागि लिइएका आधारहरू र तिनका लागि दिइएको भार यसप्रकार रहेको छ:-

भौगोलिक अवस्थिति मुख्य क्षेत्र (विद्युतका संरचनाहरू रहेको स्थानीय तह) ५० प्रतिशत, प्रभावित क्षेत्र (परियोजनाबाट प्रभावित स्थानीय तह) ३० प्रतिशत वरिपरिको क्षेत्र (परियोजनास्थल वरपरको तल्लो र उपल्लो तटीय स्थानीय तह) २० प्रतिशत	५० प्रतिशत
प्रभावित क्षेत्रको क्षेत्रफल मुख्य क्षेत्र (विद्युतका संरचनाहरू रहेको स्थानीय तह) ५० प्रतिशत प्रभावित क्षेत्र (परियोजनाबाट प्रभावित स्थानीय तह) ३० प्रतिशत वरिपरिको क्षेत्र (परियोजनास्थल वरपरको तल्लो र उपल्लो तटीय स्थानीय तह) २० प्रतिशत	२५ प्रतिशत
प्रभावित क्षेत्रको जनसङ्ख्या मुख्य क्षेत्र (विद्युतका संरचनाहरू रहेको स्थानीय तह) ५० प्रतिशत प्रभावित क्षेत्र (परियोजनाबाट प्रभावित स्थानीय तह) ३० प्रतिशत वरिपरिको क्षेत्र (परियोजनास्थल वरपरको तल्लो र उपल्लो तटीय स्थानीय तह) २० प्रतिशत	२५ प्रतिशत

ग. वनको रोयल्टी:

ग(१) राष्ट्रिय वनबाट प्राप्त हुने रोयल्टी:

नेपालको संविधानको अनुसूची ६ मा भएको व्यवस्था बमोजिम राष्ट्रिय वन प्रदेश सरकारको क्षेत्राधिकारभित्र परेको र वन रोयल्टी संकलन हालका डिभिजन वन कार्यालयहरूबाट हुँदै आइरहेको छ। वन ऐन, २०४९ अनुसार राष्ट्रिय वन भन्नाले समुदायद्वारा व्यवस्थित सबै वनहरू तथा सरकारद्वारा व्यवस्थित वन यसमा पर्दछन्। राष्ट्रिय वनबाट संकलन भएको रोयल्टीको तथ्याङ्क स्थानीय तहहरू अनुसार नभई जिल्लागत रूपमा मात्र उपलब्ध भएको हुनाले हाललाई जिल्लालाई नै आधार मानी प्रत्येक

जिल्लाबाट संकलन भएको रोयल्टीलाई सोही जिल्लाको स्थानीय तहहरूमा बाँडफाँट गर्न उपयुक्त देखिन्छ। यसैगरी कुनै कुनै जिल्लाबाट संकलित वन रोयल्टी रकम अत्यन्तै न्यून देखिएको हुँदा सो रोयल्टी बाँडफाँट गर्दा कारोबार लागत (Transaction Cost) धेरै हुन गई सो जिल्लाका स्थानीय तहहरूलाई नगण्य रकम मात्रै उपलब्ध हुने भएकाले सोको लागि देहाय बमोजिम गर्नु उपयुक्त हुन्छ:-

- क. वनबाट संकलन भएको रोयल्टी वापत कुनै स्थानीय तहले रु. ५ हजारभन्दा कम मात्र पाउने अवस्थामा सो स्थानीय तह रहेको जिल्लाका सम्पूर्ण स्थानीय तहहरूको वनबाट संकलन भएको रोयल्टी हाललाई बाँडफाँट नगरी स्थानीय विभाज्य कोषमा सुरक्षित राख्ने व्यवस्था राखी आगामी आर्थिक वर्षहरूमा बाँडफाँट गर्नु उचित हुने।
- ख. एक जिल्लाका सबै स्थानीय तहले वनबाट संकलन हुने रोयल्टी रु. ५ हजारभन्दा बढी प्राप्त गर्ने भएमा हाल संकलित रोयल्टी उपलब्ध गराउने।

राष्ट्रिय वनको रोयल्टी बाँडफाँटका लागि लिइएका आधारहरू र तिनका लागि दिइएको भार यसप्रकार रहेको छ:-

वनको अवस्थिति (वन रहेको स्थानीय तह)	२० प्रतिशत
वनको क्षेत्रफल (स्थानीय तहमा रहेको वनको क्षेत्रफल)	४० प्रतिशत
वन क्षेत्र रहेको स्थानीय तहको जनसङ्ख्या	२० प्रतिशत
वनमा आश्रित जनसङ्ख्या (Leasehold Population)	१० प्रतिशत
वनको संरक्षण र दिगो व्यवस्थापनमा सहभागिता	१० प्रतिशत

ग (२) संरक्षित क्षेत्रको रोयल्टी

नेपालको संविधान बमोजिम संरक्षित क्षेत्रहरू संघको अधिकार क्षेत्रभित्र पर्ने र संरक्षित क्षेत्रहरूको क्षेत्रफल कुनै पनि स्थानीय तहहरूको क्षेत्रभित्र नपरी छुट्टै Entity को रूपमा रहेका हुनाले यी क्षेत्रहरूबाट संकलित रोयल्टी बाँडफाँट गर्दा मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा भएका संरक्षित क्षेत्रहरूको हकमा मध्यवर्ती क्षेत्रको क्षेत्रफल र जनसङ्ख्यालाई आधार मानिने र मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा नभएका संरक्षित क्षेत्रहरू (ढोरपाटन शिकार आरक्ष, मनास्लु संरक्षण क्षेत्र, अपिन्प्पा संरक्षण क्षेत्र र कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र) को हकमा यी संरक्षण क्षेत्रहरूलाई छुने स्थानीय तहहरूलाई आधार मानी बाँडफाँट गरिएको छ।

संरक्षित क्षेत्रको रोयल्टी बाँडफाँटका लागि लिइएका आधारहरू र तिनका लागि दिइएको भार यसप्रकार रहेको छः-

स्थानीय तहमा मध्यवर्ति क्षेत्रको अवस्थिति	१० प्रतिशत
संरक्षित क्षेत्रको मध्यवर्ति क्षेत्रको क्षेत्रफल	४० प्रतिशत
संरक्षित क्षेत्रको मध्यवर्ति क्षेत्रको जनसङ्ख्या	३५ प्रतिशत
संरक्षित क्षेत्रको मध्यवर्ति क्षेत्रको जनसङ्ख्या	१५ प्रतिशत

घ. खानी तथा खनिज

खानी तथा खनिजको रोयल्टी बाँडफाँटका लागि लिइएका आधारहरू र तिनका लागि दिइएको भार यसप्रकार रहेको छः-

भौगोलिक अवस्थिति	
खानी उत्खनन् क्षेत्र भएको स्थानीय तह (Quarry Area) ६० प्रतिशत	५० प्रतिशत
खानी उत्खनन्का लागि अनुमति दिइएको क्षेत्र (Lease Area Location) ४० प्रतिशत	
अनुमति क्षेत्रभित्रको प्रभावित क्षेत्रको क्षेत्रफल (Affected Area inside Lease Area)	३० प्रतिशत
अनुमति क्षेत्रभित्रको प्रभावित क्षेत्रको जनसङ्ख्या (Affected Population inside Lease Area)	२० प्रतिशत

६. प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टी सम्बन्धमा आयोगका सुझावहरू:

- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोतको वितरण, यसको उपयोग, लागानी र प्रतिफलको हिस्सा सम्बन्धमा विभिन्न ऐनहरूमा भएका छरिएका व्यवस्था एकिन गर्न र स्रोत व्यवस्थापनमा उत्पन्न द्विविधालाई निराकरण गर्न नेपाल सरकारले राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोतको लाभको वितरण र लगानी सम्बन्धमा राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत सम्बन्धी एकीकृत ऐन वा यस सम्बन्धी संहिता कानून बनाउनुपर्ने।
- अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ७ को अनुसूची -४ को द्रष्टव्य (१) मा सम्बन्धित स्थानीय तहमा जिल्ला समन्वय समिति समेत समावेश

भएकाले यसले अन्योलता सिर्जना गर्न सक्ने र जिल्ला समन्वय समितिको भूमिका समन्वयकारी भएकाले उक्त द्रष्टव्यमा रहेको जिल्ला समन्वय समिति हटाउन उपयुक्त हुने।

३. पर्वतारोहण, विद्युत, वन र खानी तथा खनिजबाट संकलन भई बाँडफाँट भएको रोयल्टीको केही अंश सोही क्षेत्र (सम्बन्धित पर्वतारोहण, विद्युत, वन र खानी तथा खनिज) मा लगानी गर्नुपर्ने व्यवस्था गर्ने।
४. पर्वतारोहणको रोयल्टीको विवरण संकलन गर्दा विभिन्न स्रोतबाट फरक फरक विवरणहरू प्राप्त हुने गरेकाले पर्वतारोहणका लागि अनुमति दिइएका हिमालहरूबाट उठ्ने रोयल्टी नियमित रूपमा विभाज्य कोषमा जम्मा हुने व्यवस्था हुनुपर्ने।
५. पर्वतारोहणको रोयल्टी बाँडफाँटको भार तय गर्न लश्कर मार्गको विवरण महत्वपूर्ण देखिएकोले पर्वतारोहणको क्रममा आधार शिविरसम्म पुग्ने लश्कर मार्गको लम्बाइ, लश्कर मार्ग पार गर्दा लाग्ने समय र लश्कर मार्गमा पर्ने स्थानीय तह (हरू) सहितको विवरण अद्यावधिक गर्नुपर्ने।
६. विद्युत आयोजनाबाट उठ्नु पर्ने रोयल्टी नियमित रूपमा राजस्व खातामा जम्मा नभएको कारणले उठ्नसक्ने विद्युतको रोयल्टी आर्थिक वर्ष अनुसार बजेट तयारी प्रयोजनको लागि विश्लेषण गर्न तथा प्रभावित क्षेत्रलाई बाँडफाँट गर्न कठिन हुन जान्छ। हाल सञ्चालनमा रहेको धेरैजसो विद्युत आयोजनाहरूको विद्युत खरिद गर्ने निकाय नेपाल विद्युत प्राधिकरण रहेको छ। विद्युत उत्पादन गर्ने संस्था/कम्पनीहरूले नियमित रूपमा रोयल्टी दाखिला/जम्मा गर्नुपर्ने र सो दाखिला/जम्मा नगरेमा नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट हुने विद्युत खरिद वापत भुक्तानी गरिने रकमबाट रोयल्टी रकम कट्टा गरी सोझै विभाज्य कोषमा जम्मा हुने व्यवस्था हुनुपर्ने।
७. वन क्षेत्रको रोयल्टीको तथ्याङ्क स्थानीय तहगत रूपमा नभएकोले हाल रोयल्टीको बाँडफाँट गर्दा जिल्लालाई आधार मानिएको हुँदा आगामी आर्थिक वर्षहरूमा स्थानीय तह तथा वनको प्रकार अनुसारको तथ्याङ्क उपलब्ध हुने व्यवस्था हुनुपर्ने।
८. प्रचलित वन कानुनमा रोयल्टीको परिभाषा नभएकोले वन रोयल्टी परिभाषित गरी ऐनमा समावेश हुनुपर्ने।

(द्रष्टव्य: आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकारबाट प्रदेश सरकारलाई र स्थानीय सरकारलाई हस्तान्तरण हुने रोयल्टी सम्बन्धि सिफारिस अनुसूची-४ मा समावेश गरिएको छ।)

अनुसूची-१

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ का लागि नेपाल सरकारबाट प्रदेश सरकारलाई हस्तान्तरण हुने
राजस्व बाँडफाँट र वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धी सिफारिस

प्रदेश	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बाँडफाँटको हिस्सा
	न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
प्रदेश नं. १	२४४०६	५७२२७	८१६३३	०.१५९६९७१
प्रदेश नं. २	१८३९६	५२४६३	७०८५९	०.१६२१७६९
प्रदेश नं. ३	२३६५५	५२३०८	७५९६४	०.१६४७०२६
गण्डकी	१६५९५	५४५२७	७११२२	०.११९७०१४
प्रदेश नं. ५	२०३५०	५५०५१	७५४०१	०.१५३९८९७
कर्णाली	१८९३२	७९५५१	९८४८३	०.११५६४८६
सुदुरपश्चिम	१५९१३	६३६११	७९५२४	०.१२४०८३६
जम्मा	१३८२४७	४१४७३८	५५२९८६	१

अनुसूची-२

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान र राजस्व बाँडफाँट सम्बन्धी सिफारिस

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बाँडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
	ताप्लेजुङ				
१०१०१	फक्ताङलुङ गाउँपालिका	२२५	७००	९२५	०.००११९२१
१०१०२	मिक्वाखोला गाउँपालिका	२००	५८२	७८२	०.०००८३१९
१०१०३	मेरिङ्गदेन गाउँपालिका	२२५	७५७	९८२	०.०००९०९७
१०१०४	मैवाखोला गाउँपालिका	२२५	६५९	८८४	०.०००७७५९
१०१०५	आठराई त्रिवेणी गाउँपालिका	२२५	७८७	१०१२	०.०००८१३९
१०१०६	फुङलिङ्ग नगरपालिका	२७५	१२४७	१५२२	०.००१२०८
१०१०७	पाथिभरा याङ्वराक गाउँपालिका	२२५	७७८	१००३	०.०००८०८२
१०१०८	सिरीजङ्गा गाउँपालिका	२२५	८७१	१०९६	०.००११२७४
१०१०९	सिदिङ्गवा गाउँपालिका	२२५	७०६	९३१	०.०००८५६५
	संखुवासभा				
१०२०१	भोटखोला गाउँपालिका	२००	४६२	६६२	०.०००७५१८
१०२०२	मकालु गाउँपालिका	२२५	७४२	९६७	०.००१२०४२
१०२०३	सिलीचोड गाउँपालिका	२२५	६८९	९१४	०.०००९६४९
१०२०४	त्रिचिला गाउँपालिका	२००	४८८	६८८	०.०००५५१७
१०२०५	सभापोखरी गाउँपालिका	२२५	६४५	८७०	०.०००८०८७
१०२०६	खाँदबारी नगरपालिका	३००	१४३९	१७३९	०.००१३२१
१०२०७	पाँचखपन नगरपालिका	२५०	९१६	११६६	०.००१००९४
१०२०८	चैनपुर नगरपालिका	२७५	१२४६	१५२१	०.००१३६०७
१०२०९	मादी नगरपालिका	२५०	८०७	१०५७	०.०००८५७८
१०२१०	धर्मदेवी नगरपालिका	२५०	९३५	११८५	०.००१००६१
	सोलुखुम्बु				
१०३०१	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	२००	६२७	८२७	०.०००९२२८
१०३०२	माहाकुलुङ गाउँपालिका	२२५	६८१	९०६	०.००१००६९
१०३०३	सोताङ गाउँपालिका	२००	६०१	८०१	०.०००६८३३
१०३०४	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	२२५	७८५	१०१०	०.०००८७४
१०३०५	थुलुङ दुधकोशी गाउँपालिका	२२५	१०३५	१२६०	०.००१०६८७
१०३०६	नेचासल्यान गाउँपालिका	२२५	९२६	११५१	०.०००७२१६
१०३०७	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	२७५	१०६३	१३३८	०.००१४३९

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बाँडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
१०३०८	लिखु पिके गाउँपालिका	२००	४८०	६८०	०.०००५४३७
	ओखलढुङ्गा				
१०४०१	चिशंखुगढी गाउँपालिका	२२५	५१६	७४१	०.०००९०३४
१०४०२	सिद्धिचरण नगरपालिका	२७५	७९२	१०६७	०.००१३२४१
१०४०३	मोलुङ्गा गाउँपालिका	२२५	५४१	७६६	०.०००९२६९
१०४०४	खिजीदेम्बा गाउँपालिका	२२५	५२१	७४६	०.०००९६३९
१०४०५	लिखु गाउँपालिका	२२५	४९५	७२०	०.०००८३४५
१०४०६	चम्पादेवी गाउँपालिका	२२५	५८३	८०८	०.००१०४०१
१०४०७	सुनकोशी गाउँपालिका	२२५	५८७	८१२	०.००१०४७९
१०४०८	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	२५०	६४६	८९६	०.००१११२३
	खोटाङ				
१०५०१	केपिलासगढी गाउँपालिका	२२५	५३०	७५५	०.०००९७९८
१०५०२	ऐसेलुखर्क गाउँपालिका	२२५	५३३	७५८	०.०००९४०७
१०५०३	रावा बेसी गाउँपालिका	२२५	४९०	७१५	०.०००८२०७
१०५०४	हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका	२७५	८००	१०७५	०.००१५०५१
१०५०५	दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका	३२५	११३२	१४५७	०.००१८७९७
१०५०६	साकेला गाउँपालिका	२२५	४६५	६९०	०.०००७२५७
१०५०७	दिप्रुङ चुइचुम्मा गाउँपालिका	२५०	६५२	९०२	०.००१०८५६
१०५०८	खोटेहाङ गाउँपालिका	२५०	६७९	९२९	०.००११८४२
१०५०९	जन्तेढुङ्गा गाउँपालिका	२२५	५२०	७४५	०.०००९३३८
१०५१०	बराहपोखरी गाउँपालिका	२२५	५०८	७३३	०.०००९०९१
	भोजपुर				
१०६०१	षडानन्द नगरपालिका	३००	८४३	११४३	०.००१५०२७
१०६०२	साल्पासिलिछो गाउँपालिका	२२५	४७९	७०४	०.०००९०८९
१०६०३	टेम्केमैयुङ गाउँपालिका	२२५	६०४	८२९	०.००१०४९१
१०६०४	भोजपुर नगरपालिका	२७५	८०६	१०८१	०.००१२७८७
१०६०५	अरुण गाउँपालिका	२२५	५७७	८०२	०.००१०१२
१०६०६	पौवा दुङ्गा गाउँपालिका	२२५	५२१	७४६	०.०००८९८४
१०६०७	रामप्रसाद राई गाउँपालिका	२२५	५९०	८१५	०.००१०५७
१०६०८	हतुवागढी गाउँपालिका	२५०	६२८	८७८	०.००१०८८९
१०६०९	आमचोक गाउँपालिका	२२५	५८८	८१३	०.००१०८४४
	धनकुटा				
१०७०१	महालक्ष्मी नगरपालिका	२७५	७०९	९८४	०.००११८२३
१०७०२	पाखिबास नगरपालिका	२७५	६७५	९५०	०.००१११६

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बाँडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
१०७०३	छथर जोरपाटी गाउँपालिका	२२५	५९६	८२१	०.०००९४९६
१०७०४	धनकुटा नगरपालिका	३००	१०११	१३११	०.००१३९११
१०७०५	सहिदभुमी गाउँपालिका	२२५	६०९	८३४	०.०००९८३१
१०७०६	साँगुरीगढी गाउँपालिका	२५०	६४४	८९४	०.००१११३८
१०७०७	चौविसे गाउँपालिका	२२५	६१३	८३८	०.००१०४१८
	तेह्रथुम				
१०८०१	आठराई गाउँपालिका	२५०	७१७	९६७	०.००११३५१
१०८०२	फेदाप गाउँपालिका	२२५	६०१	८२६	०.०००९५२५
१०८०३	मेन्छयायेम गाउँपालिका	२००	४६३	६६३	०.०००५७२५
१०८०४	म्याङ्गलुङ्ग नगरपालिका	२७५	६५८	९३३	०.०००९८३७
१०८०५	लालीगुराँस नगरपालिका	२५०	५६७	८१७	०.०००८९९१
१०८०६	छथर गाउँपालिका	२२५	५७९	८०४	०.०००९४२७
	पाँचथर				
१०९०१	याङवरक गाउँपालिका	२२५	६१८	८४३	०.००१०६७९
१०९०२	हिलिहाङ्ग गाउँपालिका	२५०	७०३	९५३	०.००११२३३
१०९०३	फालेलुङ्ग गाउँपालिका	२५०	६६७	९१७	०.००११७७१
१०९०४	फिदिम नगरपालिका	३५०	११९६	१५४६	०.००१८२०२
१०९०५	फाल्गुनन्द गाउँपालिका	२५०	७२५	९७५	०.००११३९४
१०९०६	कुम्मायक गाउँपालिका	२२५	५६१	७८६	०.०००९३६४
१०९०७	तुम्बेवा गाउँपालिका	२२५	४९५	७२०	०.०००८३९३
१०९०८	मिक्लाजुङ गाउँपालिका	२५०	७४९	९९९	०.००१२२८४
	इलाम				
११००१	माई जोगमाई गाउँपालिका	२५०	६६८	९१८	०.००१०४१९
११००२	सन्दकपुर गाउँपालिका	२२५	५५६	७८१	०.०००९१२१
११००३	ईलाम नगरपालिका	३२५	११९२	१५१७	०.००१७४४६
११००४	देउमाई नगरपालिका	३००	९००	१२००	०.००१४१७९
११००५	फाकफोकथुम गाउँपालिका	२५०	६८४	९३४	०.००१०४५
११००६	माङसेबुङ गाउँपालिका	२२५	६३६	८६१	०.००१०३४२
११००७	चुलाचुली गाउँपालिका	२५०	६८३	९३३	०.००१०२९८
११००८	माई नगरपालिका	३००	९०८	१२०८	०.००१५१६९
११००९	सूर्योदय नगरपालिका	३५०	१२७३	१६२३	०.००१९१५३
११०१०	रोङ गाउँपालिका	२२५	६२३	८४८	०.००१०१२८
	झापा				
१११०१	मेचीनगर नगरपालिका	४५०	२०६९	२५१९	०.००२७९२
१११०२	बुद्धशान्ति गाउँपालिका	३००	१०५७	१३५७	०.००१४०५

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बाँडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
१११०३	अर्जुनधारा नगरपालिका	३७५	१३१४	१६८९	०.००१८१३४
१११०४	कन्काई नगरपालिका	३२५	१००४	१३२९	०.००१३८१८
१११०५	शिवसताक्षी नगरपालिका	३७५	१३९१	१७६६	०.००१९८७२
१११०६	कमल गाउँपालिका	३००	११०७	१४०७	०.००१५४३७
१११०७	दमक नगरपालिका	४००	१५४०	१९४०	०.००१९२३५
१११०८	गौरादह नगरपालिका	३५०	१२१७	१५६७	०.००१८०९
१११०९	गौरिगञ्ज गाउँपालिका	२७५	८७४	११४९	०.००१३२३३
११११०	झापा गाउँपालिका	२७५	९०३	११७८	०.००१३६४८
१११११	बाह्रदशी गाउँपालिका	२७५	९०४	११७९	०.००१२८८४
११११२	बिर्तामोड नगरपालिका	४२५	१६७१	२०९६	०.००२०३२३
११११३	हल्दीबारी गाउँपालिका	२५०	८२४	१०७४	०.००१२३९९
११११४	भद्रपुर नगरपालिका	३७५	१४४४	१८१९	०.००१८८३४
११११५	कचनकवल गाउँपालिका	२७५	९८५	१२६०	०.००१४९५
	मोरङ				
११२०१	मिक्लाजुङ्ग गाउँपालिका	२५०	८३२	१०८२	०.००१३०२
११२०२	लेटाङ नगरपालिका	३००	८६५	११६५	०.००१४६२
११२०३	केराबारी गाउँपालिका	२७५	८५७	११३२	०.००१४३४६
११२०४	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका	४२५	१६१९	२०४४	०.००२१३२
११२०५	बेलबारी नगरपालिका	३७५	१४१४	१७८९	०.००१९८८६
११२०६	कानेपोखरी गाउँपालिका	२७५	१०००	१२७५	०.००१३७८३
११२०७	पथरी शनिश्चरे नगरपालिका	३७५	१३३७	१७१२	०.००१७५८३
११२०८	उर्लाबारी नगरपालिका	३५०	१२३६	१५८६	०.००१६२७२
११२०९	रतुवामाई नगरपालिका	३५०	१२६७	१६१७	०.००१८५६५
११२१०	सुनवर्षी नगरपालिका	३५०	११७६	१५२६	०.००१७०५७
११२११	रंगेली नगरपालिका	३५०	११८५	१५३५	०.००१७२०९
११२१२	ग्रामथान गाउँपालिका	२७५	८९७	११७२	०.००११८९९
११२१३	बुढीगंगा गाउँपालिका	३००	१०७३	१३७३	०.००१३३३५
११२१४	बिराटनगर महानगरपालिका	९५०	२८७७	३८२७	०.००३२५८
११२१५	कटहरी गाउँपालिका	२७५	१०१३	१२८८	०.००१३१०९
११२१६	धनपालथान गाउँपालिका	२७५	९८०	१२५५	०.००१३९३३
११२१७	जहदा गाउँपालिका	३००	१०२०	१३२०	०.००१४२५
	सुनसरी				
११३०१	धरान उपमहानगरपालिका	८००	२३९४	३१९४	०.००३११९७
११३०२	बराहक्षेत्र नगरपालिका	४००	१५५२	१९५२	०.००२४१०४
११३०३	कोशी गाउँपालिका	३००	१०६५	१३६५	०.००१५४४३

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बौडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
११३०४	भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिका	३००	९७२	१२७२	०.००१४४८३
११३०५	रामधुनी नगरपालिका	३५०	१२०४	१५५४	०.००१६४६१
११३०६	ईटहरी उपमहानगरपालिका	८००	२३६६	३१६६	०.००२८२२१
११३०७	दुहवी नगरपालिका	३५०	१२८४	१६३४	०.००१६३७५
११३०८	गढी गाउँपालिका	२७५	९१४	११८९	०.००१२७११
११३०९	इनरुवा नगरपालिका	३७५	१३८९	१७६४	०.००१८३०९
११३१०	हरिनगर गाउँपालिका	३००	१०१२	१३१२	०.००१४२
११३११	देवानगन्ज गाउँपालिका	२७५	९१८	११९३	०.००१२७५६
११३१२	बर्जु गाउँपालिका	२७५	८२५	११००	०.००१२०३
	उदयपुर				
११४०१	बेलका नगरपालिका	३२५	१०१४	१३३९	०.००१८६५४
११४०२	चौदण्डीगढी नगरपालिका	३२५	११२९	१४५४	०.००१९५४२
११४०३	त्रियुगा नगरपालिका	४२५	१७३३	२१५८	०.००२९५७३
११४०४	रौतामाई गाउँपालिका	२५०	६७५	९२५	०.००१२५९३
११४०५	लिम्चुडुबुङ गाउँपालिका	२२५	४६४	६८९	०.०००७९०७
११४०६	ताप्ली गाउँपालिका	२२५	४८७	७१२	०.०००८९५९
११४०७	कटारी नगरपालिका	३५०	७६८	१११८	०.००२२६३६
११४०८	उदयपुरगढी गाउँपालिका	२७५	१२७०	१५४५	०.००१५२९५
	सप्तरी				
२०१०१	सप्तकोशी नगरपालिका	२७५	६३२	९०७	०.०००९५५२
२०१०२	कन्चनरुप नगरपालिका	३५०	११८८	१५३८	०.००१७८४
२०१०३	अग्मीसयर कृष्ण सबरन गाउँपालिका	२५०	७५३	१००३	०.००१२००९
२०१०४	रुपनी गाउँपालिका	२५०	७३३	९८३	०.००१०९६१
२०१०५	शम्भुनाथ नगरपालिका	३००	८९५	११९५	०.००१४१०२
२०१०६	खडक नगरपालिका	३२५	१०५३	१३७८	०.००१६०७७
२०१०७	सुरुङ्गा नगरपालिका	३२५	१०३७	१३६२	०.००१५९१२
२०१०८	बलान बिहुल गाउँपालिका	२५०	६४४	८९४	०.०००९१४२
२०१०९	बोदेबरसाईन नगरपालिका	३२५	१०३०	१३५५	०.००१४५७७
२०११०	डाक्नेश्वरी नगरपालिका	३२५	१०२२	१३४७	०.००१४९२६
२०१११	राजगढ गाउँपालिका	२५०	७७९	१०२९	०.००११४३३
२०११२	बिष्णुपुर गाउँपालिका	२५०	६८३	९३३	०.०००९४८१
२०११३	राजविराज नगरपालिका	३७५	१४६७	१८४२	०.००१७९५६
२०११४	महादेवा गाउँपालिका	२५०	७७६	१०२६	०.००१०६२७
२०११५	तिरहुत गाउँपालिका	२५०	६५३	९०३	०.०००९१६७
२०११६	हनुमाननगर कङ्कालिनी नगरपालिका	३२५	१०६९	१३९४	०.००१६६६८

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बौडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
२०११७	तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका	२७५	८४९	११२४	०.००११०७१
२०११८	छिन्नमस्ता गाउँपालिका	२५०	७७	१०२१	०.००१०८१६
	सिरहा				
२०२०१	लहान नगरपालिका	४५०	१७३६	२१८६	०.००२५५०२
२०२०२	धनगढीमाई नगरपालिका	३२५	१०९४	१४१९	०.००१७६०७
२०२०३	गोलबजार नगरपालिका	३५०	११७५	१५२५	०.००१७६५८
२०२०४	मिर्चैया नगरपालिका	३२५	१०९६	१४२१	०.००१६५८
२०२०५	कर्जन्हा नगरपालिका	३००	७९०	१०९०	०.००१२७४३
२०२०६	कल्याणपुर नगरपालिका	३२५	१०५७	१३८२	०.००१६६६
२०२०७	नरहा गाउँपालिका	२२५	५६७	७९२	०.०००८४३९
२०२०८	विष्णुपुर गाउँपालिका	२२५	५७६	८०१	०.०००८१६१
२०२०९	अर्नमा गाउँपालिका	२५०	६३०	८८०	०.०००९७७५
२०२१०	सुखीपुर नगरपालिका	३००	९१४	१२१४	०.००१३२४५
२०२११	लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका	२५०	७४३	९९३	०.००११०३
२०२१२	सखुवानान्कारकट्टी गाउँपालिका	२२५	५८०	८०५	०.०००८३८३
२०२१३	भगवानपुर गाउँपालिका	२५०	६१५	८६५	०.०००८९९४
२०२१४	नवराजपुर गाउँपालिका	२२५	५५६	७८१	०.०००८५०२
२०२१५	बरियारपट्टी गाउँपालिका	२५०	६८८	९३८	०.००१०२२८
२०२१६	औरही गाउँपालिका	२५०	६४८	८९८	०.०००९६४८
२०२१७	सिराहा नगरपालिका	४२५	१५५९	१९८४	०.००२२५६१
	धनुषा				
२०३०१	गणेशमान चारनाथ नगरपालिका	३००	८८७	११८७	०.००१६३०७
२०३०२	धनुषाधाम नगरपालिका	३२५	१०२८	१३५३	०.००१६०१८
२०३०३	मिथिला नगरपालिका	३२५	१११२	१४३७	०.००१७३०९
२०३०४	बटेश्वर गाउँपालिका	२५०	६४३	८९३	०.०००८७९७
२०३०५	क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका	३२५	१००५	१३३०	०.००१३६६९
२०३०६	लक्ष्मीनिया गाउँपालिका	२५०	७६३	१०१३	०.००१०२२८
२०३०७	मिथिला बिहारी गाउँपालिका	३००	८३६	११३६	०.००११८०२
२०३०८	हंसपुर नगरपालिका	३००	९१७	१२१७	०.००१३३२५
२०३०९	सबैला नगरपालिका	३५०	११२७	१४७७	०.००१६६५१
२०३१०	शहीदनगर नगरपालिका	३२५	१०६२	१३८७	०.००१५४२५
२०३११	कमला नगरपालिका	३००	८९५	११९५	०.००१४१४६
२०३१२	जनक नन्दिनी गाउँपालिका	२५०	७०२	९५२	०.०००९७१५
२०३१३	बिदेह नगरपालिका	३००	८२३	११२३	०.००११८२५
२०३१४	औरही गाउँपालिका	२५०	६६४	९१४	०.०००८९०७

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बौडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
२०३१५	जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका	८५०	२६४६	३४९६	०.००३११९८
२०३१६	धनौजी गाउँपालिका	२५०	६१९	८६९	०.०००८४४६
२०३१७	नगराइन नगरपालिका	३००	८९९	११९९	०.००१२२७३
२०३१८	मुखियापट्टी मुसहरमिया गाउँपालिका	२५०	६८७	९३७	०.०००९६५७
	महोत्तरी				
२०४०१	बर्दिबास नगरपालिका	३७५	१३६२	१७३७	०.००२३१०८
२०४०२	गौशाला नगरपालिका	३७५	१३२०	१६९५	०.००२१२८३
२०४०३	सोनमा गाउँपालिका	२७५	८८९	११६४	०.००१४०२९
२०४०४	औरही नगरपालिका	३००	७७०	१०७०	०.००११६७२
२०४०५	भैगाहा नगरपालिका	३२५	१००४	१३२९	०.००१६०९
२०४०६	लोहरपट्टी नगरपालिका	३००	८९३	११९३	०.००१३९१
२०४०७	बलवा नगरपालिका	३२५	९४१	१२६६	०.००१४१८
२०४०८	राम गोपालपुर नगरपालिका	३००	७५४	१०५४	०.००११७३
२०४०९	साम्सी गाउँपालिका	२७५	७८५	१०६०	०.००११२६९
२०४१०	मनरा शिसवा नगरपालिका	३२५	११२५	१४५०	०.००१५४५
२०४११	एकडारा गाउँपालिका	२५०	७५०	१०००	०.००१०४४८
२०४१२	महोत्तरी गाउँपालिका	२५०	७२५	९७५	०.००१०१२२
२०४१३	पिपरा गाउँपालिका	२७५	९०१	११७६	०.००१२२५९
२०४१४	मटिहानी नगरपालिका	३००	७७८	१०७८	०.००११०७५
२०४१५	जलेश्वर नगरपालिका	३५०	१२८८	१६३८	०.००१६३५८
	सर्लाही				
२०५०१	लालबन्दी नगरपालिका	३५०	१३०६	१६५६	०.००२१०८८
२०५०२	हरिवन नगरपालिका	३२५	१०५३	१३७८	०.००१५४१७
२०५०३	बागमती नगरपालिका	३२५	९९७	१३२२	०.००१४९६८
२०५०४	बरहथवा नगरपालिका	३७५	१४०९	१७८४	०.००२०८८२
२०५०५	हरिपुर नगरपालिका	३००	८९८	११९८	०.००१३७१५
२०५०६	ईश्वरपुर नगरपालिका	३७५	१२५३	१६२८	०.००२०३१२
२०५०७	हरिपुर्वा नगरपालिका	३००	८५२	११५२	०.००१२११५
२०५०८	पर्सा गाउँपालिका	२५०	६२४	८७४	०.०००८७९
२०५०९	ब्रह्मपुरी गाउँपालिका	२५०	७८७	१०३७	०.००११०८७
२०५१०	चन्द्रनगर गाउँपालिका	२७५	८३४	११०९	०.००१२३८९
२०५११	कविलासी नगरपालिका	३२५	९७६	१३०१	०.००१४१४३
२०५१२	चक्रघट्टा गाउँपालिका	२५०	७१९	९६९	०.००१०२६
२०५१३	बसबरिया गाउँपालिका	२५०	६५३	९०३	०.०००९४९२
२०५१४	धनकौल गाउँपालिका	२५०	६७३	९२३	०.००१०४७९

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बौडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
२०५१५	रामनगर गाउँपालिका	२५०	७४८	९९८	०.००१०४४४
२०५१६	बलरा नगरपालिका	३२५	१०६२	१३८७	०.००१४६२८
२०५१७	गोडैटा नगरपालिका	३२५	१०५२	१३७७	०.००१५२२४
२०५१८	विष्णु गाउँपालिका	२५०	६७४	९२४	०.०००९६८१
२०५१९	कौडेना गाउँपालिका	२५०	६८९	९३९	०.०००९८५
२०५२०	मलंगवा नगरपालिका	३२५	११०५	१४३०	०.००१३६६३
	रौतहट				
२०६०१	चन्द्रपुर नगरपालिका	४००	१४४५	१८४५	०.००२३२७७
२०६०२	गुजरा नगरपालिका	३२५	१०४३	१३६८	०.००१७५१८
२०६०३	फतुवा विजयपुर नगरपालिका	३००	८६९	११६९	०.००१३५२२
२०६०४	कटहरिया नगरपालिका	३००	८८६	११८६	०.००१३२१७
२०६०५	बृन्दावन नगरपालिका	३२५	९३५	१२६०	०.००१५८८६
२०६०६	गढीमाई नगरपालिका	३२५	९०७	१२३२	०.००१३८७८
२०६०७	माधव नारायण नगरपालिका	३००	८५०	११५०	०.००१२८७
२०६०८	गरुडा नगरपालिका	३५०	१०९०	१४४०	०.००१५५५३
२०६०९	देवाही गोनाही नगरपालिका	३००	७७२	१०७२	०.००११६७
२०६१०	मौलापुर नगरपालिका	२७५	६९७	९७२	०.००१०४९८
२०६११	बौधीमाई नगरपालिका	३००	८०४	११०४	०.००११९८९
२०६१२	परोहा नगरपालिका	३००	८८४	११८४	०.००१२८९१
२०६१३	राजपुर नगरपालिका	३२५	८८८	१२१३	०.००१३४६
२०६१४	यमुनामाई गाउँपालिका	२५०	६३५	८८५	०.०००८८५२
२०६१५	दुर्गा भगवती गाउँपालिका	२५०	६६१	९११	०.०००८६४७
२०६१६	राजदेवी नगरपालिका	३००	८०७	११०७	०.००१०८४
२०६१७	गौर नगरपालिका	३००	९१३	१२१३	०.००१०८८४
२०६१८	ईशनाथ नगरपालिका	३२५	९५२	१२७७	०.००१३४६
	बारा				
२०७०१	निजगढ नगरपालिका	३००	९४२	१२४२	०.००१६०२२
२०७०२	कोल्हवी नगरपालिका	३२५	११०२	१४२७	०.००१६६४४
२०७०३	जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका	७५०	२१७०	२९२०	०.००३१८३५
२०७०४	परवानीपुर गाउँपालिका	२५०	७०४	९५४	०.०००८२७
२०७०५	प्रसौनी गाउँपालिका	२५०	७५९	१००९	०.०००९०९
२०७०६	विश्रामपुर गाउँपालिका	२५०	७०१	९५१	०.०००८९७३
२०७०७	फेटा गाउँपालिका	२५०	७४२	९९२	०.०००९५८६
२०७०८	कलैया उपमहानगरपालिका	७५०	२१६६	२९१६	०.००२८१९३
२०७०९	करैयामाई गाउँपालिका	२५०	७५५	१००५	०.००१०६६१

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बाँडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
२०७१०	बारागढी गाउँपालिका	२५०	७६३	१०१३	०.००१०५९१
२०७११	आदर्श कोटवाल गाउँपालिका	२५०	७६४	१०१४	०.००१०८२२
२०७१२	सिम्रौनगढ नगरपालिका	३२५	११२७	१४५२	०.००१४९९२
२०७१३	पचरौता नगरपालिका	३००	८७९	११७९	०.००१२५९६
२०७१४	महागढीमाई नगरपालिका	३५०	१२२०	१५७०	०.००१६२२९
२०७१५	देवताल गाउँपालिका	२५०	६९१	९४१	०.०००९१२८
२०७१६	सुवर्ण गाउँपालिका	२५०	७६५	१०१५	०.००११२५
	पर्सा				
२०८०१	ठोरी (सुवर्णपुर) गाउँपालिका	२५०	६५३	९०३	०.००१०४१४
२०८०२	जिराभवानी गाउँपालिका	२५०	६६६	९१६	०.०००९९६३
२०८०३	जगरनाथपुर गाउँपालिका	२७५	८२९	११०४	०.००१२१०८
२०८०४	पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका	२५०	७००	९५०	०.००१०५४
२०८०५	सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका	२७५	८४७	११२२	०.००१२९७५
२०८०६	पर्सागढी नगरपालिका	३००	९६२	१२६२	०.००१४६६६
२०८०७	बिरगन्ज महानगरपालिका	९५०	३४६४	४४१४	०.००४१५४६
२०८०८	बहुदरमाई नगरपालिका	३००	९७७	१२७७	०.००१२७३१
२०८०९	पोखरिया नगरपालिका	३००	८४६	११४६	०.००११५३७
२०८१०	कलिकामाई गाउँपालिका	२५०	६५१	९०१	०.०००८६०५
२०८११	धोबीनी गाउँपालिका	२२५	६०१	८२६	०.०००८३५६
२०८१२	छिपहरमाई गाउँपालिका	२५०	७४५	९९५	०.०००९९०३
२०८१३	पकाहा मैनापुर गाउँपालिका	२५०	६३३	८८३	०.०००८३४७
२०८१४	बिन्दबासिनी गाउँपालिका	२५०	७१२	९६२	०.०००९४२१
	दोलखा				
३०१०१	गौरिशंकर गाउँपालिका	२२५	८४०	१०६५	०.००१२६१
३०१०२	बिगु गाउँपालिका	२२५	८८४	११०९	०.००१३१०१
३०१०३	कालिन्चोक गाउँपालिका	२५०	१०५६	१३०६	०.००११५९८
३०१०४	बैतेघर गाउँपालिका	२२५	९८१	१२०६	०.०००९७६४
३०१०५	जिरी नगरपालिका	२५०	८२४	१०७४	०.०००९९५२
३०१०६	तामाकोशी गाउँपालिका	२२५	९६२	११८७	०.०००९५८१
३०१०७	मेलुङ्ग गाउँपालिका	२५०	९७६	१२२६	०.००१०१४२
३०१०८	शैलुङ गाउँपालिका	२२५	९२९	११५४	०.००१०५८४
३०१०९	भिमेश्वर नगरपालिका	३००	१४२१	१७२१	०.००१३७१२
	सिन्धुपाल्चोक				
३०२०१	भोटेकोशी गाउँपालिका	२२५	८५०	१०७५	०.००१०५१८
३०२०२	जुगल गाउँपालिका	२२५	८५६	१०८१	०.००१३३७३

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बौद्धिकताको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
३०२०३	पाँचपोखरी थाडपाल गाउँपालिका	२५०	९४०	११९०	०.००१३१७४
३०२०४	हेलम्बु गाउँपालिका	२२५	८६६	१०९१	०.००११२४९
३०२०५	मेलम्ची नगरपालिका	३२५	१६६९	१९९४	०.००१७०२१
३०२०६	ईन्द्रावती गाउँपालिका	२५०	१२०३	१४५३	०.००१२५०३
३०२०७	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका	३२५	१६९२	२०१७	०.००१७४३४
३०२०८	बलेफी गाउँपालिका	२२५	९५२	११७७	०.०००९०५३
३०२०९	बाह्रबिसे नगरपालिका	२७५	११७६	१४५१	०.००१२४०५
३०२१०	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	२२५	७००	९२५	०.०००७९७९
३०२११	लिसंखु पाखर गाउँपालिका	२२५	७९५	१०२०	०.०००८५११
३०२१२	सुनकोशी गाउँपालिका	२२५	८६३	१०८८	०.०००८७९९
	रसुवा				
३०३०१	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	२००	५७५	७७५	०.०००८२६९
३०३०२	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	२००	४७६	६७६	०.०००५७८१
३०३०३	उत्तरगया गाउँपालिका	२००	५४४	७४४	०.०००६३२७
३०३०४	कालिका गाउँपालिका	२००	६०२	८०२	०.०००५७९१
३०३०५	नौकुण्ड गाउँपालिका	२२५	६२७	८५२	०.०००७९८७
	धादिङ				
३०४०१	रुबी भ्याली गाउँपालिका	२००	५०९	७०९	०.०००८७०८
३०४०२	खनियाबास गाउँपालिका	२२५	६७३	८९८	०.०००८३१२
३०४०३	गङ्गा जमुना गाउँपालिका	२५०	९९३	१२४३	०.००११३८२
३०४०४	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	२५०	१०६६	१३१६	०.००१०६५३
३०४०५	नेत्रावती गाउँपालिका	२२५	७०२	९२७	०.०००७५८१
३०४०६	नीलकण्ठ नगरपालिका	३५०	२०२२	२३७२	०.००२०५४४
३०४०७	ज्वालामुखी गाउँपालिका	२५०	१०९४	१३४४	०.००११६२७
३०४०८	सिद्धलेक गाउँपालिका	२५०	१०८२	१३३२	०.००११३५
३०४०९	बेनीघाट रोराङ्ग गाउँपालिका	२७५	१३१०	१५८५	०.००१४८०५
३०४१०	गजुरी गाउँपालिका	२५०	१२२७	१४७७	०.००१२८८५
३०४११	गल्छी गाउँपालिका	२५०	११७०	१४२०	०.००१२०४९
३०४१२	थाक्रे गाउँपालिका	२७५	१३५९	१६३४	०.००१३१९९
३०४१३	धुनीबेशी नगरपालिका	३००	१३०१	१६०१	०.००१२५४२
	नुवाकोट				
३०५०१	दुप्चेधर गाउँपालिका	२५०	६०४	८५४	०.००११४०६
३०५०२	तादी गाउँपालिका	२२५	५५५	७८०	०.०००९०१९
३०५०३	सुर्यगढी गाउँपालिका	२२५	५२९	७५४	०.०००८३२२
३०५०४	बिदुर नगरपालिका	३५०	१२२७	१५७७	०.००१८०३८

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बौडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
३०५०५	किस्पाङ्ग गाउँपालिका	२२५	४८८	७१३	०.०००८४०५
३०५०६	म्यगङ गाउँपालिका	२२५	४६६	६९१	०.०००८०७८
३०५०७	तारकेश्वर गाउँपालिका	२२५	४९९	७२४	०.०००८५४६
३०५०८	बेलकोटगढी नगरपालिका	३२५	९७९	१३०४	०.००१५९५८
३०५०९	लिखु गाउँपालिका	२२५	५५४	७७९	०.०००८०२३
३०५१०	पन्चकन्या गाउँपालिका	२२५	५२१	७४६	०.०००७९९
३०५११	शिवपुरी गाउँपालिका	२५०	६१२	८६२	०.००१०३१२
३०५१२	ककनी गाउँपालिका	२५०	७२९	९७९	०.००११३४१
	काठमाडौँ				
३०६०१	शङ्करापुर नगरपालिका	२७५	७८४	१०५९	०.००१०१७
३०६०२	कागेश्वरी मनहरा नगरपालिका	३७५	१४४०	१८१५	०.००१४१४५
३०६०३	गोकर्णेश्वर नगरपालिका	४५०	२१२०	२५७०	०.००२२२७५
३०६०४	बुढानिलकण्ठ नगरपालिका	४५०	२२०१	२६५१	०.००२०५०६
३०६०५	टोखा नगरपालिका	४५०	२०२६	२४७६	०.००१७२३८
३०६०६	तारकेश्वर नगरपालिका	४२५	१७१८	२१४३	०.००१७२३९
३०६०७	नागार्जुन नगरपालिका	३७५	१६५६	२०३१	०.००१५११४
३०६०८	काठमाण्डौ महानगरपालिका	११००	६४२१	७५२१	०.००६३१७
३०६०९	किर्तिपुर नगरपालिका	३७५	१५४७	१९२२	०.००१२७२४
३०६१०	चन्द्रागिरी नगरपालिका	४२५	१८३०	२२५५	०.००१८४८८
३०६११	दक्षिणकाली नगरपालिका	२७५	७७१	१०४६	०.०००९५०३
	भक्तपुर				
३०७०१	चाँगुनारायण नगरपालिका	३५०	१३२७	१६७७	०.००१५७३९
३०७०२	भक्तपुर नगरपालिका	४२५	१६९५	२१२०	०.००१३६७
३०७०३	मध्यपुर थिमी नगरपालिका	४२५	१७५४	२१७९	०.००१४६६९
३०७०४	सूर्यविनायक नगरपालिका	४००	१६३८	२०३८	०.००१७४६४
	ललितपुर				
३०८०१	महालक्ष्मी नगरपालिका	३७५	१४३६	१८११	०.००१४२०८
३०८०२	ललितपुर महानगरपालिका	९५०	३८५१	४८०१	०.००३४५२३
३०८०३	गोदावरी नगरपालिका	४२५	१६४७	२०७२	०.००२०२२४
३०८०४	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका	२००	४६३	६६३	०.०००५८५१
३०८०५	महाङ्गल गाउँपालिका	२००	४८१	६८१	०.०००६३१९
३०८०६	बागमती गाउँपालिका	२२५	४८१	७०६	०.०००७९६८
	काभ्रेपलाञ्चोक				
३०९०१	चौरीदेउराली गाउँपालिका	२५०	६२८	८७८	०.००१०४३५
३०९०२	भुम्लु गाउँपालिका	२२५	५८५	८१०	०.०००९६०१

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बौडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
३०९०३	मण्डन देउपुर नगरपालिका	३००	८५९	११५९	०.००१२८१२
३०९०४	बनेपा नगरपालिका	३५०	१२९३	१६४३	०.००१५३८९
३०९०५	धुलिखेल नगरपालिका	३००	९०७	१२०७	०.००११६५२
३०९०६	पाँचखाल नगरपालिका	३००	९८०	१२८०	०.००१२११८
३०९०७	तेमाल गाउँपालिका	२५०	६५९	९०९	०.००१०६७७
३०९०८	नमोबुद्ध नगरपालिका	२७५	७९८	१०७३	०.००१२३८९
३०९०९	पनौती नगरपालिका	३२५	१११७	१४४२	०.००१५९८१
३०९१०	बेथानचोक गाउँपालिका	२२५	५३७	७६२	०.०००९०४८
३०९११	रोशी गाउँपालिका	२५०	७७८	१०२८	०.००१३५५६
३०९१२	महाभारत गाउँपालिका	२२५	५५०	७७५	०.००१०९९१
३०९१३	खानीखोला गाउँपालिका	२२५	४८६	७११	०.०००९०४९
	रामेछाप				
३१००१	उमाकुण्ड गाउँपालिका	२२५	८८४	११०९	०.००११९६५
३१००२	गोकुलगङ्गा गाउँपालिका	२५०	९८७	१२३७	०.००११३१८
३१००३	लिखु तामाकोसी गाउँपालिका	२५०	१०५८	१३०८	०.००११५६७
३१००४	रामेछाप नगरपालिका	२७५	१२६०	१५३५	०.००१४३३८
३१००५	मन्थली नगरपालिका	३२५	१७३४	२०५९	०.००१७९९२
३१००६	खाँडादेवी गाउँपालिका	२५०	११६४	१४१४	०.००१२५१५
३१००७	दोरम्बा गाउँपालिका	२५०	९९८	१२४८	०.००११७०१
३१००८	सुनापती गाउँपालिका	२२५	८९७	११२२	०.०००९३६५
	सिन्धुली				
३११०१	दुधौली नगरपालिका	३७५	१३६३	१७३८	०.००२४५१९
३११०२	फिक्कल गाउँपालिका	२२५	५४४	७६९	०.००१०५०५
३११०३	तीनपाटन गाउँपालिका	२७५	९२२	११९७	०.००१६८१७
३११०४	गोलन्जोर गाउँपालिका	२२५	६०९	८३४	०.००१११६७
३११०५	कमलामाई नगरपालिका	३७५	१४१८	१७९३	०.००२४८४४
३११०६	सुनकोशी गाउँपालिका	२५०	६६९	९१९	०.००११४१५
३११०७	ध्याङलेख गाउँपालिका	२२५	४७८	७०३	०.०००९२७५
३११०८	मरिण गाउँपालिका	२५०	७४९	९९९	०.००१४८८९
३११०९	हरिहरपुरगढी गाउँपालिका	२५०	७४२	९९२	०.००१५३०२
	मकवानपुर				
३१२०१	ईन्द्रसरोवर गाउँपालिका	२२५	४७९	७०४	०.०००८०६९
३१२०२	थाहा नगरपालिका	३२५	९९६	१३२१	०.००१६६९४
३१२०३	कैलाश गाउँपालिका	२५०	६६५	९१५	०.००१२९९१
३१२०४	राक्सिराङ्ग गाउँपालिका	२५०	७१७	९६७	०.००१३८१६

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बौडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
३१२०५	मनहरी गाउँपालिका	२७५	९७८	१२५३	०.००१६२४९
३१२०६	हेटौडा उपमहानगरपालिका	८५०	२५४५	३३९५	०.००३४६२८
३१२०७	भिमफेदी गाउँपालिका	२५०	७३७	९८७	०.००१२७७२
३१२०८	मकवानपुरगढी गाउँपालिका	२५०	७३४	९८४	०.००१२२७
३१२०९	बकैया गाउँपालिका	२७५	९५६	१२३१	०.००१८७२७
३१२१०	बागमती गाउँपालिका	२७५	७९७	१०७२	०.००१५५४
	चितवन				
३१३०१	राप्ती नगरपालिका	३५०	१३५२	१७०२	०.००२०४३५
३१३०२	कालिका नगरपालिका	३२५	१०९३	१४१८	०.००१६३१६
३१३०३	इच्छाकामना गाउँपालिका	२५०	७१८	९६८	०.००१२५२६
३१३०४	भरतपुर महानगरपालिका	९५०	३७९७	४७४७	०.००५२१७
३१३०५	रत्ननगर नगरपालिका	४००	१५१३	१९१३	०.००१८१६४
३१३०६	खैरहनी नगरपालिका	३५०	१३१२	१६६२	०.००१६७४३
३१३०७	माडी नगरपालिका	३००	९९६	१२९६	०.००१५९८३
	गोरखा				
४०१०१	चुमनुव्री गाउँपालिका	२००	४६१	६६१	०.०००९०११
४०१०२	अजिरकोट गाउँपालिका	२२५	८३४	१०५९	०.०००९८५७
४०१०३	बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका	२५०	११२३	१३७३	०.००१३२३९
४०१०४	घार्चे गाउँपालिका	२२५	६६९	८९४	०.००११०३७
४०१०५	आरुघाट गाउँपालिका	२५०	१०६३	१३१३	०.००१२२३५
४०१०६	भिमसेनथापा गाउँपालिका	२५०	१०६४	१३१४	०.००१०८४१
४०१०७	सिरानचोक गाउँपालिका	२५०	१०९७	१३४७	०.००११४७६
४०१०८	पालुङ्गटार नगरपालिका	३००	१५३९	१८३९	०.००१५६६५
४०१०९	गोरखा नगरपालिका	३५०	१९८१	२३३१	०.००१७३०४
४०११०	शहीद लखन गाउँपालिका	२५०	१२१९	१४६९	०.००१२८७४
४०१११	गण्डकी गाउँपालिका	२५०	१०९१	१३४१	०.००११५३१
	मनाङ				
४०२०१	नार्पा भूमि गाउँपालिका	२००	४७०	६७०	०.०००५४३७
४०२०२	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	२००	४६२	६६२	०.०००५४३७
४०२०३	चामे गाउँपालिका	२००	४६४	६६४	०.०००५४३७
४०२०४	नासों गाउँपालिका	२००	४६४	६६४	०.०००५४३७
	मुस्ताङ				
४०३०१	लो घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका	२००	४६३	६६३	०.०००५४३७
४०३०२	घरपझोड गाउँपालिका	२००	४७९	६७९	०.०००५४३७
४०३०३	वारगुड मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	२००	४६३	६६३	०.०००५४३७

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बाँडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
४०३०४	लोमन्थाङ गाउँपालिका	२००	४६३	६६३	०.०००५४३७
४०३०५	थासाङ गाउँपालिका	२००	४७९	६७९	०.०००५४३७
	म्याग्दी				
४०४०१	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	२२५	४८६	७११	०.००१०३११
४०४०२	रघुगंगा गाउँपालिका	२२५	५४१	७६६	०.००१०९०२
४०४०३	धवलागिरी गाउँपालिका	२२५	४९३	७१८	०.००१२०३८
४०४०४	मालिका गाउँपालिका	२२५	६०७	८३२	०.००१०७९६
४०४०५	मंगला गाउँपालिका	२२५	५४८	७७३	०.०००८९९५
४०४०६	बेनी नगरपालिका	३००	९१४	१२१४	०.००१२९४
	कास्की				
४०५०१	मादी गाउँपालिका	२२५	५९८	८२३	०.००१२५१७
४०५०२	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	२५०	६८१	९३१	०.००१३६२६
४०५०३	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	२५०	७२०	९७०	०.००१३६०४
४०५०४	पोखरा महानगरपालिका	१०००	५००२	६००२	०.००६५२३
४०५०५	रूपा गाउँपालिका	२२५	५२७	७५२	०.०००८३८
	लमजुङ				
४०६०१	दोदी गाउँपालिका	२२५	५९०	८१५	०.००११७२५
४०६०२	मरुयाङ्गदी गाउँपालिका	२२५	५९१	८१६	०.००१२८६९
४०६०३	कल्लोलासोथार गाउँपालिका	२२५	४८१	७०६	०.०००७५७२
४०६०४	मध्यनेपाल नगरपालिका	२७५	७०२	९७७	०.००१११७३
४०६०५	बेंसीशहर नगरपालिका	३२५	१०३६	१३६१	०.००१५२१३
४०६०६	सुन्दरबजार नगरपालिका	२७५	७९३	१०६८	०.००११२६८
४०६०७	राईनास नगरपालिका	२५०	६१०	८६०	०.०००९२०९
४०६०८	दुधपोखरी गाउँपालिका	२२५	४६३	६८८	०.०००७७९९
	तनहुँ				
४०७०१	भानु नगरपालिका	३२५	१११०	१४३५	०.००१७६१५
४०७०२	ब्यास नगरपालिका	४००	१५२०	१९२०	०.००२३०४७
४०७०३	म्याग्दी गाउँपालिका	२५०	६९४	९४४	०.००१०९७५
४०७०४	शुक्लागण्डकी नगरपालिका	३२५	११४६	१४७१	०.००१७७२२
४०७०५	भिमाद नगरपालिका	३००	८४८	११४८	०.००१३५६५
४०७०६	घिरिङ्ग गाउँपालिका	२२५	५९७	८२२	०.००१०४८४
४०७०७	ऋषिङ्ग गाउँपालिका	२५०	७२५	९७५	०.००१३४८८
४०७०८	देवघाट गाउँपालिका	२२५	५४८	७७३	०.०००९८४
४०७०९	बन्दिपुर गाउँपालिका	२५०	६०७	८५७	०.००१००३२
४०७१०	आँबुखैरेनी गाउँपालिका	२५०	६४०	८९०	०.००१०५८७

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बौडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
	नवलपरासी				
४०८०१	गैडाकोट नगरपालिका	३५०	१२९३	१६४३	०.००१८९३८
४०८०२	बुलिङ्गटार गाउँपालिका	२२५	५७६	८०१	०.००१०६५७
४०८०३	बौदीकाली गाउँपालिका	२२५	५०९	७३४	०.०००८९०६
४०८०४	हुप्सेकोट गाउँपालिका	२५०	७१४	९६४	०.००१२७८१
४०८०५	देवचुली नगरपालिका	३२५	१०४८	१३७३	०.००१५२३६
४०८०६	कावासोती नगरपालिका	३७५	१३३५	१७१०	०.००१८५६
४०८०७	मध्यविन्दु नगरपालिका	३५०	१२२८	१५७८	०.००१९८२५
४०८०८	बिनयी त्रिवेणी गाउँपालिका	२७५	८९४	११६९	०.००१५६६५
	स्याङ्जा				
४०९०१	पुतलीबजार नगरपालिका	३२५	१०९७	१४२२	०.००१६६१६
४०९०२	फेदीखोला गाउँपालिका	२२५	४८०	७०५	०.०००७००७
४०९०३	आँधिखोला गाउँपालिका	२२५	५६९	७९४	०.०००८६६७
४०९०४	अर्जुनचौपारी गाउँपालिका	२२५	५३९	७६४	०.०००८३५
४०९०५	भीरकोट नगरपालिका	२७५	७३९	१०१४	०.००११२२९
४०९०६	बिरुवा गाउँपालिका	२२५	५९१	८१६	०.०००९५५१
४०९०७	हरिनास गाउँपालिका	२२५	५५८	७८३	०.०००९२९३
४०९०८	चापाकोट नगरपालिका	२७५	७६१	१०३६	०.००१२०७१
४०९०९	वालिङ्ग नगरपालिका	३५०	१२२४	१५७४	०.००१७५२२
४०९१०	गल्याङ नगरपालिका	३००	९७१	१२७१	०.००१४९
४०९११	कालीगण्डकी गाउँपालिका	२५०	६८९	९३९	०.००१०१२५
	पर्वत				
४१००१	मोदी गाउँपालिका	२५०	६६०	९१०	०.००११०८२
४१००२	जलजला गाउँपालिका	२५०	६६७	९१७	०.००१०१४६
४१००३	कुश्मा नगरपालिका	३२५	१०१८	१३४३	०.००१४४८५
४१००४	फलेवास नगरपालिका	२७५	७४०	१०१५	०.००१११०२
४१००५	महाशिला गाउँपालिका	२००	४८०	६८०	०.०००६१९१
४१००६	बिहादी गाउँपालिका	२२५	४९३	७१८	०.०००७२७३
४१००७	पैयुँ गाउँपालिका	२२५	५२४	७४९	०.०००७७३
	बागलुङ				
४११०१	बागलुङ नगरपालिका	३५०	१२९७	१६४७	०.००१८००९
४११०२	काठेखोला गाउँपालिका	२५०	७४१	९९१	०.००११३८६
४११०३	ताराखोला गाउँपालिका	२२५	४८०	७०५	०.०००७९९७
४११०४	तमानखोला गाउँपालिका	२२५	४७५	७००	०.०००७९७५
४११०५	ढोरपाटन नगरपालिका	२७५	७२०	९९५	०.००१३७६

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बाँडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
४११०६	निसीखोला गाउँपालिका	२५०	६५४	९०४	०.००१३१६
४११०७	बडिगाड गाउँपालिका	२७५	८२९	११०४	०.००१४५०२
४११०८	गल्कोट नगरपालिका	३००	८६२	११६२	०.००१४९६७
४११०९	बरेड गाउँपालिका	२२५	५०१	७२६	०.०००८२६४
४१११०	जैमुनी नगरपालिका	३००	८५६	११५६	०.००१३५७२
	रुकुम				
५०१०१	पुथा उत्तरसंगा गाउँपालिका	२२५	८२९	१०५४	०.००१२६३५
५०१०२	सिस्ने गाउँपालिका	२२५	८५३	१०७८	०.००११११२
५०१०३	भूमे गाउँपालिका	२२५	८५५	१०८०	०.००११६९१
	रोल्पा				
५०२०१	सुनछहरी गाउँपालिका	२२५	४८२	७०७	०.००१०९६१
५०२०२	थवाङ गाउँपालिका	२२५	४६१	६८६	०.०००८१९४
५०२०३	परिवर्तन गाउँपालिका	२५०	५९५	८४५	०.००११५८७
५०२०४	गगादेव गाउँपालिका	२५०	५८२	८३२	०.००१०९३२
५०२०५	माडी गाउँपालिका	२२५	५३७	७६२	०.००१०१८६
५०२०६	त्रिवेणी गाउँपालिका	२५०	६६७	९१७	०.००१२६८२
५०२०७	रोल्पा नगरपालिका	३००	८५१	११५१	०.००१६१२२
५०२०८	रुन्टीगढी गाउँपालिका	२५०	७३३	९८३	०.००१४५०५
५०२०९	सुनिल स्मृति गाउँपालिका	२५०	७४२	९९२	०.००१३७३५
५०२१०	लुङ्ग्री गाउँपालिका	२५०	६२५	८७५	०.००१२४०४
	प्यूठान				
५०३०१	गौमुखी गाउँपालिका	२५०	६७२	९२२	०.००१२९७
५०३०२	नौबहिनी गाउँपालिका	२७५	७५४	१०२९	०.००१५२०५
५०३०३	झिमरुक गाउँपालिका	२५०	७५०	१०००	०.००१२८७७
५०३०४	प्यूठान नगरपालिका	३००	९४२	१२४२	०.००१५५५५
५०३०५	स्वर्गद्वारी नगरपालिका	३००	७७३	१०७३	०.००१५३५७
५०३०६	माण्डवी गाउँपालिका	२२५	४७४	६९९	०.०००९१७२
५०३०७	मल्लरानी गाउँपालिका	२२५	५६२	७८७	०.०००९३६
५०३०८	ऐरावती गाउँपालिका	२५०	६५०	९००	०.००१२०७५
५०३०९	सरुमारानी गाउँपालिका	२२५	५५२	७७७	०.००१०९५७
	गुल्मी				
५०४०१	कालिगण्डकी गाउँपालिका	२२५	५९१	८१६	०.०००९९९
५०४०२	सत्यवती गाउँपालिका	२५०	६९२	९४२	०.००११५१२
५०४०३	चन्द्रकोट गाउँपालिका	२५०	६५६	९०६	०.००१०८५४
५०४०४	सुसिकोट नगरपालिका	३००	८४९	११४९	०.००१३९९७

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बौडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
५०४०५	ईस्मा गाउँपालिका	२५०	६२९	८७९	०.००१०४४५
५०४०६	मालिका गाउँपालिका	२५०	६४१	८९१	०.००१०८४५
५०४०७	मदाने गाउँपालिका	२५०	६४६	८९६	०.००११०१३
५०४०८	धुर्कोट गाउँपालिका	२५०	६६३	९१३	०.००१०७९१
५०४०९	रेसुङ्गा नगरपालिका	३००	८५५	११५५	०.००१२९५१
५०४१०	गुल्मी दरबार गाउँपालिका	२५०	६५५	९०५	०.००१०५१३
५०४११	छत्रकोट गाउँपालिका	२५०	६३३	८८३	०.००१०४९६
५०४१२	रुरू गाउँपालिका	२२५	५९२	८१७	०.०००९२३९
	अर्घाखाँची				
५०५०१	छत्रदेव गाउँपालिका	२५०	७३५	९८५	०.००११५७
५०५०२	मालारानी गाउँपालिका	२५०	७८२	१०३२	०.००१२५९९
५०५०३	भुमिकास्थान नगरपालिका	३००	८५४	११५४	०.००१४५९५
५०५०४	सन्धिखर्क नगरपालिका	३२५	९९८	१३२३	०.००१५५२२
५०५०५	पाणिनी गाउँपालिका	२५०	७६४	१०१४	०.००१२९८२
५०५०६	शितगंगा नगरपालिका	३२५	१०४७	१३७२	०.००२१०८७
	पाल्पा				
५०६०१	रामपुर नगरपालिका	३००	९१७	१२१७	०.००१४३१९
५०६०२	पुर्वखोला गाउँपालिका	२२५	६२२	८४७	०.००१०६३८
५०६०३	रम्भा गाउँपालिका	२५०	६३१	८८१	०.००१०११५
५०६०४	बगनासकाली गाउँपालिका	२५०	६६८	९१८	०.००१०१०८
५०६०५	तानसेन नगरपालिका	३५०	१२२८	१५७८	०.००१६७३८
५०६०६	रिब्दीकोट गाउँपालिका	२२५	५९८	८२३	०.००१०२०५
५०६०७	रैनादेवी छहरा गाउँपालिका	२५०	७६७	१०१७	०.००१३०९४
५०६०८	तिनाउ गाउँपालिका	२२५	६१३	८३८	०.००१०९२४
५०६०९	माथागढी गाउँपालिका	२५०	७३४	९८४	०.००१२९७६
५०६१०	निस्दी गाउँपालिका	२५०	६६७	९१७	०.००१२१८५
	नवलपरासी				
५०७०१	बर्दघाट नगरपालिका	३७५	१३५९	१७३४	०.००२०१६३
५०७०२	सुनवल नगरपालिका	३५०	१२८३	१६३३	०.००१९०२६
५०७०३	रामग्राम नगरपालिका	३५०	१३३०	१६८०	०.००१७८१६
५०७०४	पाल्हीनन्दन गाउँपालिका	२७५	९१०	११८५	०.००१२४३१
५०७०५	सरावल गाउँपालिका	२७५	९५३	१२२८	०.००१३५२७
५०७०६	प्रतापपुर गाउँपालिका	३००	१०७६	१३७६	०.००१५०३२
५०७०७	सुस्ता गाउँपालिका	२७५	८९१	११६६	०.००१३८९७
	रुपन्देही				

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बाँडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
५०८०१	देवदह नगरपालिका	३५०	१२०२	१५५२	०.००१७८५६
५०८०२	बुटवल उपमहानगरपालिका	८००	२२७८	३०७८	०.००२७७८६
५०८०३	सैनामैना नगरपालिका	३५०	८६६	१२१६	०.००१८८८८
५०८०४	कन्चन गाउँपालिका	२७५	८८४	११५९	०.००१२१६४
५०८०५	गैडहवा गाउँपालिका	३००	१०९१	१३९१	०.००१६६९२
५०८०६	सुद्धोधन गाउँपालिका	२७५	९१६	११९१	०.००१२५०५
५०८०७	सियारी गाउँपालिका	२७५	९८५	१२६०	०.००१३५०१
५०८०८	तिलोत्तमा नगरपालिका	४५०	१८७५	२३२५	०.००२४२३७
५०८०९	ओमसतिया गाउँपालिका	२७५	९१२	११८७	०.००१२००४
५०८१०	रोहिणी गाउँपालिका	२७५	९४५	१२२०	०.००१३४८७
५०८११	सिद्धार्थनगर नगरपालिका	३७५	१४३७	१८१२	०.००१५५२८
५०८१२	मायादेवी गाउँपालिका	३००	११०९	१४०९	०.००१५७४७
५०८१३	लुम्बिनी साँस्कृतिक नगरपालिका	४००	१४८०	१८८०	०.००२१७७९
५०८१४	कोटहीमाई गाउँपालिका	३००	९९४	१२९४	०.००१४०७४
५०८१५	सम्मरीमाई गाउँपालिका	२७५	१४१२	१६८७	०.००१३४२१
५०८१६	मर्चवारी गाउँपालिका	२७५	९५७	१२३२	०.००१३३२
	कपिलबस्तु				
५०९०१	बाणगंगा नगरपालिका	४००	१५३८	१९३८	०.००२३५४६
५०९०२	बुद्धभूमी नगरपालिका	३७५	१३८५	१७६०	०.००२४०२३
५०९०३	शिवराज नगरपालिका	३७५	१३९९	१७७४	०.००२३७३७
५०९०४	बिजयनगर गाउँपालिका	२७५	९०९	११८४	०.००१५८८२
५०९०५	कृष्णनगर नगरपालिका	३७५	१३२२	१६९७	०.००१९२३१
५०९०६	महाराजगन्ज नगरपालिका	३५०	११९५	१५४५	०.००१८५९२
५०९०७	कपिलबस्तु नगरपालिका	४००	१५४१	१९४१	०.००२२५३३
५०९०८	यसोधरा गाउँपालिका	२७५	९५७	१२३२	०.००१४११६
५०९०९	मायादेवी गाउँपालिका	३००	११०१	१४०१	०.००१६६०६
५०९१०	शुद्धोधन गाउँपालिका	३००	१०१७	१३१७	०.००१६१३३
	दाङ				
५१००१	बंगलाचुली गाउँपालिका	२५०	६८८	९३८	०.००१३५२२
५१००२	घोराही उपमहानगरपालिका	८५०	२५४९	३३९९	०.००४०४०४
५१००३	तुल्सीपुर उपमहानगरपालिका	८००	२३६२	३१६२	०.००३६४२८
५१००४	शान्तिनगर गाउँपालिका	२५०	७२०	९७०	०.००११८१५
५१००५	बबई गाउँपालिका	२५०	७४६	९९६	०.००१३५७६
५१००६	दंगीशरण गाउँपालिका	२५०	६६२	९१२	०.००१०५७९
५१००७	लमही नगरपालिका	३२५	११३९	१४६४	०.००१९२६६

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बाँडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
५१००८	राप्ती गाउँपालिका	३००	१०१४	१३१४	०.००१६०५६
५१००९	गढवा गाउँपालिका	२७५	९६७	१२४२	०.००१७६९४
५१०१०	राजपुर गाउँपालिका	२५०	७१५	९६५	०.००१५२२९
	बाँके				
५११०१	राप्ती सोनारी गाउँपालिका	३५०	१२७४	१६२४	०.००२६७९८
५११०२	कोहलपुर नगरपालिका	४००	१५१५	१९१५	०.००२२१७२
५११०३	बैजनाथ गाउँपालिका	३२५	१२२९	१५५४	०.००१८६२१
५११०४	खजुरा गाउँपालिका	३२५	११७८	१५०३	०.००१७१५५
५११०५	जानकी गाउँपालिका	२७५	९३३	१२०८	०.००१३६३४
५११०६	नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका	८००	२३४८	३१४८	०.००२८२९९
५११०७	डुडुवा गाउँपालिका	२७५	९००	११७५	०.००१४४६५
५११०८	नरैनापुर गाउँपालिका	२७५	८२१	१०९६	०.००१५३८७
	बर्दिया				
५१२०१	बाँसगढी नगरपालिका	३५०	१२४१	१५९१	०.००१९९२२
५१२०२	बारबर्दिया नगरपालिका	३७५	१३९१	१७६६	०.००२२२८८
५१२०३	ठाकुरबाबा नगरपालिका	३२५	१०८०	१४०५	०.००१५८१६
५१२०४	गेरुवा गाउँपालिका	२७५	८९३	११६८	०.००१३०९५
५१२०५	राजापुर नगरपालिका	३५०	१२६६	१६१६	०.००१८४६३
५१२०६	मधुवन नगरपालिका	३२५	१०९६	१४२१	०.००१६७४७
५१२०७	गुलरीया नगरपालिका	३७५	१४१५	१७९०	०.००२०२८८
५१२०८	बढैयाताल गाउँपालिका	३००	११२६	१४२६	०.००१६६७
	डोल्पा				
६०१०१	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका	२००	४७७	६७७	०.०००५४३७
६०१०२	शे फोक्सुण्डो गाउँपालिका	२००	४८१	६८१	०.०००५८६२
६०१०३	जगदुल्ला गाउँपालिका	२००	४८०	६८०	०.०००५४३७
६०१०४	मुड्केचुला गाउँपालिका	२००	४७९	६७९	०.०००५६६५
६०१०५	त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका	२५०	६३१	८८१	०.०००८८०२
६०१०६	ठुलीभेरी नगरपालिका	२५०	५५७	८०७	०.०००७८५८
६०१०७	काइके गाउँपालिका	२००	४८०	६८०	०.०००५४३७
६०१०८	छार्का ताडसोड गाउँपालिका	२००	४६१	६६१	०.०००५४३७
	मुगु				
६०२०१	मुगुमकार्मारोग गाउँपालिका	२००	४६३	६६३	०.०००७९६२
६०२०२	छायौनाथ रारा नगरपालिका	२७५	९६९	१२४४	०.००१३३२८
६०२०३	सोरु गाउँपालिका	२२५	६७९	९०४	०.०००९८२१
६०२०४	खत्याड गाउँपालिका	२२५	८३३	१०५८	०.००११३८७

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बाँडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
	हुम्ला				
६०३०१	चंखेली गाउँपालिका	२००	४६४	६६४	०.०००७५९३
६०३०२	खार्पुनाथ गाउँपालिका	२००	४८१	६८१	०.०००७४२८
६०३०३	सिमकोट गाउँपालिका	२२५	७०३	९२८	०.००१०४१५
६०३०४	नाम्खा गाउँपालिका	२००	४८०	६८०	०.०००६८१
६०३०५	सर्केगाड गाउँपालिका	२००	५७५	७७५	०.०००८४०१
६०३०६	अदानचुली गाउँपालिका	२००	४८१	६८१	०.०००६३६८
६०३०७	ताँजाकोट गाउँपालिका	२००	४६५	६६५	०.०००५७८८
	जुम्ला				
६०४०१	पातारासी गाउँपालिका	२२५	७४७	९७२	०.००११९३१
६०४०२	कनका सुन्दरी गाउँपालिका	२२५	७१०	९३५	०.०००९२३५
६०४०३	सिंजा गाउँपालिका	२२५	६७६	९०१	०.०००८३८१
६०४०४	चन्दननाथ नगरपालिका	२७५	१०२८	१३०३	०.०००९९७६
६०४०५	गुठिचौर गाउँपालिका	२००	६०२	८०२	०.०००८६८१
६०४०६	तातोपानी गाउँपालिका	२२५	७६३	९८८	०.००११२६
६०४०७	तिला गाउँपालिका	२२५	७१८	९४३	०.०००९३०१
६०४०८	हिमा गाउँपालिका	२२५	६०६	८३१	०.०००७७२
	कालिकोट				
६०५०१	पलाता गाउँपालिका	२२५	७०६	९३१	०.००१०९६९
६०५०२	पचाल झरना गाउँपालिका	२२५	६३०	८५५	०.०००८७७८
६०५०३	रास्कोट नगरपालिका	२५०	७९१	१०४१	०.०००८७८४
६०५०४	सान्नी त्रिवेणी गाउँपालिका	२२५	६६०	८८५	०.०००८७१९
६०५०५	नरहरिनाथ गाउँपालिका	२५०	९२७	११७७	०.००११७८३
६०५०६	खाँडाचक्र नगरपालिका	२७५	९४३	१२१८	०.००११०८८
६०५०७	तिलागुफा नगरपालिका	२५०	७६८	१०१८	०.००१०७०३
६०५०८	महावै गाउँपालिका	२००	५१२	७१२	०.०००७७६१
६०५०९	शुभ कालीका गाउँपालिका	२२५	६९७	९२२	०.०००८७९१
	दैलेख				
६०६०१	नौमुले गाउँपालिका	२५०	६००	८५०	०.००१२११५
६०६०२	महाबु गाउँपालिका	२२५	६०४	८२९	०.००१०५०९
६०६०३	भैरवी गाउँपालिका	२५०	६३७	८८७	०.००१०९८८
६०६०४	ठाँटीकाँध गाउँपालिका	२२५	५६५	७९०	०.००१०१५३
६०६०५	आठवीस नगरपालिका	२७५	७६०	१०३५	०.००१४१६४
६०६०६	चामुण्डा बिन्द्रासैनी नगरपालिका	२७५	७२६	१००१	०.००१२०९७
६०६०७	दुल्लु नगरपालिका	३२५	१००२	१३२७	०.००१६७७५

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बौडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
६०६०८	नारायण नगरपालिका	२७५	७८२	१०५७	०.००१२२९२
६०६०९	भगवतीमाई गाउँपालिका	२२५	५७९	८०४	०.००१०८९१
६०६१०	डुङ्गेधर गाउँपालिका	२२५	५४१	७६६	०.०००९०९५
६०६११	गुराँस गाउँपालिका	२५०	६४७	८९७	०.००११७३१
	जाजरकोट				
६०७०१	बारेकोट गाउँपालिका	२२५	५४८	७७३	०.००१२९५६
६०७०२	कुसे गाउँपालिका	२५०	६१८	८६८	०.००१२५५५
६०७०३	जुनीचाँदे गाउँपालिका	२५०	६००	८५०	०.००१३५९४
६०७०४	छेडागाड नगरपालिका	३००	८६६	११६६	०.००१७१२६
६०७०५	शिवालय गाउँपालिका	२२५	५०६	७३१	०.०००९५२७
६०७०६	भेरीमालिका नगरपालिका	३००	८७६	११७६	०.००१५५८५
६०७०७	नलगाड नगरपालिका	२७५	६७५	९५०	०.००१४९०९
	रुकुम				
६०८०१	आठबिसकोट नगरपालिका	३००	८२०	११२०	०.००१८०९९
६०८०२	सानीभेरी गाउँपालिका	२५०	६२८	८७८	०.००११६५१
६०८०३	बाँफिकोट गाउँपालिका	२२५	५६६	७९१	०.००११०९२
६०८०४	मुसिकोट नगरपालिका	३००	८९१	११९१	०.००१४२३३
६०८०५	त्रिवेणी गाउँपालिका	२२५	५९३	८१८	०.००१०००७
६०८०६	चौरजहारी नगरपालिका	२७५	७७१	१०४६	०.००१२४७२
	सल्यान				
६०९०१	दार्मा गाउँपालिका	२२५	६०६	८३१	०.००१०१२६
६०९०२	कुमाख गाउँपालिका	२५०	७२७	९७७	०.००१२८१७
६०९०३	बनगाड कुपिण्डे नगरपालिका	३००	८९४	११९४	०.००१७३६८
६०९०४	सिद्धकुमाख गाउँपालिका	२२५	४७९	७०४	०.०००८१८५
६०९०५	बागचौर नगरपालिका	३००	८९९	११९९	०.००१४९२६
६०९०६	छत्रेश्वरी गाउँपालिका	२५०	६४३	८९३	०.००११३१७
६०९०७	शारदा नगरपालिका	३००	९०२	१२०२	०.००१५०५९
६०९०८	कालिमाटी गाउँपालिका	२५०	६६९	९१९	०.००१४१८५
६०९०९	त्रिवेणी गाउँपालिका	२२५	५४६	७७१	०.०००९४७२
६०९१०	कपुरकोट गाउँपालिका	२२५	५७९	८०४	०.०००९९८५
	सुर्खेत				
६१००१	सिम्ता गाउँपालिका	२५०	७६३	१०१३	०.००१३७७६
६१००२	चिङ्गगाड गाउँपालिका	२२५	५५८	७८३	०.००१०४२२
६१००३	लेकवेशी नगरपालिका	३००	८३७	११३७	०.००१४१८१
६१००४	गुर्भाकोट नगरपालिका	३२५	१०७३	१३९८	०.००१८०४२

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बाँडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
६१००५	भेरीगंगा नगरपालिका	३२५	१०४४	१३६९	०.००१७८९
६१००६	वीरेन्द्रनगर नगरपालिका	४५०	१९७३	२४२३	०.००२८२८२
६१००७	बराहताल गाउँपालिका	२५०	७६५	१०१५	०.००१५१२१
६१००८	पञ्चपुरी नगरपालिका	३००	८५७	११५७	०.००१६३०१
६१००९	चौकुने गाउँपालिका	२५०	७३७	९८७	०.००१४६७५
	बाजुरा				
७०१०१	हिमाली गाउँपालिका	२००	५२६	७२६	०.०००९४९८
७०१०२	गौमुल गाउँपालिका	२००	५१०	७१०	०.०००७८५८
७०१०३	बुढीनन्दा नगरपालिका	२५०	८६२	१११२	०.००११५४३
७०१०४	स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिका	२२५	६५३	८७८	०.०००८४१६
७०१०५	जगन्नाथ गाउँपालिका	२००	५१४	७१४	०.०००७५५८
७०१०६	बडिमालिका नगरपालिका	२५०	८४५	१०९५	०.००१११०९
७०१०७	खप्तड छेडेदह गाउँपालिका	२२५	८४५	१०७०	०.००१०७४५
७०१०८	बुढीगंगा नगरपालिका	२७५	९६३	१२३८	०.००१०४२७
७०१०९	त्रिवेणी नगरपालिका	२५०	८२७	१०७७	०.००१११४३
	बझाङ				
७०२०१	साइपाल गाउँपालिका	२००	४८०	६८०	०.०००५४३७
७०२०२	बुंगल नगरपालिका	३००	१२५०	१५५०	०.००१७७३७
७०२०३	सूर्मा गाउँपालिका	२००	५०७	७०७	०.०००८०२३
७०२०४	तालकोट गाउँपालिका	२२५	६०४	८२९	०.०००९४५९
७०२०५	मष्टा गाउँपालिका	२२५	७११	९३६	०.०००९२५७
७०२०६	जयपृथ्वी नगरपालिका	२७५	१०२२	१२९७	०.००१२०४८
७०२०७	छबिस पाथिभरा गाउँपालिका	२२५	७७१	९९६	०.०००९६८३
७०२०८	दुर्गाथली गाउँपालिका	२२५	६५८	८८३	०.०००७८३२
७०२०९	केदारस्थुँ गाउँपालिका	२५०	९११	११६१	०.००११३४६
७०२१०	बित्थडचिर गाउँपालिका	२२५	७८६	१०११	०.०००९६४९
७०२११	थलारा गाउँपालिका	२२५	८१९	१०४४	०.००१०१९६
७०२१२	खप्तडछान्ना गाउँपालिका	२२५	७५७	९८२	०.०००९६३१
	दार्चुला				
७०३०१	व्याँस गाउँपालिका	२२५	६०८	८३३	०.०००९८८८
७०३०२	दुहुँ गाउँपालिका	२२५	६३२	८५७	०.०००६८७७
७०३०३	महाकाली नगरपालिका	२७५	१०५३	१३२८	०.००११००६
७०३०४	नौगाड गाउँपालिका	२२५	७८२	१००७	०.००१०२२६
७०३०५	अपिहिमाल गाउँपालिका	२००	४६१	६६१	०.०००७४४१
७०३०६	मार्मा गाउँपालिका	२२५	७९२	१०१७	०.०००९९३६

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बौडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
७०३०७	शैल्यशिखर नगरपालिका	२७५	१०३७	१३१२	०.००११२३९
७०३०८	मालिकार्जुन गाउँपालिका	२२५	८२७	१०५२	०.०००८९९१
७०३०९	लेकम गाउँपालिका	२२५	७८४	१००९	०.०००८६३६
	बैतडी				
७०४०१	डीलासैनी गाउँपालिका	२५०	६६५	९१५	०.००११६७७
७०४०२	दोगडाकेदार गाउँपालिका	२५०	७०७	९५७	०.००१२२३५
७०४०३	पुर्चौडी नगरपालिका	३००	९३४	१२३४	०.००१७०६४
७०४०४	सुर्नया गाउँपालिका	२२५	५६८	७९३	०.००१०४१७
७०४०५	दशरथचन्द नगरपालिका	३००	८९७	११९७	०.००१४७१३
७०४०६	पन्नेध्वर गाउँपालिका	२२५	५८०	८०५	०.००१०५३३
७०४०७	शिवनाथ गाउँपालिका	२२५	५४०	७६५	०.०००९४२४
७०४०८	मेलौली नगरपालिका	२७५	६६४	९३९	०.००११५३१
७०४०९	पाटन नगरपालिका	३००	८०३	११०३	०.००१४६७
७०४१०	सिगास गाउँपालिका	२५०	६३७	८८७	०.००१२४९४
	डडेलधुरा				
७०५०१	नवदुर्गा गाउँपालिका	२२५	६०५	८३०	०.००१११३३
७०५०२	अमरगढी नगरपालिका	२७५	६८५	९६०	०.००११०८८
७०५०३	अजयमेरु गाउँपालिका	२२५	५६०	७८५	०.००१००२२
७०५०४	भगेश्वर गाउँपालिका	२२५	४९३	७१८	०.०००९७६४
७०५०५	परशुराम नगरपालिका	३००	८९१	११९१	०.००१७७५७
७०५०६	आलिताल गाउँपालिका	२२५	५८७	८१२	०.००११७९५
७०५०७	गन्यापधुरा गाउँपालिका	२२५	५०७	७३२	०.०००९४२२
	डोटी				
७०६०१	पुर्विचौकी गाउँपालिका	२५०	६३६	८८६	०.००११८०१
७०६०२	सायल गाउँपालिका	२२५	५६८	७९३	०.००११०१५
७०६०३	आदर्श गाउँपालिका	२५०	६६६	९१६	०.००१२५८१
७०६०४	शिखर नगरपालिका	३००	८२२	११२२	०.००१६२९१
७०६०५	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	३००	९५०	१२५०	०.००१४७०६
७०६०६	के.आई.सि. गाउँपालिका	२५०	५९०	८४०	०.००११३९५
७०६०७	बोगटान फुड्सिल गाउँपालिका	२२५	५५९	७८४	०.००१११७
७०६०८	बडीकेदार गाउँपालिका	२२५	५४३	७६८	०.००११३४९
७०६०९	जोरायल गाउँपालिका	२५०	६५६	९०६	०.००१३१४३
	अछाम				
७०७०१	पंचदेवल विनायक नगरपालिका	२७५	७०२	९७७	०.००१३७
७०७०२	रामारोशन गाउँपालिका	२५०	६७८	९२८	०.००१३२५

स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय अनुदान रकम (रु. लाखमा)			राजस्व बाँडफाँटको हिस्सा
		न्यूनतम रकम	सुत्रमा आधारित रकम	जम्मा	
७०७०३	मेल्लेख गाउँपालिका	२५०	६६३	९१३	०.००१२७६७
७०७०४	साँफेबगर नगरपालिका	३००	८५५	११५५	०.००१५३४७
७०७०५	चौरपाटी गाउँपालिका	२५०	६५०	९००	०.००१५९६
७०७०६	मंगलसेन नगरपालिका	३००	८३८	११३८	०.००१५७८५
७०७०७	बान्नीगढी जयगढ गाउँपालिका	२२५	५४६	७७१	०.०००९११५
७०७०८	कमलबजार नगरपालिका	२७५	६५१	९२६	०.००१२१
७०७०९	ढकारी गाउँपालिका	२५०	५९४	८४४	०.००१२६८३
७०७१०	तुर्माखाँद गाउँपालिका	२५०	६७९	९२९	०.००१३६६३
	कैलाली				
७०८०१	मोहन्याल गाउँपालिका	२५०	६४७	८९७	०.००१४६६७
७०८०२	चुरे गाउँपालिका	२२५	६०७	८३२	०.००१२८९८
७०८०३	गोदावरी नगरपालिका	४००	१५६८	१९६८	०.००२६११५
७०८०४	गौरीगंगा नगरपालिका	३५०	१२६९	१६१९	०.००२०९९७
७०८०५	घोडाघोडी नगरपालिका	४००	१५०५	१९०५	०.००२५८०१
७०८०६	बर्दगोरिया गाउँपालिका	२७५	८३९	१११४	०.००१२९५७
७०८०७	लम्कि चुहा नगरपालिका	४००	१५०१	१९०१	०.००२४३२४
७०८०८	जानकी गाउँपालिका	३००	१११०	१४१०	०.००१६५६३
७०८०९	जोशीपुर गाउँपालिका	२७५	९०३	११७८	०.००१२८९३
७०८१०	टिकापुर नगरपालिका	४००	१५२१	१९२१	०.००२१५४८
७०८११	भजनी नगरपालिका	३५०	११४८	१४९८	०.००१८४६३
७०८१२	कैलारी गाउँपालिका	३००	१०९८	१३९८	०.००१८१०१
७०८१३	धनगढी उपमहानगरपालिका	८००	२१६७	२९६७	०.००३४६५३
	कञ्चनपुर				
७०९०१	कृष्णपुर नगरपालिका	३५०	१२४६	१५९६	०.००२१०२४
७०९०२	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	३२५	११०२	१४२७	०.००१७६५६
७०९०३	बेदकोट नगरपालिका	३२५	११५४	१४७९	०.००१८०५६
७०९०४	भिमदत्त नगरपालिका	४५०	१९९६	२४४६	०.००२७००९
७०९०५	माहाकाली नगरपालिका	३००	९७७	१२७७	०.००१३७०५
७०९०६	लालझाडी गाउँपालिका	२५०	६५६	९०६	०.००११५४१
७०९०७	पुनर्वास नगरपालिका	३५०	११८६	१५३६	०.००१७७६२
७०९०८	बेलौरी नगरपालिका	३५०	१२०१	१५५१	०.००१७८२९
७०९०९	बेलडाँडी गाउँपालिका	२५०	६५८	९०८	०.०००९२८५
	जम्मा	२१५५५०	६८३९२०	८९९४७०	१

अनुसूची-३

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्रदेशबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान र सवारी साधन करको बाँडफाँट सम्बन्धी सिफारिस

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बाँडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
प्रदेश नं. १						
ताप्लेजुङ	१०१०१	फक्ताङलुङ्ग गाउँपालिका	१०००	५७९६	६७९६	०.००५३५९
ताप्लेजुङ	१०१०२	मिक्वाखोला गाउँपालिका	१०००	५९३७	६९३७	०.००२३५०९
ताप्लेजुङ	१०१०३	मेरिङ्गदेन गाउँपालिका	१०००	५९८७	६९८७	०.००२६९९३
ताप्लेजुङ	१०१०४	मैवाखोला गाउँपालिका	१०००	५९७७	६९७७	०.००२१०६८
ताप्लेजुङ	१०१०५	आठराई त्रिवेणी गाउँपालिका	१०००	५९९७	६९९७	०.००२४५०२
ताप्लेजुङ	१०१०६	फुङलिङ्ग नगरपालिका	१२००	६०१६	७२१६	०.००८३७७९
ताप्लेजुङ	१०१०७	पाथिभरा याङ्बराक गाउँपालिका	१०००	५९९७	६९९७	०.००३१३१४
ताप्लेजुङ	१०१०८	सिरीजङ्गा गाउँपालिका	१०००	५९७०	६९७०	०.००३३८०३
ताप्लेजुङ	१०१०९	सिदिङ्गवा गाउँपालिका	१०००	५९८८	६९८८	०.००२१९५२
संखुवासभा	१०२०१	भोटखोला गाउँपालिका	१०००	५९५५	६९५५	०.००३७८१४
संखुवासभा	१०२०२	मकालु गाउँपालिका	१०००	५९११	६९११	०.००५१६४९
संखुवासभा	१०२०३	सिलीचोङ गाउँपालिका	१०००	५९६९	६९६९	०.००३१२८२
संखुवासभा	१०२०४	चिचिला गाउँपालिका	१०००	५९८०	६९८०	०.००१७३१८
संखुवासभा	१०२०५	सभापोखरी गाउँपालिका	१०००	५९७७	६९७७	०.००२४२६१
संखुवासभा	१०२०६	खाँदबारी नगरपालिका	१२००	६०३७	७२३७	०.००७५२३७
संखुवासभा	१०२०७	पाँचखपन नगरपालिका	१०००	५९९६	६९९६	०.००४२२३४
संखुवासभा	१०२०८	चैनपुर नगरपालिका	१२००	५९७९	७१७९	०.०११८९५५
संखुवासभा	१०२०९	मादी नगरपालिका	१०००	५९८८	६९८८	०.००२७४५५
संखुवासभा	१०२१०	धर्मदेवी नगरपालिका	१०००	५९८६	६९८६	०.००४६९३
सोलुखुम्बु	१०३०१	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०००	५६०३	६६०३	०.००१८१६
सोलुखुम्बु	१०३०२	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०००	५९३८	६९३८	०.००२२४१७
सोलुखुम्बु	१०३०३	सोताङ गाउँपालिका	१०००	५९८८	६९८८	०.००१२३६५
सोलुखुम्बु	१०३०४	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०००	५९८४	६९८४	०.००२१९०४
सोलुखुम्बु	१०३०५	थुलुङ दुधकोशी गाउँपालिका	१०००	६०१२	७०१२	०.००२९६५१
सोलुखुम्बु	१०३०६	नेचासल्यान गाउँपालिका	१०००	६००५	७००५	०.००२३८५१
सोलुखुम्बु	१०३०७	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०००	५८९३	६८९३	०.०१०३९३६
सोलुखुम्बु	१०३०८	लिखु पिके गाउँपालिका	१०००	५९६१	६९६१	०.००१८९७

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बाँडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
ओखलढुङ्गा	१०४०१	चिशंखुगढी गाउँपालिका	१०००	५९९२	६९९२	०.००२६१९९
ओखलढुङ्गा	१०४०२	सिद्धिचरण नगरपालिका	१२००	५९८०	७१८०	०.०११३३७
ओखलढुङ्गा	१०४०३	मोलुङ्गा गाउँपालिका	१०००	५९८६	६९८६	०.००२९१३३
ओखलढुङ्गा	१०४०४	खिजीदेम्बा गाउँपालिका	१०००	५९७२	६९७२	०.००२९३७८
ओखलढुङ्गा	१०४०५	लिखु गाउँपालिका	१०००	५९८६	६९८६	०.००२९०८४
ओखलढुङ्गा	१०४०६	चम्पादेवी गाउँपालिका	१०००	६००५	७००५	०.००३४०९७
ओखलढुङ्गा	१०४०७	सुनकोशी गाउँपालिका	१०००	५९८५	६९८५	०.००३९०९
ओखलढुङ्गा	१०४०८	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	१०००	५९९६	६९९६	०.००५२००९
खोटाङ	१०५०१	केपिलासगढी गाउँपालिका	१०००	५९८८	६९८८	०.००४२१०७
खोटाङ	१०५०२	ऐसेलुखर्क गाउँपालिका	१०००	५९९४	६९९४	०.००२९८३८
खोटाङ	१०५०३	रावा बेसी गाउँपालिका	१०००	५९८१	६९८१	०.००३८३४१
खोटाङ	१०५०४	हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका	१२००	५९९१	७१९१	०.००९३९९३
खोटाङ	१०५०५	दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका	१६००	५९८५	७५८५	०.०१६०५७८
खोटाङ	१०५०६	साकेला गाउँपालिका	१०००	५९७७	६९७७	०.००३८९७६
खोटाङ	१०५०७	दिप्रुङ चुइचुम्मा गाउँपालिका	१०००	५९९७	६९९७	०.००४९१४२
खोटाङ	१०५०८	खोटेहाङ गाउँपालिका	१०००	५९९०	६९९०	०.००६५७८७
खोटाङ	१०५०९	जन्तेढुङ्गा गाउँपालिका	१०००	५९९२	६९९२	०.००३५७३३
खोटाङ	१०५१०	बराहपोखरी गाउँपालिका	१०००	५९८७	६९८७	०.००३६६४६
भोजपुर	१०६०१	षडानन्द नगरपालिका	१२००	५९९८	७१९८	०.००८४२६१
भोजपुर	१०६०२	सान्पासिलिछो गाउँपालिका	१०००	५९८२	६९८२	०.००२४३१३
भोजपुर	१०६०३	टेम्केमैयुङ गाउँपालिका	१०००	५९८७	६९८७	०.००४५७१
भोजपुर	१०६०४	भोजपुर नगरपालिका	१२००	५९७७	७१७७	०.०१२२९४४
भोजपुर	१०६०५	अरुण गाउँपालिका	१०००	५९८०	६९८०	०.००५७६४
भोजपुर	१०६०६	पौवा दुङ्गा गाउँपालिका	१०००	५९९०	६९९०	०.००३१२१७
भोजपुर	१०६०७	रामप्रसाद राई गाउँपालिका	१०००	५९९१	६९९१	०.००४९२२९
भोजपुर	१०६०८	हतुवागढी गाउँपालिका	१०००	६००६	७००६	०.००३१४२५
भोजपुर	१०६०९	आमचोक गाउँपालिका	१०००	५९९८	६९९८	०.००३२९१५
धनकुटा	१०७०१	महालक्ष्मी नगरपालिका	१०००	५९८०	६९८०	०.००५५१८
धनकुटा	१०७०२	पाखिबास नगरपालिका	१०००	५९७४	६९७४	०.००४१८३
धनकुटा	१०७०३	छथर जोरपाटी गाउँपालिका	१०००	५९७७	६९७७	०.००३७५२४
धनकुटा	१०७०४	धनकुटा नगरपालिका	१४००	५९९५	७३९५	०.०१०९८२३
धनकुटा	१०७०५	सहिदभुमी गाउँपालिका	१०००	५९८५	६९८५	०.००२८८६४
धनकुटा	१०७०६	साँगुरीगढी गाउँपालिका	१०००	५९६५	६९६५	०.००४९९६२

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बाँडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
धनकुटा	१०७०७	चौविसे गाउँपालिका	१०००	५९६९	६९६९	०.००५१४९
तेह्रथुम	१०८०१	आठराई गाउँपालिका	१०००	५९८४	६९८४	०.००७०७२३
तेह्रथुम	१०८०२	फेदाप गाउँपालिका	१०००	५९७९	६९७९	०.००५९३०२
तेह्रथुम	१०८०३	मेन्छयायेम गाउँपालिका	१०००	५९७०	६९७०	०.००१८१६६
तेह्रथुम	१०८०४	म्याङ्गलुङ्ग नगरपालिका	१०००	५९५९	६९५९	०.०१०९३५६
तेह्रथुम	१०८०५	लालीगुराँस नगरपालिका	१०००	५९७३	६९७३	०.००५०८४८
तेह्रथुम	१०८०६	छथर गाउँपालिका	१०००	५९७२	६९७२	०.००४१२४२
पाँचथर	१०९०१	याङवरक गाउँपालिका	१०००	५९६७	६९६७	०.००५६०५३
पाँचथर	१०९०२	हिलिहाङ्ग गाउँपालिका	१०००	६००४	७००४	०.००४९६७६
पाँचथर	१०९०३	फालेलुङ्ग गाउँपालिका	१०००	५९९५	६९९५	०.००४६१८
पाँचथर	१०९०४	फिदिम नगरपालिका	१६००	६०२३	७६२३	०.०१३९७२८
पाँचथर	१०९०५	फाल्गुनन्द गाउँपालिका	१०००	६००२	७००२	०.००४७१०८
पाँचथर	१०९०६	कुम्मायक गाउँपालिका	१०००	५९८८	६९८८	०.००३४४३३
पाँचथर	१०९०७	तुम्बेवा गाउँपालिका	१०००	५९९३	६९९३	०.००२५७
पाँचथर	१०९०८	मिक्लाजुङ गाउँपालिका	१०००	६००४	७००४	०.००६२४८६
इलाम	११००१	माई जोगमाई गाउँपालिका	१०००	५९७२	६९७२	०.००५७६६२
इलाम	११००२	सन्दकपुर गाउँपालिका	१०००	५९५६	६९५६	०.००५५५३६
इलाम	११००३	ईलाम नगरपालिका	१६००	५९९२	७५९२	०.०१६२९८६
इलाम	११००४	देउमाई नगरपालिका	१२००	५९७९	७१७९	०.००७५१७७
इलाम	११००५	फाकफोकथुम गाउँपालिका	१०००	५९८८	६९८८	०.००६१०१४
इलाम	११००६	माङसेबुङ गाउँपालिका	१०००	५९७९	६९७९	०.००५९३०४
इलाम	११००७	चुलाचुली गाउँपालिका	१०००	५९९१	६९९१	०.००४५८७१
इलाम	११००८	माई नगरपालिका	१२००	६००२	७२०२	०.००६३६६९
इलाम	११००९	सूर्योदय नगरपालिका	१८००	५९६९	७७६९	०.०२५१५६५
इलाम	११०१०	रोङ गाउँपालिका	१०००	५९७३	६९७३	०.००५४६१
झापा	१११०१	मेचीनगर नगरपालिका	२८००	६१२३	८९२३	०.०२१२७९८
झापा	१११०२	बुद्धशान्ति गाउँपालिका	१४००	६०२६	७४२६	०.००५९७४९
झापा	१११०३	अर्जुनधारा नगरपालिका	१८००	६०३४	७८३४	०.०१५३२९५
झापा	१११०४	कन्काई नगरपालिका	१४००	५९९९	७३९९	०.०१४०३०६
झापा	१११०५	शिवसताक्षी नगरपालिका	१८००	६०३२	७८३२	०.०१७४८७७
झापा	१११०६	कमल गाउँपालिका	१४००	६०२२	७४२२	०.००८३७७४
झापा	१११०७	दमक नगरपालिका	२२००	६०९२	८२९२	०.००८२५१
झापा	१११०८	गौरादह नगरपालिका	१६००	६०३३	७६३३	०.००९१३१७
झापा	१११०९	गौरिगङ्गा गाउँपालिका	१२००	६०२१	७२२१	०.००५३५१९

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बाँडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
झापा	११११०	झापा गाउँपालिका	१२००	६०२६	७२२६	०.००५६१४९
झापा	१११११	बाह्रदशी गाउँपालिका	१२००	६०२२	७२२२	०.००५६२१३
झापा	११११२	बिर्तामोड नगरपालिका	२२००	६०९४	८२९४	०.०१५१९०५
झापा	११११३	हल्दीबारी गाउँपालिका	१२००	५९९४	७१९४	०.००४८२०६
झापा	११११४	भद्रपुर नगरपालिका	२०००	६०६९	८०६९	०.०१००५७२
झापा	११११५	कचनकवल गाउँपालिका	१४००	६०३५	७४३५	०.००५३६४५
मोरङ	११२०१	मिक्लाजुङ्ग गाउँपालिका	१२००	५९९०	७१९०	०.००५६६९
मोरङ	११२०२	लेटाङ नगरपालिका	१२००	५९६९	७१६९	०.००७९२१४
मोरङ	११२०३	केराबारी गाउँपालिका	१२००	५९७७	७१७७	०.००६२८४५
मोरङ	११२०४	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका	२२००	६०६८	८२६८	०.०२२३८७३
मोरङ	११२०५	बेलबारी नगरपालिका	२०००	६०५१	८०५१	०.०१४८३९३
मोरङ	११२०६	कानेपोखरी गाउँपालिका	१४००	६०२७	७४२७	०.००६३०४९
मोरङ	११२०७	पथरी शनिश्चरे नगरपालिका	१८००	६०५३	७८५३	०.०१४६८६२
मोरङ	११२०८	उर्लाबारी नगरपालिका	१६००	६०४०	७६४०	०.०१२०९९३
मोरङ	११२०९	रतुवामाई नगरपालिका	१८००	६०५५	७८५५	०.००९३२५९
मोरङ	११२१०	सुनवर्षी नगरपालिका	१६००	६०६४	७६६४	०.००८५९११
मोरङ	११२११	रंगेली नगरपालिका	१६००	६०५१	७६५१	०.०१०२७९५
मोरङ	११२१२	ग्रामथान गाउँपालिका	१२००	६०२१	७२२१	०.००५५११३
मोरङ	११२१३	बुढीगंगा गाउँपालिका	१४००	६०४५	७४४५	०.००६२४१
मोरङ	११२१४	बिराटनगर महानगरपालिका	५०००	६२७०	११२७०	०.०५४०४६८
मोरङ	११२१५	कटहरी गाउँपालिका	१४००	६०५१	७४५१	०.००५७७०१
मोरङ	११२१६	धनपालथान गाउँपालिका	१४००	६०५१	७४५१	०.००६१५६५
मोरङ	११२१७	जहदा गाउँपालिका	१४००	६०६६	७४६६	०.००६१८६
सुनसरी	११३०१	धरान उपमहानगरपालिका	३४००	६१६८	९५६८	०.०२२२२८
सुनसरी	११३०२	बराहक्षेत्र नगरपालिका	२२००	६०७७	८२७७	०.०११३३१
सुनसरी	११३०३	कोशी गाउँपालिका	१४००	६०७२	७४७२	०.००५३७३६
सुनसरी	११३०४	भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिका	१४००	६०६३	७४६३	०.००५२८५४
सुनसरी	११३०५	रामधुनी नगरपालिका	१६००	६०५९	७६५९	०.००६६५७९
सुनसरी	११३०६	ईटहरी उपमहानगरपालिका	३४००	६२००	९६००	०.०२७८२९
सुनसरी	११३०७	दुहवी नगरपालिका	१८००	६०७७	७८७७	०.००८०५४२
सुनसरी	११३०८	गढी गाउँपालिका	१२००	६०३६	७२३६	०.००४८८८१
सुनसरी	११३०९	इनरुवा नगरपालिका	१८००	६०८१	७८८१	०.०११०२०३
सुनसरी	११३१०	हरिनगर गाउँपालिका	१४००	६०६३	७४६३	०.००४९०९
सुनसरी	११३११	देवानगन्ज गाउँपालिका	१४००	६०४७	७४४७	०.००४८०१६

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बाँडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
सुनसरी	११३१२	बर्जु गाउँपालिका	१२००	६०२७	७२२७	०.००४३११५
उदयपुर	११४०१	बेलका नगरपालिका	१४००	६०१७	७४१७	०.००७३०४
उदयपुर	११४०२	चौदण्डीगढी नगरपालिका	१६००	५९९५	७५९५	०.०१२२०३९
उदयपुर	११४०३	त्रियुगा नगरपालिका	२४००	५९८८	८३८८	०.०२०५९२५
उदयपुर	११४०४	रौतामाई गाउँपालिका	१०००	५९९३	६९९३	०.००५४५१२
उदयपुर	११४०५	लिम्चुङ्बुङ गाउँपालिका	१०००	५९८४	६९८४	०.००३४८२३
उदयपुर	११४०६	ताप्ली गाउँपालिका	१०००	५९९५	६९९५	०.००३२३५१
उदयपुर	११४०७	कटारी नगरपालिका	१८००	५९६३	७७६३	०.०१७९१३६
उदयपुर	११४०८	उदयपुरगढी गाउँपालिका	१२००	६०४३	७२४३	०.००५५९८१

प्रदेश नं. २

सप्तरी	२०१०१	सप्तकोशी नगरपालिका	१०००	५९३५	६९३५	०.००३७३७३
सप्तरी	२०१०२	कन्चनरूप नगरपालिका	१६००	५९३५	७५३५	०.०१३४१३६
सप्तरी	२०१०३	अग्मीसयर कृष्ण सवरन गाउँपालिका	१२००	५९३१	७१३१	०.००५८३७५
सप्तरी	२०१०४	रुपनी गाउँपालिका	१२००	५९४७	७१४७	०.००४३९२५
सप्तरी	२०१०५	शम्भुनाथ नगरपालिका	१४००	५९४०	७३४०	०.००७५७९७
सप्तरी	२०१०६	खडक नगरपालिका	१६००	५९६३	७५६३	०.००७७११६
सप्तरी	२०१०७	सुरुङ्गा नगरपालिका	१४००	५९६०	७३६०	०.००७६८३४
सप्तरी	२०१०८	बलान बिहुल गाउँपालिका	१०००	५९४८	६९४८	०.००४२१०४
सप्तरी	२०१०९	बोदेबरसाईन नगरपालिका	१४००	५९७०	७३७०	०.००७९८०६
सप्तरी	२०११०	डाक्नेछरी नगरपालिका	१४००	५९७५	७३७५	०.००७२११२
सप्तरी	२०१११	राजगढ गाउँपालिका	१२००	५९५६	७१५६	०.००५३३२
सप्तरी	२०११२	बिष्णुपुर गाउँपालिका	१०००	५९४५	६९४५	०.००३९७०७
सप्तरी	२०११३	राजविराज नगरपालिका	२०००	५९९८	७९९८	०.००९९३०३
सप्तरी	२०११४	महादेवा गाउँपालिका	१२००	५९५७	७१५७	०.००४९६८९
सप्तरी	२०११५	तिरहुत गाउँपालिका	१०००	५९४४	६९४४	०.००४३४६५
सप्तरी	२०११६	हनुमाननगर कङ्कालिनी नगरपालिका	१६००	५९७१	७५७१	०.००५९८७१
सप्तरी	२०११७	तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका	१२००	५९६८	७१६८	०.००४३४२३
सप्तरी	२०११८	छिन्नमस्ता गाउँपालिका	१२००	५९५७	७१५७	०.००४६०१९
सिरहा	२०२०१	लहान नगरपालिका	२४००	५९६३	८३६३	०.०१९६१७५
सिरहा	२०२०२	धनगढीमाई नगरपालिका	१६००	५९४४	७५४४	०.००८४४९५
सिरहा	२०२०३	गोलबजार नगरपालिका	१६००	५९६७	७५६७	०.००८६६०३
सिरहा	२०२०४	मिर्चैया नगरपालिका	१६००	५९०२	७५०२	०.०१७२९१८

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बाँडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
सिरहा	२०२०५	कर्जन्हा नगरपालिका	१२००	५९४७	७१४७	०.००५०४५६
सिरहा	२०२०६	कल्याणपुर नगरपालिका	१६००	५९७५	७५७५	०.००७४७३३
सिरहा	२०२०७	नरहा गाउँपालिका	१०००	५९४१	६९४१	०.००३४६७५
सिरहा	२०२०८	विष्णुपुर गाउँपालिका	१०००	५९४५	६९४५	०.००२३८०६
सिरहा	२०२०९	अर्नमा गाउँपालिका	१०००	५९४७	६९४७	०.००३७५७९
सिरहा	२०२१०	सुखीपुर नगरपालिका	१४००	५९६२	७३६२	०.००६१२०३
सिरहा	२०२११	लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका	१२००	५९५०	७१५०	०.००४७०११
सिरहा	२०२१२	सखुवानान्कारकट्टी गाउँपालिका	१०००	५९४४	६९४४	०.००२६६८३
सिरहा	२०२१३	भगवानपुर गाउँपालिका	१०००	५९४७	६९४७	०.००२८२९७
सिरहा	२०२१४	नवराजपुर गाउँपालिका	१०००	५९४०	६९४०	०.००३२५०२
सिरहा	२०२१५	बरियारपट्टी गाउँपालिका	१२००	५९४९	७१४९	०.००४२६०२
सिरहा	२०२१६	औरही गाउँपालिका	१०००	५९५२	६९५२	०.००३८२१८
सिरहा	२०२१७	सिराहा नगरपालिका	२२००	५९९५	८१९५	०.०१४८९१९
धनुषा	२०३०१	गणेशमान चारनाथ नगरपालिका	१४००	५८३२	७२३२	०.०१९५०२
धनुषा	२०३०२	धनुषाधाम नगरपालिका	१६००	५९२५	७५२५	०.०१२६३५१
धनुषा	२०३०३	मिथिला नगरपालिका	१६००	५९२७	७५२७	०.००८५६३६
धनुषा	२०३०४	बटेश्वर गाउँपालिका	१०००	५९४४	६९४४	०.००३५४१८
धनुषा	२०३०५	क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका	१४००	५९२५	७३२५	०.०१२८३९८
धनुषा	२०३०६	लक्ष्मीनिया गाउँपालिका	१२००	५९५८	७१५८	०.००३६०६८
धनुषा	२०३०७	मिथिला बिहारी गाउँपालिका	१२००	५९६४	७१६४	०.००४८७२४
धनुषा	२०३०८	हंसपुर नगरपालिका	१४००	५९७२	७३७२	०.००४९०७६
धनुषा	२०३०९	सबैला नगरपालिका	१६००	५९८९	७५८९	०.००७२२७४
धनुषा	२०३१०	शहीदनगर नगरपालिका	१६००	५९८५	७५८५	०.००६२२३७
धनुषा	२०३११	कमला नगरपालिका	१४००	५९७१	७३७१	०.००५६७४५
धनुषा	२०३१२	जनक नन्दिनी गाउँपालिका	१२००	५९५७	७१५७	०.००३५६५८
धनुषा	२०३१३	बिदेह नगरपालिका	१२००	५९६४	७१६४	०.००४४६४४
धनुषा	२०३१४	औरही गाउँपालिका	१०००	५९५२	६९५२	०.००३०७३४
धनुषा	२०३१५	जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका	३८००	६०८६	९८८६	०.०२७६३७९
धनुषा	२०३१६	धनौजी गाउँपालिका	१०००	५९५१	६९५१	०.००२६८२१
धनुषा	२०३१७	नगराइन नगरपालिका	१४००	५९६८	७३६८	०.००५०११
धनुषा	२०३१८	मुखियापट्टी मुसहरमिया गाउँपालिका	१२००	५९५६	७१५६	०.००३६०५१
महोत्तरी	२०४०१	बर्दिबास नगरपालिका	१८००	५८९९	७६९९	०.०१५६२६७
महोत्तरी	२०४०२	गौशाला नगरपालिका	२०००	५९६३	७९६३	०.०१४४०७६

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बाँडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुन्त्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
महोत्तरी	२०४०३	सोनमा गाउँपालिका	१४००	५९७६	७३७६	०.००५०७२४
महोत्तरी	२०४०४	औरही नगरपालिका	१२००	५९६७	७१६७	०.००४४१३२
महोत्तरी	२०४०५	भैगाहा नगरपालिका	१६००	५९७०	७५७०	०.००७९००५
महोत्तरी	२०४०६	लोहरपट्टी नगरपालिका	१४००	५९६२	७३६२	०.००६६९८५
महोत्तरी	२०४०७	बलवा नगरपालिका	१४००	५९७७	७३७७	०.००६३२०३
महोत्तरी	२०४०८	राम गोपालपुर नगरपालिका	१२००	५९६२	७१६२	०.००४५९२१
महोत्तरी	२०४०९	साम्सी गाउँपालिका	१२००	५९७८	७१७८	०.००४३३४१
महोत्तरी	२०४१०	मनरा शिसवा नगरपालिका	१६००	५९९०	७५९०	०.००६९१८९
महोत्तरी	२०४११	एकडारा गाउँपालिका	१२००	५९६५	७१६५	०.००३९२७७
महोत्तरी	२०४१२	महोत्तरी गाउँपालिका	१२००	५९५५	७१५५	०.००४३९०१
महोत्तरी	२०४१३	पिपरा गाउँपालिका	१४००	५९६५	७३६५	०.००५१९८३
महोत्तरी	२०४१४	मटिहानी नगरपालिका	१२००	५९६५	७१६५	०.००४२७२८
महोत्तरी	२०४१५	जलेश्वर नगरपालिका	१८००	५९८५	७७८५	०.००९८६८१
सर्लाही	२०५०१	लालबन्दी नगरपालिका	१८००	५८७८	७६७८	०.०१८९२४२
सर्लाही	२०५०२	हरिवन नगरपालिका	१४००	५८९५	७२९५	०.०१५६४७८
सर्लाही	२०५०३	बागमती नगरपालिका	१४००	५९४८	७३४८	०.००७४०१८
सर्लाही	२०५०४	बरहथवा नगरपालिका	२०००	६०१५	८०१५	०.००८८८५३
सर्लाही	२०५०५	हरिपुर नगरपालिका	१४००	५९६४	७३६४	०.००५३७९१
सर्लाही	२०५०६	ईश्वरपुर नगरपालिका	१८००	५८७६	७६७६	०.०२३१६१४
सर्लाही	२०५०७	हरिपुरवा नगरपालिका	१४००	५९८२	७३८२	०.००४०८१३
सर्लाही	२०५०८	पर्सि गाउँपालिका	१०००	५९५४	६९५४	०.००२७१०१
सर्लाही	२०५०९	ब्रह्मपुरी गाउँपालिका	१२००	५९७१	७१७१	०.००३३०९९
सर्लाही	२०५१०	चन्द्रनगर गाउँपालिका	१२००	५९६९	७१६९	०.००४४५७१
सर्लाही	२०५११	कविलासी नगरपालिका	१४००	५९८७	७३८७	०.००५२६८७
सर्लाही	२०५१२	चक्रघट्टा गाउँपालिका	१२००	५९६९	७१६९	०.००३२८३७
सर्लाही	२०५१३	बसबरीया गाउँपालिका	१०००	५९६३	६९६३	०.००२६५१२
सर्लाही	२०५१४	धनकौल गाउँपालिका	१०००	५९५९	६९५९	०.००३४९५६
सर्लाही	२०५१५	रामनगर गाउँपालिका	१२००	५९७२	७१७२	०.००३२९९९
सर्लाही	२०५१६	बलरा नगरपालिका	१६००	५९९५	७५९५	०.००५५६७
सर्लाही	२०५१७	गोडैटा नगरपालिका	१६००	५९९८	७५९८	०.००६१६०९
सर्लाही	२०५१८	विष्णु गाउँपालिका	१०००	५९६४	६९६४	०.००३०१७४
सर्लाही	२०५१९	कौडेना गाउँपालिका	१२००	५९६५	७१६५	०.००३१३३१
सर्लाही	२०५२०	मलंगवा नगरपालिका	१६००	५९७४	७५७४	०.००७५९७४
रौतहट	२०६०१	चन्द्रपुर नगरपालिका	२०००	५८३८	७८३८	०.०२८२७९५

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बौडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
रौतहट	२०६०२	गुजरा नगरपालिका	१६००	५९५०	७५५०	०.०१०७३११
रौतहट	२०६०३	फतुवा विजयपुर नगरपालिका	१४००	५९६५	७३६५	०.००६२३४९
रौतहट	२०६०४	कटहरिया नगरपालिका	१४००	५९७७	७३७७	०.००५६२५३
रौतहट	२०६०५	बृन्दावन नगरपालिका	१४००	५९६४	७३६४	०.००७६६११
रौतहट	२०६०६	गढीमाई नगरपालिका	१४००	५९७७	७३७७	०.००५९११७
रौतहट	२०६०७	माधव नारायण नगरपालिका	१४००	५९६६	७३६६	०.००५६४२२
रौतहट	२०६०८	गरुडा नगरपालिका	१६००	५९८९	७५८९	०.००७७९५२
रौतहट	२०६०९	देवाही गोनाही नगरपालिका	१२००	५९७०	७१७०	०.००४५३१५
रौतहट	२०६१०	मौलापुर नगरपालिका	१२००	५९५७	७१५७	०.००४२९३
रौतहट	२०६११	बौधीमाई नगरपालिका	१२००	५९६६	७१६६	०.००५४०८५
रौतहट	२०६१२	परोहा नगरपालिका	१४००	५९७५	७३७५	०.००५६७६७
रौतहट	२०६१३	राजपुर नगरपालिका	१४००	५९८९	७३८९	०.००५६१८३
रौतहट	२०६१४	यमुनामाई गाउँपालिका	१०००	५९५५	६९५५	०.००३७८८४
रौतहट	२०६१५	दुर्गा भगवती गाउँपालिका	१०००	५९५३	६९५३	०.००३२६९९
रौतहट	२०६१६	राजदेवी नगरपालिका	१२००	५९६४	७१६४	०.००४४३५४
रौतहट	२०६१७	गौर नगरपालिका	१४००	५९४८	७३४८	०.००७७६३६
रौतहट	२०६१८	ईशनाथ नगरपालिका	१४००	५९८६	७३८६	०.००५५९६८
बारा	२०७०१	निजगढ नगरपालिका	१४००	५७८५	७१८५	०.०२३९४३५
बारा	२०७०२	कोल्हवी नगरपालिका	१४००	५९०६	७३०६	०.०१२२२४४
बारा	२०७०३	जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका	३०००	५९५४	८९५४	०.०२४८८९४
बारा	२०७०४	परवानीपुर गाउँपालिका	१०००	५९५४	६९५४	०.००३१२६९
बारा	२०७०५	प्रसौनी गाउँपालिका	१२००	५९५५	७१५५	०.००३७८६३
बारा	२०७०६	विश्रामपुर गाउँपालिका	१०००	५९५७	६९५७	०.००३१२१७
बारा	२०७०७	फेटा गाउँपालिका	१२००	५९५५	७१५५	०.००३९०४४
बारा	२०७०८	कलैया उपमहानगरपालिका	३०००	५९२९	८९२९	०.०३९९२४१
बारा	२०७०९	करैयामाई गाउँपालिका	१२००	५९४७	७१४७	०.००४५४५२
बारा	२०७१०	बारागढी गाउँपालिका	१२००	५९५८	७१५८	०.००४००२७
बारा	२०७११	आदर्श कोटवाल गाउँपालिका	१२००	५९५७	७१५७	०.००४३९०५
बारा	२०७१२	सिम्रौनगढ नगरपालिका	१६००	५९९४	७५९४	०.००७०३६८
बारा	२०७१३	पचरोता नगरपालिका	१२००	५९७१	७१७१	०.००४८६५
बारा	२०७१४	महागढीमाई नगरपालिका	१६००	५९८९	७५८९	०.००७७८५४
बारा	२०७१५	देवताल गाउँपालिका	१०००	५९५२	६९५२	०.००४००१८
बारा	२०७१६	सुवर्ण गाउँपालिका	१२००	५९६६	७१६६	०.००४०३६५

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बौद्धिकताको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
पर्सा	२०८०१	ठोरी (सुवर्णपुर) गाउँपालिका	१०००	५९२३	६९२३	०.००५३४०४
पर्सा	२०८०२	जिराभवानी गाउँपालिका	१०००	५९३९	६९३९	०.००४६८७३
पर्सा	२०८०३	जगरनाथपुर गाउँपालिका	१२००	५९६२	७१६२	०.००५५७०१
पर्सा	२०८०४	पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका	१०००	५९३७	६९३७	०.००४९०१८
पर्सा	२०८०५	सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका	१२००	५९४२	७१४२	०.००६६८४७
पर्सा	२०८०६	पर्सागढी नगरपालिका	१४००	५९३९	७३३९	०.००७८६८३
पर्सा	२०८०७	विरगन्ज महानगरपालिका	५४००	६१७३	११५७३	०.०३९२५५३
पर्सा	२०८०८	बहुदरमाई नगरपालिका	१४००	५९७७	७३७७	०.००५४६७२
पर्सा	२०८०९	पोखरिया नगरपालिका	१२००	५९६४	७१६४	०.००५०६५
पर्सा	२०८१०	कालिकामाई गाउँपालिका	१०००	५९४५	६९४५	०.००३५२३८
पर्सा	२०८११	धोबीनी गाउँपालिका	१०००	५९४६	६९४६	०.००३३६८७
पर्सा	२०८१२	छिपहरमाई गाउँपालिका	१२००	५९६२	७१६२	०.००३९१६१
पर्सा	२०८१३	पकाहा मैनपुर गाउँपालिका	१०००	५९४७	६९४७	०.००३५३१
पर्सा	२०८१४	विन्दवासिनी गाउँपालिका	१०००	५९५१	६९५१	०.००४०३९

प्रदेश नं. ३

दोलखा	३०१०१	गौरिशंकर गाउँपालिका	१०००	८७५१	९७५१	०.००४६६७४
दोलखा	३०१०२	बिगु गाउँपालिका	१०००	८८३९	९८३९	०.००४७९
दोलखा	३०१०३	कालिन्चोक गाउँपालिका	१०००	८९६७	९९६७	०.००४२४४९
दोलखा	३०१०४	वैतेधर गाउँपालिका	१०००	८९५७	९९५७	०.००४३२१३
दोलखा	३०१०५	जिरी नगरपालिका	१०००	८८७२	९८७२	०.००४३४९३
दोलखा	३०१०६	तामाकोशी गाउँपालिका	१०००	८९५२	९९५२	०.००४२६५९
दोलखा	३०१०७	मेलुङ्ग गाउँपालिका	१०००	८९६५	९९६५	०.००३९८३४
दोलखा	३०१०८	शैलुङ गाउँपालिका	१०००	८९३५	९९३५	०.००५३२३१
दोलखा	३०१०९	भिमेश्वर नगरपालिका	१२००	८९७३	१०१७३	०.००९८३४३
सिन्धुपाल्चोक	३०२०१	भोटेकोशी गाउँपालिका	१०००	८८४५	९८४५	०.००४९१४२
सिन्धुपाल्चोक	३०२०२	जुगल गाउँपालिका	१०००	८८१९	९८१९	०.००४०५३३
सिन्धुपाल्चोक	३०२०३	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	१०००	८८१५	९८१५	०.००५७११४
सिन्धुपाल्चोक	३०२०४	हेलम्बु गाउँपालिका	१०००	८८५७	९८५७	०.००७४०६४
सिन्धुपाल्चोक	३०२०५	मेलम्ची नगरपालिका	१६००	९०१४	१०६१४	०.०१३२०२
सिन्धुपाल्चोक	३०२०६	ईन्द्रावती गाउँपालिका	१२००	८९७२	१०१७२	०.००८१३२९
सिन्धुपाल्चोक	३०२०७	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका	१६००	८९९१	१०५९१	०.०१६६०३१
सिन्धुपाल्चोक	३०२०८	बलेफी गाउँपालिका	१०००	८९५३	९९५३	०.००४९५१५
सिन्धुपाल्चोक	३०२०९	बाह्रबिसे नगरपालिका	१२००	८९५५	१०१५५	०.००६८८८६

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बाँडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
सिन्धुपाल्चोक	३०२१०	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	१०००	८९१८	९९१८	०.००३४९६१
सिन्धुपाल्चोक	३०२११	लिसंखु पाखर गाउँपालिका	१०००	८९१४	९९१४	०.००४९९८
सिन्धुपाल्चोक	३०२१२	सुनकोशी गाउँपालिका	१०००	८९३८	९९३८	०.००५३८१२
रसुवा	३०३०१	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	१०००	८५२१	९५२१	०.००३८४३७
रसुवा	३०३०२	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	१०००	८८६५	९८६५	०.००२४८३८
रसुवा	३०३०३	उत्तरगया गाउँपालिका	१०००	८८९४	९८९४	०.००२२०४१
रसुवा	३०३०४	कालिका गाउँपालिका	१०००	८९२६	९९२६	०.००२५४१४
रसुवा	३०३०५	नौकुण्ड गाउँपालिका	१०००	८९२३	९९२३	०.००२१४०२
धादिङ	३०४०१	रुबी भ्याली गाउँपालिका	१०००	८८८१	९८८१	०.००१९४०७
धादिङ	३०४०२	खनियाबास गाउँपालिका	१०००	८९३४	९९३४	०.००२०८५४
धादिङ	३०४०३	गङ्गा जमुना गाउँपालिका	१०००	८९५९	९९५९	०.००३८४९८
धादिङ	३०४०४	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	१०००	८९७८	९९७८	०.००५२५७३
धादिङ	३०४०५	नेत्रावती गाउँपालिका	१०००	८९३२	९९३२	०.००४४८६५
धादिङ	३०४०६	नीलकण्ठ नगरपालिका	१८००	९०४२	१०८४२	०.०१६२९१६
धादिङ	३०४०७	ज्वालामुखी गाउँपालिका	१०००	८९७८	९९७८	०.००३९१८९
धादिङ	३०४०८	सिद्धलेक गाउँपालिका	१०००	८९६४	९९६४	०.००३९४५
धादिङ	३०४०९	बेनीघाट रोराङ्ग गाउँपालिका	१२००	८९७७	१०१७७	०.००६८२०९
धादिङ	३०४१०	गजुरी गाउँपालिका	१२००	८९८९	१०१८९	०.००४२७१
धादिङ	३०४११	गल्छी गाउँपालिका	१२००	८९६९	१०१६९	०.००४८१७९
धादिङ	३०४१२	थाके गाउँपालिका	१२००	९००३	१०२०३	०.००५३५८६
धादिङ	३०४१३	धुनीबेशी नगरपालिका	१२००	८९९३	१०१९३	०.००५०७४५
नुवाकोट	३०५०१	दुप्चेधर गाउँपालिका	१०००	८९३१	९९३१	०.००४८४१५
नुवाकोट	३०५०२	तादी गाउँपालिका	१०००	८९३६	९९३६	०.००३२२७१
नुवाकोट	३०५०३	सुर्यगढी गाउँपालिका	१०००	८९३८	९९३८	०.००२४८३
नुवाकोट	३०५०४	बिदुर नगरपालिका	१८००	८९९०	१०७९०	०.००९६७३७
नुवाकोट	३०५०५	किस्पाङ्ग गाउँपालिका	१०००	८९१९	९९१९	०.००२३९५२
नुवाकोट	३०५०६	म्यगङ गाउँपालिका	१०००	८८९६	९८९६	०.००४३५११
नुवाकोट	३०५०७	तारकेश्वर गाउँपालिका	१०००	८९१९	९९१९	०.००३७७५४
नुवाकोट	३०५०८	बेलकोटगढी नगरपालिका	१४००	८९५३	१०३५३	०.००९७१४२
नुवाकोट	३०५०९	लिखु गाउँपालिका	१०००	८९३२	९९३२	०.००३२४८१
नुवाकोट	३०५१०	पन्चकन्या गाउँपालिका	१०००	८९२७	९९२७	०.००३७०२
नुवाकोट	३०५११	शिवपुरी गाउँपालिका	१०००	८९२१	९९२१	०.००७२२२७
नुवाकोट	३०५१२	ककनी गाउँपालिका	१२००	८९३७	१०१३७	०.००५८१९६
काठमाडौं	३०६०१	शङ्करपुर नगरपालिका	१२००	८९५४	१०१५४	०.००६१४८

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बाँडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुन्त्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
काठमाडौं	३०६०२	कागेश्वरी मनहरा नगरपालिका	१८००	९०७९	१०८७९	०.००७४०३९
काठमाडौं	३०६०३	गोकर्णेश्वर नगरपालिका	२८००	९२०३	१२००३	०.०१२१४३१
काठमाडौं	३०६०४	बुढानिलकण्ठ नगरपालिका	२८००	९२२३	१२०२३	०.०१२४००९
काठमाडौं	३०६०५	टोखा नगरपालिका	२६००	९२११	११८११	०.०१०१८०१
काठमाडौं	३०६०६	तारकेश्वर नगरपालिका	२२००	९१२४	११३२४	०.०१०५१६५
काठमाडौं	३०६०७	नागार्जुन नगरपालिका	२०००	९१२७	१११२७	०.००८१२३४
काठमाडौं	३०६०८	काठमाण्डौ महानगरपालिका	१५०००	११३०८	२६३०८	०.११४३२८५
काठमाडौं	३०६०९	किर्तिपुर नगरपालिका	२०००	९०९७	११०९७	०.००८४८८७
काठमाडौं	३०६१०	चन्द्रागिरी नगरपालिका	२४००	९१४३	११५४३	०.०११२३७८
काठमाडौं	३०६११	दक्षिणकाली नगरपालिका	१२००	८९५१	१०१५१	०.००४९६३७
भक्तपुर	३०७०१	चाँगुनारायण नगरपालिका	१८००	९०२६	१०८२६	०.००९७१९
भक्तपुर	३०७०२	भक्तपुर नगरपालिका	२२००	९१४०	११३४०	०.००७५२७
भक्तपुर	३०७०३	मध्यपुर थिमी नगरपालिका	२२००	९१४४	११३४४	०.००७४६४६
भक्तपुर	३०७०४	सूर्यविनायक नगरपालिका	२२००	९१००	११३००	०.००९५४३३
ललितपुर	३०८०१	महालक्ष्मी नगरपालिका	१८००	९०७६	१०८७६	०.००७२३२८
ललितपुर	३०८०२	ललितपुर महानगरपालिका	६४००	९६५५	१६०५५	०.०२९२५१
ललितपुर	३०८०३	गोदावरी नगरपालिका	२२००	९०६४	११२६४	०.०१२४९९९
ललितपुर	३०८०४	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका	१०००	८९०९	९९०९	०.००३२४८३
ललितपुर	३०८०५	महाङ्गल गाउँपालिका	१०००	८८८६	९८८६	०.००४०४४
ललितपुर	३०८०६	बागमती गाउँपालिका	१०००	८८८९	९८८९	०.००४७९८३
काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०१	चौरीदेउराली गाउँपालिका	१०००	८९२५	९९२५	०.००६४९०८
काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०२	भुम्लु गाउँपालिका	१०००	८९१८	९९१८	०.००५४०७५
काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०३	मण्डन देउपुर नगरपालिका	१२००	८९५६	१०१५६	०.००५७९६४
काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०४	बनेपा नगरपालिका	१८००	९०२३	१०८२३	०.००९८९८
काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०५	धुलिखेल नगरपालिका	१२००	८९६०	१०१६०	०.००७३८६
काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०६	पाँचखाल नगरपालिका	१४००	८९४२	१०३४२	०.०११७१९६
काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०७	तेमाल गाउँपालिका	१०००	८९३६	९९३६	०.००५२२२४
काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०८	नमोबुद्ध नगरपालिका	१२००	८९३४	१०१३४	०.००६९३९२
काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०९	पनौती नगरपालिका	१६००	८९५९	१०५५९	०.००९०१०४
काभ्रेपलाञ्चोक	३०९१०	बेथानचोक गाउँपालिका	१०००	८८९९	९८९९	०.००३९४५१
काभ्रेपलाञ्चोक	३०९११	रोशी गाउँपालिका	१२००	८९२९	१०१२९	०.००७७५६१
काभ्रेपलाञ्चोक	३०९१२	महाभारत गाउँपालिका	१०००	८९११	९९११	०.००२६३२२
काभ्रेपलाञ्चोक	३०९१३	खानीखोला गाउँपालिका	१०००	८९०४	९९०४	०.००२७८०६
रामेछाप	३१००१	उमाकुण्ड गाउँपालिका	१०००	८८२३	९८२३	०.००६८५८६

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बाँडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
रामेछाप	३१००२	गोकुलगङ्गा गाउँपालिका	१०००	८९०५	९९०५	०.००६६६१६
रामेछाप	३१००३	लिखु तामाकोसी गाउँपालिका	१०००	८९७८	९९७८	०.००५७२३४
रामेछाप	३१००४	रामेछाप नगरपालिका	१२००	८९७३	१०१७३	०.००७५०९२
रामेछाप	३१००५	मन्थली नगरपालिका	१६००	९०२६	१०६२६	०.०१२४८१६
रामेछाप	३१००६	खाँडादेवी गाउँपालिका	१२००	८९८१	१०१८१	०.००८४४३१
रामेछाप	३१००७	दोरम्बा गाउँपालिका	१०००	८९६७	९९६७	०.००६७०३९
रामेछाप	३१००८	सुनापती गाउँपालिका	१०००	८९५७	९९५७	०.००५१६३२
सिन्धुली	३११०१	दुधौली नगरपालिका	२०००	८९८५	१०९८५	०.०१२४२३२
सिन्धुली	३११०२	फिक्कल गाउँपालिका	१०००	८९२९	९९२९	०.००६१०२१
सिन्धुली	३११०३	तीनपाटन गाउँपालिका	१४००	८९७७	१०३७७	०.००८८००४
सिन्धुली	३११०४	गोलन्जोर गाउँपालिका	१०००	८९०९	९९०९	०.००७६६९७
सिन्धुली	३११०५	कमलामाई नगरपालिका	२०००	८८६०	१०८६०	०.०२२८४३९
सिन्धुली	३११०६	सुनकोशी गाउँपालिका	१०००	८९३५	९९३५	०.००७२०३२
सिन्धुली	३११०७	ध्याङलेख गाउँपालिका	१०००	८९२६	९९२६	०.००३८०१९
सिन्धुली	३११०८	मरिण गाउँपालिका	१२००	८९७०	१०१७०	०.००५७०७५
सिन्धुली	३११०९	हरिहरपुरगढी गाउँपालिका	१२००	८९६४	१०१६४	०.००७१२२६
मकवानपुर	३१२०१	ईन्द्रसरोवर गाउँपालिका	१०००	८८९७	९८९७	०.००४६७३८
मकवानपुर	३१२०२	थाहा नगरपालिका	१४००	८९१०	१०३१०	०.०१३५८६७
मकवानपुर	३१२०३	कैलाश गाउँपालिका	१०००	८९५४	९९५४	०.००४१७५७
मकवानपुर	३१२०४	राक्सिराङ्ग गाउँपालिका	१२००	८९६३	१०१६३	०.००३६३६३
मकवानपुर	३१२०५	मनहरी गाउँपालिका	१४००	८९४०	१०३४०	०.००६०९४७
मकवानपुर	३१२०६	हेटौडा उपमहानगरपालिका	३६००	९१६७	१२७६७	०.०२४६०११
मकवानपुर	३१२०७	भिमफेदी गाउँपालिका	१०००	८८६०	९८६०	०.००७००८
मकवानपुर	३१२०८	मकवानपुरगढी गाउँपालिका	१२००	८९१८	१०११८	०.००३९०६८
मकवानपुर	३१२०९	बकैया गाउँपालिका	१४००	८९०४	१०३०४	०.००७६५७१
मकवानपुर	३१२१०	बागमती गाउँपालिका	१२००	८९४८	१०१४८	०.००५५४४४
चितवन	३१३०१	राप्ती नगरपालिका	१८००	८९७६	१०७७६	०.०१२६६८३
चितवन	३१३०२	कालिका नगरपालिका	१४००	८९६२	१०३६२	०.००८९९३७
चितवन	३१३०३	इच्छाकामना गाउँपालिका	१२००	८९३१	१०१३१	०.००४६८४३
चितवन	३१३०४	भरतपुर महानगरपालिका	६४००	९३१५	१५७१५	०.०६२२४९३
चितवन	३१३०५	रत्ननगर नगरपालिका	२०००	९०६०	११०६०	०.०११२८१
चितवन	३१३०६	खैरहनी नगरपालिका	१८००	९०१६	१०८१६	०.०१०५०५३
चितवन	३१३०७	माडी नगरपालिका	१४००	८९७४	१०३७४	०.००८४२४८

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको वौडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुन्नमा आधारित अनुदान	जम्मा	

गण्डकी प्रदेश

गोरखा	४०१०१	चुमनुव्री गाउँपालिका	१०००	१०८३५	११८३५	०.००६५९१५
गोरखा	४०१०२	अजिरकोट गाउँपालिका	१०००	१११२०	१२१२०	०.००६४४६४
गोरखा	४०१०३	बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका	१२००	११२२६	१२४२६	०.००९७९२९
गोरखा	४०१०४	घाचें गाउँपालिका	१०००	११०५८	१२०५८	०.००६५४४४
गोरखा	४०१०५	आरुघाट गाउँपालिका	१०००	११२१७	१२२१७	०.००८४३३७
गोरखा	४०१०६	भिमसेनथापा गाउँपालिका	१०००	११२०५	१२२०५	०.००९२७४३
गोरखा	४०१०७	सिरानचोक गाउँपालिका	१०००	१११८९	१२१८९	०.००९४८९२
गोरखा	४०१०८	पालुङ्गटार नगरपालिका	१४००	११२८४	१२६८४	०.०१४४२९७
गोरखा	४०१०९	गोरखा नगरपालिका	१६००	११३५७	१२९५७	०.०२४५३९
गोरखा	४०११०	शहीद लखन गाउँपालिका	१२००	११२०५	१२४०५	०.०१०८२२४
गोरखा	४०१११	गण्डकी गाउँपालिका	१०००	१११७२	१२१७२	०.०११२३७६
मनाङ	४०२०१	नार्पा भूमि गाउँपालिका	१०००	११०५३	१२०५३	०.०००२९१७
मनाङ	४०२०२	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	१०००	१०७८४	११७८४	०.००२६२२९
मनाङ	४०२०३	चामे गाउँपालिका	१०००	११०३३	१२०३३	०.०००९५६८
मनाङ	४०२०४	नासों गाउँपालिका	१०००	१०७५९	११७५९	०.००२२७४३
मुस्ताङ	४०३०१	लो घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका	१०००	१०९१६	११९१६	०.००३६०३६
मुस्ताङ	४०३०२	घरपझोड गाउँपालिका	१०००	१०९३९	११९३९	०.००२५१२
मुस्ताङ	४०३०३	वारगुड मुक्तिशेख गाउँपालिका	१०००	१०६६३	११६६३	०.००४१५६८
मुस्ताङ	४०३०४	लोमन्थाङ गाउँपालिका	१०००	१०९२०	११९२०	०.००३०५२२
मुस्ताङ	४०३०५	थासाङ गाउँपालिका	१०००	१०९५०	११९५०	०.००३२३५१
म्याग्दी	४०४०१	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	१०००	१०९१३	११९१३	०.००८९८१२
म्याग्दी	४०४०२	रघुगंगा गाउँपालिका	१०००	११०१२	१२०१२	०.००८९११८
म्याग्दी	४०४०३	धवलागिरी गाउँपालिका	१०००	१०९७९	११९७९	०.००५३३८९
म्याग्दी	४०४०४	मालिका गाउँपालिका	१०००	१११४५	१२१४५	०.००६३९७२
म्याग्दी	४०४०५	मंगला गाउँपालिका	१०००	११११२	१२११२	०.००८०२८४
म्याग्दी	४०४०६	बेनी नगरपालिका	१२००	११०९५	१२२९५	०.०२४००८८
कास्की	४०५०१	मादी गाउँपालिका	१०००	१०९२९	११९२९	०.०१११८५२
कास्की	४०५०२	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	१०००	१०९४३	११९४३	०.००८४९५६
कास्की	४०५०३	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	१०००	११०११	१२०११	०.००८३७०१
कास्की	४०५०४	पोखरा महानगरपालिका	८८००	१२६४४	२१४४४	०.१०९२५३
कास्की	४०५०५	रूपा गाउँपालिका	१०००	११०९०	१२०९०	०.००६७४७७
लमजुङ	४०६०१	दोर्दी गाउँपालिका	१०००	११०६१	१२०६१	०.००९४९३८
लमजुङ	४०६०२	मर्याङ्गदी गाउँपालिका	१०००	१०९४०	११९४०	०.००९७४३९

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बौडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
लमजुङ	४०६०३	कव्होलासोथार गाउँपालिका	१०००	११०६८	१२०६८	०.००४६६८
लमजुङ	४०६०४	मध्यनेपाल नगरपालिका	१०००	११११२	१२११२	०.०१२२२०७
लमजुङ	४०६०५	बेंसीशहर नगरपालिका	१४००	१११२३	१२५२३	०.०२२७७
लमजुङ	४०६०६	सुन्दरबजार नगरपालिका	१२००	१११४६	१२३४६	०.०११३५८५
लमजुङ	४०६०७	राईनास नगरपालिका	१०००	१११३१	१२१३१	०.००७९३२४
लमजुङ	४०६०८	दुधपोखरी गाउँपालिका	१०००	११०६८	१२०६८	०.००६०६०५
तनहुँ	४०७०१	भानु नगरपालिका	१६००	११२२४	१२८२४	०.०१८५५२७
तनहुँ	४०७०२	ब्यास नगरपालिका	२०००	११२३१	१३२३१	०.०३२१२५
तनहुँ	४०७०३	म्याग्दे गाउँपालिका	१०००	१११३७	१२१३७	०.००७८२९१
तनहुँ	४०७०४	शुक्लागण्डकी नगरपालिका	१६००	१११३९	१२७३९	०.०२५६२७६
तनहुँ	४०७०५	भिमद नगरपालिका	१२००	१११८१	१२३८१	०.०१२४३
तनहुँ	४०७०६	घिरिङ्ग गाउँपालिका	१०००	१११५७	१२१५७	०.००८०७६९
तनहुँ	४०७०७	ऋषिङ्ग गाउँपालिका	१२००	१११७४	१२३७४	०.०१०५०८८
तनहुँ	४०७०८	देवघाट गाउँपालिका	१०००	११११४	१२११४	०.००५९५४७
तनहुँ	४०७०९	बन्दिपुर गाउँपालिका	१०००	११०३९	१२०३९	०.०१७४१४३
तनहुँ	४०७१०	आँबुखैरेनी गाउँपालिका	१०००	१११२१	१२१२१	०.००६७६४७
नवलपरासी	४०८०१	गैडाकोट नगरपालिका	१८००	१११८९	१२९८९	०.०२८८३६६
नवलपरासी	४०८०२	बुलिङ्गटार गाउँपालिका	१०००	१११३७	१२१३७	०.००७८९६१
नवलपरासी	४०८०३	बौदीकाली गाउँपालिका	१०००	१११४०	१२१४०	०.००५१०९३
नवलपरासी	४०८०४	हुप्सेकोट गाउँपालिका	१२००	१११२२	१२३२२	०.०१०६०७६
नवलपरासी	४०८०५	देवचुली नगरपालिका	१४००	११२००	१२६००	०.०१७४३०४
नवलपरासी	४०८०६	कावासोती नगरपालिका	१८००	११२२०	१३०२०	०.०३४३५७५
नवलपरासी	४०८०७	मध्यबिन्दु नगरपालिका	१६००	११२६६	१२८६६	०.०१८५४०८
नवलपरासी	४०८०८	बिनयी त्रिवेणी गाउँपालिका	१२००	१११६५	१२३६५	०.०१०२०९७
स्याङ्जा	४०९०१	पुतलीबजार नगरपालिका	१६००	१११४९	१२७४९	०.०२२४३५
स्याङ्जा	४०९०२	फेदीखोला गाउँपालिका	१०००	११०९४	१२०९४	०.००४६१७४
स्याङ्जा	४०९०३	आँधिखोला गाउँपालिका	१०००	११११६	१२११६	०.००५८९०७
स्याङ्जा	४०९०४	अर्जुनचौपारी गाउँपालिका	१०००	१११२४	१२१२४	०.००५५८१५
स्याङ्जा	४०९०५	भीरकोट नगरपालिका	१२००	१११५८	१२३५८	०.००८६६९
स्याङ्जा	४०९०६	बिरुवा गाउँपालिका	१०००	१११२५	१२१२५	०.००६५८४८
स्याङ्जा	४०९०७	हरिनास गाउँपालिका	१०००	११११६	१२११६	०.००७५१८६
स्याङ्जा	४०९०८	चापाकोट नगरपालिका	१२००	११०६१	१२२६१	०.०२०२७३८
स्याङ्जा	४०९०९	बालिङ्ग नगरपालिका	१६००	११२२७	१२८२७	०.०२७९८८७
स्याङ्जा	४०९१०	गल्याङ नगरपालिका	१४००	१११९१	१२५९१	०.०१३३१०३

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बौद्धिक हिसा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
स्याङजा	४०९११	कालीगण्डकी गाउँपालिका	१०००	१११४९	१२१४९	०.००७१७५
पर्वत	४१००१	मोदी गाउँपालिका	१०००	११०८९	१२०८९	०.००९९७२४
पर्वत	४१००२	जलजला गाउँपालिका	१०००	१११५१	१२१५१	०.००८३८५
पर्वत	४१००३	कुश्मा नगरपालिका	१४००	१११३३	१२५३३	०.०२३४७९७
पर्वत	४१००४	फलेबास नगरपालिका	१०००	१११४२	१२१४२	०.०१०३८७९
पर्वत	४१००५	महाशिला गाउँपालिका	१०००	११०९५	१२०९५	०.००३९४११
पर्वत	४१००६	बिहादी गाउँपालिका	१०००	१११११	१२१११	०.००४७९६६
पर्वत	४१००७	पैयुँ गाउँपालिका	१०००	१११३२	१२१३२	०.००४१७३
बागलुङ	४११०१	बागलुङ नगरपालिका	१८००	११२५५	१३०५५	०.०२३१६०३
बागलुङ	४११०२	काठेखोला गाउँपालिका	१२००	१११६०	१२३६०	०.००९२६५४
बागलुङ	४११०३	ताराखोला गाउँपालिका	१०००	११०६७	१२०६७	०.००५१३११
बागलुङ	४११०४	तमानखोला गाउँपालिका	१०००	११०९२	१२०९२	०.००२८६७३
बागलुङ	४११०५	ढोरपाटन नगरपालिका	१२००	१११४६	१२३४६	०.०१०४९९३
बागलुङ	४११०६	निसीखोला गाउँपालिका	१०००	१११७३	१२१७३	०.००७९३५६
बागलुङ	४११०७	बडिगाड गाउँपालिका	१२००	१११७७	१२३७७	०.०११५७३५
बागलुङ	४११०८	गल्कोट नगरपालिका	१२००	१११३१	१२३३१	०.०१४१६४६
बागलुङ	४११०९	बरेड गाउँपालिका	१०००	११११४	१२११४	०.००५५९८३
बागलुङ	४१११०	जैमुनी नगरपालिका	१२००	१११६९	१२३६९	०.०१२३६०४

प्रदेश नं. ५

रुकुम	५०१०१	पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका	१०००	३१४३	४१४३	०.००४९०८
रुकुम	५०१०२	सिस्ने गाउँपालिका	१०००	३१३७	४१३७	०.००४१८४१
रुकुम	५०१०३	भूमे गाउँपालिका	१०००	३१४३	४१४३	०.००४९७७५
रोल्पा	५०२०१	सुनछहरी गाउँपालिका	१०००	३१४२	४१४२	०.००३३३१५
रोल्पा	५०२०२	थवाङ गाउँपालिका	१०००	३१३०	४१३०	०.००२२४६३
रोल्पा	५०२०३	परिवर्तन गाउँपालिका	१०००	३१४४	४१४४	०.००३५९४७
रोल्पा	५०२०४	गगादेव गाउँपालिका	१०००	३१४७	४१४७	०.००४१४३९
रोल्पा	५०२०५	माडी गाउँपालिका	१०००	३१४०	४१४०	०.००४५६०८
रोल्पा	५०२०६	त्रिवेणी गाउँपालिका	१०००	३१३९	४१३९	०.००६९६४१
रोल्पा	५०२०७	रोल्पा नगरपालिका	१२००	३१४०	४३४०	०.००७६१५६
रोल्पा	५०२०८	रुन्टीगढी गाउँपालिका	१२००	३१४४	४३४४	०.००७५६०३
रोल्पा	५०२०९	सुनिल स्मृति गाउँपालिका	१२००	३१४५	४३४५	०.००६५४८२
रोल्पा	५०२१०	लुङ्ग्री गाउँपालिका	१०००	३१५१	४१५१	०.००४४४४८
प्यूठान	५०३०१	गौमुखी गाउँपालिका	१२००	३१५१	४३५१	०.००४३७७१
प्यूठान	५०३०२	नौबहिनी गाउँपालिका	१२००	३१५५	४३५५	०.००५२४०३

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बौडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
प्यूठान	५०३०३	झिमरुक गाउँपालिका	१२००	३१४७	४३४७	०.००५२७६६
प्यूठान	५०३०४	प्यूठान नगरपालिका	१४००	३१२९	४५२९	०.०१४९६८२
प्यूठान	५०३०५	स्वर्गद्वारी नगरपालिका	१२००	३१३८	४३३८	०.००६४५४५
प्यूठान	५०३०६	माण्डवी गाउँपालिका	१०००	३१२५	४१२५	०.००५१५३१
प्यूठान	५०३०७	मल्लरानी गाउँपालिका	१०००	३१३६	४१३६	०.००३७२१३
प्यूठान	५०३०८	ऐरावती गाउँपालिका	१०००	३१३७	४१३७	०.००४२३०९
प्यूठान	५०३०९	सरुमारानी गाउँपालिका	१०००	३१३४	४१३४	०.००४६४३४
गुल्मी	५०४०१	कालिगण्डकी गाउँपालिका	१०००	३१२५	४१२५	०.००६६३०२
गुल्मी	५०४०२	सत्यवती गाउँपालिका	१०००	३१३०	४१३०	०.००६६८९५
गुल्मी	५०४०३	चन्द्रकोट गाउँपालिका	१०००	३१२४	४१२४	०.००७७०६९
गुल्मी	५०४०४	सुसिकोट नगरपालिका	१२००	३१३७	४३३७	०.००९४२५९
गुल्मी	५०४०५	ईस्मा गाउँपालिका	१०००	३१३८	४१३८	०.००६१५४५
गुल्मी	५०४०६	मालिका गाउँपालिका	१०००	३१४१	४१४१	०.००५९७९९
गुल्मी	५०४०७	मदाने गाउँपालिका	१०००	३१४१	४१४१	०.००६०२९१
गुल्मी	५०४०८	धुर्कोट गाउँपालिका	१०००	३१४०	४१४०	०.००५९८३३
गुल्मी	५०४०९	रेसुङ्गा नगरपालिका	१२००	३१२७	४३२७	०.०१२०२
गुल्मी	५०४१०	गुल्मी दरबार गाउँपालिका	१०००	३१३५	४१३५	०.००५०७४१
गुल्मी	५०४११	छत्रकोट गाउँपालिका	१०००	३१३३	४१३३	०.००५२५१५
गुल्मी	५०४१२	रूरू गाउँपालिका	१०००	३१३०	४१३०	०.००५६९५१
अर्घाखाँची	५०५०१	छत्रदेव गाउँपालिका	१२००	३१३८	४३३८	०.००६०७७
अर्घाखाँची	५०५०२	मालारानी गाउँपालिका	१२००	३१४५	४३४५	०.००५५९९५
अर्घाखाँची	५०५०३	भुमिकास्थान नगरपालिका	१२००	३१३९	४३३९	०.००७९१२८
अर्घाखाँची	५०५०४	सन्धिखर्क नगरपालिका	१४००	३०९८	४४९८	०.०२३०६८९
अर्घाखाँची	५०५०५	पाणिनी गाउँपालिका	१२००	३१३३	४३३३	०.००७१२५६
अर्घाखाँची	५०५०६	शितगंगा नगरपालिका	१४००	३१२१	४५२१	०.०१२७३०४
पाल्पा	५०६०१	रामपुर नगरपालिका	१४००	३१२७	४५२७	०.०१२४९५२
पाल्पा	५०६०२	पूर्वखोला गाउँपालिका	१०००	३१२६	४१२६	०.००५७७३५
पाल्पा	५०६०३	रम्भा गाउँपालिका	१०००	३१३०	४१३०	०.००५२८८९
पाल्पा	५०६०४	बगनासकाली गाउँपालिका	१०००	३१३१	४१३१	०.००५९२२१
पाल्पा	५०६०५	तानसेन नगरपालिका	१६००	३१४६	४७४६	०.०१२६४३
पाल्पा	५०६०६	रिब्दीकोट गाउँपालिका	१०००	३१२५	४१२५	०.००५७८३७
पाल्पा	५०६०७	रैनादेवी छहरा गाउँपालिका	१२००	३१३१	४३३१	०.००७९४२३
पाल्पा	५०६०८	तिनाउ गाउँपालिका	१०००	३११९	४११९	०.००६४६१३
पाल्पा	५०६०९	माथागढी गाउँपालिका	१२००	३१२५	४३२५	०.००७४७५९

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बौडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
पाल्पा	५०६१०	निस्दी गाउँपालिका	१०००	३१३०	४१३०	०.००७०४५६
नवलपरासी	५०७०१	बर्दघाट नगरपालिका	१८००	३१५७	४९५७	०.०११८२७३
नवलपरासी	५०७०२	सुनवल नगरपालिका	१८००	३१४५	४९४५	०.०१३४४१६
नवलपरासी	५०७०३	रामग्राम नगरपालिका	१८००	३१६७	४९६७	०.०१२२९८४
नवलपरासी	५०७०४	पाल्हीनन्दन गाउँपालिका	१४००	३१६३	४५६३	०.००५६८८२
नवलपरासी	५०७०५	सरावल गाउँपालिका	१४००	३१५८	४५५८	०.००६९९९
नवलपरासी	५०७०६	प्रतापपुर गाउँपालिका	१६००	३१६७	४७६७	०.००८११०९
नवलपरासी	५०७०७	सुस्ता गाउँपालिका	१४००	३१५७	४५५७	०.००६२८८२
रुपन्देही	५०८०१	देवदह नगरपालिका	१६००	३१३६	४७३६	०.०१६७९८१
रुपन्देही	५०८०२	बुटवल उपमहानगरपालिका	३४००	३१९६	६५९६	०.०३११९०१
रुपन्देही	५०८०३	सैनामैना नगरपालिका	१८००	३१३०	४९३०	०.०१३७२५५
रुपन्देही	५०८०४	कन्चन गाउँपालिका	१२००	३१५३	४३५३	०.००५१३८२
रुपन्देही	५०८०५	गैडहवा गाउँपालिका	१६००	३१७५	४७७५	०.००६८०३
रुपन्देही	५०८०६	सुद्धोधन गाउँपालिका	१२००	३१५९	४३५९	०.००४६५१४
रुपन्देही	५०८०७	सियारी गाउँपालिका	१४००	३१६१	४५६१	०.००५२१७७
रुपन्देही	५०८०८	तिलोत्तमा नगरपालिका	२६००	३१४०	५७४०	०.०३५२१२
रुपन्देही	५०८०९	ओमसतिया गाउँपालिका	१२००	३१६०	४३६०	०.००४७९५६
रुपन्देही	५०८१०	रोहिणी गाउँपालिका	१४००	३१६३	४५६३	०.००५९२९८
रुपन्देही	५०८११	सिद्धार्थनगर नगरपालिका	१८००	३१७६	४९७६	०.०११७७३२
रुपन्देही	५०८१२	मायादेवी गाउँपालिका	१६००	३१७८	४७७८	०.००६२९५४
रुपन्देही	५०८१३	लुम्बिनी साँस्कृतिक नगरपालिका	२०००	३२०३	५२०३	०.०१०१२६८
रुपन्देही	५०८१४	कोटहीमाई गाउँपालिका	१४००	३१७१	४५७१	०.००६७५७४
रुपन्देही	५०८१५	सम्मरीमाई गाउँपालिका	१४००	३१८८	४५८८	०.००४९६३६
रुपन्देही	५०८१६	मर्चवारी गाउँपालिका	१४००	३१७४	४५७४	०.००५१४०६
कपिलवस्तु	५०९०१	बाणगंगा नगरपालिका	२२००	३१६६	५३६६	०.०१३९२१४
कपिलवस्तु	५०९०२	बुद्धभूमी नगरपालिका	२०००	३१५८	५१५८	०.०१२९८१२
कपिलवस्तु	५०९०३	शिवराज नगरपालिका	२०००	३१७३	५१७३	०.०१३१८०१
कपिलवस्तु	५०९०४	विजयनगर गाउँपालिका	१४००	३१५९	४५५९	०.००७३६२२
कपिलवस्तु	५०९०५	कृष्णनगर नगरपालिका	१८००	३१९०	४९९०	०.०११५३०४
कपिलवस्तु	५०९०६	महाराजगन्ज नगरपालिका	१६००	३१८८	४७८८	०.००८२५४९
कपिलवस्तु	५०९०७	कपिलवस्तु नगरपालिका	२२००	३१८५	५३८५	०.०१६२४८५
कपिलवस्तु	५०९०८	यसोधरा गाउँपालिका	१४००	३१६८	४५६८	०.००६९८६६
कपिलवस्तु	५०९०९	मायादेवी गाउँपालिका	१६००	३१७४	४७७४	०.००८८५१४
कपिलवस्तु	५०९१०	शुद्धोधन गाउँपालिका	१६००	३१५९	४७५९	०.०१२७४३५

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बौद्धिकताको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
दाङ	५१००१	बंगलाचुली गाउँपालिका	१०००	३१४१	४१४१	०.००५५९२२
दाङ	५१००२	घोराही उपमहानगरपालिका	३८००	३१८७	६९८७	०.०३७६४८
दाङ	५१००३	तुल्सीपुर उपमहानगरपालिका	३४००	३२०७	६६०७	०.०२७७९८
दाङ	५१००४	शान्तिनगर गाउँपालिका	१२००	३१४७	४३४७	०.००४४०११
दाङ	५१००५	बबई गाउँपालिका	१२००	३१४८	४३४८	०.००४६५०३
दाङ	५१००६	दंगीशरण गाउँपालिका	१०००	३१४४	४१४४	०.००४०९६८
दाङ	५१००७	लमही नगरपालिका	१६००	३१३८	४७३८	०.००९४६
दाङ	५१००८	राप्ती गाउँपालिका	१४००	३१५३	४५५३	०.००७११५५
दाङ	५१००९	गढवा गाउँपालिका	१४००	३१२७	४५२७	०.००८९६७७
दाङ	५१०१०	राजपुर गाउँपालिका	१२००	३१११	४३११	०.००७७४२७
बाँके	५११०१	राप्ती सोनारी गाउँपालिका	१८००	३०९८	४८९८	०.०२०१०५८
बाँके	५११०२	कोहलपुर नगरपालिका	२०००	३१४२	५१४२	०.०२२७४२५
बाँके	५११०३	बैजनाथ गाउँपालिका	१६००	३१६५	४७६५	०.००९१९३५
बाँके	५११०४	खजुरा गाउँपालिका	१६००	३१६९	४७६९	०.००८२९६१
बाँके	५११०५	जानकी गाउँपालिका	१४००	३१६८	४५६८	०.००६०१७२
बाँके	५११०६	नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका	३४००	३२५२	६६५२	०.०२०७९२३
बाँके	५११०७	डुडुवा गाउँपालिका	१४००	३१६९	४५६९	०.००५९५३४
बाँके	५११०८	नरैनापुर गाउँपालिका	१४००	३१७२	४५७२	०.००५४७५
बर्दिया	५१२०१	बाँसगढी नगरपालिका	१८००	३१६५	४९६५	०.०१००४६१
बर्दिया	५१२०२	बारबर्दिया नगरपालिका	२०००	३१७३	५१७३	०.०१२४०७९
बर्दिया	५१२०३	ठाकुरबाबा नगरपालिका	१६००	३१६५	४७६५	०.००७५४४३
बर्दिया	५१२०४	गेरुवा गाउँपालिका	१२००	३१५६	४३५६	०.००६४५९४
बर्दिया	५१२०५	राजापुर नगरपालिका	१८००	३१३७	४९३७	०.०२२८९५२
बर्दिया	५१२०६	मधुवन नगरपालिका	१६००	३१६५	४७६५	०.००७६५४९
बर्दिया	५१२०७	गुलरीया नगरपालिका	२०००	३१७७	५१७७	०.०१५४८८१
बर्दिया	५१२०८	बडैयाताल गाउँपालिका	१६००	३१६२	४७६२	०.००९०७५६

कर्णाली प्रदेश

डोल्पा	६०१०१	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका	१०००	८९५७	९९५७	०.०००६४०६
डोल्पा	६०१०२	शे फोक्सुण्डो गाउँपालिका	१०००	८८४१	९८४१	०.००१८१३७
डोल्पा	६०१०३	जगदुल्ला गाउँपालिका	१०००	८८७३	९८७३	०.००१३४५५
डोल्पा	६०१०४	मुड्केचुला गाउँपालिका	१०००	९०२०	१००२०	०.००२१२१७
डोल्पा	६०१०५	त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका	१०००	८९७९	९९७९	०.००६९३
डोल्पा	६०१०६	ठुलीभेरी नगरपालिका	१०००	८८६०	९८६०	०.००७४१४२
डोल्पा	६०१०७	काइके गाउँपालिका	१०००	८९२८	९९२८	०.००२९२८१

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बौडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुन्त्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
डोल्पा	६०१०८	छार्का ताडसोड गाउँपालिका	१०००	९०१०	१००१०	०.०००८९०८
मुगु	६०२०१	मुगुमकामारोग गाउँपालिका	१०००	८७९८	९७९८	०.००३२९४३
मुगु	६०२०२	छायौनाथ रारा नगरपालिका	१०००	९०५०	१००५०	०.०१३८११३
मुगु	६०२०३	सोरु गाउँपालिका	१०००	९०५७	१००५७	०.००४७८५९
मुगु	६०२०४	खत्याड गाउँपालिका	१०००	९०८७	१००८७	०.००८८११९
हुम्ला	६०३०१	चंखेली गाउँपालिका	१०००	८९१५	९९१५	०.००२६९५१
हुम्ला	६०३०२	खार्पुनाथ गाउँपालिका	१०००	८८२१	९८२१	०.००४९९९७
हुम्ला	६०३०३	सिमकोट गाउँपालिका	१०००	८७३९	९७३९	०.००५८४८८
हुम्ला	६०३०४	नाम्खा गाउँपालिका	१०००	८३२५	९३२५	०.०१०१३४१
हुम्ला	६०३०५	सर्केगाड गाउँपालिका	१०००	९०२३	१००२३	०.०१०४९१६
हुम्ला	६०३०६	अदानचुली गाउँपालिका	१०००	९०४५	१००४५	०.००४३१९१
हुम्ला	६०३०७	ताँजाकोट गाउँपालिका	१०००	९०३६	१००३६	०.००३०६११
जुम्ला	६०४०१	पातारासी गाउँपालिका	१०००	८८९८	९८९८	०.००९९२५२
जुम्ला	६०४०२	कनका सुन्दरी गाउँपालिका	१०००	८९९४	९९९४	०.०१३२०८
जुम्ला	६०४०३	सिंजा गाउँपालिका	१०००	९०५८	१००५८	०.००६८७०२
जुम्ला	६०४०४	चन्दननाथ नगरपालिका	१०००	९०२७	१००२७	०.०१७१३७४
जुम्ला	६०४०५	गुठिचौर गाउँपालिका	१०००	९००२	१०००२	०.००८२३५६
जुम्ला	६०४०६	तातोपानी गाउँपालिका	१०००	९०३१	१००३१	०.००७९८८९
जुम्ला	६०४०७	तिला गाउँपालिका	१०००	९०७६	१००७६	०.००६१८५९
जुम्ला	६०४०८	हिमा गाउँपालिका	१०००	९०५६	१००५६	०.००६७२९३
कालिकोट	६०५०१	पलाता गाउँपालिका	१०००	९११७	१०११७	०.००५४४०५
कालिकोट	६०५०२	पचाल झरना गाउँपालिका	१०००	९०८५	१००८५	०.००५९७२४
कालिकोट	६०५०३	रास्कोट नगरपालिका	१०००	९१३५	१०१३५	०.००५५२३३
कालिकोट	६०५०४	सान्नी त्रिवेणी गाउँपालिका	१०००	९०८३	१००८३	०.००५१३७३
कालिकोट	६०५०५	नरहरिनाथ गाउँपालिका	१०००	९१८१	१०१८१	०.००६९३९२
कालिकोट	६०५०६	खाँडाचक्र नगरपालिका	१०००	९१०८	१०१०८	०.०११५७६७
कालिकोट	६०५०७	तिलागुफा नगरपालिका	१०००	९१०१	१०१०१	०.००७८८१८
कालिकोट	६०५०८	महावै गाउँपालिका	१०००	९०६३	१००६३	०.००३४४०८
कालिकोट	६०५०९	शुभ कालीका गाउँपालिका	१०००	९१२४	१०१२४	०.००४३४९६
दैलेख	६०६०१	नौमुले गाउँपालिका	१०००	९०७०	१००७०	०.०१२३७५४
दैलेख	६०६०२	महाबु गाउँपालिका	१०००	९०९८	१००९८	०.०१०६७५४
दैलेख	६०६०३	भैरवी गाउँपालिका	१०००	९१२१	१०१२१	०.०११९५९९
दैलेख	६०६०४	ठाँटीकाँध गाउँपालिका	१०००	९११८	१०११८	०.००८९५१
दैलेख	६०६०५	आठबीस नगरपालिका	१२००	९११६	१०३१६	०.०२०७४०३

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बाँडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
दैलेख	६०६०६	चामुण्डा विन्द्रासैनी नगरपालिका	१२००	९१५७	१०३५७	०.०१३८२०१
दैलेख	६०६०७	दुल्लु नगरपालिका	१४००	९००७	१०४०७	०.०४७५७८४
दैलेख	६०६०८	नारायण नगरपालिका	१२००	८८७८	१००७८	०.०४११११७
दैलेख	६०६०९	भगवतीमाई गाउँपालिका	१०००	९०४९	१००४९	०.०१४०१३८
दैलेख	६०६१०	डुङ्गेश्वर गाउँपालिका	१०००	९०४०	१००४०	०.००९८९२७
दैलेख	६०६११	गुराँस गाउँपालिका	१०००	९०११	१००११	०.०२१०८३६
जाजरकोट	६०७०१	बारेकोट गाउँपालिका	१०००	९११७	१०११७	०.००६६१४७
जाजरकोट	६०७०२	कुसे गाउँपालिका	१०००	९१४१	१०१४१	०.००७९६५
जाजरकोट	६०७०३	जुनीचाँदे गाउँपालिका	१०००	९१६४	१०१६४	०.००७१७५७
जाजरकोट	६०७०४	छेडागाड नगरपालिका	१४००	९१८०	१०५८०	०.०२०५१०८
जाजरकोट	६०७०५	शिवालय गाउँपालिका	१०००	९०९९	१००९९	०.००६८५२२
जाजरकोट	६०७०६	भेरीमालिका नगरपालिका	१२००	९१०८	१०३०८	०.०२३८५१८
जाजरकोट	६०७०७	नलगाड नगरपालिका	१२००	९१४२	१०३४२	०.०१०९९१९
रुकुम	६०८०१	आठबिसकोट नगरपालिका	१२००	९१५४	१०३५४	०.०१८९८५
रुकुम	६०८०२	सानेभेरी गाउँपालिका	१०००	९१२६	१०१२६	०.००९१९२७
रुकुम	६०८०३	बाँफिकोट गाउँपालिका	१०००	९०६३	१००६३	०.०१०४७०६
रुकुम	६०८०४	मुसिकोट नगरपालिका	१२००	९०७७	१०२७७	०.०२०३८८८
रुकुम	६०८०५	त्रिवेणी गाउँपालिका	१०००	९०९६	१००९६	०.००९७४४६
रुकुम	६०८०६	चौरजहारी नगरपालिका	१२००	९१३६	१०३३६	०.०१३७२११
सल्यान	६०९०१	दार्मा गाउँपालिका	१०००	९०९७	१००९७	०.०१३५८०८
सल्यान	६०९०२	कुमाख गाउँपालिका	१०००	९१२३	१०१२३	०.०१४६५१५
सल्यान	६०९०३	बनगाड कुपिण्डे नगरपालिका	१४००	९१४४	१०५४४	०.०२२८३६२
सल्यान	६०९०४	सिद्धकुमाख गाउँपालिका	१०००	९०४९	१००४९	०.००९२९७२
सल्यान	६०९०५	बागचौर नगरपालिका	१२००	९११८	१०३१८	०.०२१९६३३
सल्यान	६०९०६	छत्रेश्वरी गाउँपालिका	१०००	९०४६	१००४६	०.०१५३५६२
सल्यान	६०९०७	शारदा नगरपालिका	१२००	८८८३	१००८३	०.०४३६५१
सल्यान	६०९०८	कालिमाटी गाउँपालिका	१०००	९०५१	१००५१	०.०१६९१७३
सल्यान	६०९०९	त्रिवेणी गाउँपालिका	१०००	९०६०	१००६०	०.००९०४८२
सल्यान	६०९१०	कपुरकोट गाउँपालिका	१०००	९०२९	१००२९	०.०१४०६११
सुर्खेत	६१००१	सिम्ता गाउँपालिका	१२००	९०५१	१०२५१	०.०२१९४६७
सुर्खेत	६१००२	चिङ्गाड गाउँपालिका	१०००	९०६८	१००६८	०.००९५१४८
सुर्खेत	६१००३	लेकवेशी नगरपालिका	१२००	९०५१	१०२५१	०.०१७३६०४
सुर्खेत	६१००४	गुर्भाकोट नगरपालिका	१४००	९१२१	१०५२१	०.०२४५३२१
सुर्खेत	६१००५	भेरीगंगा नगरपालिका	१४००	९१४९	१०५४९	०.०२०७१९३

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बौद्धिकताको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
सुर्खेत	६१००६	वीरन्द्रनगर नगरपालिका	२८००	९१६७	११९६७	०.०६०२५१३
सुर्खेत	६१००७	बराहताल गाउँपालिका	१२००	९००४	१०२०४	०.०२४५६८१
सुर्खेत	६१००८	पञ्चपुरी नगरपालिका	१२००	९११९	१०३१९	०.०१७०८५३
सुर्खेत	६१००९	चौकुने गाउँपालिका	१२००	९०९८	१०२९८	०.०१५११२९

सुदूरपश्चिम प्रदेश

बाजुरा	७०१०१	हिमाली गाउँपालिका	१०००	५७९९	६७९९	०.००५१५८१
बाजुरा	७०१०२	गौमुल गाउँपालिका	१०००	५८२५	६८२५	०.००२४६८२
बाजुरा	७०१०३	बुढीनन्दा नगरपालिका	१०००	५८५७	६८५७	०.००६४२१६
बाजुरा	७०१०४	स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिका	१०००	५८७४	६८७४	०.००२७०७७
बाजुरा	७०१०५	जगन्नाथ गाउँपालिका	१०००	५८४६	६८४६	०.००३६८०८
बाजुरा	७०१०६	बडिमालिका नगरपालिका	१०००	५८१२	६८१२	०.००६८१२४
बाजुरा	७०१०७	खप्तड छेडेदह गाउँपालिका	१०००	५८८६	६८८६	०.००५२३९९
बाजुरा	७०१०८	बुढीगंगा नगरपालिका	१०००	५८९३	६८९३	०.००७५११७
बाजुरा	७०१०९	त्रिवेणी नगरपालिका	१०००	५८८२	६८८२	०.००४१६३५
बझाङ	७०२०१	साइपाल गाउँपालिका	१०००	५७४७	६७४७	०.००५०१३३
बझाङ	७०२०२	बुंगल नगरपालिका	१२००	५९४७	७१४७	०.००७६१५६
बझाङ	७०२०३	सूर्मा गाउँपालिका	१०००	५८४७	६८४७	०.००२२६२
बझाङ	७०२०४	तालकोट गाउँपालिका	१०००	५८२१	६८२१	०.००६५४२३
बझाङ	७०२०५	मष्टा गाउँपालिका	१०००	५८७७	६८७७	०.००२९६८७
बझाङ	७०२०६	जयपृथ्वी नगरपालिका	१०००	५८५१	६८५१	०.००९०५४९
बझाङ	७०२०७	छबिस पाथिभरा गाउँपालिका	१०००	५८७६	६८७६	०.००४४४४४
बझाङ	७०२०८	दुर्गाथली गाउँपालिका	१०००	५८७१	६८७१	०.००३३५७४
बझाङ	७०२०९	केदारस्युँ गाउँपालिका	१०००	५९००	६९००	०.००६०३३६
बझाङ	७०२१०	बित्थडचिर गाउँपालिका	१०००	५८८०	६८८०	०.००५६९५२
बझाङ	७०२११	थलारा गाउँपालिका	१०००	५८७४	६८७४	०.००६००७४
बझाङ	७०२१२	खप्तडछान्ना गाउँपालिका	१०००	५८५६	६८५६	०.००४५९८९
दार्चुला	७०३०१	व्याँस गाउँपालिका	१०००	५७३३	६७३३	०.००८३५३१
दार्चुला	७०३०२	दुहुँ गाउँपालिका	१०००	५८२७	६८२७	०.००७३६८२
दार्चुला	७०३०३	महाकाली नगरपालिका	१०००	५८५०	६८५०	०.००७३२७
दार्चुला	७०३०४	नौगाड गाउँपालिका	१०००	५८५२	६८५२	०.००४६५३२
दार्चुला	७०३०५	अपिहिमाल गाउँपालिका	१०००	५७७३	६७७३	०.००२४४३५
दार्चुला	७०३०६	मार्मा गाउँपालिका	१०००	५८६०	६८६०	०.००३४७३३
दार्चुला	७०३०७	शैल्यशिखर नगरपालिका	१०००	५८८४	६८८४	०.००६७५९
दार्चुला	७०३०८	मालिकार्जुन गाउँपालिका	१०००	५८५८	६८५८	०.००४७८३४

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बौडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
दार्चुला	७०३०९	लेकम गाउँपालिका	१०००	५८७६	६८७६	०.००२९२१४
बैतडी	७०४०१	डीलासैनी गाउँपालिका	१०००	५८९०	६८९०	०.००४८२
बैतडी	७०४०२	दोगडाकेदार गाउँपालिका	१०००	५८६८	६८६८	०.००८२०८३
बैतडी	७०४०३	पुर्चौडी नगरपालिका	१४००	५९३०	७३३०	०.००९५७८५
बैतडी	७०४०४	सुर्नया गाउँपालिका	१०००	५८५४	६८५४	०.००५३५१९
बैतडी	७०४०५	दशरथचन्द नगरपालिका	१४००	५८४९	७२४९	०.०११६८७
बैतडी	७०४०६	पन्चेस्वर गाउँपालिका	१०००	५८७५	६८७५	०.००४५५८३
बैतडी	७०४०७	शिवनाथ गाउँपालिका	१०००	५८७९	६८७९	०.००३६७९२
बैतडी	७०४०८	मेलौली नगरपालिका	१०००	५८७२	६८७२	०.००६८५८६
बैतडी	७०४०९	पाटन नगरपालिका	१२००	५८१९	७०१९	०.०१३५६९६
बैतडी	७०४१०	सिगास गाउँपालिका	१०००	५८६८	६८६८	०.००५८९७८
डुङ्गेलधुरा	७०५०१	नवदुर्गा गाउँपालिका	१०००	५८५९	६८५९	०.००५४०९८
डुङ्गेलधुरा	७०५०२	अमरगढी नगरपालिका	१०००	५७७५	६७७५	०.०१४६५१५
डुङ्गेलधुरा	७०५०३	अजयमेरु गाउँपालिका	१०००	५८१६	६८१६	०.००७५५०८
डुङ्गेलधुरा	७०५०४	भागेश्वर गाउँपालिका	१०००	५८१७	६८१७	०.००४९५३२
डुङ्गेलधुरा	७०५०५	परशुराम नगरपालिका	१४००	५८२१	७२२१	०.०१५६३५
डुङ्गेलधुरा	७०५०६	आलिताल गाउँपालिका	१०००	५८०८	६८०८	०.००७९७४२
डुङ्गेलधुरा	७०५०७	गन्यापधुरा गाउँपालिका	१०००	५८१४	६८१४	०.००७२७०६
डोटी	७०६०१	पुर्विचौकी गाउँपालिका	१०००	५८६५	६८६५	०.००९७२४८
डोटी	७०६०२	सायल गाउँपालिका	१०००	५८६५	६८६५	०.००६५१६
डोटी	७०६०३	आदर्श गाउँपालिका	१०००	५८८७	६८८७	०.००७४०४६
डोटी	७०६०४	शिखर नगरपालिका	१२००	५८५०	७०५०	०.०१२३०३४
डोटी	७०६०५	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	१४००	५८४४	७२४४	०.०१६४३३५
डोटी	७०६०६	के.आई.सि. गाउँपालिका	१०००	५८५०	६८५०	०.०१०१५३९
डोटी	७०६०७	बोगटान फुडिसल गाउँपालिका	१०००	५८१८	६८१८	०.०१११८६
डोटी	७०६०८	बडीकेदार गाउँपालिका	१०००	५८०३	६८०३	०.०१२७३२१
डोटी	७०६०९	जोरायल गाउँपालिका	१०००	५७८५	६७८५	०.०१३४३३४
अछाम	७०७०१	पंचदेवल विनायक नगरपालिका	१२००	५९००	७१००	०.००७०९१४
अछाम	७०७०२	रामारोशन गाउँपालिका	१२००	५८८१	७०८१	०.००७००४
अछाम	७०७०३	मेल्लेख गाउँपालिका	१०००	५८७५	६८७५	०.००७१९३४
अछाम	७०७०४	साँफेबगर नगरपालिका	१२००	५८६५	७०६५	०.०१३५४८५
अछाम	७०७०५	चौरपाटी गाउँपालिका	१२००	५८५५	७०५५	०.०१२६५४
अछाम	७०७०६	मंगलसेन नगरपालिका	१२००	५८२१	७०२१	०.०२०८८२५
अछाम	७०७०७	बान्नीगढी जयगढ गाउँपालिका	१०००	५८५७	६८५७	०.००६६६३७

जिल्ला	स्थानीय तहको कोड	स्थानीय तहको नाम	वित्तीय समानीकरण अनुदान (रु. हजारमा)			सवारी साधन करको बौडफाँटको हिस्सा
			न्यूनतम अनुदान	सुत्रमा आधारित अनुदान	जम्मा	
अछाम	७०७०८	कमलबजार नगरपालिका	१०००	५८७२	६८७२	०.०१०००३१
अछाम	७०७०९	ढकारी गाउँपालिका	१०००	५८८२	६८८२	०.००७१९९२
अछाम	७०७१०	तुर्माखौंद गाउँपालिका	१०००	५८८३	६८८३	०.००८९०५९
कैलाली	७०८०१	मोहन्याल गाउँपालिका	१०००	५८२४	६८२४	०.०१२६४३५
कैलाली	७०८०२	चुरे गाउँपालिका	१०००	५७९०	६७९०	०.०१२७०९३
कैलाली	७०८०३	गोदावरी नगरपालिका	२२००	५८९०	८०९०	०.०२४२६८५
कैलाली	७०८०४	गौरीगंगा नगरपालिका	१८००	५८८३	७६८३	०.०१७३६४
कैलाली	७०८०५	घोडाघोडी नगरपालिका	२२००	५९१५	८११५	०.०२४६३६९
कैलाली	७०८०६	बर्दगोरिया गाउँपालिका	१२००	५८७४	७०७४	०.००९९५
कैलाली	७०८०७	लम्कि चुहा नगरपालिका	२२००	५८३२	८०३२	०.०३६४८१५
कैलाली	७०८०८	जानकी गाउँपालिका	१६००	५९०५	७५०५	०.०१२७६४४
कैलाली	७०८०९	जोशीपुर गाउँपालिका	१४००	५८७६	७२७६	०.०१२०५१९
कैलाली	७०८१०	टिकापुर नगरपालिका	२२००	५७९७	७९९७	०.०४६८६२२
कैलाली	७०८११	भजनी नगरपालिका	१६००	५८७७	७४७७	०.०१७७७६३
कैलाली	७०८१२	कैलारी गाउँपालिका	१६००	५८६१	७४६१	०.०१८९४८१
कैलाली	७०८१३	धनगढी उपमहानगरपालिका	३६००	५८८२	९२८२	०.०९१०५९२
कञ्चनपुर	७०९०१	कृष्णपुर नगरपालिका	१८००	५८८८	७६८८	०.०१४०५०१
कञ्चनपुर	७०९०२	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	१६००	५७९७	७३९७	०.०२६०७१
कञ्चनपुर	७०९०३	बेदकोट नगरपालिका	१६००	५८६७	७४६७	०.०१६२२१७
कञ्चनपुर	७०९०४	भिमदत्त नगरपालिका	२८००	५९२६	८७२६	०.०३४८०६३
कञ्चनपुर	७०९०५	माहाकाली नगरपालिका	१४००	५९१२	७३१२	०.००८७८६१
कञ्चनपुर	७०९०६	लालझाडी गाउँपालिका	१०००	५८२८	६८२८	०.००७९६०३
कञ्चनपुर	७०९०७	पुनर्वास नगरपालिका	१६००	५८२१	७४२१	०.०३०४०८१
कञ्चनपुर	७०९०८	बेलौरी नगरपालिका	१६००	५८५१	७४५१	०.०२२८७३३
कञ्चनपुर	७०९०९	बेलडाँडी गाउँपालिका	१०००	५८७०	६८७०	०.००५७०१४

अनुसूची -४

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा हुने प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी बाँडफाँटको हिस्सा
सम्बन्धी सिफारिस

अनुसूची -४ (१)

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्रदेशहरूबीच हुने रोयल्टी बाँडफाँटको हिस्सा सम्बन्धी
सिफारिस

क. पर्वतारोहण

क्र.सं	हिमालको नाम	प्रदेश	रोयल्टी बाँडफाँटको हिस्सा
१	Aichyn (6055m)	कर्णाली प्रदेश	०.६९०७
२	Aichyn (6055m)	सुदुरपश्चिम प्रदेश	०.३०९३
जम्मा			१
३	Ama Dablam (6814 m.)	१	०.८९४३
४	Ama Dablam (6814 m.)	३	०.१०५७
जम्मा			१
५	Anidesh Chuli (6960m)	१	१
६	Annapurna (8091 m.)	गण्डकी प्रदेश	१
७	Annapurna 4 (7525 m.)	गण्डकी प्रदेश	१
८	Api (7132m)	सुदुरपश्चिम प्रदेश	१
९	Ardang (6034m)	कर्णाली प्रदेश	०.६४३४
१०	Ardang (6034m)	सुदुरपश्चिम प्रदेश	०.३५६६
जम्मा			१
११	Ariniko Chuli (6039m.)	गण्डकी प्रदेश	०.५२१९
१२	Ariniko Chuli (6039m.)	कर्णाली प्रदेश	०.४७८१
जम्मा			१
१३	Baden Powell Scout Peak (5890 m.)	३	१
१४	Barun Tse (7129 m.)	१	१
१५	Bhemdang Ri (6150m.)	३	१
१६	Bhrikuti (6476 m.)	गण्डकी प्रदेश	०.८९६१
१७	Bhrikuti (6476 m.)	कर्णाली प्रदेश	०.१०३९
जम्मा			१

१८	Chamlang(7319m.)	१	१
१९	Changwathang (6130m)	कर्णाली प्रदेश	०.८५०३
२०	Changwathang (6130m)	सुदुरपश्चिम प्रदेश	०.१४९७
जम्मा			१
२१	Chhopa Bamare (6109 m.)	३	१
२२	Chobuje (6685m.)	१	०.०९५१
२३	Chobuje (6685m.)	३	०.९०४९
जम्मा			१
२४	Chulu East (6584m.)	गण्डकी प्रदेश	१
२५	Chulu West (6419m.)	गण्डकी प्रदेश	१
२६	Danfe Shail (6103m.)	कर्णाली प्रदेश	१
२७	Dhaulagiri I (8167 m.)	गण्डकी प्रदेश	०.९१७९
२८	Dhaulagiri I (8167 m.)	कर्णाली प्रदेश	०.०८२१
जम्मा			१
२९	Everest (8848m.)	१	०.८९४३
३०	Everest (8848m.)	३	०.१०५७
जम्मा			१
३१	Gangapurna (7455m)	गण्डकी प्रदेश	१
३२	Ganja-la Chuli (Naya Kanga) (5863m.)	३	१
३३	Gaugiri (6110 m.)	गण्डकी प्रदेश	०.८९६१
३४	Gaugiri (6110 m.)	कर्णाली प्रदेश	०.१०३९
जम्मा			१
३५	Ghustang (6465m)	गण्डकी प्रदेश	०.९१४१
३६	Ghustang (6465m)	कर्णाली प्रदेश	०.०८५९
जम्मा			१
३७	Ghyun Himal I (6099m)	गण्डकी प्रदेश	१
३८	Gurja (7193m.)	गण्डकी प्रदेश	०.९१४१
३९	Gurja (7193m.)	कर्णाली प्रदेश	०.०८५९
जम्मा			१
४०	Gyalzen Peak(6151m.)	३	१
४१	Himjung (7092m.)	गण्डकी प्रदेश	१
४२	Himlung (7126m.)	गण्डकी प्रदेश	०.९७३९
४३	Himlung (7126m.)	कर्णाली प्रदेश	०.०२६१
जम्मा			१
४४	Hiunchuli (6434m.)	गण्डकी प्रदेश	१
४५	Imja Tse(Island Peak) (6165m.)	१	०.८९४३
४६	Imja Tse(Island Peak) (6165m.)	३	०.१०५७
जम्मा			१.००००

४७	Jobo Rinjang (6666 m.)	१	०.८९४३
४८	Jobo Rinjang (6666 m.)	३	०.१०५७
जम्मा			१
४९	Kanchanjunga (8586m.)	१	१
५०	Kangbachen (7903m.)	१	१
५१	Khangri Shar (6811m)	१	०.८६६७
५२	Khangri Shar (6811m)	३	०.१३३३
जम्मा			१
५३	Kumbhakarna (7710m)	१	०.८६६७
५४	Kumbhakarna (7710m)	३	०.१३३३
जम्मा			१
५५	Kwangde (6086m.)	१	०.८९४३
५६	Kwangde (6086m.)	३	०.१०५७
जम्मा			१
५७	Lachama Chuli (6721m.)	कर्णाली प्रदेश	०.९१८९
५८	Lachama Chuli (6721m.)	सुदुरपश्चिम प्रदेश	०.०८११
जम्मा			१
५९	Lachama North (6628m)	कर्णाली प्रदेश	०.९१८९
६०	Lachama North (6628m)	सुदुरपश्चिम प्रदेश	०.०८११
जम्मा			१
६१	Langdung (6326 m.)	१	०.०९५१
६२	Langdung (6326 m.)	३	०.९०४९
जम्मा			१
६३	Langtang Lirung (7234m.)	३	१
६४	Lhoste (8516m.)	१	०.८९४३
६५	Lhoste (8516m.)	३	०.१०५७
जम्मा			१
६६	Lobuje (6119m.)	१	०.८९४३
६७	Lobuje (6119m.)	३	०.१०५७
जम्मा			१
६८	Makalu (8463m.)	१	१
६९	Manaslu (8163 m.)	गण्डकी प्रदेश	१
७०	Mansail (6242m.)	गण्डकी प्रदेश	१
७१	Mansail South (6251 m.)	गण्डकी प्रदेश	०.६८०९
७२	Mansail South (6251 m.)	कर्णाली प्रदेश	०.३१९१
जम्मा			१.००००
७३	Mera Peak (6470m.)	१	१
७४	Mt. Peri (6174m.)	३	१

७५	Mt.ABI (6043m.)	१	०.८९४३
७६	Mt.ABI (6043m.)	३	०.१०५७
जम्मा			१
७७	Mt.Bokta (6114m.)	१	१
७८	Mt.Cholatse (6440m.)	१	०.८९४३
७९	Mt.Cholatse (6440m.)	३	०.१०५७
जम्मा			१
८०	Mt.Kyazo Ri (6186m.)	१	०.८९४३
८१	Mt.Kyazo Ri (6186m.)	३	०.१०५७
जम्मा			१
८२	Mt.Langsisa Ri (6412m.)	३	१
८३	Mt.Larkya Peak (6416m.)	गण्डकी प्रदेश	१
८४	Mt.Lobuje West (6135m.)	१	०.८९४३
८५	Mt.Lobuje West (6135m.)	३	०.१०५७
जम्मा			१
८६	Mt.Nirekha (6159m.)	१	०.८९४३
८७	Mt.Nirekha (6159m.)	३	०.१०५७
जम्मा			१
८८	Mt.Ombigaichen (6340m.)	१	०.८८१३
८९	Mt.Ombigaichen (6340m.)	३	०.११८७
जम्मा			१
९०	Mt.Phari Lapcha (6017m.)	१	०.८९४३
९१	Mt.Phari Lapcha (6017m.)	३	०.१०५७
जम्मा			१
९२	Mt.Yubra Himal (6048m.)	३	१
९३	Mukot Himal (6087 m.)	गण्डकी प्रदेश	०.५४४९
९४	Mukot Himal (6087 m.)	कर्णाली प्रदेश	०.४५५१
जम्मा			१
९५	Mustang Himal I (6195 m.)	गण्डकी प्रदेश	०.६८०९
९६	Mustang Himal I (6195 m.)	कर्णाली प्रदेश	०.३१९१
जम्मा			१
९७	Niligiri North (7061m.)	गण्डकी प्रदेश	१
९८	Norbu Kang (6005m)	कर्णाली प्रदेश	१
९९	Nupla Khang (6861m)	१	०.८९४३
१००	Nupla Khang (6861m)	३	०.१०५७
जम्मा			१
१०१	Nuptse (7855 m.)	१	०.८९४३
१०२	Nuptse (7855 m.)	३	०.१०५७

जम्मा			१
१०३	Paldor Peak (5903m.)	३	०.८२८९
१०४	Paldor Peak (5903m.)	गण्डकी प्रदेश	०.१७११
जम्मा			१
१०५	Pharchamo (6279m.)	१	०.४८२०
१०६	Pharchamo (6279m.)	३	०.५१८०
जम्मा			१
१०७	Pisang Peak (6091m.)	गण्डकी प्रदेश	१
१०८	Pumori (7161 m.)	१	०.८९४३
१०९	Pumori (7161 m.)	३	०.१०५७
जम्मा			१
११०	Purbang (6500m.)	गण्डकी प्रदेश	०.९५८१
१११	Purbang (6500m.)	कर्णाली प्रदेश	०.०४१९
जम्मा			१
११२	Putha Hiunchuli (7246 m.)	गण्डकी प्रदेश	०.२९५६
११३	Putha Hiunchuli (7246 m.)	५	०.२५५०
११४	Putha Hiunchuli (7246 m.)	कर्णाली प्रदेश	०.४४९४
जम्मा			१
११५	Ramdung (5900m.)	१	०.०८८६
११६	Ramdung (5900m.)	३	०.९११४
जम्मा			१
११७	Ratna Chuli (7128m.)	गण्डकी प्रदेश	१
११८	Saipal (7031m)	कर्णाली प्रदेश	०.४९१९
११९	Saipal (7031m)	सुदूरपश्चिम प्रदेश	०.५०८१
जम्मा			१
१२०	Saribung (6346m.)	गण्डकी प्रदेश	०.९४०९
१२१	Saribung (6346m.)	कर्णाली प्रदेश	०.०५९१
जम्मा			१
१२२	Sharphu II (6164m)	१	१
१२३	Shigu Chuli(fluted peak) (6501m.)	गण्डकी प्रदेश	१
१२४	Tasartse (6343m)	गण्डकी प्रदेश	०.९३६३
१२५	Tasartse (6343m)	कर्णाली प्रदेश	०.०६३७
जम्मा			१
१२६	Thaknak Ri (Dranganag Ri) (6757m)	१	०.५२१७
१२७	Thaknak Ri (Dranganag Ri) (6757m)	३	०.४७८३
जम्मा			१
१२८	Thamserku (6618m)	१	०.८६६७
१२९	Thamserku (6618m)	३	०.१३३३

जम्मा			१
१३०	Thapa Peak (6012m)	गण्डकी प्रदेश	१
१३१	Thorang Peak (6144m)	गण्डकी प्रदेश	०.९५००
१३२	Thorang Peak (6144m)	कर्णाली प्रदेश	०.०५००
जम्मा			१
१३३	Tilicho Peak (7134m.)	गण्डकी प्रदेश	१
१३४	Tilkang (6369m.)	कर्णाली प्रदेश	०.७३६०
१३५	Tilkang (6369m.)	सुदूरपश्चिम प्रदेश	०.२६४०
जम्मा			१
१३६	Tobsar Peak (6100 m.)	गण्डकी प्रदेश	१
१३७	Tsartse	गण्डकी प्रदेश	१
१३८	Tukuche	गण्डकी प्रदेश	१
१३९	Yara Chuli (6236m.)	३	०.०८३४
१४०	Yara Chuli (6236m.)	कर्णाली प्रदेश	०.९१६६
जम्मा			१
१४१	Yubra Himal (6048m)	३	१
१४२	shey shikhar (6139m.)	कर्णाली प्रदेश	१

ख. जलविद्युत

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता (मे.वा.)	प्रदेश	रोयल्टी बाँडफाँटको हिस्सा
१	Andhi Khola	९.४	गण्डकी	०.६२५०
२	Andhi Khola	९.४	५	०.३७५०
जम्मा				१
३	Ankhu Khola - 1	७	३	१
४	Baramchi Khola HPP	४.२	३	१
५	Bijayapur-1	४.५	गण्डकी	१
६	Chaku Khola	३	३	१
७	Chameliya Khola	३०	सुदूरपश्चिम	१
८	Charnawati Khola Hydroelectric Project	३.५२	३	१
९	Chatara	३.२	१	१
१०	Chhandi Khola	२	गण्डकी	१
११	Chilime	२२	३	१
१२	Daram Khola-A	२.५	गण्डकी	१
१३	Daraundi A	६	गण्डकी	१
१४	Devighat	१४.१	३	१
१५	Dwari Khola SHP	३.७५	कर्णाली	१
१६	Fewa	१.००८	गण्डकी	१
१७	Gandak	१५	गण्डकी	०.३३२६
१८	Gandak	१५	५	०.६६७४
जम्मा				१
१९	Hewa khola	४.४५५	१	१
२०	Hewa Khola A	१४.९	१	१
२१	Indrawati -III	७.५	३	१
२२	Jhimruk Khola	१२.५	५	१
२३	Jogmai Khola	७.६	१	१
२४	Kali Gandaki A	१४४	गण्डकी	०.५१७३
२५	Kali Gandaki A	१४४	५	०.४८२७
जम्मा				१
२६	Khani Khola	२	३	१
२७	Khimti -I	६०	३	१
२८	Khudi Khola	४	गण्डकी	१
२९	Kulekhani-I	६०	३	१
३०	Kulekhani-II	३२	३	१
३१	Lower Modi -1	१०	गण्डकी	१
३२	Madhya Marsyangdi	७०	गण्डकी	१
३३	Mai	२२	१	१

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता (मे.बा.)	प्रदेश	रोयल्टी बाँडफाँटको हिस्सा
३४	Mai Cascade	७	१	१
३५	Mai Khola	४.५	१	१
३६	Mailung Khola	५	३	१
३७	Mardi Khola	४.८	गण्डकी	१
३८	Marsyangdi	६९	गण्डकी	१
३९	Middle Chaku Khola	१.८	३	१
४०	Midim Khola	३	गण्डकी	१
४१	Modi Khola	१४.८	गण्डकी	१
४२	Molun Khola SHP	७	१	१
४३	Nau Gad Khola	८.५	सुदुरपश्चिम	१
४४	Panauti	२.४	३	१
४५	Phawa khola Hydropower Project	५	१	१
४६	Piluwa Khola	३	१	१
४७	Puwa	६.२	१	१
४८	Puwa Khola-1	४	१	१
४९	Radhi Small	४.४	गण्डकी	१
५०	Ridi Khola	२.४	गण्डकी	०.११११
५१	Ridi Khola	२.४	५	०.८८८९
जम्मा				१
५२	Sardi Khola	४	गण्डकी	१
५३	Seti	१.५	गण्डकी	१
५४	Sipring Khola	१०	३	१
५५	Siuri Khola	५	गण्डकी	१
५६	Sun Koshi	१०.०५	३	१
५७	Sunkoshi Small	२.६	३	१
५८	Tadi Khola (thaprek)	५	३	१
५९	Tatopani	२	गण्डकी	१
६०	Thoppal Khola	१.६५	३	१
६१	Tinau	१.०२४	५	१
६२	Trishuli	२४	३	१
६३	Tungun - Thosne Khola	४.३६	३	१
६४	Upper Bhotekoshi	४५	३	१
६५	Upper Hugdi	५	५	१
६६	Upper Madi	२५	गण्डकी	१
६७	Upper Mai Hydropower Project (Panchakanya Mai Hydropwer limi	१२	१	१
६८	Upper Marsyangdi A	५०	गण्डकी	१
६९	Upper Puwa-1	३	१	१

ग. वन (संरक्षित क्षेत्र)

क्र.सं.	संरक्षित क्षेत्रको नाम	प्रदेश	रोयल्टी बॉडफाँटको हिस्सा
१	अपिनपा संरक्षण क्षेत्र	सुदुरपश्चिम प्रदेश	१
२	कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र	१	१
३	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	५	१
४	कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष	१	०.५४
५	कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष	२	०.४६
			१
६	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	सुदुरपश्चिम प्रदेश	१
७	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	२	०.०८
८	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	०.५०
१०	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	०.१०
९	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	गण्डकी प्रदेश	०.३२
			१
१२	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	५	०.२९
१३	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	कर्णाली प्रदेश	०.३२
११	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	गण्डकी प्रदेश	०.३९
			१
१४	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	२	०.४८
१५	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	०.५२
			१
१६	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	०.७५
१७	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली प्रदेश	०.२५
			१
१८	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	०.८२
१९	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली प्रदेश	०.१८
			१
२०	मकालु वरूण राष्ट्रिय निकुञ्ज	१	१
२१	रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली प्रदेश	१
२२	लाङ्गटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	१
२३	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	१
२४	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	सुदुरपश्चिम प्रदेश	१
२५	शे-फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली प्रदेश	१
२६	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	१	१
कूल जम्मा			

घ. खानी तथा खनिज

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	खनिजको प्रकार	रोयल्टी बाँडफाँटको हिस्सा
१	१	उदयपुर	Limestone	१
२	१	उदयपुर	Limestone	१
३	१	उदयपुर	Limestone	१
४	१	उदयपुर	Limestone	१
५	१	उदयपुर	Red Clay	१
६	१	उदयपुर	Red Clay	१
७	१	धनकुटा	Limestone	१
८	१	संखुवासभा	Quartz	१
९	३	काभ्रेपलाञ्चोक	Limestone	१
१०	३	काभ्रेपलाञ्चोक	Quartzite	१
११	३	चितवन	Limestone	१
१२	३	चितवन	Limestone	१
१३	३	दोलखा	Talc	१
१४	३	दोलखा	Talc	१
१५	३	दोलखा	Talc	१
१६	३	धादिङ	Dolomite	१
१७	३	धादिङ	Limestone	१
१८	३	धादिङ	Limestone	१
१९	३	धादिङ	Limestone	१
२०	३	धादिङ	Limestone	१
२१	३	धादिङ	Quartzite	१
२२	३	नुवाकोट	Limestone	१
२३	३	मकवानपुर	Limestone	१
२४	३	मकवानपुर	Limestone	१
२५	३	मकवानपुर	Limestone	१
२६	३	मकवानपुर	Limestone	१
२७	३	मकवानपुर	Limestone	१
२८	३	मकवानपुर	Limestone	१
२९	३	मकवानपुर	Limestone	१
३०	३	मकवानपुर	Limestone	१
३१	३	मकवानपुर	Marble	१
३२	३	मकवानपुर	Marble	१
३३	३	रामेछाप	Iron	१
३४	३	ललितपुर	Limestone	१
३५	३	ललितपुर	Limestone	१

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	खनिजको प्रकार	रोयल्टी बाँडफाँटको हिस्सा
३६	३	ललितपुर	Limestone	१
३७	३	ललितपुर	Limestone	१
३८	३	सिन्धुपाल्चोक	Quartzite	१
३९	३	सिन्धुपाल्चोक	Quartzite	१
४०	३	सिन्धुपाल्चोक	Quartzite	१
४१	३	सिन्धुपाल्चोक	Quartzite	१
४२	३	सिन्धुपाल्चोक	Quartzite	१
४३	३	सिन्धुली	Limestone	१
४४	गण्डकी	गोरखा	Red Clay	१
४५	गण्डकी	तनहुँ	Limestone	१
४६	गण्डकी	तनहुँ	Talc	१
४७	गण्डकी	बागलुङ	Slab stone	१
४८	५	अर्घाखाँची	Limestone	१
४९	५	दाङ	Coal	१
५०	५	दाङ	Coal	१
५१	५	दाङ	Coal	१
५२	५	दाङ	Coal	१
५३	५	दाङ	Coal	१
५४	५	दाङ	Coal	१
५५	५	दाङ	Coal	१
५६	५	दाङ	Coal	१
५७	५	दाङ	Coal	१
५८	५	दाङ	Limestone	१
५९	५	दाङ	Limestone	१
६०	५	दाङ	Limestone	१
६१	५	दाङ	Limestone	१
६२	५	पाल्पा	Limestone	१
६३	५	पाल्पा	Limestone	१
६४	५	पाल्पा	Limestone	१
६५	५	पाल्पा	Limestone	१
६६	५	पाल्पा	Limestone	१
६७	५	पाल्पा	Limestone	१
६८	५	पाल्पा	Limestone	१
६९	५	पाल्पा	Limestone	१
७०	५	पाल्पा	Limestone	१
७१	५	प्यूठान	Limestone	१
७२	५	रोल्पा	Limestone	१

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	खनिजको प्रकार	रोयल्टी बाँडफाँटको हिस्सा
७३	५	रोल्पा	Limestone	१
७४	५	रोल्पा	Limestone	१
७५	कर्णाली	कालिकोट	Kyanite	१
७६	कर्णाली	कालिकोट	Kyanite	१
७७	कर्णाली	जाजरकोट	Kyanite	१
७८	कर्णाली	सुर्खेत	Limestone	१
७९	कर्णाली	सुर्खेत	Red clay	१
८०	कर्णाली	हुम्ला	Quartz	१
८१	सूदुरपश्चिम	अछाम	Kyanite	१
८२	सूदुरपश्चिम	दार्चुला	Lead	१
८३	सूदुरपश्चिम	दार्चुला	Talc	१
८४	सूदुरपश्चिम	दार्चुला	Talc	१
८५	सूदुरपश्चिम	बैतडी	Talc	१
८६	सूदुरपश्चिम	बैतडी	Talc	१
८७	सूदुरपश्चिम	बैतडी	Talc	१
८८	सूदुरपश्चिम	बैतडी	Talc	१

अनुसूची -४ (२)

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा स्थानीय तहहरूबीच हुने रोयल्टी बाँडफाँटको हिस्सा सम्बन्धी

सिफारिस

क. पर्वतारोहण

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बाँडफाँटको हिस्सा
१	Aichyn (6055m)	बाजुरा	हिमाली गाउँपालिका	७०१०१	०.१०३९
२	Aichyn (6055m)	हुम्ला	सिमकोट गाउँपालिका	६०३०३	०.११९२
३	Aichyn (6055m)	बझाङ	साइपाल गाउँपालिका	७०२०१	०.०९४१
४	Aichyn (6055m)	दार्चुला	व्याँस गाउँपालिका	७०३०१	०.१११४
५	Aichyn (6055m)	हुम्ला	नाम्खा गाउँपालिका	६०३०४	०.५७१४
जम्मा					१
६	Ama Dablam (6814 m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३६
७	Ama Dablam (6814 m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६
८	Ama Dablam (6814 m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९२
९	Ama Dablam (6814 m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७४
१०	Ama Dablam (6814 m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४१
११	Ama Dablam (6814 m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३
१२	Ama Dablam (6814 m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०९
जम्मा					१
१३	Anidesh Chuli (6960m)	ताप्लेजुङ	सिरीजङ्गा गाउँपालिका	१०१०८	०.११६०
१४	Anidesh Chuli (6960m)	ताप्लेजुङ	मिक्वाखोला गाउँपालिका	१०१०२	०.०८७०
१५	Anidesh Chuli (6960m)	संखुवासभा	भोटखोला गाउँपालिका	१०२०१	०.११२४
१६	Anidesh Chuli (6960m)	ताप्लेजुङ	फुङलिङ्ग नगरपालिका	१०१०६	०.११३२
१७	Anidesh Chuli (6960m)	ताप्लेजुङ	फक्ताङलुङ्ग गाउँपालिका	१०१०१	०.५७१४
जम्मा					१
१८	Annapurna (8091 m.)	पर्वत	मोदी गाउँपालिका	४१००१	०.०११५
१९	Annapurna (8091 m.)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.०३१९
२०	Annapurna (8091 m.)	म्याग्दी	रघुगंगा गाउँपालिका	४०४०२	०.०२०८
२१	Annapurna (8091 m.)	पर्वत	जलजला गाउँपालिका	४१००२	०.००८८
२२	Annapurna (8091 m.)	कास्की	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०५०३	०.३९०७
२३	Annapurna (8091 m.)	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	०.३७४९
२४	Annapurna (8091 m.)	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका	४०३०५	०.०१३८
२५	Annapurna (8091 m.)	कास्की	पोखरा महानगरपालिका	४०५०४	०.११८०
२६	Annapurna (8091 m.)	कास्की	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	४०५०२	०.०२९७
जम्मा					१
२७	Annapurna 4 (7525 m.)	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	०.०१५६
२८	Annapurna 4 (7525 m.)	कास्की	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०५०३	०.०१४४
२९	Annapurna 4 (7525 m.)	कास्की	पोखरा महानगरपालिका	४०५०४	०.०९३७

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बाँडफाँटको हिस्सा
३०	Annapurna 4 (7525 m.)	कास्की	मादी गाउँपालिका	४०५०१	०.२३०९
३१	Annapurna 4 (7525 m.)	मनाङ	चामे गाउँपालिका	४०२०३	०.००२१
३२	Annapurna 4 (7525 m.)	लमजुङ	मस्याङ्गदी गाउँपालिका	४०६०२	०.०१७६
३३	Annapurna 4 (7525 m.)	मुस्ताङ	घरपझोडा गाउँपालिका	४०३०२	०.००८१
३४	Annapurna 4 (7525 m.)	कास्की	रूपा गाउँपालिका	४०५०५	०.००५१
३५	Annapurna 4 (7525 m.)	कास्की	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	४०५०२	०.३०४४
३६	Annapurna 4 (7525 m.)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.०१९६
३७	Annapurna 4 (7525 m.)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.२६७३
३८	Annapurna 4 (7525 m.)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०२११
जम्मा					१.००००
३९	Api (7132m)	दार्चुला	दुहुँ गाउँपालिका	७०३०२	०.०३७७
४०	Api (7132m)	दार्चुला	शैल्यशिखर नगरपालिका	७०३०७	०.०७४९
४१	Api (7132m)	दार्चुला	ब्याँस गाउँपालिका	७०३०१	०.६१५४
४२	Api (7132m)	दार्चुला	नौगाड गाउँपालिका	७०३०४	०.०६७७
४३	Api (7132m)	दार्चुला	अपिहिमाल गाउँपालिका	७०३०५	०.२०४३
जम्मा					१.००००
४४	Ardang (6034m)	बाजुरा	हिमाली गाउँपालिका	७०१०१	०.११४६
४५	Ardang (6034m)	हुम्ला	सिमकोट गाउँपालिका	६०३०३	०.१२७३
४६	Ardang (6034m)	बझाङ	साइपाल गाउँपालिका	७०२०१	०.२४१९
४७	Ardang (6034m)	हुम्ला	नाम्खा गाउँपालिका	६०३०४	०.५१६१
जम्मा					१
४८	Ariniko Chuli (6039m.)	मुस्ताङ	लोमन्थाङ गाउँपालिका	४०३०४	०.०३६६
४९	Ariniko Chuli (6039m.)	डोल्पा	काङ्के गाउँपालिका	६०१०७	०.०४१०
५०	Ariniko Chuli (6039m.)	डोल्पा	छार्का ताङसोङ गाउँपालिका	६०१०८	०.३९१५
५१	Ariniko Chuli (6039m.)	डोल्पा	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका	६०१०१	०.०४५६
५२	Ariniko Chuli (6039m.)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.०२४३
५३	Ariniko Chuli (6039m.)	मुस्ताङ	लो घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका	४०३०१	०.३७४२
५४	Ariniko Chuli (6039m.)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०४३४
५५	Ariniko Chuli (6039m.)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०४३४
जम्मा					१
५६	Baden Powell Scout Peak (Urkema Peak) # (5890 m.)	रसुवा	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	३०३०२	०.०२०१४१६
५७	Baden Powell Scout Peak (Urkema Peak) # (5890 m.)	सिन्धुपाल्चोक	हेलम्बु गाउँपालिका	३०२०४	०.०३३०७६५
५८	Baden Powell Scout Peak (Urkema Peak) # (5890 m.)	रसुवा	कालिका गाउँपालिका	३०३०४	०.०१०५९०९
५९	Baden Powell Scout Peak (Urkema Peak) # (5890 m.)	रसुवा	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	३०३०१	०.४२५९६८३

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बाँडफाँटको हिस्सा
६०	Baden Powell Scout Peak (Urkema Peak) # (5890 m.)	नुवाकोट	दुप्चेधर गाउँपालिका	३०५०१	०.०२६७०१
६१	Baden Powell Scout Peak (Urkema Peak) # (5890 m.)	रसुवा	नौकुण्ड गाउँपालिका	३०३०५	०.०१७६३७
६२	Baden Powell Scout Peak (Urkema Peak) # (5890 m.)	सिन्धुपाल्चोक	जुगल गाउँपालिका	३०२०२	०.०५३५८८
६३	Baden Powell Scout Peak (Urkema Peak) # (5890 m.)	सिन्धुपाल्चोक	मेलम्ची नगरपालिका	३०२०५	०.०४७९८९७
६४	Baden Powell Scout Peak (Urkema Peak) # (5890 m.)	सिन्धुपाल्चोक	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	३०२०३	०.०४४९६५८
६५	Baden Powell Scout Peak (Urkema Peak) # (5890 m.)	सिन्धुपाल्चोक	हेलम्बु गाउँपालिका	३०२०४	०.३१९७९४४
जम्मा					१
६६	Barun Tse (7129 m.)	संखुवासभा	सिलीचोड गाउँपालिका	१०२०३	०.०२७०४३६
६७	Barun Tse (7129 m.)	संखुवासभा	भोटखोला गाउँपालिका	१०२०१	०.०२७६४५४
६८	Barun Tse (7129 m.)	संखुवासभा	चिचिला गाउँपालिका	१०२०४	०.०१०३०६५
६९	Barun Tse (7129 m.)	खोटाङ	केपिलासगढी गाउँपालिका	१०५०१	०.०२२३०१७
७०	Barun Tse (7129 m.)	ताप्लेजुङ	मिक्वाखोला गाउँपालिका	१०१०२	०.०२२४६२१
७१	Barun Tse (7129 m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.४०५१५३२
७२	Barun Tse (7129 m.)	ताप्लेजुङ	मेरिङ्गदेन गाउँपालिका	१०१०३	०.०२०५९४२
७३	Barun Tse (7129 m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.३६०४७१८
७४	Barun Tse (7129 m.)	भोजपुर	साल्पासिलिछो गाउँपालिका	१०६०२	०.०१९९३०८
७५	Barun Tse (7129 m.)	सोलुखुम्बु	सोताङ गाउँपालिका	१०३०३	०.०१३४४६८
७६	Barun Tse (7129 m.)	संखुवासभा	सभापोखरी गाउँपालिका	१०२०५	०.०१७८१७७
७७	Barun Tse (7129 m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.०५२८२६४
जम्मा					१
७८	Bhembang Ri (6150m.)	सिन्धुपाल्चोक	हेलम्बु गाउँपालिका	३०२०४	०.०५५५९१७
७९	Bhembang Ri (6150m.)	सिन्धुपाल्चोक	जुगल गाउँपालिका	३०२०२	०.०८४४८२८
८०	Bhembang Ri (6150m.)	रसुवा	कालिका गाउँपालिका	३०३०४	०.०१९९२०६
८१	Bhembang Ri (6150m.)	रसुवा	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	३०३०२	०.०३०७९५२
८२	Bhembang Ri (6150m.)	रसुवा	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	३०३०१	०.६८०८५१
८३	Bhembang Ri (6150m.)	सिन्धुपाल्चोक	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	३०२०३	०.०७३६३१७
८४	Bhembang Ri (6150m.)	रसुवा	उत्तरगया गाउँपालिका	३०३०३	०.०२४४३२३
८५	Bhembang Ri (6150m.)	रसुवा	नौकुण्ड गाउँपालिका	३०३०५	०.०३०२९४६
जम्मा					१
८६	Bhrikuti (6476 m.)	डोल्पा	छार्का ताङसोङ गाउँपालिका	६०१०८	०.१०३६६७२
८७	Bhrikuti (6476 m.)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.०४२८१३२
८८	Bhrikuti (6476 m.)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०९३१६०७
८९	Bhrikuti (6476 m.)	मुस्ताङ	लोमन्थाङ गाउँपालिका	४०३०४	०.०७९३०७९

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौडफाँटको हिस्सा
९०	Bhrikuti (6476 m.)	मुस्ताङ	लो घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका	४०३०१	०.६८०८५१
जम्मा					१
९१	Chamlang(7319m.)	संखुवासभा	सिलीचोड गाउँपालिका	१०२०३	०.०२९३३५४
९२	Chamlang(7319m.)	खोटाङ	केपिलासगढी गाउँपालिका	१०५०१	०.०२४१९१६
९३	Chamlang(7319m.)	संखुवासभा	सभापोखरी गाउँपालिका	१०२०५	०.०१९३२७७
९४	Chamlang(7319m.)	भोजपुर	साल्पासिलिछो गाउँपालिका	१०६०२	०.०२९६१९९
९५	Chamlang(7319m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.३९१०२०३
९६	Chamlang(7319m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.०५७३०३२
९७	Chamlang(7319m.)	सोलुखुम्बु	सोताङ गाउँपालिका	१०३०३	०.०१४५८६३
९८	Chamlang(7319m.)	ताप्लेजुङ	मिक्वाखोला गाउँपालिका	१०१०२	०.०२४३६५६
९९	Chamlang(7319m.)	संखुवासभा	भोटखोला गाउँपालिका	१०२०१	०.०२९९८८२
१००	Chamlang(7319m.)	संखुवासभा	त्रिचिला गाउँपालिका	१०२०४	०.०१११७९९
१०१	Chamlang(7319m.)	ताप्लेजुङ	मेरिङ्गदेन गाउँपालिका	१०१०३	०.०२२३३९४
१०२	Chamlang(7319m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.३५४७४२४
जम्मा					१
१०३	Changwathang (6130m)	हुम्ला	खार्पुनाथ गाउँपालिका	६०३०२	०.१४०१८३३
१०४	Changwathang (6130m)	बाजुरा	हिमाली गाउँपालिका	७०१०१	०.०८५८३४१
१०५	Changwathang (6130m)	हुम्ला	सिमकोट गाउँपालिका	६०३०३	०.३५३३५९४
१०६	Changwathang (6130m)	हुम्ला	नाम्खा गाउँपालिका	६०३०४	०.३५६७८५५
१०७	Changwathang (6130m)	बझाङ	साइपाल गाउँपालिका	७०२०१	०.०६३८३७७
जम्मा					१
१०८	Chhopa Bamare (6109 m.)	दोलखा	कालिन्चोक गाउँपालिका	३०१०३	०.०६०९२६९
१०९	Chhopa Bamare (6109 m.)	सिन्धुपाल्चोक	भोटेकोशी गाउँपालिका	३०२०१	०.०६८१२३६
११०	Chhopa Bamare (6109 m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.१२१२४३९
१११	Chhopa Bamare (6109 m.)	सिन्धुपाल्चोक	बाह्रबिसे नगरपालिका	३०२०९	०.०६८८५४६
११२	Chhopa Bamare (6109 m.)	दोलखा	बिगु गाउँपालिका	३०१०२	०.६८०८५१
जम्मा					१
११३	Chobuje (6685m.)	दोलखा	जिरी नगरपालिका	३०१०५	०.०३५४२२५
११४	Chobuje (6685m.)	दोलखा	बैतेधर गाउँपालिका	३०१०४	०.०३४७२७३
११५	Chobuje (6685m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.०९५१०३८
११६	Chobuje (6685m.)	दोलखा	कालिन्चोक गाउँपालिका	३०१०३	०.०४२१८७९
११७	Chobuje (6685m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०५०८८१६
११८	Chobuje (6685m.)	दोलखा	बिगु गाउँपालिका	३०१०२	०.०६०८२५९
११९	Chobuje (6685m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.६८०८५१
जम्मा					१

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौद्धफाँटको हिस्सा
१२०	Chulu East (6584m.)	कास्की	मादी गाउँपालिका	४०५०१	०.०७४३४११
१२१	Chulu East (6584m.)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.१५७१३४४
१२२	Chulu East (6584m.)	कास्की	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	४०५०२	०.०८२६५२१
१२३	Chulu East (6584m.)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.४१४२९४२
१२४	Chulu East (6584m.)	मनाङ	चामे गाउँपालिका	४०२०३	०.००७७८५४
१२५	Chulu East (6584m.)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०५३२६५१
१२६	Chulu East (6584m.)	कास्की	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०५०३	०.०८००३०४
१२७	Chulu East (6584m.)	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	०.०६२१३०४
१२८	Chulu East (6584m.)	मुस्ताङ	घरपझोड गाउँपालिका	४०३०२	०.०२५८७५३
१२९	Chulu East (6584m.)	मनाङ	नासो गाउँपालिका	४०२०४	०.०४२४९१७
जम्मा					१
१३०	Chulu West (6419m.)	मनाङ	नासो गाउँपालिका	४०२०४	०.३५९२६८५
१३१	Chulu West (6419m.)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.२६५७३१५
१३२	Chulu West (6419m.)	मनाङ	चामे गाउँपालिका	४०२०३	०.००७८०९७
१३३	Chulu West (6419m.)	मुस्ताङ	लो घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका	४०३०१	०.०४९०३६७
१३४	Chulu West (6419m.)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.०३१०१०२
१३५	Chulu West (6419m.)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०३८२०८३
१३६	Chulu West (6419m.)	गोरखा	चुमनुव्री गाउँपालिका	४०१०१	०.०७९६२२६
१३७	Chulu West (6419m.)	कास्की	मादी गाउँपालिका	४०५०१	०.०८२९३०२
१३८	Chulu West (6419m.)	लमजुङ	मरुयाङ्गदी गाउँपालिका	४०६०२	०.०८६३८२२
जम्मा					१
१३९	Danfe Shail (6103m.)	डोल्पा	काङ्के गाउँपालिका	६०१०७	०.०३१६०३७
१४०	Danfe Shail (6103m.)	डोल्पा	ठुलीभेरी नगरपालिका	६०१०६	०.०५५८३६२
१४१	Danfe Shail (6103m.)	मुगु	मुगुमकार्मारोग गाउँपालिका	६०२०१	०.०८९१९३६
१४२	Danfe Shail (6103m.)	डोल्पा	शे फोक्सुण्डो गाउँपालिका	६०१०२	०.६८०८५१
१४३	Danfe Shail (6103m.)	डोल्पा	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका	६०१०१	०.०४५५११७
१४४	Danfe Shail (6103m.)	डोल्पा	जगदुल्ला गाउँपालिका	६०१०३	०.०३४४९८९
१४५	Danfe Shail (6103m.)	डोल्पा	त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका	६०१०५	०.०६२५०४९
जम्मा					१
१४६	Dhaulagiri I (8167 m.)	म्याग्दी	बेनी नगरपालिका	४०४०६	०.०५३३२६९
१४७	Dhaulagiri I (8167 m.)	म्याग्दी	मंगला गाउँपालिका	४०४०५	०.०२७२९८
१४८	Dhaulagiri I (8167 m.)	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	०.०४१८४४४
१४९	Dhaulagiri I (8167 m.)	म्याग्दी	मालिका गाउँपालिका	४०४०४	०.०३३६४११
१५०	Dhaulagiri I (8167 m.)	म्याग्दी	रघुगंगा गाउँपालिका	४०४०२	०.३०९४१६५
१५१	Dhaulagiri I (8167 m.)	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका	४०३०५	०.०१६२३५६

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौडफाँटको हिस्सा
१५२	Dhaulagiri I (8167 m.)	डोल्पा	छार्का ताङसोड गाउँपालिका	६०१०८	०.०८२०५९४
१५३	Dhaulagiri I (8167 m.)	म्याग्दी	धवलागिरी गाउँपालिका	४०४०३	०.४३६३४६२
जम्मा					१
१५४	Everest (8848m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०८५१
१५५	Everest (8848m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७३५६३
१५६	Everest (8848m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३५९५९
१५७	Everest (8848m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४०९९७
१५८	Everest (8848m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६१६८
१५९	Everest (8848m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३१४
१६०	Everest (8848m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९१६६३
जम्मा					१
१६१	Gangapurna (7455m)	कास्की	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	४०५०२	०.३९२०५७३
१६२	Gangapurna (7455m)	मुस्ताङ	घरपझोड गाउँपालिका	४०३०२	०.०१०१९६७
१६३	Gangapurna (7455m)	मनाङ	चामे गाउँपालिका	४०२०३	०.००२६६८६
१६४	Gangapurna (7455m)	कास्की	पोखरा महानगरपालिका	४०५०४	०.११२७५४१
१६५	Gangapurna (7455m)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.०२४७९११
१६६	Gangapurna (7455m)	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	०.०९१९९१७
१६७	Gangapurna (7455m)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.३१८०८७७
१६८	Gangapurna (7455m)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०२६६५०३
१६९	Gangapurna (7455m)	कास्की	मादी गाउँपालिका	४०५०१	०.०२०८७४६
जम्मा					१
१७०	Ganja-la Chuli (Naya Kanga) (5863m.)	सिन्धुपाल्चोक	ईन्द्रावती गाउँपालिका	३०२०६	०.०५८७७९७
१७१	Ganja-la Chuli (Naya Kanga) (5863m.)	रसुवा	नौकुण्ड गाउँपालिका	३०३०५	०.०३४३९४
१७२	Ganja-la Chuli (Naya Kanga) (5863m.)	सिन्धुपाल्चोक	हेलम्बु गाउँपालिका	३०२०४	०.०६५५०३३
१७३	Ganja-la Chuli (Naya Kanga) (5863m.)	सिन्धुपाल्चोक	पाँचपोखरी थाङपाल गा.पा.	३०२०३	०.२२०५८३२
१७४	Ganja-la Chuli (Naya Kanga) (5863m.)	सिन्धुपाल्चोक	मेलम्ची नगरपालिका	३०२०५	०.०९२६९९
१७५	Ganja-la Chuli (Naya Kanga) (5863m.)	रसुवा	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	३०३०२	०.०४२५६४८
१७६	Ganja-la Chuli (Naya Kanga) (5863m.)	रसुवा	कालिका गाउँपालिका	३०३०४	०.०२०६०१९
१७७	Ganja-la Chuli (Naya Kanga) (5863m.)	सिन्धुपाल्चोक	जुगल गाउँपालिका	३०२०२	०.११२०२८७
१७८	Ganja-la Chuli (Naya Kanga) (5863m.)	रसुवा	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	३०३०१	०.३५०८४५४
जम्मा					१
१७९	Gaugiri (6110 m.)	डोल्पा	छार्का ताङसोड गाउँपालिका	६०१०८	०.१०३८६७२
१८०	Gaugiri (6110 m.)	मुस्ताङ	लो घेकर दामोदरकुण्ड गा.पा.	४०३०१	०.६८०८५१
१८१	Gaugiri (6110 m.)	मुस्ताङ	लोमन्थाङ गाउँपालिका	४०३०४	०.०७९३०७९

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौडफाँटको हिस्सा
१८२	Gaugiri (6110 m.)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.०४२८१३२
१८३	Gaugiri (6110 m.)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०९३१६०७
जम्मा					१
१८४	Ghustang (6465m)	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका	४०३०५	०.०२१३४९५
१८५	Ghustang (6465m)	म्याग्दी	रघुगंगा गाउँपालिका	४०४०२	०.०६३३२४३
१८६	Ghustang (6465m)	म्याग्दी	धवलागिरी गाउँपालिका	४०४०३	०.६८०८५१
१८७	Ghustang (6465m)	म्याग्दी	मालिका गाउँपालिका	४०४०४	०.०६४०६३९
१८८	Ghustang (6465m)	डोल्पा	छार्का ताङसोङ गाउँपालिका	६०१०८	०.०८५९३७८
१८९	Ghustang (6465m)	बागलुङ	तमानखोला गाउँपालिका	४११०४	०.०३९५५
१९०	Ghustang (6465m)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०४४९२३४
जम्मा					१
१९१	Ghyun Himal I (6099m)	मुस्ताङ	लो घेकर दामोदरकुण्ड गा.पा.	४०३०१	०.३१९१४९
१९२	Ghyun Himal I (6099m)	मुस्ताङ	लोमन्थाङ गाउँपालिका	४०३०४	०.६८०८५१
जम्मा					१
१९३	Gurja (7193m.)	डोल्पा	छार्का ताङसोङ गाउँपालिका	६०१०८	०.०८५९३७८
१९४	Gurja (7193m.)	बागलुङ	तमानखोला गाउँपालिका	४११०४	०.०३९५५
१९५	Gurja (7193m.)	म्याग्दी	रघुगंगा गाउँपालिका	४०४०२	०.०६३३२४३
१९६	Gurja (7193m.)	म्याग्दी	मालिका गाउँपालिका	४०४०४	०.०६४०६३९
१९७	Gurja (7193m.)	म्याग्दी	धवलागिरी गाउँपालिका	४०४०३	०.६८०८५१
१९८	Gurja (7193m.)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०४४९२३४
१९९	Gurja (7193m.)	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका	४०३०५	०.०२१३४९५
जम्मा					१
२००	Gyalzen Peak(6151m.)	सिन्धुपाल्चोक	भोटेकोशी गाउँपालिका	३०२०१	०.०३६५४३२
२०१	Gyalzen Peak(6151m.)	सिन्धुपाल्चोक	बाह्रबिसे नगरपालिका	३०२०९	०.०३५६३६५
२०२	Gyalzen Peak(6151m.)	रसुवा	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	३०३०१	०.०७९९८२३
२०३	Gyalzen Peak(6151m.)	सिन्धुपाल्चोक	बलेफी गाउँपालिका	३०२०८	०.०२२७२६९
२०४	Gyalzen Peak(6151m.)	सिन्धुपाल्चोक	ईन्द्रावती गाउँपालिका	३०२०६	०.०३४९५
२०५	Gyalzen Peak(6151m.)	सिन्धुपाल्चोक	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	३०२०३	०.०५२२४२७
२०६	Gyalzen Peak(6151m.)	सिन्धुपाल्चोक	जुगल गाउँपालिका	३०२०२	०.६८०८५१
२०७	Gyalzen Peak(6151m.)	सिन्धुपाल्चोक	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.	३०२०७	०.०५७०६७४
जम्मा					१
२०८	Himjung (7092m.)	मनाङ	नासों गाउँपालिका	४०२०४	०.०६३०४७९
२०९	Himjung (7092m.)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.०६७३८४३
२१०	Himjung (7092m.)	मुस्ताङ	लो घेकर दामोदरकुण्ड गा.पा.	४०३०१	०.०८२२६२७
२११	Himjung (7092m.)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०८०१०४५

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौडफाँटको हिस्सा
२१२	Himjung (7092m.)	मनाङ	चामे गाउँपालिका	४०२०३	०.०२६३४९६
२१३	Himjung (7092m.)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.६८०८५१
जम्मा					१
२१४	Himlung (7126m.)	डोल्पा	काइके गाउँपालिका	६०१०७	०.०२६१४७७
२१५	Himlung (7126m.)	मुस्ताङ	वारगुड मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०३५१९२२
२१६	Himlung (7126m.)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.०२८६२१९
२१७	Himlung (7126m.)	गोरखा	चुमनुव्री गाउँपालिका	४०१०१	०.०७३८२१
२१८	Himlung (7126m.)	लमजुङ	मस्याङ्गदी गाउँपालिका	४०६०२	०.०८३०१०६
२१९	Himlung (7126m.)	मनाङ	चामे गाउँपालिका	४०२०३	०.००७४४३९
२२०	Himlung (7126m.)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.३८३५४६८
२२१	Himlung (7126m.)	मनाङ	नासों गाउँपालिका	४०२०४	०.३६२२१६
जम्मा					१
२२२	Hiunchuli (6434m.)	कास्की	पोखरा महानगरपालिका	४०५०४	०.२२८९४८९
२२३	Hiunchuli (6434m.)	कास्की	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	४०५०२	०.०५८४८६३
२२४	Hiunchuli (6434m.)	कास्की	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०५०३	०.५७१४२८६
२२५	Hiunchuli (6434m.)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.०६३०२४७
२२६	Hiunchuli (6434m.)	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	०.०५५६५१८
२२७	Hiunchuli (6434m.)	पर्वत	मोदी गाउँपालिका	४१००१	०.०२२४५९८
जम्मा					१
२२८	Imja Tse(Island Peak) (6165m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३५९५९
२२९	Imja Tse(Island Peak) (6165m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०८५१
२३०	Imja Tse(Island Peak) (6165m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४०९९७
२३१	Imja Tse(Island Peak) (6165m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९१६६३
२३२	Imja Tse(Island Peak) (6165m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६१६८
२३३	Imja Tse(Island Peak) (6165m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३१४
२३४	Imja Tse(Island Peak) (6165m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७३५६३
जम्मा					१
२३५	Jobo Rinjang (6666 m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०८५१
२३६	Jobo Rinjang (6666 m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६१६८
२३७	Jobo Rinjang (6666 m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४०९९७
२३८	Jobo Rinjang (6666 m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७३५६३
२३९	Jobo Rinjang (6666 m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३५९५९
२४०	Jobo Rinjang (6666 m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३१४
२४१	Jobo Rinjang (6666 m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९१६६३
जम्मा					१
२४२	Kanchanjunga (8586m.)	ताप्लेजुङ	मिक्वाखोला गाउँपालिका	१०१०२	०.०६४७७१४

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौद्धिको हिस्सा
२४३	Kanchanjunga (8586m.)	ताप्लेजुङ	सिरीजङ्गा गाउँपालिका	१०१०८	०.०८६४१५८
२४४	Kanchanjunga (8586m.)	ताप्लेजुङ	फक्ताङलुङ गाउँपालिका	१०१०१	०.६८०८५१
२४५	Kanchanjunga (8586m.)	ताप्लेजुङ	फुङलिङ्ग नगरपालिका	१०१०६	०.०८४२८१६
२४६	Kanchanjunga (8586m.)	संखुवासभा	भोटखोला गाउँपालिका	१०२०१	०.०८३६८०२
जम्मा					१
२४७	Kangbachen (7903m.)	ताप्लेजुङ	मिक्वाखोला गाउँपालिका	१०१०२	०.०६४७७५४
२४८	Kangbachen (7903m.)	संखुवासभा	भोटखोला गाउँपालिका	१०२०१	०.०८३६८०२
२४९	Kangbachen (7903m.)	ताप्लेजुङ	सिरीजङ्गा गाउँपालिका	१०१०८	०.०८६४१५८
२५०	Kangbachen (7903m.)	ताप्लेजुङ	फुङलिङ्ग नगरपालिका	१०१०६	०.०८४२८१६
२५१	Kangbachen (7903m.)	ताप्लेजुङ	फक्ताङलुङ गाउँपालिका	१०१०१	०.६८०८५१
जम्मा					१
२५२	Khangri Shar (6811m)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०८०४३९६
२५३	Khangri Shar (6811m)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०५९३४९१
२५४	Khangri Shar (6811m)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.५७५४२८६
२५५	Khangri Shar (6811m)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०३६२८१
२५६	Khangri Shar (6811m)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०६०७२३३
२५७	Khangri Shar (6811m)	सोलुखुम्बु	सोताङ गाउँपालिका	१०३०३	०.०२४८६१३
२५८	Khangri Shar (6811m)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०७२६०६७
२५९	Khangri Shar (6811m)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०९४३१०६
जम्मा					१
२६०	Kumbhakarna (7710m)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०९४३१०६
२६१	Kumbhakarna (7710m)	सोलुखुम्बु	सोताङ गाउँपालिका	१०३०३	०.०२४८६१३
२६२	Kumbhakarna (7710m)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०८०४३९६
२६३	Kumbhakarna (7710m)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०३६२८१
२६४	Kumbhakarna (7710m)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०६०७२३३
२६५	Kumbhakarna (7710m)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०७२६०६७
२६६	Kumbhakarna (7710m)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.५७५४२८६
२६७	Kumbhakarna (7710m)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०५९३४९१
जम्मा					१
२६८	Kwangde (6086m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६१६८
२६९	Kwangde (6086m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०८५१
२७०	Kwangde (6086m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७३५६३
२७१	Kwangde (6086m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९९६६३
२७२	Kwangde (6086m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४०९९७
२७३	Kwangde (6086m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३५९५९
२७४	Kwangde (6086m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३१४

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बाँडफाँटको हिस्सा
जम्मा					१
२७५	Lachama Chuli (6721m.)	हुम्ला	सर्केगाड गाउँपालिका	६०३०५	०.०५८०७१६
२७६	Lachama Chuli (6721m.)	बाजुरा	हिमाली गाउँपालिका	७०१०१	०.०८११३३७
२७७	Lachama Chuli (6721m.)	हुम्ला	सिमकोट गाउँपालिका	६०३०३	०.०९११६२६
२७८	Lachama Chuli (6721m.)	हुम्ला	खार्पुनाथ गाउँपालिका	६०३०२	०.६८०८५१
२७९	Lachama Chuli (6721m.)	हुम्ला	चंखेली गाउँपालिका	६०३०१	०.०८८७८११
जम्मा					१
२८०	Lachama North (6628m)	हुम्ला	खार्पुनाथ गाउँपालिका	६०३०२	०.६८०८५१
२८१	Lachama North (6628m)	हुम्ला	सर्केगाड गाउँपालिका	६०३०५	०.०५८०७१६
२८२	Lachama North (6628m)	बाजुरा	हिमाली गाउँपालिका	७०१०१	०.०८११३३७
२८३	Lachama North (6628m)	हुम्ला	चंखेली गाउँपालिका	६०३०१	०.०८८७८११
२८४	Lachama North (6628m)	हुम्ला	सिमकोट गाउँपालिका	६०३०३	०.०९११६२६
जम्मा					१
२८५	Langdung (6326 m.)	दोलखा	बैतेघर गाउँपालिका	३०१०४	०.०३४७२७३
२८६	Langdung (6326 m.)	दोलखा	जिरी नगरपालिका	३०१०५	०.०३५४२२५
२८७	Langdung (6326 m.)	दोलखा	कालिन्चोक गाउँपालिका	३०१०३	०.०४२१८७९
२८८	Langdung (6326 m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.०९५१०३८
२८९	Langdung (6326 m.)	रसुवा	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	३०३०१	०.६८०८५१
२९०	Langdung (6326 m.)	दोलखा	बिगु गाउँपालिका	३०१०२	०.०६०८२५९
२९१	Langdung (6326 m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०५०८८१६
जम्मा					१
२९२	Langtang Lirung (7234m.)	सिन्धुपाल्चोक	हेलम्बु गाउँपालिका	३०२०४	०.०५५५९१७
२९३	Langtang Lirung (7234m.)	रसुवा	उत्तरगया गाउँपालिका	३०३०३	०.०२४४३२३
२९४	Langtang Lirung (7234m.)	सिन्धुपाल्चोक	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	३०२०३	०.०७३६३१७
२९५	Langtang Lirung (7234m.)	रसुवा	कालिका गाउँपालिका	३०३०४	०.०१९९२०६
२९६	Langtang Lirung (7234m.)	रसुवा	नौकुण्ड गाउँपालिका	३०३०५	०.०३०२९४६
२९७	Langtang Lirung (7234m.)	रसुवा	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	३०३०१	०.६८०८५१
२९८	Langtang Lirung (7234m.)	सिन्धुपाल्चोक	जुगल गाउँपालिका	३०२०२	०.०८४४८२८
२९९	Langtang Lirung (7234m.)	रसुवा	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	३०३०२	०.०३०७९५२
जम्मा					१
३००	Lhoste (8516m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४०९९७
३०१	Lhoste (8516m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३१४
३०२	Lhoste (8516m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६१६८
३०३	Lhoste (8516m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९१६६३
३०४	Lhoste (8516m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७३५६३
३०५	Lhoste (8516m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३५९५९

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बाँडफाँटको हिस्सा
३०६	Lhoste (8516m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०८५१
जम्मा					१
३०७	Lobuje (6119m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३५९५९
३०८	Lobuje (6119m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७३५६३
३०९	Lobuje (6119m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०८५१
३१०	Lobuje (6119m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४०९९७
३११	Lobuje (6119m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९१६६३
३१२	Lobuje (6119m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३१४
३१३	Lobuje (6119m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६१६८
जम्मा					१
३१४	Makalu (8463m.)	संखुवासभा	भोटखोला गाउँपालिका	१०२०१	०.०७११९०१
३१५	Makalu (8463m.)	संखुवासभा	चिचिला गाउँपालिका	१०२०४	०.०२५७३२९
३१६	Makalu (8463m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.६८०८५१
३१७	Makalu (8463m.)	ताप्लेजुङ	मेरिङ्गदेन गाउँपालिका	१०१०३	०.०५१५६४६
३१८	Makalu (8463m.)	संखुवासभा	सभापोखरी गाउँपालिका	१०२०५	०.०४४७८८१
३१९	Makalu (8463m.)	संखुवासभा	सिलीचोङ गाउँपालिका	१०२०३	०.०६८६९८९
३२०	Makalu (8463m.)	ताप्लेजुङ	मिक्वाखोला गाउँपालिका	१०१०२	०.०५७१७४३
जम्मा					१
३२१	Manaslu (8163 m.)	गोरखा	बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका	४०१०३	०.०४०८६१९
३२२	Manaslu (8163 m.)	मनाङ	नासो गाउँपालिका	४०२०४	०.०२७६७६
३२३	Manaslu (8163 m.)	मनाङ	चामे गाउँपालिका	४०२०३	०.००४७३१७
३२४	Manaslu (8163 m.)	लमजुङ	दोर्दी गाउँपालिका	४०६०१	०.०३६६१५६
३२५	Manaslu (8163 m.)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.०३०११३
३२६	Manaslu (8163 m.)	गोरखा	अजिरकोट गाउँपालिका	४०१०२	०.०२७७२४५
३२७	Manaslu (8163 m.)	लमजुङ	मरुयाङ्गदी गाउँपालिका	४०६०२	०.०४५९९९१
३२८	Manaslu (8163 m.)	गोरखा	चुमनुब्री गाउँपालिका	४०१०१	०.४७६१३६४
३२९	Manaslu (8163 m.)	मनाङ	नासो गाउँपालिका	४०२०४	०.२६९६२६४
३३०	Manaslu (8163 m.)	गोरखा	धार्चे गाउँपालिका	४०१०४	०.०४०५१५४
जम्मा					१
३३१	Mansail (6242m.)	मुस्ताङ	लोमन्थाङ गाउँपालिका	४०३०४	०.६८०८५१
३३२	Mansail (6242m.)	मुस्ताङ	लो घेकर दामोदरकुण्ड गा.पा.	४०३०१	०.३१९१४९
जम्मा					१
३३३	Mansail South (6251 m.)	डोल्पा	काङ्के गाउँपालिका	६०१०७	०.३१९१४९
३३४	Mansail South (6251 m.)	मुस्ताङ	लोमन्थाङ गाउँपालिका	४०३०४	०.६८०८५१
जम्मा					१
३३५	Mera Peak (6470m.)	सोलुखुम्बु	सोताङ गाउँपालिका	१०३०३	०.०३११५०९

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौडफाँटको हिस्सा
३३६	Mera Peak (6470m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.६८०८५१
३३७	Mera Peak (6470m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०४४८९५८
३३८	Mera Peak (6470m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.०९५४०९६
३३९	Mera Peak (6470m.)	संखुवासभा	सिलीचोड गाउँपालिका	१०२०३	०.०५५६४२६
३४०	Mera Peak (6470m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०९२०५
जम्मा					१
३४१	Mt. Peri (6174m.)	रसुवा	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	३०३०२	०.०३०७९५२
३४२	Mt. Peri (6174m.)	सिन्धुपाल्चोक	जुगल गाउँपालिका	३०२०२	०.०८४४८२८
३४३	Mt. Peri (6174m.)	सिन्धुपाल्चोक	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	३०२०३	०.०७३६३१७
३४४	Mt. Peri (6174m.)	रसुवा	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	३०३०१	०.६८०८५१
३४५	Mt. Peri (6174m.)	रसुवा	उत्तरगया गाउँपालिका	३०३०३	०.०२४४३२३
३४६	Mt. Peri (6174m.)	रसुवा	कालिका गाउँपालिका	३०३०४	०.०१९९२०६
३४७	Mt. Peri (6174m.)	सिन्धुपाल्चोक	हेलम्बु गाउँपालिका	३०२०४	०.०५५५९१७
३४८	Mt. Peri (6174m.)	रसुवा	नौकुण्ड गाउँपालिका	३०३०५	०.०३०२९४६
जम्मा					१
३४९	Mt.ABI (6043m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७३५६३
३५०	Mt.ABI (6043m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३५९५९
३५१	Mt.ABI (6043m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३१४
३५२	Mt.ABI (6043m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४०९९७
३५३	Mt.ABI (6043m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९१६६३
३५४	Mt.ABI (6043m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६१६८
३५५	Mt.ABI (6043m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०८५१
जम्मा					१
३५६	Mt.Bokta (6114m.)	ताप्लेजुङ	फक्ताङलुङ गाउँपालिका	१०१०१	०.६८०८५१
३५७	Mt.Bokta (6114m.)	ताप्लेजुङ	मिक्वाखोला गाउँपालिका	१०१०२	०.०६४७७१४
३५८	Mt.Bokta (6114m.)	ताप्लेजुङ	सिरीजङ्गा गाउँपालिका	१०१०८	०.०८६४१५८
३५९	Mt.Bokta (6114m.)	संखुवासभा	भोटखोला गाउँपालिका	१०२०१	०.०८३६८०२
३६०	Mt.Bokta (6114m.)	ताप्लेजुङ	फुङलिङ नगरपालिका	१०१०६	०.०८४२८१६
जम्मा					१
३६१	Mt.Cholatse (6440m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०८५१
३६२	Mt.Cholatse (6440m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७३५६३
३६३	Mt.Cholatse (6440m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४०९९७
३६४	Mt.Cholatse (6440m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३१४
३६५	Mt.Cholatse (6440m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९१६६३
३६६	Mt.Cholatse (6440m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३५९५९
३६७	Mt.Cholatse (6440m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६१६८

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बाँडफाँटको हिस्सा
जम्मा					१
३६८	Mt.Kyazo Ri (6186m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६१६८
३६९	Mt.Kyazo Ri (6186m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७३५६३
३७०	Mt.Kyazo Ri (6186m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३१४
३७१	Mt.Kyazo Ri (6186m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४०९९७
३७२	Mt.Kyazo Ri (6186m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३५९५९
३७३	Mt.Kyazo Ri (6186m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०८५१
३७४	Mt.Kyazo Ri (6186m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९९६६३
जम्मा					१
३७५	Mt.Langsisa Ri (6412m.)	सिन्धुपाल्चोक	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	३०२०३	०.१०७०५६४
३७६	Mt.Langsisa Ri (6412m.)	सिन्धुपाल्चोक	जुगल गाउँपालिका	३०२०२	०.१२२५११२
३७७	Mt.Langsisa Ri (6412m.)	रसुवा	नौकुण्ड गाउँपालिका	३०३०५	०.०४४२५९२
३७८	Mt.Langsisa Ri (6412m.)	रसुवा	कालिका गाउँपालिका	३०३०४	०.०२९२१७६
३७९	Mt.Langsisa Ri (6412m.)	सिन्धुपाल्चोक	हेलम्बु गाउँपालिका	३०२०४	०.०८०९६८१
३८०	Mt.Langsisa Ri (6412m.)	रसुवा	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	३०३०१	०.५७१४२८६
३८१	Mt.Langsisa Ri (6412m.)	रसुवा	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	३०३०२	०.०४४५५९
जम्मा					१
३८२	Mt.Larkya Peak (6416m.)	लमजुङ	मर्याङ्गदी गाउँपालिका	४०६०२	०.१०३५८७६
३८३	Mt.Larkya Peak (6416m.)	मनाङ	चामे गाउँपालिका	४०२०३	०.०१०८०२७
३८४	Mt.Larkya Peak (6416m.)	गोरखा	बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका	४०१०३	०.०८९२३४४
३८५	Mt.Larkya Peak (6416m.)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.०७१६८१६
३८६	Mt.Larkya Peak (6416m.)	मनाङ	नासो गाउँपालिका	४०२०४	०.१११६५५९
३८७	Mt.Larkya Peak (6416m.)	गोरखा	अजिरकोट गाउँपालिका	४०१०२	०.०६१०६७६
३८८	Mt.Larkya Peak (6416m.)	गोरखा	चुमनुव्री गाउँपालिका	४०१०१	०.४५९७७२७
३८९	Mt.Larkya Peak (6416m.)	गोरखा	धार्चे गाउँपालिका	४०१०४	०.०९२२९७६
जम्मा					१
३९०	Mt.Lobuje West (6135m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७३५६३
३९१	Mt.Lobuje West (6135m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४०९९७
३९२	Mt.Lobuje West (6135m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०८५१
३९३	Mt.Lobuje West (6135m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३१४
३९४	Mt.Lobuje West (6135m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६१६८
३९५	Mt.Lobuje West (6135m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३५९५९
३९६	Mt.Lobuje West (6135m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९९६६३
जम्मा					१
३९७	Mt.Nirekha (6159m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३५९५९
३९८	Mt.Nirekha (6159m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६१६८

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौडफाँटको हिस्सा
३९९	Mt.Nirekha (6159m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७३५६३
४००	Mt.Nirekha (6159m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३१४
४०१	Mt.Nirekha (6159m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४०९९७
४०२	Mt.Nirekha (6159m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९१६६३
४०३	Mt.Nirekha (6159m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०८५१
जम्मा					१
४०४	Mt.Ombigaichen (6340m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०८४७८४८
४०५	Mt.Ombigaichen (6340m.)	सोलुखुम्बु	सोताङ गाउँपालिका	१०३०३	०.०२१८९९७
४०६	Mt.Ombigaichen (6340m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.३४०१३३१
४०७	Mt.Ombigaichen (6340m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०३१९९६
४०८	Mt.Ombigaichen (6340m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०६४७६६७
४०९	Mt.Ombigaichen (6340m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०७१३५०१
४१०	Mt.Ombigaichen (6340m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.२८४८६६९
४११	Mt.Ombigaichen (6340m.)	संखुवासभा	सिलीचोङ गाउँपालिका	१०२०३	०.०४६२८७
४१२	Mt.Ombigaichen (6340m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०५३९१५८
जम्मा					१
४१३	Mt.Phari Lapcha (6017m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९१६६३
४१४	Mt.Phari Lapcha (6017m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३५९५९
४१५	Mt.Phari Lapcha (6017m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६१६८
४१६	Mt.Phari Lapcha (6017m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४०९९७
४१७	Mt.Phari Lapcha (6017m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०८५१
४१८	Mt.Phari Lapcha (6017m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७३५६३
४१९	Mt.Phari Lapcha (6017m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३१४
जम्मा					१
४२०	Mt.Yubra Himal (6048m.)	रसुवा	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	३०३०१	०.५७१४२८६
४२१	Mt.Yubra Himal (6048m.)	रसुवा	कालिका गाउँपालिका	३०३०४	०.०२९२१७६
४२२	Mt.Yubra Himal (6048m.)	सिन्धुपाल्चोक	हेलम्बु गाउँपालिका	३०२०४	०.०८०९६८१
४२३	Mt.Yubra Himal (6048m.)	रसुवा	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	३०३०२	०.०४४५५९
४२४	Mt.Yubra Himal (6048m.)	सिन्धुपाल्चोक	जुगल गाउँपालिका	३०२०२	०.१२२५११२
४२५	Mt.Yubra Himal (6048m.)	रसुवा	नौकुण्ड गाउँपालिका	३०३०५	०.०४४२५९२
४२६	Mt.Yubra Himal (6048m.)	सिन्धुपाल्चोक	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	३०२०३	०.१०७०५६४
जम्मा					१
४२७	Mukot Himal (6087 m.)	डोल्पा	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका	६०१०१	०.०६९०१२६
४२८	Mukot Himal (6087 m.)	मुस्ताङ	घरपझोड गाउँपालिका	४०३०२	०.०४५३५८८
४२९	Mukot Himal (6087 m.)	डोल्पा	छार्का ताङसोड गाउँपालिका	६०१०८	०.३३५४०३४
४३०	Mukot Himal (6087 m.)	मनाङ	मनाङ दिक्छाङ गाउँपालिका	४०२०२	०.०५०४३६

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौद्धिको हिस्सा
४३१	Mukot Himal (6087 m.)	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका	४०३०५	०.०३८७२५
४३२	Mukot Himal (6087 m.)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.४१०३५९३
४३३	Mukot Himal (6087 m.)	डोल्पा	काइके गाउँपालिका	६०१०७	०.०५०७०४९
जम्मा					१
४३४	Mustang Himal I (6195 m.)	डोल्पा	काइके गाउँपालिका	६०१०७	०.३१९१४९
४३५	Mustang Himal I (6195 m.)	मुस्ताङ	लोमन्थाङ गाउँपालिका	४०३०४	०.६८०८५१
जम्मा					१
४३६	Niligiri North (7061m.)	मुस्ताङ	घरपझोड गाउँपालिका	४०३०२	०.६८०८५१
४३७	Niligiri North (7061m.)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०७८२७९९
४३८	Niligiri North (7061m.)	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका	४०३०५	०.०४१९४६९
४३९	Niligiri North (7061m.)	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	०.१३५३६१६
४४०	Niligiri North (7061m.)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.०६३५६०५
जम्मा					१
४४१	Norbu Kang (6005m)	डोल्पा	ठुलीभेरी नगरपालिका	६०१०६	०.०९५२७५३
४४२	Norbu Kang (6005m)	डोल्पा	शे फोक्सुण्डो गाउँपालिका	६०१०२	०.१०३१२९६
४४३	Norbu Kang (6005m)	डोल्पा	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका	६०१०१	०.६८०८५१
४४४	Norbu Kang (6005m)	डोल्पा	काइके गाउँपालिका	६०१०७	०.०४८२५१२
४४५	Norbu Kang (6005m)	डोल्पा	छार्का ताङसोङ गाउँपालिका	६०१०८	०.०७२४९२८
जम्मा					१
४४६	Nupla Khang (6861m)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६१६८
४४७	Nupla Khang (6861m)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३५९५९
४४८	Nupla Khang (6861m)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३१४
४४९	Nupla Khang (6861m)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४०९९७
४५०	Nupla Khang (6861m)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७३५६३
४५१	Nupla Khang (6861m)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९१६६३
४५२	Nupla Khang (6861m)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०८५१
जम्मा					१
४५३	Nuptse (7855 m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३१४
४५४	Nuptse (7855 m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९१६६३
४५५	Nuptse (7855 m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७३५६३
४५६	Nuptse (7855 m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०८५१
४५७	Nuptse (7855 m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३५९५९
४५८	Nuptse (7855 m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६१६८
४५९	Nuptse (7855 m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४०९९७
जम्मा					१

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौडफाँटको हिस्सा
४६०	Paldor Peak (5903m.)	रसुवा	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	३०३०१	०.११६८६७४
४६१	Paldor Peak (5903m.)	धादिङ	गङ्गा जमुना गाउँपालिका	३०४०३	०.०६७२२९५
४६२	Paldor Peak (5903m.)	रसुवा	उत्तरगया गाउँपालिका	३०३०३	०.०३१९४०९
४६३	Paldor Peak (5903m.)	गोरखा	धाचें गाउँपालिका	४०१०४	०.०९६९७४६
४६४	Paldor Peak (5903m.)	गोरखा	आरुघाट गाउँपालिका	४०१०५	०.०७४११४१
४६५	Paldor Peak (5903m.)	धादिङ	रुवी भ्याली गाउँपालिका	३०४०१	०.२७२८०३
४६६	Paldor Peak (5903m.)	रसुवा	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	३०३०२	०.३००१४८२
४६७	Paldor Peak (5903m.)	धादिङ	खनियाबास गाउँपालिका	३०४०२	०.०४१४४४८
जम्मा					१
४६८	Pharchamo (6279m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.३२०१४१
४६९	Pharchamo (6279m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०३२३६७७
४७०	Pharchamo (6279m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०४००११८
४७१	Pharchamo (6279m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०३२३६७७
४७२	Pharchamo (6279m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०४२५६४३
४७३	Pharchamo (6279m.)	दोलखा	बिगु गाउँपालिका	३०१०२	०.०३८९४७४
४७४	Pharchamo (6279m.)	सोलुखुम्बु	माच्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०१८३८७८
४७५	Pharchamo (6279m.)	दोलखा	कालिन्चोक गाउँपालिका	३०१०३	०.०२५९९३७
४७६	Pharchamo (6279m.)	दोलखा	जिरी नगरपालिका	३०१०५	०.०२२१७३६
४७७	Pharchamo (6279m.)	दोलखा	बैतेधर गाउँपालिका	३०१०४	०.०२१२९७५
४७८	Pharchamo (6279m.)	सोलुखुम्बु	सोताङ गाउँपालिका	१०३०३	०.०१२४८९६
४७९	Pharchamo (6279m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०३३५५२
४८०	Pharchamo (6279m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०५४८४६९
४८१	Pharchamo (6279m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.३०४८५९
जम्मा					१
४८२	Pisang Peak (6091m.)	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	०.०६२१३०४
४८३	Pisang Peak (6091m.)	मनाङ	चामे गाउँपालिका	४०२०३	०.००७७८५४
४८४	Pisang Peak (6091m.)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.१५७१३४४
४८५	Pisang Peak (6091m.)	मनाङ	नासों गाउँपालिका	४०२०४	०.०४२४९१७
४८६	Pisang Peak (6091m.)	मुस्ताङ	घरपझोड गाउँपालिका	४०३०२	०.०२५८७५३
४८७	Pisang Peak (6091m.)	मनाङ	मनाङ दिख्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.४१४२९४२
४८८	Pisang Peak (6091m.)	कास्की	मादी गाउँपालिका	४०५०१	०.०७४३४११
४८९	Pisang Peak (6091m.)	कास्की	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	४०५०२	०.०८२६५२१
४९०	Pisang Peak (6091m.)	कास्की	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०५०३	०.०८००३०४
४९१	Pisang Peak (6091m.)	मुस्ताङ	वारगुड मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०५३२६५१
जम्मा					१
४९२	Pumori (7161 m.)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०७३५९५९

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौद्धफाँटको हिस्सा
४९३	Pumori (7161 m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.६८०८५१
४९४	Pumori (7161 m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४८३१४
४९५	Pumori (7161 m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५७३५६३
४९६	Pumori (7161 m.)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०६४०९९७
४९७	Pumori (7161 m.)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४६६१६८
४९८	Pumori (7161 m.)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२९९६६३
जम्मा					१
४९९	Purbang (6500m.)	डोल्पा	छार्का ताङसोङ गाउँपालिका	६०१०८	०.०४९१०२६
५००	Purbang (6500m.)	कास्की	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०५०३	०.०४४६१९८
५०१	Purbang (6500m.)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.४०३९६५१
५०२	Purbang (6500m.)	कास्की	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	४०५०२	०.०४४६५४९
५०३	Purbang (6500m.)	मुस्ताङ	घरपझोङ गाउँपालिका	४०३०२	०.०१२१३४६
५०४	Purbang (6500m.)	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका	४०३०५	०.०१०५९५२
५०५	Purbang (6500m.)	म्याग्दी	धवलागिरी गाउँपालिका	४०४०३	०.०३९००५८
५०६	Purbang (6500m.)	मुस्ताङ	लो घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका	४०३०१	०.०२९६१०५
५०७	Purbang (6500m.)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.३४१७९७६
५०८	Purbang (6500m.)	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	०.०३१७१४
जम्मा					१
५०९	Putha Hiunchuli (7246 m.)	डोल्पा	छार्का ताङसोङ गाउँपालिका	६०१०८	०.२५४४६०४
५१०	Putha Hiunchuli (7246 m.)	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका	४०३०५	०.०१०३७८७
५११	Putha Hiunchuli (7246 m.)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०२४२३०४
५१२	Putha Hiunchuli (7246 m.)	म्याग्दी	धवलागिरी गाउँपालिका	४०४०३	०.१९९०३७२
५१३	Putha Hiunchuli (7246 m.)	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका	४०३०५	०.०१०३७८७
५१४	Putha Hiunchuli (7246 m.)	म्याग्दी	रघुगंगा गाउँपालिका	४०४०२	०.०२६६३६१
५१५	Putha Hiunchuli (7246 m.)	रुकुम	पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका	५०१०१	०.२०१४८७
५१६	Putha Hiunchuli (7246 m.)	रुकुम	भूमे गाउँपालिका	५०१०३	०.०२७३०२५
५१७	Putha Hiunchuli (7246 m.)	डोल्पा	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका	६०१०१	०.०३०६४४२
५१८	Putha Hiunchuli (7246 m.)	रुकुम	सिस्ने गाउँपालिका	५०१०२	०.०२६२४९२
५१९	Putha Hiunchuli (7246 m.)	म्याग्दी	मालिका गाउँपालिका	४०४०४	०.०२४९०३
५२०	Putha Hiunchuli (7246 m.)	डोल्पा	काइके गाउँपालिका	६०१०७	०.१६४२९२५
जम्मा					१
५२१	Ramdung (5900m.)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.०८८५६८७
५२२	Ramdung (5900m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४३८०२५
५२३	Ramdung (5900m.)	दोलखा	कालिन्चोक गाउँपालिका	३०१०३	०.०३३९८१७
५२४	Ramdung (5900m.)	दोलखा	जिरी नगरपालिका	३०१०५	०.०२९४९९७

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौडफाँटको हिस्सा
५२५	Ramdung (5900m.)	दोलखा	बैतेधर गाउँपालिका	३०१०४	०.०२७६९६९
५२६	Ramdung (5900m.)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.१९४१५९
५२७	Ramdung (5900m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०५४७८३३
५२८	Ramdung (5900m.)	दोलखा	जिरी नगरपालिका	३०१०५	०.०२९४९७
५२९	Ramdung (5900m.)	रामेछाप	गोकुलगङ्गा गाउँपालिका	३१००२	०.०३३८८४३
५३०	Ramdung (5900m.)	दोलखा	बिगु गाउँपालिका	३०१०२	०.०५३०६६२
५३१	Ramdung (5900m.)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.३७७२६९६
५३२	Ramdung (5900m.)	रामेछाप	लिखु तामाकोसी गाउँपालिका	३१००३	०.०३३७९३९
जम्मा					१
५३३	Ratna Chuli (7128m.)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.६८०८५१
५३४	Ratna Chuli (7128m.)	मुस्ताङ	वारगुड मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०८०१०४५
५३५	Ratna Chuli (7128m.)	मुस्ताङ	लो घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका	४०३०१	०.०८२२६२७
५३६	Ratna Chuli (7128m.)	मनाङ	नासो गाउँपालिका	४०२०४	०.०६३०४७९
५३७	Ratna Chuli (7128m.)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.०६७३८४३
५३८	Ratna Chuli (7128m.)	मनाङ	चामे गाउँपालिका	४०२०३	०.०२६३४९६
जम्मा					१
५३९	Saipal (7031m)	बझाङ	सूर्मा गाउँपालिका	७०२०३	०.०२०८००७
५४०	Saipal (7031m)	बझाङ	बुंगल नगरपालिका	७०२०२	०.०५९५९६८
५४१	Saipal (7031m)	हुम्ला	सिमकोट गाउँपालिका	६०३०३	०.०४०८२३६
५४२	Saipal (7031m)	बाजुरा	हिमाली गाउँपालिका	७०१०१	०.०३८३२१५
५४३	Saipal (7031m)	हुम्ला	नाम्खा गाउँपालिका	६०३०४	०.४५१११९३
५४४	Saipal (7031m)	बझाङ	साइपाल गाउँपालिका	७०२०१	०.२९४६४३३
५४५	Saipal (7031m)	बझाङ	तालकोट गाउँपालिका	७०२०४	०.०२२६८३६
५४६	Saipal (7031m)	दार्चुला	ब्याँस गाउँपालिका	७०३०१	०.०४०१३८१
५४७	Saipal (7031m)	दार्चुला	अपिहिमाल गाउँपालिका	७०३०५	०.०२८२७३१
जम्मा					१
५४८	Saribung (6346m.)	डोल्पा	छार्का ताडसोड गाउँपालिका	६०१०८	०.०५९१४३४
५४९	Saribung (6346m.)	मुस्ताङ	वारगुड मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०४५८९५२
५५०	Saribung (6346m.)	मुस्ताङ	लोमन्थाङ गाउँपालिका	४०३०४	०.०३८८२५५
५५१	Saribung (6346m.)	मनाङ	चामे गाउँपालिका	४०२०३	०.०१५६७६९
५५२	Saribung (6346m.)	मुस्ताङ	लो घेकर दामोदरकुण्ड गा.पा.	४०३०१	०.४२४४९६१
५५३	Saribung (6346m.)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.३४११२८९
५५४	Saribung (6346m.)	मनाङ	नासो गाउँपालिका	४०२०४	०.०३६०८८९
५५५	Saribung (6346m.)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.०३८७४५१
जम्मा					१

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौद्धिको हिस्सा
५५६	Sharphu II (6164m)	ताप्लेजुङ	सिरीजङ्गा गाउँपालिका	१०१०८	०.११६०४४
५५७	Sharphu II (6164m)	ताप्लेजुङ	फक्ताङलुङ गाउँपालिका	१०१०१	०.५७१४२८६
५५८	Sharphu II (6164m)	ताप्लेजुङ	फुङलिङ नगरपालिका	१०१०६	०.११३१७८१
५५९	Sharphu II (6164m)	ताप्लेजुङ	मिक्वाखोला गाउँपालिका	१०१०२	०.०८६९७८८
५६०	Sharphu II (6164m)	संखुवासभा	भोटखोला गाउँपालिका	१०२०१	०.११२३७०५
जम्मा					१
५६१	Shigu Chuli (fluted peak) (6501m.)	कास्की	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	४०५०२	०.०४६२००२
५६२	Shigu Chuli (fluted peak) (6501m.)	कास्की	पोखरा महानगरपालिका	४०५०४	०.१७९०४३८
५६३	Shigu Chuli (fluted peak) (6501m.)	कास्की	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०५०३	०.६८०८५१
५६४	Shigu Chuli (fluted peak) (6501m.)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.०४९९०२३
५६५	Shigu Chuli (fluted peak) (6501m.)	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	०.०४४००२७
जम्मा					१
५६६	Tasartse (6343m)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.०२६८२२३
५६७	Tasartse (6343m)	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका	४०३०५	०.०२४१६५
५६८	Tasartse (6343m)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.३४१८२४६
५६९	Tasartse (6343m)	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	०.०८४३८६१
५७०	Tasartse (6343m)	मुस्ताङ	घरपझोङ गाउँपालिका	४०३०२	०.२८३१७५४
५७१	Tasartse (6343m)	डोल्पा	छार्का ताङसोङ गाउँपालिका	६०१०८	०.०६३७०७१
५७२	Tasartse (6343m)	मुस्ताङ	लो घेकर दामोदरकुण्ड गा.पा.	४०३०१	०.०४६६२५३
५७३	Tasartse (6343m)	म्याग्दी	धवलागिरी गाउँपालिका	४०४०३	०.०९७०१६४
५७४	Tasartse (6343m)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.०३२२७७८
जम्मा					१
५७५	Thaknak Ri (Dranganag Ri) (6757m)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०४०१२३३
५७६	Thaknak Ri (Dranganag Ri) (6757m)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०६८९५७३
५७७	Thaknak Ri (Dranganag Ri) (6757m)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.३२०१४१
५७८	Thaknak Ri (Dranganag Ri) (6757m)	दोलखा	जिरी नगरपालिका	३०१०५	०.०२७२६४३
५७९	Thaknak Ri (Dranganag Ri) (6757m)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०४१९९७१
५८०	Thaknak Ri (Dranganag Ri) (6757m)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०५२६९६८
५८१	Thaknak Ri (Dranganag Ri) (6757m)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.३०४८५९
५८२	Thaknak Ri (Dranganag Ri) (6757m)	दोलखा	बिगु गाउँपालिका	३०१०२	०.०४८४३६३
५८३	Thaknak Ri (Dranganag Ri) (6757m)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०२२५९२४
५८४	Thaknak Ri (Dranganag Ri) (6757m)	सोलुखुम्बु	सोताङ गाउँपालिका	१०३०३	०.०१५३२०९
५८५	Thaknak Ri (Dranganag Ri) (6757m)	दोलखा	बैतेश्वर गाउँपालिका	३०१०४	०.०२५९१०४

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बाँडफाँटको हिस्सा
५८६	Thaknak Ri (Dranganag Ri) (6757m)	दोलखा	कालिन्चोक गाउँपालिका	३०१०३	०.०३१७०१२
जम्मा					१
५८७	Thamserku (6618m)	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	०.०७२६०६७
५८८	Thamserku (6618m)	सोलुखुम्बु	सोताङ गाउँपालिका	१०३०३	०.०२४८६१३
५८९	Thamserku (6618m)	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.०९४३१०६
५९०	Thamserku (6618m)	सोलुखुम्बु	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	१०३०४	०.०३६२८१
५९१	Thamserku (6618m)	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०६०७२३३
५९२	Thamserku (6618m)	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	१०३०१	०.५७१४२८६
५९३	Thamserku (6618m)	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.०८०४३९६
५९४	Thamserku (6618m)	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.०५९३४९१
जम्मा					१
५९५	Thapa Peak (6012m)	म्याग्दी	रघुगंगा गाउँपालिका	४०४०२	०.०८२२४२६
५९६	Thapa Peak (6012m)	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका	४०३०५	०.२९९४४५६
५९७	Thapa Peak (6012m)	म्याग्दी	धवलागिरी गाउँपालिका	४०४०३	०.१०२४४६
५९८	Thapa Peak (6012m)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०५९७०४६
५९९	Thapa Peak (6012m)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.०४७९५८६
६००	Thapa Peak (6012m)	मुस्ताङ	घरपझोङ गाउँपालिका	४०३०२	०.३२५५४४४
६०१	Thapa Peak (6012m)	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	०.०८२६४८२
जम्मा					१
६०२	Thorang Peak (6144m)	कास्की	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०५०३	०.०५२९८५१
६०३	Thorang Peak (6144m)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.३२९१५१५
६०४	Thorang Peak (6144m)	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका	४०३०५	०.०१२६१४१
६०५	Thorang Peak (6144m)	मनाङ	चामे गाउँपालिका	४०२०३	०.००४५८९५
६०६	Thorang Peak (6144m)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.०२१२०५४
६०७	Thorang Peak (6144m)	कास्की	मादी गाउँपालिका	४०५०१	०.०४६६३२९
६०८	Thorang Peak (6144m)	कास्की	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	४०५०२	०.०५३०४८५
६०९	Thorang Peak (6144m)	डोल्पा	छार्का ताङसोङ गाउँपालिका	६०१०८	०.०५००२७८
६१०	Thorang Peak (6144m)	म्याग्दी	धवलागिरी गाउँपालिका	४०४०३	०.०४६४०३१
६११	Thorang Peak (6144m)	मुस्ताङ	लो घेकर दामोदरकुण्ड गा.पा.	४०३०१	०.०३५३४५१
६१२	Thorang Peak (6144m)	मुस्ताङ	घरपझोङ गाउँपालिका	४०३०२	०.०१४४४४४
६१३	Thorang Peak (6144m)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.२९५८४८५
६१४	Thorang Peak (6144m)	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	०.०३७७०४२
जम्मा					१
६१५	Tilicho Peak (7134m.)	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका	४०३०५	०.०१६२९४३
६१६	Tilicho Peak (7134m.)	मनाङ	चामे गाउँपालिका	४०२०३	०.००५३२६
६१७	Tilicho Peak (7134m.)	कास्की	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०५०३	०.०५०२७६३

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बाँडफाँटको हिस्सा
६१८	Tilicho Peak (7134m.)	पर्वत	जलजला गाउँपालिका	४१००२	०.०३३५६२१
६१९	Tilicho Peak (7134m.)	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०४०३८०२
६२०	Tilicho Peak (7134m.)	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.२५९५०८९
६२१	Tilicho Peak (7134m.)	मुस्ताङ	घरपझोड गाउँपालिका	४०३०२	०.१४३३२४८
६२२	Tilicho Peak (7134m.)	म्याग्दी	रघुगंगा गाउँपालिका	४०४०२	०.०३७७६१७
६२३	Tilicho Peak (7134m.)	पर्वत	मोदी गाउँपालिका	४१००१	०.०३५७९४९
६२४	Tilicho Peak (7134m.)	कास्की	मादी गाउँपालिका	४०५०१	०.०४८६९३८
६२५	Tilicho Peak (7134m.)	कास्की	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०५०३	०.२४०४९११
६२६	Tilicho Peak (7134m.)	कास्की	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	४०५०२	०.०५३२९१५
६२७	Tilicho Peak (7134m.)	मनाङ	नार्पा भूमि गाउँपालिका	४०२०१	०.०३५३७४४
जम्मा					१
६२८	Tilkang (6369m.)	हुम्ला	सिमकोट गाउँपालिका	६०३०३	०.१६४५७१४
६२९	Tilkang (6369m.)	बाजुरा	हिमाली गाउँपालिका	७०१०१	०.१४२००१५
६३०	Tilkang (6369m.)	हुम्ला	नाम्खा गाउँपालिका	६०३०४	०.५७१४२८६
६३१	Tilkang (6369m.)	बझाङ	साइपाल गाउँपालिका	७०२०१	०.१२१९९८६
जम्मा					१
६३२	Tobsar Peak (6100 m.)	लमजुङ	मर्याङ्गदी गाउँपालिका	४०६०२	०.०६७३२५७
६३३	Tobsar Peak (6100 m.)	लमजुङ	दोदी गाउँपालिका	४०६०१	०.०५१८५६१
६३४	Tobsar Peak (6100 m.)	गोरखा	अजिरकोट गाउँपालिका	४०१०२	०.०३८३२०८
६३५	Tobsar Peak (6100 m.)	गोरखा	चुमनुब्री गाउँपालिका	४०१०१	०.६८०८५१
६३६	Tobsar Peak (6100 m.)	मनाङ	नासोँ गाउँपालिका	४०२०४	०.०४५३९०८
६३७	Tobsar Peak (6100 m.)	गोरखा	बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका	४०१०३	०.०५५२०६६
६३८	Tobsar Peak (6100 m.)	गोरखा	धार्चे गाउँपालिका	४०१०४	०.०६१०४९
जम्मा					१
६३९	Tsartse	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.१६६९०६८
६४०	Tsartse	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	०.१२२३४६१
६४१	Tsartse	मुस्ताङ	घरपझोड गाउँपालिका	४०३०२	०.६१५३८४६
६४२	Tsartse	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका	४०३०५	०.०३७९१३५
६४३	Tsartse	मनाङ	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	४०२०२	०.०५७४४८९
जम्मा					१
६४४	Tukuche	म्याग्दी	रघुगंगा गाउँपालिका	४०४०२	०.०९५१६५
६४५	Tukuche	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	०.०९७३३४९
६४६	Tukuche	म्याग्दी	धवलागिरी गाउँपालिका	४०४०३	०.१२२२८८४
६४७	Tukuche	मुस्ताङ	थासाङ गाउँपालिका	४०३०५	०.५७१४२८६
६४८	Tukuche	मुस्ताङ	वारगुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	४०३०३	०.०७५००४७
६४९	Tukuche	मुस्ताङ	घरपझोड गाउँपालिका	४०३०२	०.०३८७७८४

क्र. सं.	हिमालको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौडफाँटको हिस्सा
जम्मा					१
६५०	Yara Chuli (6236m.)	डोल्पा	जगदुल्ला गाउँपालिका	६०१०३	०.०३५२८७७
६५१	Yara Chuli (6236m.)	मुगु	मुगुमकार्मारोग गाउँपालिका	६०२०१	०.३७७२९५
६५२	Yara Chuli (6236m.)	डोल्पा	शे फोक्सुण्डो गाउँपालिका	६०१०२	०.१९३८०७१
६५३	Yara Chuli (6236m.)	डोल्पा	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका	६०१०१	०.०४९०६३४
६५४	Yara Chuli (6236m.)	डोल्पा	काइके गाउँपालिका	६०१०७	०.०२८३९९७
६५५	Yara Chuli (6236m.)	सिन्धुपाल्चोक	जुगल गाउँपालिका	३०२०२	०.०८३४४५९
६५६	Yara Chuli (6236m.)	हुम्ला	चखेली गाउँपालिका	६०३०१	०.०६४७२६३
६५७	Yara Chuli (6236m.)	जुम्ला	पातारासी गाउँपालिका	६०४०१	०.०७६८२३६
६५८	Yara Chuli (6236m.)	डोल्पा	त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका	६०१०५	०.०४७३८०२
६५९	Yara Chuli (6236m.)	डोल्पा	ठुलीभेरी नगरपालिका	६०१०६	०.०४४०६४८
जम्मा					१
६६०	Yubra Himal (6048m)	रसुवा	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	३०३०१	०.६८०८५१
६६१	Yubra Himal (6048m)	रसुवा	नौकुण्ड गाउँपालिका	३०३०५	०.०३०२९४६
६६२	Yubra Himal (6048m)	सिन्धुपाल्चोक	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	३०२०३	०.०७३६३१७
६६३	Yubra Himal (6048m)	सिन्धुपाल्चोक	हेलम्बु गाउँपालिका	३०२०४	०.०५५५९१७
६६४	Yubra Himal (6048m)	रसुवा	उत्तरगया गाउँपालिका	३०३०३	०.०२४४३२३
६६५	Yubra Himal (6048m)	सिन्धुपाल्चोक	जुगल गाउँपालिका	३०२०२	०.०८४४८२८
६६६	Yubra Himal (6048m)	रसुवा	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	३०३०२	०.०३०७९५२
६६७	Yubra Himal (6048m)	रसुवा	कालिका गाउँपालिका	३०३०४	०.०१९९२०६
जम्मा					१
६६८	shey shikhar (6139m.)	जुम्ला	गुठिचौर गाउँपालिका	६०४०५	०.०२६४०३५
६६९	shey shikhar (6139m.)	डोल्पा	मुङ्केचुला गाउँपालिका	६०१०४	०.०१४१६
६७०	shey shikhar (6139m.)	डोल्पा	त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका	६०१०५	०.०२६७००३
६७१	shey shikhar (6139m.)	मुगु	मुगुमकार्मारोग गाउँपालिका	६०२०१	०.०४२२८७९
६७२	shey shikhar (6139m.)	डोल्पा	ठुलीभेरी नगरपालिका	६०१०६	०.०२४१४०७
६७३	shey shikhar (6139m.)	डोल्पा	शे फोक्सुण्डो गाउँपालिका	६०१०२	०.०४२८२२४
६७४	shey shikhar (6139m.)	डोल्पा	शे फोक्सुण्डो गाउँपालिका	६०१०२	०.४५७७०३५
६७५	shey shikhar (6139m.)	जुम्ला	पातारासी गाउँपालिका	६०४०१	०.०४१६३५९
६७६	shey shikhar (6139m.)	डोल्पा	जगदुल्ला गाउँपालिका	६०१०३	०.२८८०५९२
६७७	shey shikhar (6139m.)	डोल्पा	काइके गाउँपालिका	६०१०७	०.०१४२५३
६७८	shey shikhar (6139m.)	डोल्पा	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका	६०१०१	०.०२१८६१६
जम्मा					१

ख. जलविद्युत

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता (मे.वा.)	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौद्धिक हस्त
१	Andhi Khola	९.४	स्याङजा	गल्याङ नगरपालिका	४०९१०	०.६२५०
२	Andhi Khola	९.४	पाल्पा	रम्भा गाउँपालिका	५०६०३	०.३७५०
जम्मा						१
३	Ankhu Khola - 1	७	धादिङ	गङ्गा जमुना गाउँपालिका	३०४०३	०.१७७३
४	Ankhu Khola - 1	७	धादिङ	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	३०४०४	०.६३९८
५	Ankhu Khola - 1	७	धादिङ	नेत्रावती गाउँपालिका	३०४०५	०.१८२९
जम्मा						१
६	Baramchi Khola HPP	४.२	सिन्धुपाल्चोक	जुगल गाउँपालिका	३०२०२	०.६२५०
७	Baramchi Khola HPP	४.२	सिन्धुपाल्चोक	बलेफी गाउँपालिका	३०२०८	०.३७५०
जम्मा						१
८	Bijayapur-1	४.५	कास्की	पोखरा महानगरपालिका	४०५०४	१
९	Chaku Khola	३	सिन्धुपाल्चोक	भोटेकोशी गाउँपालिका	३०२०१	१
१०	Chameliya Khola	३०	दार्चुला	नौगाड गाउँपालिका	७०३०४	०.०९२९
११	Chameliya Khola	३०	दार्चुला	मार्मा गाउँपालिका	७०३०६	०.३७४९
१२	Chameliya Khola	३०	दार्चुला	शैल्यशिखर नगरपालिका	७०३०७	०.३५६०
१३	Chameliya Khola	३०	बैतडी	डीलासैनी गाउँपालिका	७०४०१	०.१७७८
जम्मा						१
१४	Charnawati Khola Hydroelectric Project	३.५२	दोलखा	शैलुङ गाउँपालिका	३०१०८	०.५०००
१५	Charnawati Khola Hydroelectric Project	३.५२	दोलखा	भिमेश्वर नगरपालिका	३०१०९	०.५०००
जम्मा						१
१६	Chatara	३.२	सुनसरी	बराहक्षेत्र नगरपालिका	११३०२	०.६२५०
१७	Chatara	३.२	उदयपुर	बेलका नगरपालिका	११४०१	०.३७५०
जम्मा						१
१८	Chhandi Khola	२	लमजुङ	दोर्दी गाउँपालिका	४०६०१	१
१९	Chilime	२२	रसुवा	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	३०३०१	०.४३२७
२०	Chilime	२२	रसुवा	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	३०३०२	०.५६७३
जम्मा						१
२१	Daram Khola-A	२.५	बागलुङ	ताराखोला गाउँपालिका	४११०३	१
२२	Daraundi A	६	गोरखा	अजिरकोट गाउँपालिका	४०१०२	०.३४०६
२३	Daraundi A	६	गोरखा	बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका	४०१०३	०.४४८९
२४	Daraundi A	६	गोरखा	सिरानचोक गाउँपालिका	४०१०७	०.२१०५
जम्मा						१
२५	Devighat	१४.१	नुवाकोट	बिदुर नगरपालिका	३०५०४	१

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता (मे.वा.)	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौडफाँटको हिस्सा
२६	Dwari Khola SHP	३.७५	दैलेख	नौमुले गाउँपालिका	६०६०१	१
२७	Fewa	१.०१	कास्की	पोखरा महानगरपालिका	४०५०४	१
२८	Gandak	१५	नवलपरासी	बिनयी त्रिवेणी गाउँपालिका	४०८०८	०.३३२६
२९	Gandak	१५	नवलपरासी	प्रतापपुर गाउँपालिका	५०७०६	०.२१०५
३०	Gandak	१५	नवलपरासी	सुस्ता गाउँपालिका	५०७०७	०.४५६९
जम्मा						१
३१	Hewa khola	४.४६	संखुवासभा	पाँचखपन नगरपालिका	१०२०७	०.३७५०
३२	Hewa khola	४.४६	संखुवासभा	चैनपुर नगरपालिका	१०२०८	०.६२५०
जम्मा						१
३३	Hewa Khola A	१४.९	पाँचथर	हिलिहाङ्ग गाउँपालिका	१०९०२	०.२८५७
३४	Hewa Khola A	१४.९	पाँचथर	फालेलुङ्ग गाउँपालिका	१०९०३	०.३५९०
३५	Hewa Khola A	१४.९	पाँचथर	फिदिम नगरपालिका	१०९०४	०.३५५२
जम्मा						१
३६	Indrawati -III	७.५	सिन्धुपाल्चोक	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	३०२०३	०.५४०३
३७	Indrawati -III	७.५	सिन्धुपाल्चोक	मेलम्ची नगरपालिका	३०२०५	०.४५९७
जम्मा						१.००००
३८	Jhimruk Khola	१२.५	प्यूठान	प्यूठान नगरपालिका	५०३०४	०.२०००
३९	Jhimruk Khola	१२.५	प्यूठान	माण्डवी गाउँपालिका	५०३०६	०.५०००
४०	Jhimruk Khola	१२.५	प्यूठान	मल्लरानी गाउँपालिका	५०३०७	०.३०००
जम्मा						१
४१	Jogmai Khola	७.६	इलाम	माई जोगमाई गाउँपालिका	११००१	०.६२५०
४२	Jogmai Khola	७.६	इलाम	सूर्योदय नगरपालिका	११००९	०.३७५०
जम्मा						१
४३	Kali Gandaki A	१४४	स्याङ्जा	गल्याङ नगरपालिका	४०९१०	०.२२७६
४४	Kali Gandaki A	१४४	स्याङ्जा	कालीगण्डकी गाउँपालिका	४०९११	०.१९६४
४५	Kali Gandaki A	१४४	पर्वत	बिहादी गाउँपालिका	४१००६	०.०४९६
४६	Kali Gandaki A	१४४	पर्वत	पैयुँ गाउँपालिका	४१००७	०.०४३६
४७	Kali Gandaki A	१४४	गुल्मी	कालिगण्डकी गाउँपालिका	५०४०१	०.१७१२
४८	Kali Gandaki A	१४४	गुल्मी	सत्यवती गाउँपालिका	५०४०२	०.०७०४
४९	Kali Gandaki A	१४४	गुल्मी	रुरू गाउँपालिका	५०४१२	०.०६३१
५०	Kali Gandaki A	१४४	पाल्पा	बगनासकाली गाउँपालिका	५०६०४	०.०६०२
५१	Kali Gandaki A	१४४	पाल्पा	तानसेन नगरपालिका	५०६०५	०.०६०२
५२	Kali Gandaki A	१४४	पाल्पा	रिब्दीकोट गाउँपालिका	५०६०६	०.०५७६
जम्मा						१
५३	Khani Khola	२	ललितपुर	बागमती गाउँपालिका	३०८०६	१

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता (मे.वा.)	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौडफाँटको हिस्सा
५४	Khimti -I	६०	दोलखा	तामाकोशी गाउँपालिका	३०१०६	०.३९६०
५५	Khimti -I	६०	रामेछाप	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३१००१	०.०८०८
५६	Khimti -I	६०	रामेछाप	गोकुलगङ्गा गाउँपालिका	३१००२	०.३२१४
५७	Khimti -I	६०	रामेछाप	लिखु तामाकोसी गाउँपालिका	३१००३	०.१०५८
५८	Khimti -I	६०	रामेछाप	मन्थली नगरपालिका	३१००५	०.०९६०
जम्मा						१
५९	Khudi Khola	४	लमजुङ	मस्याङ्गदी गाउँपालिका	४०६०२	०.७१४३
६०	Khudi Khola	४	लमजुङ	क्व्होलासोथार गाउँपालिका	४०६०३	०.२८५७
जम्मा						१
६१	Kulekhani-I	६०	मकवानपुर	ईन्द्रसरोवर गाउँपालिका	३१२०१	०.५७८३
६२	Kulekhani-I	६०	मकवानपुर	थाहा नगरपालिका	३१२०२	०.१२७८
६३	Kulekhani-I	६०	मकवानपुर	भिमफेदी गाउँपालिका	३१२०७	०.२९३९
जम्मा						१
६४	Kulekhani-II	३२	मकवानपुर	भिमफेदी गाउँपालिका	३१२०७	०.७१४३
६५	Kulekhani-II	३२	मकवानपुर	मकवानपुरगढी गाउँपालिका	३१२०८	०.२८५७
जम्मा						१
६६	Lower Modi -I	१०	पर्वत	मोदी गाउँपालिका	४१००१	०.४०८०
६७	Lower Modi -I	१०	पर्वत	कुश्मा नगरपालिका	४१००३	०.५९२०
जम्मा						१.००००
६८	Madhya Marsyangdi	७०	लमजुङ	दोर्दी गाउँपालिका	४०६०१	०.१४६२
६९	Madhya Marsyangdi	७०	लमजुङ	बेंसीशहर नगरपालिका	४०६०५	०.४८४८
७०	Madhya Marsyangdi	७०	लमजुङ	सुन्दरबजार नगरपालिका	४०६०६	०.३६९०
जम्मा						१
७१	Mai	२२	इलाम	ईलाम नगरपालिका	११००३	०.२८३३
७२	Mai	२२	इलाम	देउमाई नगरपालिका	११००४	०.१६००
७३	Mai	२२	इलाम	माई नगरपालिका	११००८	०.५५६७
जम्मा						१.००००
७४	Mai Cascade	७	इलाम	माई नगरपालिका	११००८	१
७५	Mai Khola	४.५	इलाम	ईलाम नगरपालिका	११००३	१
७६	Mailung Khola	५	रसुवा	उत्तरगया गाउँपालिका	३०३०३	०.६२५०
७७	Mailung Khola	५	रसुवा	कालिका गाउँपालिका	३०३०४	०.३७५०
जम्मा						१
७८	Mardi Khola	४.८	कास्की	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	४०५०२	१
७९	Marsyangdi	६९	गोरखा	पालुङ्गटार नगरपालिका	४०१०८	०.१७२४
८०	Marsyangdi	६९	गोरखा	गोरखा नगरपालिका	४०१०९	०.१६१०

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता (मे.वा.)	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौद्धिकताको हिस्सा
८१	Marsyangdi	६९	गोरखा	शहीद लखन गाउँपालिका	४०११०	०.०९०५
८२	Marsyangdi	६९	तनहुँ	बन्दिपुर गाउँपालिका	४०७०९	०.११४३
८३	Marsyangdi	६९	तनहुँ	आँबुखैरेनी गाउँपालिका	४०७१०	०.४६१८
जम्मा						१
८४	Middle Chaku Khola	१.८	सिन्धुपाल्चोक	भोटेकोशी गाउँपालिका	३०२०१	१
८५	Midim Khola	३	लमजुङ	मध्यनेपाल नगरपालिका	४०६०४	०.५२६३
८६	Midim Khola	३	लमजुङ	बेंसीशहर नगरपालिका	४०६०५	०.२५२४
८७	Midim Khola	३	लमजुङ	सुन्दरबजार नगरपालिका	४०६०६	०.२२१३
जम्मा						१
८८	Modi Khola	१४.८	कास्की	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०५०३	०.११४०
८९	Modi Khola	१४.८	पर्वत	मोदी गाउँपालिका	४१००१	०.८८६०
जम्मा						१.००००
९०	Molun Khola SHP	७	ओखलढुङ्गा	मोलुङ्गा गाउँपालिका	१०४०३	१
९१	Nau Gad Khola	८.५	दार्चुला	शैल्यशिखर नगरपालिका	७०३०७	०.७१४३
९२	Nau Gad Khola	८.५	बैतडी	डीलासैनी गाउँपालिका	७०४०१	०.२८५७
जम्मा						१
९३	Panauti	२.४	काभ्रेपलाञ्चोक	पनौती नगरपालिका	३०९०९	०.८७०५
९४	Panauti	२.४	काभ्रेपलाञ्चोक	बेथानचोक गाउँपालिका	३०९१०	०.१२९५
जम्मा						१
९५	Phawa khola Hydropower Project	५	ताप्लेजुङ	पाथिभरा याङ्बराक गाउँपालिका	१०१०७	०.८
९६	Phawa khola Hydropower Project	५	पाँचथर	हिलिहाङ्ग गाउँपालिका	१०९०२	०.२
जम्मा						१
९७	Piluwa Khola	३	संखुवासभा	चैनपुर नगरपालिका	१०२०८	०.४५४५
९८	Piluwa Khola	३	संखुवासभा	मादी नगरपालिका	१०२०९	०.४१५५
९९	Piluwa Khola	३	संखुवासभा	धर्मदेवी नगरपालिका	१०२१०	०.१३००
जम्मा						१
१००	Puwa	६.२	इलाम	ईलाम नगरपालिका	११००३	०.८०००
१०१	Puwa	६.२	इलाम	देउमाई नगरपालिका	११००४	०.२०००
जम्मा						१
१०२	Puwa Khola-1	४	इलाम	ईलाम नगरपालिका	११००३	०.७०००
१०३	Puwa Khola-1	४	इलाम	देउमाई नगरपालिका	११००४	०.३०००
जम्मा						१
१०४	Radhi Small	४.४	लमजुङ	मर्याङ्गदी गाउँपालिका	४०६०२	१
१०५	Ridi Khola	२.४	स्याङ्जा	कालीगण्डकी गाउँपालिका	४०९११	०.११११
१०६	Ridi Khola	२.४	गुल्मी	छत्रकोट गाउँपालिका	५०४११	०.१०८८

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता (मे.वा.)	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बाँडफाँटको हिस्सा
१०७	Ridi Khola	२.४	गुल्मी	रुरू गाउँपालिका	५०४१२	०.१२२०
१०८	Ridi Khola	२.४	पाल्पा	तानसेन नगरपालिका	५०६०५	०.१९४१
१०९	Ridi Khola	२.४	पाल्पा	रिब्दीकोट गाउँपालिका	५०६०६	०.२६८५
११०	Ridi Khola	२.४	पाल्पा	रैनादेवी छहरा गाउँपालिका	५०६०७	०.१९५४
जम्मा						१
१११	Sardi Khola	४	कास्की	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	४०५०२	०.७१४३
११२	Sardi Khola	४	कास्की	पोखरा महानगरपालिका	४०५०४	०.२८५७
जम्मा						१
११३	Seti	१.५	कास्की	पोखरा महानगरपालिका	४०५०४	१
११४	Sipring Khola	१०	दोलखा	गौरिशंकर गाउँपालिका	३०१०१	१
११५	Siuri Khola	५	लमजुङ	मर्याङ्गदी गाउँपालिका	४०६०२	१
११६	Sun Koshi	१०.१	सिन्धुपाल्चोक	बलेफी गाउँपालिका	३०२०८	०.२४००
११७	Sun Koshi	१०.१	सिन्धुपाल्चोक	बाह्रबिसे नगरपालिका	३०२०९	०.१६००
११८	Sun Koshi	१०.१	सिन्धुपाल्चोक	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	३०२१०	०.३०४७
११९	Sun Koshi	१०.१	सिन्धुपाल्चोक	सुनकोशी गाउँपालिका	३०२१२	०.२९५३
जम्मा						१
१२०	Sunkoshi Small	२.६	सिन्धुपाल्चोक	बाह्रबिसे नगरपालिका	३०२०९	०.५०००
१२१	Sunkoshi Small	२.६	सिन्धुपाल्चोक	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	३०२१०	०.५०००
जम्मा						१
१२२	Tadi Khola (thaprek)	५	नुवाकोट	तादी गाउँपालिका	३०५०२	०.५५५९
१२३	Tadi Khola (thaprek)	५	नुवाकोट	पन्चकन्या गाउँपालिका	३०५१०	०.४४४१
जम्मा						१
१२४	Tatopani	२	म्याग्दी	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	४०४०१	१
१२५	Thoppal Khola	१.६५	धादिङ	सिद्धलेक गाउँपालिका	३०४०८	१
१२६	Tinau	१.०२	पाल्पा	तिनाउ गाउँपालिका	५०६०८	०.७१४३
१२७	Tinau	१.०२	रुपन्देही	बुटवल उपमहानगरपालिका	५०८०२	०.२८५७
जम्मा						१
१२८	Trishuli	२४	रसुवा	उत्तरगया गाउँपालिका	३०३०३	०.१०१५
१२९	Trishuli	२४	नुवाकोट	बिदुर नगरपालिका	३०५०४	०.७८२९
१३०	Trishuli	२४	नुवाकोट	लिखु गाउँपालिका	३०५०९	०.११५६
जम्मा						१
१३१	Tungun - Thosne Khola	४.३६	ललितपुर	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका	३०८०४	०.३७५०
१३२	Tungun - Thosne Khola	४.३६	ललितपुर	बागमती गाउँपालिका	३०८०६	०.६२५०
जम्मा						१
१३३	Upper Bhotekoshi	४५	सिन्धुपाल्चोक	भोटेकोशी गाउँपालिका	३०२०१	१

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	क्षमता (मे.वा.)	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बाँडफाँटको हिस्सा
१३४	Upper Hugdi	५	गुल्मी	सत्यवती गाउँपालिका	५०४०२	०.३७५०
१३५	Upper Hugdi	५	गुल्मी	चन्द्रकोट गाउँपालिका	५०४०३	०.६२५०
जम्मा						१
१३६	Upper Madi	२५	कास्की	मादी गाउँपालिका	४०५०१	१
१३७	Upper Mai Hydropower Project (Panchakanya Mai Hydropwer limi	१२	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	११००२	१
१३८	Upper Marsyangdi A	५०	लमजुङ	मर्याङ्गदी गाउँपालिका	४०६०२	१
१३९	Upper Puwa-1	३	इलाम	सन्दकपुर गाउँपालिका	११००२	०.३७५०
१४०	Upper Puwa-1	३	इलाम	ईलाम नगरपालिका	११००३	०.६२५०
जम्मा						१

ग. वन (राष्ट्रिय वन)

वनको स्थानीय तहअनुसार (हिस्सासहित) को रोयल्टी बाँडफाँटको विवरण

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	स्थानीय तह कोड	स्थानीय तहको नाम	वन स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टीको हिस्सा
१	१	ताप्लेजुङ	१०१०१	फक्ताङलुङ गाउँपालिका	०.०७७५
२	१	ताप्लेजुङ	१०१०२	मिक्वाखोला गाउँपालिका	०.१०६५
३	१	ताप्लेजुङ	१०१०३	मेरिङदेन गाउँपालिका	०.१२४८
४	१	ताप्लेजुङ	१०१०४	मैवाखोला गाउँपालिका	०.१२३४
५	१	ताप्लेजुङ	१०१०५	आठराई त्रिवेणी गाउँपालिका	०.११००
६	१	ताप्लेजुङ	१०१०६	फुङलिङ नगरपालिका	०.११४९
७	१	ताप्लेजुङ	१०१०७	पाथिभरा याङवराक गाउँपालिका	०.१०८५
८	१	ताप्लेजुङ	१०१०८	सिरीजङ्गा गाउँपालिका	०.१०६६
९	१	ताप्लेजुङ	१०१०९	सिदिङ्गवा गाउँपालिका	०.१२७७
जम्मा					१
१०	१	संखुवासभा	१०२०१	भोटखोला गाउँपालिका	०.०९५५
११	१	संखुवासभा	१०२०२	मकालु गाउँपालिका	०.०९०३
१२	१	संखुवासभा	१०२०३	सिलीचोङ गाउँपालिका	०.१०९१
१३	१	संखुवासभा	१०२०४	चिचिला गाउँपालिका	०.११२५
१४	१	संखुवासभा	१०२०५	सभापोखरी गाउँपालिका	०.११२०
१५	१	संखुवासभा	१०२०६	खाँदबारी नगरपालिका	०.०८३८
१६	१	संखुवासभा	१०२०७	पाँचखपन नगरपालिका	०.१००९
१७	१	संखुवासभा	१०२०८	चैनपुर नगरपालिका	०.०९६०
१८	१	संखुवासभा	१०२०९	मादी नगरपालिका	०.१०००
१९	१	संखुवासभा	१०२१०	धर्मदेवी नगरपालिका	०.०९९९
जम्मा					१
२०	१	सोलुखुम्बु	१०३०१	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	०.०७९६
२१	१	सोलुखुम्बु	१०३०२	माहाकुलुङ गाउँपालिका	०.११११
२२	१	सोलुखुम्बु	१०३०३	सोताङ गाउँपालिका	०.१४२७
२३	१	सोलुखुम्बु	१०३०४	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	०.१०७३
२४	१	सोलुखुम्बु	१०३०५	थुलुङ दुधकोशी गाउँपालिका	०.१४५८
२५	१	सोलुखुम्बु	१०३०६	नेचासल्यान गाउँपालिका	०.१३१८
२६	१	सोलुखुम्बु	१०३०७	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	०.१३१०
२७	१	सोलुखुम्बु	१०३०८	लिखु पिके गाउँपालिका	०.१५०७
जम्मा					१
२८	१	ओखलढुङ्गा	१०४०१	चिशंखुगढी गाउँपालिका	०.१२४७
२९	१	ओखलढुङ्गा	१०४०२	सिद्धिचरण नगरपालिका	०.००६१

३०	१	ओखलढुङ्गा	१०४०३	मोलुङ्गा गाउँपालिका	०.०८०५
३१	१	ओखलढुङ्गा	१०४०४	खिजीदेम्बा गाउँपालिका	०.०५३१
३२	१	ओखलढुङ्गा	१०४०५	लिखु गाउँपालिका	०.१९१४
३३	१	ओखलढुङ्गा	१०४०६	चम्पादेवी गाउँपालिका	०.०८६६
३४	१	ओखलढुङ्गा	१०४०७	सुनकोशी गाउँपालिका	०.३१३३
३५	१	ओखलढुङ्गा	१०४०८	मानेभञ्ज्याङ्ग गाउँपालिका	०.१४४३

जम्मा

१

३६	१	खोटाङ	१०५०१	केपिलासगढी गाउँपालिका	०.०००३
३७	१	खोटाङ	१०५०२	ऐसेलुखर्क गाउँपालिका	०.०००३
३८	१	खोटाङ	१०५०३	रावा बेसी गाउँपालिका	०.०५७८
३९	१	खोटाङ	१०५०४	हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका	०.३५४७
४०	१	खोटाङ	१०५०५	दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका	०.१६९७
४१	१	खोटाङ	१०५०६	साकेला गाउँपालिका	०.०४००
४२	१	खोटाङ	१०५०७	दिप्रुङ चुइचुम्मा गाउँपालिका	०.१५५५
४३	१	खोटाङ	१०५०८	खोटेहाङ गाउँपालिका	०.१२८१
४४	१	खोटाङ	१०५०९	जन्तेढुङ्गा गाउँपालिका	०.०९३३
४५	१	खोटाङ	१०५१०	बराहपोखरी गाउँपालिका	०.०००३

जम्मा

१

४६	१	भोजपुर	१०६०१	षडानन्द नगरपालिका	०.०२४४
४७	१	भोजपुर	१०६०२	साल्पासिलिछो गाउँपालिका	०.०००६
४८	१	भोजपुर	१०६०३	टेम्केमैयुङ गाउँपालिका	०.०१५२
४९	१	भोजपुर	१०६०४	भोजपुर नगरपालिका	०.०६८५
५०	१	भोजपुर	१०६०५	अरुण गाउँपालिका	०.२१७९
५१	१	भोजपुर	१०६०६	पौवा दुङ्गा गाउँपालिका	०.१८७२
५२	१	भोजपुर	१०६०७	रामप्रसाद राई गाउँपालिका	०.०००५
५३	१	भोजपुर	१०६०८	हतुवागढी गाउँपालिका	०.३५८०
५४	१	भोजपुर	१०६०९	आमचोक गाउँपालिका	०.१२७६

जम्मा

१

५५	१	धनकुटा	१०७०१	महालक्ष्मी नगरपालिका	०.१४४४
५६	१	धनकुटा	१०७०२	पाखिबास नगरपालिका	०.१४३६
५७	१	धनकुटा	१०७०३	छथर जोरपाटी गाउँपालिका	०.१४२६
५८	१	धनकुटा	१०७०४	धनकुटा नगरपालिका	०.१३४७
५९	१	धनकुटा	१०७०५	सहिदभुमी गाउँपालिका	०.१२७१
६०	१	धनकुटा	१०७०६	साँगुरीगढी गाउँपालिका	०.१५१०
६१	१	धनकुटा	१०७०७	चौविसे गाउँपालिका	०.१५६६

जम्मा

१

६२	१	तेह्रथुम	१०८०१	आठराई गाउँपालिका	०.१९६४
६३	१	तेह्रथुम	१०८०२	फेदाप गाउँपालिका	०.१८६७

६४	१	तेहथुम	१०८०३	मेन्छयायेम गाउँपालिका	०.०९३०
६५	१	तेहथुम	१०८०४	म्याङ्गलुङ्ग नगरपालिका	०.०५१५
६६	१	तेहथुम	१०८०५	लालीगुराँस नगरपालिका	०.०५६९
६७	१	तेहथुम	१०८०६	छथर गाउँपालिका	०.४१५५

जम्मा

१

६८	१	पाँचथर	१०९०१	याडवरक गाउँपालिका	०.०००६
६९	१	पाँचथर	१०९०२	हिलिहाङ्ग गाउँपालिका	०.१०२७
७०	१	पाँचथर	१०९०३	फालेलुङ्ग गाउँपालिका	०.०२८१
७१	१	पाँचथर	१०९०४	फिदिम नगरपालिका	०.०८६५
७२	१	पाँचथर	१०९०५	फाल्गुनन्द गाउँपालिका	०.१५०१
७३	१	पाँचथर	१०९०६	कुम्मायक गाउँपालिका	०.१५९५
७४	१	पाँचथर	१०९०७	तुम्बेवा गाउँपालिका	०.०२१७
७५	१	पाँचथर	१०९०८	मिक्लाजुङ गाउँपालिका	०.४५०७

जम्मा

१

७६	१	इलाम	११००१	माई जोगमाई गाउँपालिका	०.१०४१
७७	१	इलाम	११००२	सन्दकपुर गाउँपालिका	०.११३४
७८	१	इलाम	११००३	ईलाम नगरपालिका	०.०९३०
७९	१	इलाम	११००४	देउमाई नगरपालिका	०.०९०३
८०	१	इलाम	११००५	फाकफोकथुम गाउँपालिका	०.०९०१
८१	१	इलाम	११००६	माडसेबुङ गाउँपालिका	०.१०४७
८२	१	इलाम	११००७	चुलाचुली गाउँपालिका	०.०९७९
८३	१	इलाम	११००८	माई नगरपालिका	०.१०५५
८४	१	इलाम	११००९	सूर्योदय नगरपालिका	०.०९८२
८५	१	इलाम	११०१०	रोङ गाउँपालिका	०.१०२९

जम्मा

१

८६	१	झापा	१११०१	मेचीनगर नगरपालिका	०.०७१४
८७	१	झापा	१११०२	बुद्धशान्ति गाउँपालिका	०.०८८८
८८	१	झापा	१११०३	अर्जुनधारा नगरपालिका	०.०८०२
८९	१	झापा	१११०४	कन्काई नगरपालिका	०.०८४२
९०	१	झापा	१११०५	शिवसताक्षी नगरपालिका	०.०७६६
९१	१	झापा	१११०६	कमल गाउँपालिका	०.०६९१
९२	१	झापा	१११०७	दमक नगरपालिका	०.०६६१
९३	१	झापा	१११०८	गौरादह नगरपालिका	०.०५८४
९४	१	झापा	१११०९	गौरिगञ्ज गाउँपालिका	०.०००१
९५	१	झापा	११११०	झापा गाउँपालिका	०.०५८३
९६	१	झापा	१११११	बाह्रदशी गाउँपालिका	०.०५८३
९७	१	झापा	११११२	बिर्तामोड नगरपालिका	०.०५८२
९८	१	झापा	११११३	हल्दीबारी गाउँपालिका	०.१०४९

९९	१	झापा	११११४	भद्रपुर नगरपालिका	०.०६२३
१००	१	झापा	११११५	कचनकवल गाउँपालिका	०.०६३२

जम्मा

१

१०१	१	मोरङ	११२०१	मिक्लाजुङ्ग गाउँपालिका	०.१२८२
१०२	१	मोरङ	११२०२	लेटाङ नगरपालिका	०.१४१२
१०३	१	मोरङ	११२०३	केराबारी गाउँपालिका	०.१४३०
१०४	१	मोरङ	११२०४	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका	०.०८४१
१०५	१	मोरङ	११२०५	बेलबारी नगरपालिका	०.०९४४
१०६	१	मोरङ	११२०६	कानेपोखरी गाउँपालिका	०.०८५६
१०७	१	मोरङ	११२०७	पथरी शनिश्चरे नगरपालिका	०.०७०५
१०८	१	मोरङ	११२०८	उर्लाबारी नगरपालिका	०.०६५०
१०९	१	मोरङ	११२०९	रतुवामाई नगरपालिका	०.०६२४
११०	१	मोरङ	११२१०	सुनवर्षी नगरपालिका	०.०६२३
१११	१	मोरङ	११२११	रंगेली नगरपालिका	०.०००१
११२	१	मोरङ	११२१२	ग्रामथान गाउँपालिका	०.०००१
११३	१	मोरङ	११२१३	बुढीगंगा गाउँपालिका	०.०००१
११४	१	मोरङ	११२१४	बिराटनगर महानगरपालिका	०.०००५
११५	१	मोरङ	११२१५	कटहरी गाउँपालिका	०.०००१
११६	१	मोरङ	११२१६	धनपालथान गाउँपालिका	०.०६२४
११७	१	मोरङ	११२१७	जहदा गाउँपालिका	०.०००१

जम्मा

१

११८	१	सुनसरी	११३०१	धरान उपमहानगरपालिका	०.२८१९
११९	१	सुनसरी	११३०२	बराहक्षेत्र नगरपालिका	०.१८३७
१२०	१	सुनसरी	११३०३	कोशी गाउँपालिका	०.११८६
१२१	१	सुनसरी	११३०४	भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिका	०.१२०२
१२२	१	सुनसरी	११३०५	रामधुनी नगरपालिका	०.१४४९
१२३	१	सुनसरी	११३०६	ईटहरी उपमहानगरपालिका	०.१४९५
१२४	१	सुनसरी	११३०७	दुहवी नगरपालिका	०.०००३
१२५	१	सुनसरी	११३०८	गढी गाउँपालिका	०.०००२
१२६	१	सुनसरी	११३०९	इनरुवा नगरपालिका	०.०००३
१२७	१	सुनसरी	११३१०	हरिनगर गाउँपालिका	०.०००२
१२८	१	सुनसरी	११३११	देवानगन्ज गाउँपालिका	०.०००२
१२९	१	सुनसरी	११३१२	बर्जु गाउँपालिका	०.०००१

जम्मा

१

१३०	१	उदयपुर	११४०१	बेलका नगरपालिका	०.११२९
१३१	१	उदयपुर	११४०२	चौदण्डीगढी नगरपालिका	०.११८४
१३२	१	उदयपुर	११४०३	त्रियुगा नगरपालिका	०.१३४५
१३३	१	उदयपुर	११४०४	रौतामाई गाउँपालिका	०.१२५९

१३४	१	उदयपुर	११४०५	लिम्बुडुडु गाउँपालिका	०.१२२४
१३५	१	उदयपुर	११४०६	ताप्ली गाउँपालिका	०.१२६७
१३६	१	उदयपुर	११४०७	कटारी नगरपालिका	०.१२६१
१३७	१	उदयपुर	११४०८	उदयपुरगढी गाउँपालिका	०.१३३१

जम्मा

१

१३८	२	सप्तरी	२०१०१	सप्तकोशी नगरपालिका	०.१५६५
१३९	२	सप्तरी	२०१०२	कन्चनरूप नगरपालिका	०.१२०३
१४०	२	सप्तरी	२०१०३	अग्मीसयर कृष्ण सवरन गाउँपालिका	०.१६०८
१४१	२	सप्तरी	२०१०४	रुपनी गाउँपालिका	०.१११७
१४२	२	सप्तरी	२०१०५	शम्भुनाथ नगरपालिका	०.१४३७
१४३	२	सप्तरी	२०१०६	खडक नगरपालिका	०.१२१७
१४४	२	सप्तरी	२०१०७	सुरुङ्गा नगरपालिका	०.०९९५
१४५	२	सप्तरी	२०१०८	बलान बिहुल गाउँपालिका	०.०००१
१४६	२	सप्तरी	२०१०९	बोदेबरसाईन नगरपालिका	०.०००१
१४७	२	सप्तरी	२०११०	डाक्नेध्वरी नगरपालिका	०.०००१
१४८	२	सप्तरी	२०१११	राजगढ गाउँपालिका	०.०००१
१४९	२	सप्तरी	२०११२	बिष्णुपुर गाउँपालिका	०.०००१
१५०	२	सप्तरी	२०११३	राजविराज नगरपालिका	०.०००२
१५१	२	सप्तरी	२०११४	महादेवा गाउँपालिका	०.०००१
१५२	२	सप्तरी	२०११५	तिरहुत गाउँपालिका	०.०८४८
१५३	२	सप्तरी	२०११६	हनुमाननगर कङ्कालिनी नगरपालिका	०.०००१
१५४	२	सप्तरी	२०११७	तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका	०.०००१
१५५	२	सप्तरी	२०११८	छिन्नमस्ता गाउँपालिका	०.०००१

जम्मा

१

१५६	२	सिरहा	२०२०१	लहान नगरपालिका	०.१०८५
१५७	२	सिरहा	२०२०२	धनगढीमाई नगरपालिका	०.१२९१
१५८	२	सिरहा	२०२०३	गोलबजार नगरपालिका	०.१०६१
१५९	२	सिरहा	२०२०४	मिर्चैया नगरपालिका	०.११००
१६०	२	सिरहा	२०२०५	कर्जन्हा नगरपालिका	०.११४२
१६१	२	सिरहा	२०२०६	कल्याणपुर नगरपालिका	०.०७२३
१६२	२	सिरहा	२०२०७	नरहा गाउँपालिका	०.०००१
१६३	२	सिरहा	२०२०८	बिष्णुपुर गाउँपालिका	०.०००१
१६४	२	सिरहा	२०२०९	अर्नमा गाउँपालिका	०.०७१८
१६५	२	सिरहा	२०२१०	सुखीपुर नगरपालिका	०.०७१९
१६६	२	सिरहा	२०२११	लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका	०.०७१८
१६७	२	सिरहा	२०२१२	सखुवानान्कारकट्टी गाउँपालिका	०.०००१
१६८	२	सिरहा	२०२१३	भगवानपुर गाउँपालिका	०.०००१
१६९	२	सिरहा	२०२१४	नवराजपुर गाउँपालिका	०.०००१

१७०	२	सिरहा	२०२१५	बरियारपट्टी गाउँपालिका	०.०७१९
१७१	२	सिरहा	२०२१६	औरही गाउँपालिका	०.०००१
१७२	२	सिरहा	२०२१७	सिरहा नगरपालिका	०.०७२१

जम्मा

१

१७३	२	धनुषा	२०३०१	गणेशमान चारनाथ नगरपालिका	०.४२३५
१७४	२	धनुषा	२०३०२	धनुषाधाम नगरपालिका	०.२५८१
१७५	२	धनुषा	२०३०३	मिथिला नगरपालिका	०.३१५३
१७६	२	धनुषा	२०३०४	बटेश्वर गाउँपालिका	०.००१०
१७७	२	धनुषा	२०३०५	क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका	०.००००
१७८	२	धनुषा	२०३०६	लक्ष्मीनिया गाउँपालिका	०.००००
१७९	२	धनुषा	२०३०७	मिथिला बिहारी गाउँपालिका	०.००००
१८०	२	धनुषा	२०३०८	हंसपुर नगरपालिका	०.००००
१८१	२	धनुषा	२०३०९	सबैला नगरपालिका	०.००१०
१८२	२	धनुषा	२०३१०	शहीदनगर नगरपालिका	०.००००
१८३	२	धनुषा	२०३११	कमला नगरपालिका	०.००११
१८४	२	धनुषा	२०३१२	जनक नन्दिनी गाउँपालिका	०.००००
१८५	२	धनुषा	२०३१३	बिदेह नगरपालिका	०.००००
१८६	२	धनुषा	२०३१४	औरही गाउँपालिका	०.००००
१८७	२	धनुषा	२०३१५	जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका	०.००००
१८८	२	धनुषा	२०३१६	धनौजी गाउँपालिका	०.००००
१८९	२	धनुषा	२०३१७	नगराइन नगरपालिका	०.००००
१९०	२	धनुषा	२०३१८	मुखियापट्टी मुसहरमिया गाउँपालिका	०.००००

जम्मा

१

१९१	२	महोत्तरी	२०४०१	बर्दिबास नगरपालिका	०.४६००
१९२	२	महोत्तरी	२०४०२	गौशाला नगरपालिका	०.३२३६
१९३	२	महोत्तरी	२०४०३	सोनमा गाउँपालिका	०.०००३
१९४	२	महोत्तरी	२०४०४	औरही नगरपालिका	०.०००३
१९५	२	महोत्तरी	२०४०५	भैगाहा नगरपालिका	०.०००४
१९६	२	महोत्तरी	२०४०६	लोहरपट्टी नगरपालिका	०.०००३
१९७	२	महोत्तरी	२०४०७	बलवा नगरपालिका	०.२१२८
१९८	२	महोत्तरी	२०४०८	राम गोपालपुर नगरपालिका	०.०००२
१९९	२	महोत्तरी	२०४०९	साम्सी गाउँपालिका	०.०००३
२००	२	महोत्तरी	२०४१०	मनरा शिसवा नगरपालिका	०.०००४
२०१	२	महोत्तरी	२०४११	एकडारा गाउँपालिका	०.०००२
२०२	२	महोत्तरी	२०४१२	महोत्तरी गाउँपालिका	०.०००२
२०३	२	महोत्तरी	२०४१३	पिपरा गाउँपालिका	०.०००३
२०४	२	महोत्तरी	२०४१४	मटिहानी नगरपालिका	०.०००२
२०५	२	महोत्तरी	२०४१५	जलेश्वर नगरपालिका	०.०००५

जम्मा					१
२०६	२	सर्लाही	२०५०१	लालबन्दी नगरपालिका	०.९८६४
२०७	२	सर्लाही	२०५०२	हरिवन नगरपालिका	०.००२५
२०८	२	सर्लाही	२०५०३	बागमती नगरपालिका	०.००२१
२०९	२	सर्लाही	२०५०४	बरहथवा नगरपालिका	०.००१७
२१०	२	सर्लाही	२०५०५	हरिपुर नगरपालिका	०.००२५
२११	२	सर्लाही	२०५०६	ईधरपुर नगरपालिका	०.००३२
२१२	२	सर्लाही	२०५०७	हरिपुरा नगरपालिका	०.००००
२१३	२	सर्लाही	२०५०८	पर्सा गाउँपालिका	०.००००
२१४	२	सर्लाही	२०५०९	ब्रह्मपुरी गाउँपालिका	०.००००
२१५	२	सर्लाही	२०५१०	चन्द्रनगर गाउँपालिका	०.००००
२१६	२	सर्लाही	२०५११	कविलासी नगरपालिका	०.००००
२१७	२	सर्लाही	२०५१२	चक्रघट्टा गाउँपालिका	०.००००
२१८	२	सर्लाही	२०५१३	बसवरिया गाउँपालिका	०.००००
२१९	२	सर्लाही	२०५१४	धनकौल गाउँपालिका	०.००००
२२०	२	सर्लाही	२०५१५	रामनगर गाउँपालिका	०.००००
२२१	२	सर्लाही	२०५१६	बलरा नगरपालिका	०.००१७
२२२	२	सर्लाही	२०५१७	गोडैटा नगरपालिका	०.००००
२२३	२	सर्लाही	२०५१८	विष्णु गाउँपालिका	०.००००
२२४	२	सर्लाही	२०५१९	कौडेना गाउँपालिका	०.००००
२२५	२	सर्लाही	२०५२०	मलंगवा नगरपालिका	०.००००

जम्मा					१
२२६	२	रौतहट	२०६०१	चन्द्रपुर नगरपालिका	०.२१८२
२२७	२	रौतहट	२०६०२	गुजरा नगरपालिका	०.२०००
२२८	२	रौतहट	२०६०३	फतुवा विजयपुर नगरपालिका	०.११३२
२२९	२	रौतहट	२०६०४	कटहरिया नगरपालिका	०.०००१
२३०	२	रौतहट	२०६०५	बृन्दावन नगरपालिका	०.१६८०
२३१	२	रौतहट	२०६०६	गढीमाई नगरपालिका	०.०००२
२३२	२	रौतहट	२०६०७	माधव नारायण नगरपालिका	०.०००१
२३३	२	रौतहट	२०६०८	गरुडा नगरपालिका	०.०९९७
२३४	२	रौतहट	२०६०९	देवाही गोनाही नगरपालिका	०.०९९८
२३५	२	रौतहट	२०६१०	मौलापुर नगरपालिका	०.०९९६
२३६	२	रौतहट	२०६११	बौधीमाई नगरपालिका	०.०००१
२३७	२	रौतहट	२०६१२	परोहा नगरपालिका	०.०००१
२३८	२	रौतहट	२०६१३	राजपुर नगरपालिका	०.०००२
२३९	२	रौतहट	२०६१४	यमुनामाई गाउँपालिका	०.०००१
२४०	२	रौतहट	२०६१५	दुर्गा भगवती गाउँपालिका	०.०००१
२४१	२	रौतहट	२०६१६	राजदेवी नगरपालिका	०.०००१

२४२	२	रौतहट	२०६१७	गौर नगरपालिका	०.०००१
२४३	२	रौतहट	२०६१८	ईशनाथ नगरपालिका	०.०००२

जम्मा

१

२४४	२	बारा	२०७०१	निजगढ नगरपालिका	०.३७३८
२४५	२	बारा	२०७०२	कोल्हवी नगरपालिका	०.२९६३
२४६	२	बारा	२०७०३	जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका	०.३२७०
२४७	२	बारा	२०७०४	परवानीपुर गाउँपालिका	०.०००१
२४८	२	बारा	२०७०५	प्रसौनी गाउँपालिका	०.०००१
२४९	२	बारा	२०७०६	विश्रामपुर गाउँपालिका	०.०००१
२५०	२	बारा	२०७०७	फेटा गाउँपालिका	०.०००१
२५१	२	बारा	२०७०८	कलैया उपमहानगरपालिका	०.०००७
२५२	२	बारा	२०७०९	करैयामाई गाउँपालिका	०.०००२
२५३	२	बारा	२०७१०	बारागढी गाउँपालिका	०.०००२
२५४	२	बारा	२०७११	आदर्श कोटवाल गाउँपालिका	०.०००२
२५५	२	बारा	२०७१२	सिम्रौनगढ नगरपालिका	०.०००३
२५६	२	बारा	२०७१३	पचरौता नगरपालिका	०.०००२
२५७	२	बारा	२०७१४	महागढीमाई नगरपालिका	०.०००३
२५८	२	बारा	२०७१५	देवताल गाउँपालिका	०.०००१
२५९	२	बारा	२०७१६	सुवर्ण गाउँपालिका	०.०००२

जम्मा

१

२६०	२	पर्सा	२०८०१	ठोरी (सुवर्णपुर) गाउँपालिका	०.१९१३
२६१	२	पर्सा	२०८०२	जिराभवानी गाउँपालिका	०.१४३४
२६२	२	पर्सा	२०८०३	जगरनाथपुर गाउँपालिका	०.०००१
२६३	२	पर्सा	२०८०४	पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका	०.१५१६
२६४	२	पर्सा	२०८०५	सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका	०.१३४४
२६५	२	पर्सा	२०८०६	पर्सागढी नगरपालिका	०.१६८५
२६६	२	पर्सा	२०८०७	बिरगन्ज महानगरपालिका	०.११६०
२६७	२	पर्सा	२०८०८	बहुदरमाई नगरपालिका	०.०९४२
२६८	२	पर्सा	२०८०९	पोखरिया नगरपालिका	०.०००१
२६९	२	पर्सा	२०८१०	कालिकामाई गाउँपालिका	०.०००१
२७०	२	पर्सा	२०८११	धोबीनी गाउँपालिका	०.०००१
२७१	२	पर्सा	२०८१२	छिपहरमाई गाउँपालिका	०.०००१
२७२	२	पर्सा	२०८१३	पकाहा मैनपुर गाउँपालिका	०.०००१
२७३	२	पर्सा	२०८१४	बिन्दबासिनी गाउँपालिका	०.०००१

जम्मा

१

२७४	३	दोलखा	३०१०१	गौरिशंकर गाउँपालिका	०.२६७९
२७५	३	दोलखा	३०१०२	बिगु गाउँपालिका	०.०००६
२७६	३	दोलखा	३०१०३	कालिन्चोक गाउँपालिका	०.०००६

२७७	३	दोलखा	३०१०४	वैतेश्वर गाउँपालिका	०.०००६
२७८	३	दोलखा	३०१०५	जिरी नगरपालिका	०.२६६४
२७९	३	दोलखा	३०१०६	तामाकोशी गाउँपालिका	०.११८६
२८०	३	दोलखा	३०१०७	मेलुङ्ग गाउँपालिका	०.०००६
२८१	३	दोलखा	३०१०८	शैलुङ गाउँपालिका	०.१९२४
२८२	३	दोलखा	३०१०९	भिमेध्वर नगरपालिका	०.१५२४

जम्मा

१

२८३	३	सिन्धुपाल्चोक	३०२०१	भोटेकोशी गाउँपालिका	०.०००३
२८४	३	सिन्धुपाल्चोक	३०२०२	जुगल गाउँपालिका	०.२६६७
२८५	३	सिन्धुपाल्चोक	३०२०३	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	०.१५७१
२८६	३	सिन्धुपाल्चोक	३०२०४	हेलम्बु गाउँपालिका	०.०९०१
२८७	३	सिन्धुपाल्चोक	३०२०५	मेलम्ची नगरपालिका	०.०८३६
२८८	३	सिन्धुपाल्चोक	३०२०६	ईन्द्रावती गाउँपालिका	०.११०१
२८९	३	सिन्धुपाल्चोक	३०२०७	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका	०.२०७६
२९०	३	सिन्धुपाल्चोक	३०२०८	बलेफी गाउँपालिका	०.०००२
२९१	३	सिन्धुपाल्चोक	३०२०९	बाह्रबिसे नगरपालिका	०.०८३६
२९२	३	सिन्धुपाल्चोक	३०२१०	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	०.०००३
२९३	३	सिन्धुपाल्चोक	३०२११	लिसंखु पाखर गाउँपालिका	०.०००३
२९४	३	सिन्धुपाल्चोक	३०२१२	सुनकोशी गाउँपालिका	०.०००२

जम्मा

१

२९५	३	रसुवा	३०३०१	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	०.१५००
२९६	३	रसुवा	३०३०२	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	०.२००५
२९७	३	रसुवा	३०३०३	उत्तरगया गाउँपालिका	०.२४७३
२९८	३	रसुवा	३०३०४	कालिका गाउँपालिका	०.१९३९
२९९	३	रसुवा	३०३०५	नौकुण्ड गाउँपालिका	०.२०८४

जम्मा

१

३००	३	धादिङ	३०४०१	रुबी भ्याली गाउँपालिका	०.०८३२
३०१	३	धादिङ	३०४०२	खनियाबास गाउँपालिका	०.०८५५
३०२	३	धादिङ	३०४०३	गङ्गा जमुना गाउँपालिका	०.०७४२
३०३	३	धादिङ	३०४०४	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	०.०६९२
३०४	३	धादिङ	३०४०५	नेत्रावती गाउँपालिका	०.०७७५
३०५	३	धादिङ	३०४०६	नीलकण्ठ नगरपालिका	०.०७१९
३०६	३	धादिङ	३०४०७	ज्वालामुखी गाउँपालिका	०.०६६३
३०७	३	धादिङ	३०४०८	सिद्धलेक गाउँपालिका	०.०६०७
३०८	३	धादिङ	३०४०९	बेनीघाट रोराङ गाउँपालिका	०.०९६५
३०९	३	धादिङ	३०४१०	गजुरी गाउँपालिका	०.०८५०
३१०	३	धादिङ	३०४११	गल्छी गाउँपालिका	०.०७७०
३११	३	धादिङ	३०४१२	थाक्रे गाउँपालिका	०.०७४०

३१२	३	धादिङ	३०४१३	धुनीबेशी नगरपालिका	०.०७९१
जम्मा					१
३१३	३	नुवाकोट	३०५०१	दुप्चेधर गाउँपालिका	०.०९८०
३१४	३	नुवाकोट	३०५०२	तादी गाउँपालिका	०.०७९१
३१५	३	नुवाकोट	३०५०३	सुर्यगढी गाउँपालिका	०.०७२२
३१६	३	नुवाकोट	३०५०४	बिदुर नगरपालिका	०.०८१७
३१७	३	नुवाकोट	३०५०५	किस्पाङ्ग गाउँपालिका	०.०९५४
३१८	३	नुवाकोट	३०५०६	म्यगङ गाउँपालिका	०.१०३६
३१९	३	नुवाकोट	३०५०७	तारकेश्वर गाउँपालिका	०.०८२२
३२०	३	नुवाकोट	३०५०८	बेलकोटगढी नगरपालिका	०.०६८९
३२१	३	नुवाकोट	३०५०९	लिखु गाउँपालिका	०.०७७९
३२२	३	नुवाकोट	३०५१०	पन्चकन्या गाउँपालिका	०.०७३६
३२३	३	नुवाकोट	३०५११	शिवपुरी गाउँपालिका	०.०८८६
३२४	३	नुवाकोट	३०५१२	ककनी गाउँपालिका	०.०७८८
जम्मा					१
३२५	३	काठमाडौँ	३०६०१	शङ्करापुर नगरपालिका	०.१०००
३२६	३	काठमाडौँ	३०६०२	कागेश्वरी मनहरा नगरपालिका	०.०७२६
३२७	३	काठमाडौँ	३०६०३	गोकर्णेश्वर नगरपालिका	०.१२५२
३२८	३	काठमाडौँ	३०६०४	बुढानिलकण्ठ नगरपालिका	०.०९९२
३२९	३	काठमाडौँ	३०६०५	टोखा नगरपालिका	०.०७७३
३३०	३	काठमाडौँ	३०६०६	तारकेश्वर नगरपालिका	०.०८३९
३३१	३	काठमाडौँ	३०६०७	नागार्जुन नगरपालिका	०.१०१८
३३२	३	काठमाडौँ	३०६०८	काठमाण्डौ महानगरपालिका	०.०५८९
३३३	३	काठमाडौँ	३०६०९	किर्तिपुर नगरपालिका	०.०६६४
३३४	३	काठमाडौँ	३०६१०	चन्द्रागिरी नगरपालिका	०.१०२५
३३५	३	काठमाडौँ	३०६११	दक्षिणकाली नगरपालिका	०.११२२
जम्मा					१
३३६	३	भक्तपुर	३०७०१	चाँगुनारायण नगरपालिका	०.२७५४
३३७	३	भक्तपुर	३०७०२	भक्तपुर नगरपालिका	०.२००१
३३८	३	भक्तपुर	३०७०३	मध्यपुर थिमी नगरपालिका	०.२०७१
३३९	३	भक्तपुर	३०७०४	सूर्यविनायक नगरपालिका	०.३१७४
जम्मा					१
३४०	३	ललितपुर	३०८०१	महालक्ष्मी नगरपालिका	०.१३०४
३४१	३	ललितपुर	३०८०२	ललितपुर महानगरपालिका	०.०८५६
३४२	३	ललितपुर	३०८०३	गोदावरी नगरपालिका	०.१७२३
३४३	३	ललितपुर	३०८०४	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका	०.१९४०
३४४	३	ललितपुर	३०८०५	महाङ्गल गाउँपालिका	०.२१७०
३४५	३	ललितपुर	३०८०६	बागमती गाउँपालिका	०.२००६

जम्मा					१
३४६	३	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०१	चौरीदेउराली गाउँपालिका	०.०००१
३४७	३	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०२	भुम्लु गाउँपालिका	०.०००१
३४८	३	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०३	मण्डन देउपुर नगरपालिका	०.०२११
३४९	३	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०४	बनेपा नगरपालिका	०.०८०२
३५०	३	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०५	धुलिखेल नगरपालिका	०.०४४७
३५१	३	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०६	पाँचखाल नगरपालिका	०.०५२२
३५२	३	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०७	तेमाल गाउँपालिका	०.०००१
३५३	३	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०८	नमोबुद्ध नगरपालिका	०.०७३२
३५४	३	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०९	पनौती नगरपालिका	०.१०९८
३५५	३	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९१०	बेथानचोक गाउँपालिका	०.००६४
३५६	३	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९११	रोशी गाउँपालिका	०.१००१
३५७	३	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९१२	महाभारत गाउँपालिका	०.१९२४
३५८	३	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९१३	खानीखोला गाउँपालिका	०.३९९५

जम्मा					१
३५९	३	रामेछाप	३१००१	उमाकुण्ड गाउँपालिका	०.०१०२
३६०	३	रामेछाप	३१००२	गोकुलगङ्गा गाउँपालिका	०.०००२
३६१	३	रामेछाप	३१००३	लिखु तामाकोसी गाउँपालिका	०.०२६०
३६२	३	रामेछाप	३१००४	रामेछाप नगरपालिका	०.१९४७
३६३	३	रामेछाप	३१००५	मन्थली नगरपालिका	०.१०५७
३६४	३	रामेछाप	३१००६	खाँडादेवी गाउँपालिका	०.३९२०
३६५	३	रामेछाप	३१००७	दोरम्बा गाउँपालिका	०.३९९६
३६६	३	रामेछाप	३१००८	सुनापती गाउँपालिका	०.०३१५

जम्मा					१
३६७	३	सिन्धुली	३११०१	दुधौली नगरपालिका	०.१४७७
३६८	३	सिन्धुली	३११०२	फिक्कल गाउँपालिका	०.११०१
३६९	३	सिन्धुली	३११०३	तीनपाटन गाउँपालिका	०.४७५३
३७०	३	सिन्धुली	३११०४	गोलन्जोर गाउँपालिका	०.०००५
३७१	३	सिन्धुली	३११०५	कमलामाई नगरपालिका	०.२६४५
३७२	३	सिन्धुली	३११०६	सुनकोशी गाउँपालिका	०.०००४
३७३	३	सिन्धुली	३११०७	ध्याङलेख गाउँपालिका	०.०००५
३७४	३	सिन्धुली	३११०८	मरिण गाउँपालिका	०.०००५
३७५	३	सिन्धुली	३११०९	हरिहरपुरगढी गाउँपालिका	०.०००५

जम्मा					१
३७६	३	मकवानपुर	३१२०१	ईन्द्रसरोवर गाउँपालिका	०.०६१३
३७७	३	मकवानपुर	३१२०२	थाहा नगरपालिका	०.०६३३
३७८	३	मकवानपुर	३१२०३	कैलाश गाउँपालिका	०.१७३३
३७९	३	मकवानपुर	३१२०४	राक्सिराङ्ग गाउँपालिका	०.६६१०

३८०	३	मकवानपुर	३१२०५	मनहरी गाउँपालिका	०.०००५
३८१	३	मकवानपुर	३१२०६	हेटौडा उपमहानगरपालिका	०.००८२
३८२	३	मकवानपुर	३१२०७	भिमफेदी गाउँपालिका	०.०३१२
३८३	३	मकवानपुर	३१२०८	मकवानपुरगढी गाउँपालिका	०.०००४
३८४	३	मकवानपुर	३१२०९	बकैया गाउँपालिका	०.०००५
३८५	३	मकवानपुर	३१२१०	बागमती गाउँपालिका	०.०००४

जम्मा

१

३८६	३	चितवन	३१३०१	राप्ती नगरपालिका	०.१९०८
३८७	३	चितवन	३१३०२	कालिका नगरपालिका	०.२३२३
३८८	३	चितवन	३१३०३	इच्छाकामना गाउँपालिका	०.५२५२
३८९	३	चितवन	३१३०४	भरतपुर महानगरपालिका	०.०५११
३९०	३	चितवन	३१३०५	रत्ननगर नगरपालिका	०.०००२
३९१	३	चितवन	३१३०६	खैरहनी नगरपालिका	०.०००२
३९२	३	चितवन	३१३०७	माडी नगरपालिका	०.०००३

जम्मा

१

३९३	गण्डकी	गोरखा	४०१०१	चुमनुव्री गाउँपालिका	०.०००२
३९४	गण्डकी	गोरखा	४०१०२	अजिरकोट गाउँपालिका	०.०७८२
३९५	गण्डकी	गोरखा	४०१०३	बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका	०.०००३
३९६	गण्डकी	गोरखा	४०१०४	धार्चे गाउँपालिका	०.०००३
३९७	गण्डकी	गोरखा	४०१०५	आरुघाट गाउँपालिका	०.०००३
३९८	गण्डकी	गोरखा	४०१०६	भिमसेनथापा गाउँपालिका	०.०७८८
३९९	गण्डकी	गोरखा	४०१०७	सिरानचोक गाउँपालिका	०.०१९३
४००	गण्डकी	गोरखा	४०१०८	पालुङ्गटार नगरपालिका	०.१३५३
४०१	गण्डकी	गोरखा	४०१०९	गोरखा नगरपालिका	०.०३२९
४०२	गण्डकी	गोरखा	४०११०	शहीद लखन गाउँपालिका	०.३०२८
४०३	गण्डकी	गोरखा	४०१११	गण्डकी गाउँपालिका	०.३५१७

जम्मा

१

४०४	गण्डकी	मनाङ	४०२०१	नार्पा भूमि गाउँपालिका	०.२०३२
४०५	गण्डकी	मनाङ	४०२०२	मनाङ दिछ्याङ गाउँपालिका	०.२१८९
४०६	गण्डकी	मनाङ	४०२०३	चामे गाउँपालिका	०.२९३८
४०७	गण्डकी	मनाङ	४०२०४	नासो गाउँपालिका	०.२८४१

जम्मा

१

४०८	गण्डकी	मुस्ताङ	४०३०१	लो घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका	०.१६८४
४०९	गण्डकी	मुस्ताङ	४०३०२	घरपझोड गाउँपालिका	०.२१३३
४१०	गण्डकी	मुस्ताङ	४०३०३	वारगुड मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका	०.१६६४
४११	गण्डकी	मुस्ताङ	४०३०४	लोमन्थाङ गाउँपालिका	०.१६५६
४१२	गण्डकी	मुस्ताङ	४०३०५	थासाङ गाउँपालिका	०.२८६३

जम्मा

१

४१३	गण्डकी	म्याग्दी	४०४०१	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	०.०७२८
४१४	गण्डकी	म्याग्दी	४०४०२	रघुगंगा गाउँपालिका	०.०७८३
४१५	गण्डकी	म्याग्दी	४०४०३	धवलागिरी गाउँपालिका	०.०६५९
४१६	गण्डकी	म्याग्दी	४०४०४	मालिका गाउँपालिका	०.०८१९
४१७	गण्डकी	म्याग्दी	४०४०५	मंगला गाउँपालिका	०.०८०३
४१८	गण्डकी	म्याग्दी	४०४०६	बेनी नगरपालिका	०.६२०९

जम्मा

१

४१९	गण्डकी	कास्की	४०५०१	मादी गाउँपालिका	०.२१३३
४२०	गण्डकी	कास्की	४०५०२	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	०.१८८५
४२१	गण्डकी	कास्की	४०५०३	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	०.१८५८
४२२	गण्डकी	कास्की	४०५०४	पोखरा महानगरपालिका	०.१९०६
४२३	गण्डकी	कास्की	४०५०५	रूपा गाउँपालिका	०.२२१८

जम्मा

१

४२४	गण्डकी	लमजुङ	४०६०१	दोर्दी गाउँपालिका	०.३७७०
४२५	गण्डकी	लमजुङ	४०६०२	मर्याङ्गदी गाउँपालिका	०.२०३७
४२६	गण्डकी	लमजुङ	४०६०३	कहोलासोथार गाउँपालिका	०.०००५
४२७	गण्डकी	लमजुङ	४०६०४	मध्यनेपाल नगरपालिका	०.१५६१
४२८	गण्डकी	लमजुङ	४०६०५	बेसीशहर नगरपालिका	०.०८७९
४२९	गण्डकी	लमजुङ	४०६०६	सुन्दरबजार नगरपालिका	०.०००४
४३०	गण्डकी	लमजुङ	४०६०७	राईनास नगरपालिका	०.०९५०
४३१	गण्डकी	लमजुङ	४०६०८	दुधपोखरी गाउँपालिका	०.०७९४

जम्मा

१

४३२	गण्डकी	तनहुँ	४०७०१	भानु नगरपालिका	०.१३०७
४३३	गण्डकी	तनहुँ	४०७०२	व्यास नगरपालिका	०.१३८७
४३४	गण्डकी	तनहुँ	४०७०३	म्याग्दे गाउँपालिका	०.०७६६
४३५	गण्डकी	तनहुँ	४०७०४	शुक्लागण्डकी नगरपालिका	०.०३६४
४३६	गण्डकी	तनहुँ	४०७०५	भिमाद नगरपालिका	०.०५३३
४३७	गण्डकी	तनहुँ	४०७०६	घिरिङ्ग गाउँपालिका	०.०००२
४३८	गण्डकी	तनहुँ	४०७०७	ऋषिङ्ग गाउँपालिका	०.२३९५
४३९	गण्डकी	तनहुँ	४०७०८	देवघाट गाउँपालिका	०.११४२
४४०	गण्डकी	तनहुँ	४०७०९	बन्दिपुर गाउँपालिका	०.०८०७
४४१	गण्डकी	तनहुँ	४०७१०	आँबुखैरेनी गाउँपालिका	०.१२९७

जम्मा

१

४४२	गण्डकी	नवलपरासी	४०८०१	गैडाकोट नगरपालिका	०.१३३६
४४३	गण्डकी	नवलपरासी	४०८०२	बुलिङ्गटार गाउँपालिका	०.२२२९
४४४	गण्डकी	नवलपरासी	४०८०३	बौदीकाली गाउँपालिका	०.१९३६
४४५	गण्डकी	नवलपरासी	४०८०४	हुप्सेकोट गाउँपालिका	०.२५००
४४६	गण्डकी	नवलपरासी	४०८०५	देवचुली नगरपालिका	०.०२६०
४४७	गण्डकी	नवलपरासी	४०८०६	कावासोती नगरपालिका	०.०००३

४४८	गण्डकी	नवलपरासी	४०८०७	मध्यबिन्दु नगरपालिका	०.१४२१
४४९	गण्डकी	नवलपरासी	४०८०८	बिनयी त्रिवेणी गाउँपालिका	०.०३१५
जम्मा					१
४५०	गण्डकी	स्याङ्जा	४०९०१	पुतलीबजार नगरपालिका	०.००४०
४५१	गण्डकी	स्याङ्जा	४०९०२	फेदीखोला गाउँपालिका	०.००३९
४५२	गण्डकी	स्याङ्जा	४०९०३	आँध्रखोला गाउँपालिका	०.००३८
४५३	गण्डकी	स्याङ्जा	४०९०४	अर्जुनचौपारी गाउँपालिका	०.००३३
४५४	गण्डकी	स्याङ्जा	४०९०५	भीरकोट नगरपालिका	०.००३३
४५५	गण्डकी	स्याङ्जा	४०९०६	बिरुवा गाउँपालिका	०.२४८०
४५६	गण्डकी	स्याङ्जा	४०९०७	हरिनास गाउँपालिका	०.७१९८
४५७	गण्डकी	स्याङ्जा	४०९०८	चापाकोट नगरपालिका	०.००३३
४५८	गण्डकी	स्याङ्जा	४०९०९	बालिङ्ग नगरपालिका	०.००३३
४५९	गण्डकी	स्याङ्जा	४०९१०	गल्याङ नगरपालिका	०.००३५
४६०	गण्डकी	स्याङ्जा	४०९११	कालीगण्डकी गाउँपालिका	०.००३८
जम्मा					१
४६१	गण्डकी	पर्वत	४१००१	मोदी गाउँपालिका	०.९२४५
४६२	गण्डकी	पर्वत	४१००२	जलजला गाउँपालिका	०.०१४२
४६३	गण्डकी	पर्वत	४१००३	कुश्मा नगरपालिका	०.०१२९
४६४	गण्डकी	पर्वत	४१००४	फलेबास नगरपालिका	०.०१३६
४६५	गण्डकी	पर्वत	४१००५	महाशिला गाउँपालिका	०.०१२५
४६६	गण्डकी	पर्वत	४१००६	बिहादी गाउँपालिका	०.०११२
४६७	गण्डकी	पर्वत	४१००७	पैयुँ गाउँपालिका	०.०१११
जम्मा					१
४६८	गण्डकी	बागलुङ	४११०१	बागलुङ्ग नगरपालिका	०.०८११
४६९	गण्डकी	बागलुङ	४११०२	काठेखोला गाउँपालिका	०.०८५१
४७०	गण्डकी	बागलुङ	४११०३	ताराखोला गाउँपालिका	०.१२५२
४७१	गण्डकी	बागलुङ	४११०४	तमानखोला गाउँपालिका	०.११३४
४७२	गण्डकी	बागलुङ	४११०५	ढोरपाटन नगरपालिका	०.१०८१
४७३	गण्डकी	बागलुङ	४११०६	निसीखोला गाउँपालिका	०.०९५८
४७४	गण्डकी	बागलुङ	४११०७	बडिगाड गाउँपालिका	०.१०४३
४७५	गण्डकी	बागलुङ	४११०८	गल्कोट नगरपालिका	०.११४४
४७६	गण्डकी	बागलुङ	४११०९	बरेङ गाउँपालिका	०.०९५८
४७७	गण्डकी	बागलुङ	४१११०	जैमुनी नगरपालिका	०.०७६७
जम्मा					१
४७८	५	रुकुम	५०१०१	पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका	०.११८६
४७९	५	रुकुम	५०१०२	सिस्ने गाउँपालिका	०.४१३६
४८०	५	रुकुम	५०१०३	भूमे गाउँपालिका	०.४६७९
जम्मा					१

४८१	५	रोल्पा	५०२०१	सुनछहरी गाउँपालिका	०.११८३
४८२	५	रोल्पा	५०२०२	थवाङ्ग गाउँपालिका	०.१६११
४८३	५	रोल्पा	५०२०३	परिवर्तन गाउँपालिका	०.२११४
४८४	५	रोल्पा	५०२०४	गगादेव गाउँपालिका	०.००१३
४८५	५	रोल्पा	५०२०५	माडी गाउँपालिका	०.०४४१
४८६	५	रोल्पा	५०२०६	त्रिवेणी गाउँपालिका	०.१४९२
४८७	५	रोल्पा	५०२०७	रोल्पा नगरपालिका	०.२१५०
४८८	५	रोल्पा	५०२०८	रुन्टीगढी गाउँपालिका	०.००१२
४८९	५	रोल्पा	५०२०९	सुनिल स्मृति गाउँपालिका	०.०९७४
४९०	५	रोल्पा	५०२१०	लुङ्ग्री गाउँपालिका	०.००११

जम्मा

१

४९१	५	प्यूठान	५०३०१	गौमुखी गाउँपालिका	०.२४१२
४९२	५	प्यूठान	५०३०२	नौबहिनी गाउँपालिका	०.१२१६
४९३	५	प्यूठान	५०३०३	झिमरुक गाउँपालिका	०.२३२९
४९४	५	प्यूठान	५०३०४	प्यूठान नगरपालिका	०.०७१२
४९५	५	प्यूठान	५०३०५	स्वर्गद्वारी नगरपालिका	०.१३३३
४९६	५	प्यूठान	५०३०६	माण्डवी गाउँपालिका	०.०००४
४९७	५	प्यूठान	५०३०७	मल्लरानी गाउँपालिका	०.००४२
४९८	५	प्यूठान	५०३०८	ऐरावती गाउँपालिका	०.१८७२
४९९	५	प्यूठान	५०३०९	सरुमारानी गाउँपालिका	०.००८१

जम्मा

१

५००	५	गुल्मी	५०४०१	कालिगण्डकी गाउँपालिका	०.०८८८
५०१	५	गुल्मी	५०४०२	सत्यवती गाउँपालिका	०.०९६३
५०२	५	गुल्मी	५०४०३	चन्द्रकोट गाउँपालिका	०.०८८२
५०३	५	गुल्मी	५०४०४	मुसिकोट नगरपालिका	०.०८४२
५०४	५	गुल्मी	५०४०५	ईस्मा गाउँपालिका	०.०७५७
५०५	५	गुल्मी	५०४०६	मालिका गाउँपालिका	०.०७०७
५०६	५	गुल्मी	५०४०७	मदाने गाउँपालिका	०.०७३७
५०७	५	गुल्मी	५०४०८	धुर्कोट गाउँपालिका	०.०७४३
५०८	५	गुल्मी	५०४०९	रेसुङ्गा नगरपालिका	०.०९१२
५०९	५	गुल्मी	५०४१०	गुल्मी दरबार गाउँपालिका	०.०७९२
५१०	५	गुल्मी	५०४११	छत्रकोट गाउँपालिका	०.०८५०
५११	५	गुल्मी	५०४१२	रुरु गाउँपालिका	०.०९२६

जम्मा

१

५१२	५	अर्घाखाँची	५०५०१	छत्रदेव गाउँपालिका	०.१५०३
५१३	५	अर्घाखाँची	५०५०२	मालारानी गाउँपालिका	०.१३९४
५१४	५	अर्घाखाँची	५०५०३	भुमिकास्थान नगरपालिका	०.१६२०
५१५	५	अर्घाखाँची	५०५०४	सन्धिखर्क नगरपालिका	०.१५११

५१६	५	अर्घाखाँची	५०५०५	पाणिनी गाउँपालिका	०.१७७५
५१७	५	अर्घाखाँची	५०५०६	शितरंगा नगरपालिका	०.२१९७
जम्मा					१
५१८	५	पाल्पा	५०६०१	रामपुर नगरपालिका	०.०००४
५१९	५	पाल्पा	५०६०२	पुर्वखोला गाउँपालिका	०.१५१०
५२०	५	पाल्पा	५०६०३	रम्भा गाउँपालिका	०.०००४
५२१	५	पाल्पा	५०६०४	बगनासकाली गाउँपालिका	०.०००४
५२२	५	पाल्पा	५०६०५	तानसेन नगरपालिका	०.०००५
५२३	५	पाल्पा	५०६०६	रिब्दीकोट गाउँपालिका	०.१२१५
५२४	५	पाल्पा	५०६०७	रैनादेवी छहरा गाउँपालिका	०.०००५
५२५	५	पाल्पा	५०६०८	तिनाउ गाउँपालिका	०.०७९६
५२६	५	पाल्पा	५०६०९	माथागढी गाउँपालिका	०.१०९९
५२७	५	पाल्पा	५०६१०	निस्दी गाउँपालिका	०.५३५९
जम्मा					१
५२८	५	नवलपरासी	५०७०१	बर्दघाट नगरपालिका	०.२१५०
५२९	५	नवलपरासी	५०७०२	सुनवल नगरपालिका	०.२२४८
५३०	५	नवलपरासी	५०७०३	रामग्राम नगरपालिका	०.१०३९
५३१	५	नवलपरासी	५०७०४	पाल्हीनन्दन गाउँपालिका	०.१०३१
५३२	५	नवलपरासी	५०७०५	सरावल गाउँपालिका	०.१२३७
५३३	५	नवलपरासी	५०७०६	प्रतापपुर गाउँपालिका	०.१०३०
५३४	५	नवलपरासी	५०७०७	सुस्ता गाउँपालिका	०.१२६४
जम्मा					१
५३५	५	रुपन्देही	५०८०१	देवदह नगरपालिका	०.१३७८
५३६	५	रुपन्देही	५०८०२	बुटवल उपमहानगरपालिका	०.१३१५
५३७	५	रुपन्देही	५०८०३	सैनामैना नगरपालिका	०.१४१६
५३८	५	रुपन्देही	५०८०४	कन्चन गाउँपालिका	०.०९५४
५३९	५	रुपन्देही	५०८०५	गैडहवा गाउँपालिका	०.०७६४
५४०	५	रुपन्देही	५०८०६	सुदोधन गाउँपालिका	०.०६६८
५४१	५	रुपन्देही	५०८०७	सियारी गाउँपालिका	०.०६९२
५४२	५	रुपन्देही	५०८०८	तिलोत्तमा नगरपालिका	०.०८०८
५४३	५	रुपन्देही	५०८०९	ओमसतिया गाउँपालिका	०.०६६४
५४४	५	रुपन्देही	५०८१०	रोहिणी गाउँपालिका	०.०६६७
५४५	५	रुपन्देही	५०८११	सिद्धार्थनगर नगरपालिका	०.०६६८
५४६	५	रुपन्देही	५०८१२	मायादेवी गाउँपालिका	०.०००१
५४७	५	रुपन्देही	५०८१३	लुम्बिनी साँस्कृतिक नगरपालिका	०.०००२
५४८	५	रुपन्देही	५०८१४	कोटहीमाई गाउँपालिका	०.०००१
५४९	५	रुपन्देही	५०८१५	सम्मरीमाई गाउँपालिका	०.०००१
५५०	५	रुपन्देही	५०८१६	मर्चवारी गाउँपालिका	०.०००१
जम्मा					१

५५१	५	कपिलवस्तु	५०९०१	बाणगंगा नगरपालिका	०.१७०९
५५२	५	कपिलवस्तु	५०९०२	बुद्धभूमी नगरपालिका	०.२००५
५५३	५	कपिलवस्तु	५०९०३	शिवराज नगरपालिका	०.१९०८
५५४	५	कपिलवस्तु	५०९०४	विजयनगर गाउँपालिका	०.१६९०
५५५	५	कपिलवस्तु	५०९०५	कृष्णनगर नगरपालिका	०.०००२
५५६	५	कपिलवस्तु	५०९०६	महाराजगन्ज नगरपालिका	०.०८७३
५५७	५	कपिलवस्तु	५०९०७	कपिलवस्तु नगरपालिका	०.०९३३
५५८	५	कपिलवस्तु	५०९०८	यसोधरा गाउँपालिका	०.०००१
५५९	५	कपिलवस्तु	५०९०९	मायादेवी गाउँपालिका	०.०८७६
५६०	५	कपिलवस्तु	५०९१०	शुद्धोधन गाउँपालिका	०.०००१

जम्मा

१

५६१	५	दाङ	५१००१	बंगलाचुली गाउँपालिका	०.१०३३
५६२	५	दाङ	५१००२	घोराही उपमहानगरपालिका	०.०८८५
५६३	५	दाङ	५१००३	तुल्सीपुर उपमहानगरपालिका	०.०७७९
५६४	५	दाङ	५१००४	शान्तिनगर गाउँपालिका	०.०८८३
५६५	५	दाङ	५१००५	बबई गाउँपालिका	०.११०४
५६६	५	दाङ	५१००६	दंगीशरण गाउँपालिका	०.०९१६
५६७	५	दाङ	५१००७	लमही नगरपालिका	०.१०८४
५६८	५	दाङ	५१००८	राप्ती गाउँपालिका	०.१०२०
५६९	५	दाङ	५१००९	गढवा गाउँपालिका	०.१११७
५७०	५	दाङ	५१०१०	राजपुर गाउँपालिका	०.११७९

जम्मा

१

५७१	५	बाँके	५११०१	राप्ती सोनारी गाउँपालिका	०.२१६९
५७२	५	बाँके	५११०२	कोहलपुर नगरपालिका	०.१८७५
५७३	५	बाँके	५११०३	बैजनाथ गाउँपालिका	०.१३६८
५७४	५	बाँके	५११०४	खजुरा गाउँपालिका	०.०८३८
५७५	५	बाँके	५११०५	जानकी गाउँपालिका	०.०००१
५७६	५	बाँके	५११०६	नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका	०.०८४५
५७७	५	बाँके	५११०७	डुडुवा गाउँपालिका	०.११०१
५७८	५	बाँके	५११०८	नरैनापुर गाउँपालिका	०.१८०३

जम्मा

१

५७९	५	बर्दिया	५१२०१	बाँसगढी नगरपालिका	०.१७७२
५८०	५	बर्दिया	५१२०२	बारबर्दिया नगरपालिका	०.१५५६
५८१	५	बर्दिया	५१२०३	ठाकुरबाबा नगरपालिका	०.१३८९
५८२	५	बर्दिया	५१२०४	गेरुवा गाउँपालिका	०.०९३१
५८३	५	बर्दिया	५१२०५	राजापुर नगरपालिका	०.०९११
५८४	५	बर्दिया	५१२०६	मधुवन नगरपालिका	०.१४५५
५८५	५	बर्दिया	५१२०७	गुलरीया नगरपालिका	०.०९७०

५८६	५	बर्दिया	५१२०८	बढैयाताल गाउँपालिका	०.१०१५
जम्मा					१
५८७	कर्णाली	डोल्पा	६०१०१	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका	०.०००४
५८८	कर्णाली	डोल्पा	६०१०२	शे फोक्सुण्डो गाउँपालिका	०.०००५
५८९	कर्णाली	डोल्पा	६०१०३	जगदुल्ला गाउँपालिका	०.०००६
५९०	कर्णाली	डोल्पा	६०१०४	मुङ्केचुला गाउँपालिका	०.२७४०
५९१	कर्णाली	डोल्पा	६०१०५	त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका	०.०४०२
५९२	कर्णाली	डोल्पा	६०१०६	ठुलीभेरी नगरपालिका	०.३११०
५९३	कर्णाली	डोल्पा	६०१०७	काइके गाउँपालिका	०.२९२६
५९४	कर्णाली	डोल्पा	६०१०८	छार्का ताडसोड गाउँपालिका	०.०८०७
जम्मा					१
५९५	कर्णाली	मुगु	६०२०१	मुगुमकार्मारोग गाउँपालिका	०.३४५७
५९६	कर्णाली	मुगु	६०२०२	छार्यानाथ रारा नगरपालिका	०.१८५४
५९७	कर्णाली	मुगु	६०२०३	सोरु गाउँपालिका	०.२९५६
५९८	कर्णाली	मुगु	६०२०४	खत्याड गाउँपालिका	०.१७३२
जम्मा					१
५९९	कर्णाली	हुम्ला	६०३०१	चंखेली गाउँपालिका	०.०२६५
६००	कर्णाली	हुम्ला	६०३०२	खार्पुनाथ गाउँपालिका	०.२२९७
६०१	कर्णाली	हुम्ला	६०३०३	सिमकोट गाउँपालिका	०.१८५७
६०२	कर्णाली	हुम्ला	६०३०४	नाम्खा गाउँपालिका	०.१६३५
६०३	कर्णाली	हुम्ला	६०३०५	सर्केगाड गाउँपालिका	०.१५७१
६०४	कर्णाली	हुम्ला	६०३०६	अदानचुली गाउँपालिका	०.०९६९
६०५	कर्णाली	हुम्ला	६०३०७	ताँजाकोट गाउँपालिका	०.१४०६
जम्मा					१
६०६	कर्णाली	जुम्ला	६०४०१	पातारासी गाउँपालिका	०.१०२१
६०७	कर्णाली	जुम्ला	६०४०२	कनका सुन्दरी गाउँपालिका	०.१४३७
६०८	कर्णाली	जुम्ला	६०४०३	सिंजा गाउँपालिका	०.१३४८
६०९	कर्णाली	जुम्ला	६०४०४	चन्दननाथ नगरपालिका	०.१२२७
६१०	कर्णाली	जुम्ला	६०४०५	गुठिचौर गाउँपालिका	०.११८४
६११	कर्णाली	जुम्ला	६०४०६	तातोपानी गाउँपालिका	०.११५९
६१२	कर्णाली	जुम्ला	६०४०७	तिला गाउँपालिका	०.१३१७
६१३	कर्णाली	जुम्ला	६०४०८	हिमा गाउँपालिका	०.१३०६
जम्मा					१
६१४	कर्णाली	कालिकोट	६०५०१	पलाता गाउँपालिका	०.४८७२
६१५	कर्णाली	कालिकोट	६०५०२	पचाल झरना गाउँपालिका	०.२४१८
६१६	कर्णाली	कालिकोट	६०५०३	रास्कोट नगरपालिका	०.०७२२
६१७	कर्णाली	कालिकोट	६०५०४	सात्री त्रिवेणी गाउँपालिका	०.००१४
६१८	कर्णाली	कालिकोट	६०५०५	नरहरिनाथ गाउँपालिका	०.००१४

६१९	कर्णाली	कालिकोट	६०५०६	खाँडाचक्र नगरपालिका	०.०६७९
६२०	कर्णाली	कालिकोट	६०५०७	तिलागुफा नगरपालिका	०.०१३५
६२१	कर्णाली	कालिकोट	६०५०८	महावै गाउँपालिका	०.०१२५
६२२	कर्णाली	कालिकोट	६०५०९	शुभ कालीका गाउँपालिका	०.१०२२

जम्मा

१

६२३	कर्णाली	दैलेख	६०६०१	नौमुले गाउँपालिका	०.१२२२
६२४	कर्णाली	दैलेख	६०६०२	महाबु गाउँपालिका	०.०२८३
६२५	कर्णाली	दैलेख	६०६०३	भैरवी गाउँपालिका	०.०५३३
६२६	कर्णाली	दैलेख	६०६०४	ठाँटीकाँध गाउँपालिका	०.०००९
६२७	कर्णाली	दैलेख	६०६०५	आठबीस नगरपालिका	०.०४२८
६२८	कर्णाली	दैलेख	६०६०६	चामुण्डा बिन्द्रासैनी नगरपालिका	०.०१३६
६२९	कर्णाली	दैलेख	६०६०७	दुल्लु नगरपालिका	०.२०९६
६३०	कर्णाली	दैलेख	६०६०८	नारायण नगरपालिका	०.०३३३
६३१	कर्णाली	दैलेख	६०६०९	भगवतीमाई गाउँपालिका	०.०३०१
६३२	कर्णाली	दैलेख	६०६१०	डुङ्गेधर गाउँपालिका	०.२६२९
६३३	कर्णाली	दैलेख	६०६११	गुराँस गाउँपालिका	०.२०३०

जम्मा

१

६३४	कर्णाली	जाजरकोट	६०७०१	बारेकोट गाउँपालिका	०.२७११
६३५	कर्णाली	जाजरकोट	६०७०२	कुसे गाउँपालिका	०.००१०
६३६	कर्णाली	जाजरकोट	६०७०३	जुनीचाँदे गाउँपालिका	०.३६२५
६३७	कर्णाली	जाजरकोट	६०७०४	छेडागाड नगरपालिका	०.०३१७
६३८	कर्णाली	जाजरकोट	६०७०५	शिवालय गाउँपालिका	०.०३७३
६३९	कर्णाली	जाजरकोट	६०७०६	भेरीमालिका नगरपालिका	०.०००९
६४०	कर्णाली	जाजरकोट	६०७०७	नलगाड नगरपालिका	०.२९५६

जम्मा

१

६४१	कर्णाली	रुकुम	६०८०१	आठबिसकोट नगरपालिका	०.१४५०
६४२	कर्णाली	रुकुम	६०८०२	सानीभेरी गाउँपालिका	०.३६६५
६४३	कर्णाली	रुकुम	६०८०३	बाँफिकोट गाउँपालिका	०.३३६४
६४४	कर्णाली	रुकुम	६०८०४	मुसिकोट नगरपालिका	०.१४९६
६४५	कर्णाली	रुकुम	६०८०५	त्रिवेणी गाउँपालिका	०.००१३
६४६	कर्णाली	रुकुम	६०८०६	चौरजहारी नगरपालिका	०.००११

जम्मा

१

६४७	कर्णाली	सल्यान	६०९०१	दार्मा गाउँपालिका	०.०५४४
६४८	कर्णाली	सल्यान	६०९०२	कुमाख गाउँपालिका	०.०६५८
६४९	कर्णाली	सल्यान	६०९०३	बनगाड कुपिण्डे नगरपालिका	०.३४७२
६५०	कर्णाली	सल्यान	६०९०४	सिद्धकुमाख गाउँपालिका	०.०००४
६५१	कर्णाली	सल्यान	६०९०५	बागचौर नगरपालिका	०.२१५०
६५२	कर्णाली	सल्यान	६०९०६	छत्रेश्वरी गाउँपालिका	०.०००४

६५३	कर्णाली	सल्यान	६०९०७	शारदा नगरपालिका	०.१९०५
६५४	कर्णाली	सल्यान	६०९०८	कालिमाटी गाउँपालिका	०.१२२६
६५५	कर्णाली	सल्यान	६०९०९	त्रिवेणी गाउँपालिका	०.००३२
६५६	कर्णाली	सल्यान	६०९१०	कपुरकोट गाउँपालिका	०.०००४

जम्मा

१

६५७	कर्णाली	सुर्खेत	६१००१	सिम्ता गाउँपालिका	०.११२२
६५८	कर्णाली	सुर्खेत	६१००२	चिङ्गाडा गाउँपालिका	०.१००५
६५९	कर्णाली	सुर्खेत	६१००३	लेकवेशी नगरपालिका	०.०९६२
६६०	कर्णाली	सुर्खेत	६१००४	गुर्भाकोट नगरपालिका	०.१०१४
६६१	कर्णाली	सुर्खेत	६१००५	भेरीगंगा नगरपालिका	०.११७५
६६२	कर्णाली	सुर्खेत	६१००६	वीरेन्द्रनगर नगरपालिका	०.१०४५
६६३	कर्णाली	सुर्खेत	६१००७	बराहताल गाउँपालिका	०.१२३६
६६४	कर्णाली	सुर्खेत	६१००८	पञ्चपुरी नगरपालिका	०.१२०४
६६५	कर्णाली	सुर्खेत	६१००९	चौकुने गाउँपालिका	०.१२३७

जम्मा

१

६६६	सुदुरपश्चिम	बाजुरा	७०१०१	हिमाली गाउँपालिका	०.१३०५
६६७	सुदुरपश्चिम	बाजुरा	७०१०२	गौमुल गाउँपालिका	०.१६११
६६८	सुदुरपश्चिम	बाजुरा	७०१०३	बुढीनन्दा नगरपालिका	०.३८४९
६६९	सुदुरपश्चिम	बाजुरा	७०१०४	स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिका	०.०३०७
६७०	सुदुरपश्चिम	बाजुरा	७०१०५	जगन्नाथ गाउँपालिका	०.०२५२
६७१	सुदुरपश्चिम	बाजुरा	७०१०६	बडिमालिका नगरपालिका	०.०१५६
६७२	सुदुरपश्चिम	बाजुरा	७०१०७	खप्तड छेडेदह गाउँपालिका	०.०३२९
६७३	सुदुरपश्चिम	बाजुरा	७०१०८	बुढीगंगा नगरपालिका	०.००३१
६७४	सुदुरपश्चिम	बाजुरा	७०१०९	त्रिवेणी नगरपालिका	०.२१६०

जम्मा

१

६७५	सुदुरपश्चिम	बझाङ	७०२०१	साइपाल गाउँपालिका	०.०५२०
६७६	सुदुरपश्चिम	बझाङ	७०२०२	बुंगल नगरपालिका	०.०२५९
६७७	सुदुरपश्चिम	बझाङ	७०२०३	सूर्मा गाउँपालिका	०.००२६
६७८	सुदुरपश्चिम	बझाङ	७०२०४	तालकोट गाउँपालिका	०.२०६२
६७९	सुदुरपश्चिम	बझाङ	७०२०५	मष्टा गाउँपालिका	०.०४५०
६८०	सुदुरपश्चिम	बझाङ	७०२०६	जयपृथ्वी नगरपालिका	०.०४९४
६८१	सुदुरपश्चिम	बझाङ	७०२०७	छबिस पाथिभरा गाउँपालिका	०.०५९४
६८२	सुदुरपश्चिम	बझाङ	७०२०८	दुर्गाथली गाउँपालिका	०.०७५०
६८३	सुदुरपश्चिम	बझाङ	७०२०९	केदारस्युँ गाउँपालिका	०.०३५२
६८४	सुदुरपश्चिम	बझाङ	७०२१०	बित्थडचिर गाउँपालिका	०.०६७४
६८५	सुदुरपश्चिम	बझाङ	७०२११	थलारा गाउँपालिका	०.०६५७
६८६	सुदुरपश्चिम	बझाङ	७०२१२	खप्तडछान्ना गाउँपालिका	०.३१५९

जम्मा

१

૬૮૭	સુદુરપશ્ચિમ	દાર્ચુલા	૭૦૩૦૧	બ્યાંસ ગાउँપાલિકા	૦.૦૭૨૫
૬૮૮	સુદુરપશ્ચિમ	દાર્ચુલા	૭૦૩૦૨	દુહું ગાउँપાલિકા	૦.૧૧૩૫
૬૮૯	સુદુરપશ્ચિમ	દાર્ચુલા	૭૦૩૦૩	મહાકાલી નગરપાલિકા	૦.૧૧૯૦
૬૯૦	સુદુરપશ્ચિમ	દાર્ચુલા	૭૦૩૦૪	નૌગાડ ગાउँપાલિકા	૦.૧૨૧૧
૬૯૧	સુદુરપશ્ચિમ	દાર્ચુલા	૭૦૩૦૫	અપિહિમાલ ગાउँપાલિકા	૦.૦૯૪૩
૬૯૨	સુદુરપશ્ચિમ	દાર્ચુલા	૭૦૩૦૬	માર્મા ગાउँપાલિકા	૦.૧૧૪૧
૬૯૩	સુદુરપશ્ચિમ	દાર્ચુલા	૭૦૩૦૭	શૈલ્યશિખર નગરપાલિકા	૦.૧૧૨૯
૬૯૪	સુદુરપશ્ચિમ	દાર્ચુલા	૭૦૩૦૮	માલિકાર્જુન ગાउँપાલિકા	૦.૧૨૩૩
૬૯૫	સુદુરપશ્ચિમ	દાર્ચુલા	૭૦૩૦૯	લેકમ ગાउँપાલિકા	૦.૧૨૯૩
જમ્મા					૧
૬૯૬	સુદુરપશ્ચિમ	બૈતડી	૭૦૪૦૧	ડીલાસૈની ગાउँપાલિકા	૦.૦૪૪૨
૬૯૭	સુદુરપશ્ચિમ	બૈતડી	૭૦૪૦૨	દોગડાકેદાર ગાउँપાલિકા	૦.૦૮૮૫
૬૯૮	સુદુરપશ્ચિમ	બૈતડી	૭૦૪૦૩	પુઝૌડી નગરપાલિકા	૦.૦૬૨૯
૬૯૯	સુદુરપશ્ચિમ	બૈતડી	૭૦૪૦૪	સુર્નયા ગાउँપાલિકા	૦.૦૯૧૩
૭૦૦	સુદુરપશ્ચિમ	બૈતડી	૭૦૪૦૫	દશરથચન્દ નગરપાલિકા	૦.૩૦૭૧
૭૦૧	સુદુરપશ્ચિમ	બૈતડી	૭૦૪૦૬	પન્ચેશ્વર ગાउँપાલિકા	૦.૦૫૫૦
૭૦૨	સુદુરપશ્ચિમ	બૈતડી	૭૦૪૦૭	શિવનાથ ગાउँપાલિકા	૦.૦૦૦૪
૭૦૩	સુદુરપશ્ચિમ	બૈતડી	૭૦૪૦૮	મેલૌલી નગરપાલિકા	૦.૧૫૭૦
૭૦૪	સુદુરપશ્ચિમ	બૈતડી	૭૦૪૦૯	પાટન નગરપાલિકા	૦.૧૯૩૧
૭૦૫	સુદુરપશ્ચિમ	બૈતડી	૭૦૪૧૦	સિગાસ ગાउँપાલિકા	૦.૦૦૦૪
જમ્મા					૧
૭૦૬	સુદુરપશ્ચિમ	ડૈંડેલધુરા	૭૦૫૦૧	નવદુર્ગા ગાउँપાલિકા	૦.૧૭૯૨
૭૦૭	સુદુરપશ્ચિમ	ડૈંડેલધુરા	૭૦૫૦૨	અમરગઢી નગરપાલિકા	૦.૧૩૭૯
૭૦૮	સુદુરપશ્ચિમ	ડૈંડેલધુરા	૭૦૫૦૩	અજયમેરુ ગાउँપાલિકા	૦.૨૬૩૭
૭૦૯	સુદુરપશ્ચિમ	ડૈંડેલધુરા	૭૦૫૦૪	ભાગેશ્વર ગાउँપાલિકા	૦.૦૫૦૭
૭૧૦	સુદુરપશ્ચિમ	ડૈંડેલધુરા	૭૦૫૦૫	પરશુરામ નગરપાલિકા	૦.૦૫૪૨
૭૧૧	સુદુરપશ્ચિમ	ડૈંડેલધુરા	૭૦૫૦૬	આલિતાલ ગાउँપાલિકા	૦.૨૪૩૯
૭૧૨	સુદુરપશ્ચિમ	ડૈંડેલધુરા	૭૦૫૦૭	ગન્યાપધુરા ગાउँપાલિકા	૦.૦૭૦૩
જમ્મા					૧
૭૧૩	સુદુરપશ્ચિમ	ડોટી	૭૦૬૦૧	પુર્વિઝૌકી ગાउँપાલિકા	૦.૧૫૭૩
૭૧૪	સુદુરપશ્ચિમ	ડોટી	૭૦૬૦૨	સાયલ ગાउँપાલિકા	૦.૦૬૩૭
૭૧૫	સુદુરપશ્ચિમ	ડોટી	૭૦૬૦૩	આદર્શ ગાउँપાલિકા	૦.૦૦૦૩
૭૧૬	સુદુરપશ્ચિમ	ડોટી	૭૦૬૦૪	શિખર નગરપાલિકા	૦.૧૧૧૫
૭૧૭	સુદુરપશ્ચિમ	ડોટી	૭૦૬૦૫	દિપાયલ સિલગઢી નગરપાલિકા	૦.૨૧૧૦
૭૧૮	સુદુરપશ્ચિમ	ડોટી	૭૦૬૦૬	કે.આર્.સિ. ગાउँપાલિકા	૦.૦૯૬૦
૭૧૯	સુદુરપશ્ચિમ	ડોટી	૭૦૬૦૭	બોગટાન ફુઝિસલ ગાउँપાલિકા	૦.૦૦૦૪
૭૨૦	સુદુરપશ્ચિમ	ડોટી	૭૦૬૦૮	બડીકેદાર ગાउँપાલિકા	૦.૨૪૮૦
૭૨૧	સુદુરપશ્ચિમ	ડોટી	૭૦૬૦૯	જોરાયલ ગાउँપાલિકા	૦.૧૧૧૭
જમ્મા					૧

७२२	सुदुरपश्चिम	अछाम	७०७०१	पंचदेवल विनायक नगरपालिका	०.२२६४
७२३	सुदुरपश्चिम	अछाम	७०७०२	रामारोशन गाउँपालिका	०.०६१३
७२४	सुदुरपश्चिम	अछाम	७०७०३	मेल्लेख गाउँपालिका	०.०३६३
७२५	सुदुरपश्चिम	अछाम	७०७०४	साँफेबगर नगरपालिका	०.०७२०
७२६	सुदुरपश्चिम	अछाम	७०७०५	चौरपाटी गाउँपालिका	०.०००५
७२७	सुदुरपश्चिम	अछाम	७०७०६	मंगलसेन नगरपालिका	०.१९०६
७२८	सुदुरपश्चिम	अछाम	७०७०७	बान्नीगढी जयगढ गाउँपालिका	०.०००४
७२९	सुदुरपश्चिम	अछाम	७०७०८	कमलबजार नगरपालिका	०.०७९५
७३०	सुदुरपश्चिम	अछाम	७०७०९	ढकारी गाउँपालिका	०.३३२६
७३१	सुदुरपश्चिम	अछाम	७०७१०	तुर्माखाँद गाउँपालिका	०.०००४

जम्मा

१

७३२	सुदुरपश्चिम	कैलाली	७०८०१	मोहन्याल गाउँपालिका	०.१०७७
७३३	सुदुरपश्चिम	कैलाली	७०८०२	चुरे गाउँपालिका	०.१०६९
७३४	सुदुरपश्चिम	कैलाली	७०८०३	गोदावरी नगरपालिका	०.०९०४
७३५	सुदुरपश्चिम	कैलाली	७०८०४	गौरीगंगा नगरपालिका	०.०८९०
७३६	सुदुरपश्चिम	कैलाली	७०८०५	घोडाघोडी नगरपालिका	०.०८९४
७३७	सुदुरपश्चिम	कैलाली	७०८०६	बर्दगोरिया गाउँपालिका	०.०७१०
७३८	सुदुरपश्चिम	कैलाली	७०८०७	लम्कि चुहा नगरपालिका	०.०८८३
७३९	सुदुरपश्चिम	कैलाली	७०८०८	जानकी गाउँपालिका	०.०५३३
७४०	सुदुरपश्चिम	कैलाली	७०८०९	जोशीपुर गाउँपालिका	०.०४१७
७४१	सुदुरपश्चिम	कैलाली	७०८१०	टिकापुर नगरपालिका	०.०४९७
७४२	सुदुरपश्चिम	कैलाली	७०८११	भजनी नगरपालिका	०.०६६६
७४३	सुदुरपश्चिम	कैलाली	७०८१२	कैलारी गाउँपालिका	०.०७९४
७४४	सुदुरपश्चिम	कैलाली	७०८१३	धनगढी उपमहानगरपालिका	०.०६६७

जम्मा

१

७४५	सुदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	७०९०१	कृष्णपुर नगरपालिका	०.१५१६
७४६	सुदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	७०९०२	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	०.१३८६
७४७	सुदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	७०९०३	बेदकोट नगरपालिका	०.१४०१
७४८	सुदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	७०९०४	भिमदत्त नगरपालिका	०.११०९
७४९	सुदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	७०९०५	माहाकाली नगरपालिका	०.०७४६
७५०	सुदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	७०९०६	लालझाडी गाउँपालिका	०.१५१३
७५१	सुदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	७०९०७	पुनर्वास नगरपालिका	०.०८२७
७५२	सुदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	७०९०८	बेलौरी नगरपालिका	०.०८२३
७५३	सुदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	७०९०९	बेलडाँडी गाउँपालिका	०.०६८०

जम्मा

१

घ. वन (संरक्षित क्षेत्र)

क्र. सं.	संरक्षित क्षेत्रको नाम	प्रदेश	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौद्धफाँटको हिस्सा
१	अपिनपा संरक्षण क्षेत्र	सुदुरपश्चिम	दार्चुला	अपिहिमाल गाउँपालिका	७०३०५	०.०९७६
२	अपिनपा संरक्षण क्षेत्र	सुदुरपश्चिम	दार्चुला	दुहुँ गाउँपालिका	७०३०२	०.०३९६
३	अपिनपा संरक्षण क्षेत्र	सुदुरपश्चिम	दार्चुला	नौगाड गाउँपालिका	७०३०४	०.०६८८
४	अपिनपा संरक्षण क्षेत्र	सुदुरपश्चिम	दार्चुला	व्याँस गाउँपालिका	७०३०१	०.१३६५
५	अपिनपा संरक्षण क्षेत्र	सुदुरपश्चिम	दार्चुला	महाकाली नगरपालिका	७०३०३	०.०८०५
६	अपिनपा संरक्षण क्षेत्र	सुदुरपश्चिम	दार्चुला	मार्मा गाउँपालिका	७०३०६	०.०६९७
७	अपिनपा संरक्षण क्षेत्र	सुदुरपश्चिम	दार्चुला	शैल्यशिखर नगरपालिका	७०३०७	०.०७९२
८	अपिनपा संरक्षण क्षेत्र	सुदुरपश्चिम	बझाङ	बुंगल नगरपालिका	७०२०२	०.१५३
९	अपिनपा संरक्षण क्षेत्र	सुदुरपश्चिम	बझाङ	साइपाल गाउँपालिका	७०२०१	०.१९२७
१०	अपिनपा संरक्षण क्षेत्र	सुदुरपश्चिम	बैतडी	डीलासैनी गाउँपालिका	७०४०१	०.०८२३
जम्मा						१
११	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	दाङ	दंगीशरण गाउँपालिका	५१००६	०.०९१४
१२	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	दाङ	बबई गाउँपालिका	५१००५	०.१४१५
१३	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	बर्दिया	बाँसगढी नगरपालिका	५१२०१	०.०९५२
१४	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	बाँके	कोहलपुर नगरपालिका	५११०२	०.१८३१
१५	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	बाँके	बैजनाथ गाउँपालिका	५११०३	०.१२३८
१६	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	बाँके	राप्ती सोनारी गाउँपालिका	५११०१	०.१८८१
१७	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली	सल्यान	कालिमाटी गाउँपालिका	६०९०८	०.१७६९
जम्मा						१
१८	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	बर्दिया	गेरुवा गाउँपालिका	५१२०४	०.१४९६
१९	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	बर्दिया	ठाकुरबाबा नगरपालिका	५१२०३	०.१५१५
२०	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	बर्दिया	बाँसगढी नगरपालिका	५१२०१	०.१५१७
२१	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	बर्दिया	बारबर्दिया नगरपालिका	५१२०२	०.१४८
२२	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	बर्दिया	मधुवन नगरपालिका	५१२०६	०.०७८१
२३	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	बाँके	बैजनाथ गाउँपालिका	५११०३	०.०७५६
२४	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली	सुर्खेत	बराहताल गाउँपालिका	६१००७	०.११५२
२५	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली	सुर्खेत	भेरीगंगा नगरपालिका	६१००५	०.१३०२
जम्मा						१
२६	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	२	पर्सा	ठोरी (सुवर्णपुर) गा.पा.	२०८०१	०.०७६९
२७	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	चितवन	खैरहनी नगरपालिका	३१३०६	०.०६४६
२८	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	चितवन	भरतपुर महानगरपालिका	३१३०४	०.१३३७
२९	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	चितवन	माडी नगरपालिका	३१३०७	०.१२०९
३०	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	चितवन	रत्ननगर नगरपालिका	३१३०५	०.०६७६
३१	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	चितवन	राप्ती नगरपालिका	३१३०१	०.०६१३

क्र. सं.	संरक्षित क्षेत्रको नाम	प्रदेश	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौडफाँटको हिस्सा
३२	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	मकवानपुर	मनहरी गाउँपालिका	३१२०५	०.०५०३
३३	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	गण्डकी	नवलपरासी	कावासोती नगरपालिका	४०८०६	०.०७४६
३४	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	गण्डकी	नवलपरासी	गैडाकोट नगरपालिका	४०८०९	०.०५७२
३५	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	गण्डकी	नवलपरासी	देवचुली नगरपालिका	४०८०५	०.०५७२
३६	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	गण्डकी	नवलपरासी	बिनयी त्रिवेणी गा.पा.	४०८०८	०.०६३६
३७	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	गण्डकी	नवलपरासी	मध्यबिन्दु नगरपालिका	४०८०७	०.०७१३
३८	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	नवलपरासी	बर्दघाट नगरपालिका	५०७०९	०.०५०६
३९	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	५	नवलपरासी	सुस्ता गाउँपालिका	५०७०७	०.०५०२
जम्मा						१
४०	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	गण्डकी	बागलुङ	ढोरपाटन नगरपालिका	४११०५	०.१०८७
४१	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	गण्डकी	बागलुङ	तमानखोला गाउँपालिका	४११०४	०.०५२३
४२	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	गण्डकी	बागलुङ	निसीखोला गाउँपालिका	४११०६	०.१००५
४३	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	गण्डकी	म्याग्दी	धवलागिरी गाउँपालिका	४०४०३	०.१२९
४४	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	५	रुकुम	पुथा उत्तरगंगा गा.पा.	५०१०९	०.११३२
४५	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	५	रुकुम	भूमे गाउँपालिका	५०१०३	०.०८७८
४६	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	५	रुकुम	सिस्ने गाउँपालिका	५०१०२	०.०८६
४७	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	६	डोल्पा	काङ्के गाउँपालिका	६०१०७	०.०५६७
४८	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	कर्णाली	डोल्पा	छार्का ताङसोङ गा.पा.	६०१०८	०.१९३५
४९	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	कर्णाली	डोल्पा	ठुलीभेरी नगरपालिका	६०१०६	०.०७२३
जम्मा						१
५०	कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र	१	ताप्लेजुङ	फक्ताङलुङ गाउँपालिका	१०१०९	०.३२५८
५१	कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र	१	ताप्लेजुङ	फुङलिङ नगरपालिका	१०१०६	०.१६८४
५२	कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र	१	ताप्लेजुङ	मिक्वाखोला गा.पा.	१०१०२	०.११३४
५३	कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र	१	ताप्लेजुङ	सिदिङ्गवा गाउँपालिका	१०१०९	०.०९७२
५४	कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र	१	ताप्लेजुङ	सिरीजङ्घा गाउँपालिका	१०१०८	०.१५६३
५५	कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र	१	संखुवासभा	भोटखोला गाउँपालिका	१०२०९	०.१३९
जम्मा						१
५६	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	सूदुरपश्चिम	अछाम	चौरपाटी गाउँपालिका	७०७०५	०.०९०७
५७	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	सूदुरपश्चिम	अछाम	साँफेबगर नगरपालिका	७०७०४	०.१८१२
५८	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	सूदुरपश्चिम	डोटी	पुर्विचौकी गाउँपालिका	७०६०९	०.१६०३
५९	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	सूदुरपश्चिम	डोटी	सायल गाउँपालिका	७०६०२	०.१३१५
६०	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	सूदुरपश्चिम	बझाङ	खप्तडछान्ना गा.पा.	७०२१२	०.१७९६
६१	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	सूदुरपश्चिम	बझाङ	थलारा गाउँपालिका	७०२११	०.१३१३
६२	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज	सूदुरपश्चिम	बाजुरा	खप्तड छेडेदह गाउँपालिका	७०१०७	०.११७४
जम्मा						१
६३	कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष	१	उदयपुर	बेलका नगरपालिका	११४०९	०.११३४

क्र. सं.	संरक्षित क्षेत्रको नाम	प्रदेश	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौद्धिक हिसा
६४	कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष	१	सुनसरी	कोशी गाउँपालिका	११३०३	०.२२०६
६५	कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष	१	सुनसरी	बराहक्षेत्र नगरपालिका	११३०२	०.२०५५
६६	कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष	२	सप्तरी	कन्चनरुप नगरपालिका	२०१०२	०.२२४३
६७	कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष	२	सप्तरी	सप्तकोशी नगरपालिका	२०१०१	०.११२३
६८	कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष	२	सप्तरी	हनुमाननगर कङ्कालिनी नगरपालिका	२०११६	०.१२३९
जम्मा						१
६९	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	५	बर्दिया	गुलरीया नगरपालिका	५१२०७	०.२४४७
७०	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	५	बर्दिया	बढैयाताल गाउँपालिका	५१२०८	०.२०११
७१	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	५	बर्दिया	बारबर्दिया नगरपालिका	५१२०२	०.३४२६
७२	कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र	५	बर्दिया	मधुवन नगरपालिका	५१२०६	०.२११७
जम्मा						१
७३	लाङ्गटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	नुवाकोट	तादी गाउँपालिका	३०५०२	०.०९८३
७४	लाङ्गटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	नुवाकोट	दुप्चेधर गाउँपालिका	३०५०१	०.१२२७
७५	लाङ्गटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	नुवाकोट	सुर्यगढी गाउँपालिका	३०५०३	०.०७२८
७६	लाङ्गटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	रसुवा	उत्तरगया गाउँपालिका	३०३०३	०.०८११
७७	लाङ्गटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	रसुवा	कालिका गाउँपालिका	३०३०४	०.१०१३
७८	लाङ्गटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	रसुवा	नौकुण्ड गाउँपालिका	३०३०५	०.१३६१
७९	लाङ्गटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	सिन्धुपाल्चोक	जुगल गाउँपालिका	३०२०२	०.१२५४
८०	लाङ्गटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	सिन्धुपाल्चोक	पाँचपोखरी थाङपाल गा.पा.	३०२०३	०.१४३
८१	लाङ्गटाङ्ग राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	सिन्धुपाल्चोक	हेलम्बु गाउँपालिका	३०२०४	०.११९३
जम्मा						१
८२	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज	१	संखुवासभा	भोटखोला गाउँपालिका	१०२०१	०.२१३१
८३	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज	१	संखुवासभा	मकालु गाउँपालिका	१०२०२	०.२३९३
८४	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज	१	संखुवासभा	सिलीचोड गाउँपालिका	१०२०३	०.३२४६
८५	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज	१	सोलुखुम्बु	माहाकुलुङ गाउँपालिका	१०३०२	०.२२३
जम्मा						१
८६	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	२	पर्सा	जिराभवानी गाउँपालिका	२०८०२	०.१०१४
८७	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	२	पर्सा	ठोरी (सुवर्णपुर) गा.पा.	२०८०१	०.१३८९
८८	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	२	बारा	जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका	२०७०३	०.२३९३
८९	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	मकवानपुर	मनहरी गाउँपालिका	३१२०५	०.३१५८
९०	पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	मकवानपुर	हेटौडा उपमहानगरपालिका	३१२०६	०.२०४५
जम्मा						१
९१	रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली	जुम्ला	कनका सुन्दरी गाउँपालिका	६०४०२	०.२६७१
९२	रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली	मुगु	खत्याड गाउँपालिका	६०२०४	०.१६६३
९३	रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली	मुगु	छायौनाथ रारा नगरपालिका	६०२०२	०.३६७२

क्र. सं.	संरक्षित क्षेत्रको नाम	प्रदेश	जिल्ला	स्थानीय तह	स्थानीय तह कोड	बौडफाँटको हिस्सा
९४	रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली	मुगु	सोरु गाउँपालिका	६०२०३	०.१९९५
जम्मा						१
९५	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	१	सोलुखुम्बु	खुम्बु पासाङल्हामु गा.पा.	१०३०१	०.७५६१
९६	सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज	१	सोलुखुम्बु	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	१०३०७	०.२४३९
जम्मा						१
९७	शे-फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली	डोल्पा	जगदुल्ला गाउँपालिका	६०१०३	०.१५८९
९८	शे-फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली	डोल्पा	ठुलीभेरी नगरपालिका	६०१०६	०.१२९६
९९	शे-फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली	डोल्पा	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका	६०१०१	०.२२०४
१००	शे-फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली	डोल्पा	त्रिपुरासुन्दरी न.पा.	६०१०५	०.२४७३
१०१	शे-फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली	डोल्पा	शे फोक्सुण्डो गाउँपालिका	६०१०२	०.०९२८
१०२	शे-फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज	कर्णाली	मुगु	मुगुमकार्मारोग गाउँपालिका	६०२०१	०.१५९
जम्मा						१
१०३	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	काठमाडौँ	कागेश्वरी मनहरा न.पा.	३०६०२	०.०७३
१०४	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	काठमाडौँ	गोकर्णेश्वर नगरपालिका	३०६०३	०.०८९१
१०५	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	काठमाडौँ	टोखा नगरपालिका	३०६०५	०.०७६२
१०६	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	काठमाडौँ	तारकेश्वर नगरपालिका	३०६०६	०.१०४९
१०७	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	काठमाडौँ	नागार्जुन नगरपालिका	३०६०७	०.०८४६
१०८	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	काठमाडौँ	बुढानिलकण्ठ नगरपालिका	३०६०४	०.०९१३
१०९	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	काठमाडौँ	शङ्करापुर नगरपालिका	३०६०१	०.०७४३
११०	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	धादिङ	धुनीबेशी नगरपालिका	३०४१३	०.०७४७
१११	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	नुवाकोट	ककनी गाउँपालिका	३०५१२	०.०९४४
११२	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	नुवाकोट	शिवपुरी गाउँपालिका	३०५११	०.१५९१
११३	शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	३	सिन्धुपाल्चोक	मेलम्ची नगरपालिका	३०२०५	०.०७८४
जम्मा						१
११४	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	सूदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	बेदकोट नगरपालिका	७०९०३	०.१३०८
११५	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	सूदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	बेलडाँडी गाउँपालिका	७०९०९	०.१२१४
११६	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	सूदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	बेलौरी नगरपालिका	७०९०८	०.०८५१
११७	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	सूदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	भिमदत्त नगरपालिका	७०९०४	०.१५८३
११८	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	सूदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	माहाकाली नगरपालिका	७०९०५	०.१८०७
११९	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	सूदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	लालझाडी गाउँपालिका	७०९०६	०.११९४
१२०	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज	सूदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	७०९०२	०.२०४२
जम्मा						१

ड. खानी तथा खनिज

खानी तथा खनिजको स्थानीय तहअनुसार (जिल्ला तथा खनिजको प्रकार सहित) को रोयल्टी
बौडफाँटको विवरण

क्र.सं.	खनिजको प्रकार	स्थानीय तहको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह कोड	खनिजको बौडफाँटको हिस्सा
१	Limestone	कटारी नगरपालिका	उदयपुर	११४०७	१
२	Quartz	सम्भापोखरी गाउँपालिका	संखुवासभा	१०२०५	१
३	Limestone	साँगुरीगढी गाउँपालिका	धनकुटा	१०७०६	१
४	Limestone	उदयपुरगढी गाउँपालिका	उदयपुर	११४०८	१
५	Limestone	कटारी नगरपालिका	उदयपुर	११४०७	१
६	Limestone	त्रियुगा नगरपालिका	उदयपुर	११४०३	१
७	Red Clay	त्रियुगा नगरपालिका	उदयपुर	११४०३	१
८	Red Clay	त्रियुगा नगरपालिका	उदयपुर	११४०३	१
९	Dolomite	बेनीघाट रोराङ्ग गाउँपालिका	धादिङ	३०४०९	०.६२३६
१०	Dolomite	इच्छाकामना गाउँपालिका	चितवन	३१३०३	०.३७६४
जम्मा					१
११	Limestone	कालिका नगरपालिका	चितवन	३१३०२	१
१२	Limestone	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका	ललितपुर	३०८०४	१
१३	Limestone	कालिका नगरपालिका	चितवन	३१३०२	१
१४	Limestone	दुधौली नगरपालिका	सिन्धुली	३११०१	१
१५	Limestone	मकवानपुरगढी गाउँपालिका	मकवानपुर	३१२०८	१
१६	Limestone	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका	ललितपुर	३०८०४	०.५१६६
१७	Limestone	गोदावरी नगरपालिका	ललितपुर	३०८०३	०.४८३४
जम्मा					१
१८	Limestone	तादी गाउँपालिका	नुवाकोट	३०५०२	१
१९	Limestone	बेनीघाट रोराङ्ग गाउँपालिका	धादिङ	३०४०९	१
२०	Limestone	मकवानपुरगढी गाउँपालिका	मकवानपुर	३१२०८	१
२१	Limestone	भिमफेदी गाउँपालिका	मकवानपुर	३१२०७	१
२२	Limestone	भिमफेदी गाउँपालिका	मकवानपुर	३१२०७	१
२३	Limestone	बेनीघाट रोराङ्ग गाउँपालिका	धादिङ	३०४०९	०.६६०९
२४	Limestone	इच्छाकामना गाउँपालिका	चितवन	३१३०३	०.३३९१
जम्मा					१
२५	Limestone	बेथानचोक गाउँपालिका	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९१०	०.५०६२
२६	Limestone	पनौती नगरपालिका	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९०९	०.४९३८
जम्मा					१
२७	Limestone	धुनीबेशी नगरपालिका	धादिङ	३०४१३	१

क्र.सं.	खनिजको प्रकार	स्थानीय तहको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह कोड	खनिजको बाँडफाँटको हिस्सा
२८	Limestone	बारमती गाउँपालिका	ललितपुर	३०८०६	१
२९	Limestone	कैलाश गाउँपालिका	मकवानपुर	३१२०३	१
३०	Limestone	मकवानपुरगढी गाउँपालिका	मकवानपुर	३१२०८	०.४२६६
३१	Limestone	बकैया गाउँपालिका	मकवानपुर	३१२०९	०.३५७६
३२	Limestone	भिमफेदी गाउँपालिका	मकवानपुर	३१२०७	०.२१५९
जम्मा					१
३३	Limestone	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका	ललितपुर	३०८०४	०.४८८४
३४	Limestone	गोदावरी नगरपालिका	ललितपुर	३०८०३	०.५११६
जम्मा					१.००००००१
३५	Marble	भिमफेदी गाउँपालिका	मकवानपुर	३१२०७	१
३६	Marble	भिमफेदी गाउँपालिका	मकवानपुर	३१२०७	१
३७	Quartzite	बाह्रबिसे नगरपालिका	सिन्धुपाल्चोक	३०२०९	१
३८	Quartzite	बलेफी गाउँपालिका	सिन्धुपाल्चोक	३०२०८	१
३९	Quartzite	बलेफी गाउँपालिका	सिन्धुपाल्चोक	३०२०८	१
४०	Quartzite	रोशी गाउँपालिका	काभ्रेपलाञ्चोक	३०९११	१
४१	Quartzite	भोटेकोशी गाउँपालिका	सिन्धुपाल्चोक	३०२०१	१
४२	Quartzite	गल्छी गाउँपालिका	धादिङ	३०४११	१
४३	Quartzite	मेलम्ची नगरपालिका	सिन्धुपाल्चोक	३०२०५	०.५१६३
४४	Quartzite	ईन्द्रावती गाउँपालिका	सिन्धुपाल्चोक	३०२०६	०.४८३७
जम्मा					१
४५	Talc	तामाकोशी गाउँपालिका	दोलखा	३०१०६	१
४६	Talc	तामाकोशी गाउँपालिका	दोलखा	३०१०६	१
४७	Talc	तामाकोशी गाउँपालिका	दोलखा	३०१०६	१
४८	Iron	गोकुलगङ्गा गाउँपालिका	रामेछाप	३१००२	१
४९	Limestone	हेटौडा उपमहानगरपालिका	मकवानपुर	३१२०६	०.६९००
५०	Limestone	भिमफेदी गाउँपालिका	मकवानपुर	३१२०७	०.३१००
जम्मा					१.००००००१
५१	Limestone	भिमफेदी गाउँपालिका	मकवानपुर	३१२०७	१
५२	Limestone	बेनीघाट रोराङ्ग गाउँपालिका	धादिङ	३०४०९	१
५३	Limestone	व्यास नगरपालिका	तनहुँ	४०७०२	१
५४	Red Clay	पालुङ्गटार नगरपालिका	गोरखा	४०१०८	१
५५	Slab stone	ताराखोला गाउँपालिका	बागलुङ	४११०३	१
५६	Talc	शुक्लागण्डकी नगरपालिका	तनहुँ	४०७०४	१
५७	Coal	घोराही उपमहानगरपालिका	दाङ	५१००२	१
५८	Coal	बंगलाचुली गाउँपालिका	दाङ	५१००१	१
५९	Coal	घोराही उपमहानगरपालिका	दाङ	५१००२	०.७१७४

क्र.सं.	खनिजको प्रकार	स्थानीय तहको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह कोड	खनिजको बाँडफाँटको हिस्सा
६०	Coal	बंगलाचुली गाउँपालिका	दाङ	५१००१	०.२८२६
जम्मा					१
६१	Coal	घोराही उपमहानगरपालिका	दाङ	५१००२	०.६०२१
६२	Coal	बंगलाचुली गाउँपालिका	दाङ	५१००१	०.३९७९
जम्मा					१
६३	Coal	बंगलाचुली गाउँपालिका	दाङ	५१००१	१
६४	Coal	बंगलाचुली गाउँपालिका	दाङ	५१००१	१
६५	Coal	घोराही उपमहानगरपालिका	दाङ	५१००२	१
६६	Coal	बंगलाचुली गाउँपालिका	दाङ	५१००१	१
६७	Coal	बंगलाचुली गाउँपालिका	दाङ	५१००१	१
६८	Limestone	तिनाउ गाउँपालिका	पाल्पा	५०६०८	१
६९	Limestone	तिनाउ गाउँपालिका	पाल्पा	५०६०८	०.७३१०
७०	Limestone	रिब्दीकोट गाउँपालिका	पाल्पा	५०६०६	०.२६९०
जम्मा					१
७१	Limestone	रुन्टीगढी गाउँपालिका	रोल्पा	५०२०८	०.४०१७
७२	Limestone	तुल्सीपुर उपमहानगरपालिका	दाङ	५१००३	०.३३३७
७३	Limestone	घोराही उपमहानगरपालिका	दाङ	५१००२	०.२६४५
जम्मा					१.००००
७४	Limestone	तिनाउ गाउँपालिका	पाल्पा	५०६०८	१
७५	Limestone	त्रिवेणी गाउँपालिका	रोल्पा	५०२०६	१
७६	Limestone	निस्दी गाउँपालिका	पाल्पा	५०६१०	१
७७	Limestone	तिनाउ गाउँपालिका	पाल्पा	५०६०८	१
७८	Limestone	रुन्टीगढी गाउँपालिका	रोल्पा	५०२०८	१
७९	Limestone	तिनाउ गाउँपालिका	पाल्पा	५०६०८	१
८०	Limestone	तिनाउ गाउँपालिका	पाल्पा	५०६०८	१
८१	Limestone	माथागढी गाउँपालिका	पाल्पा	५०६०९	१
८२	Limestone	रैनादेवी छहरा गाउँपालिका	पाल्पा	५०६०७	०.६६०३
८३	Limestone	छत्रकोट गाउँपालिका	गुल्मी	५०४११	०.३३९७
जम्मा					१
८४	Limestone	घोराही उपमहानगरपालिका	दाङ	५१००२	१
८५	Limestone	बंगलाचुली गाउँपालिका	दाङ	५१००१	१
८६	Limestone	घोराही उपमहानगरपालिका	दाङ	५१००२	१
८७	Limestone	सन्धिखर्क नगरपालिका	अर्घाखाँची	५०५०४	१
८८	Limestone	नौबहिनी गाउँपालिका	प्यूठान	५०३०२	१
८९	Limestone	बबई गाउँपालिका	दाङ	५१००५	१
९०	Kyanite	शुभ कालीका गाउँपालिका	कालिकोट	६०५०९	१

क्र.सं.	खनिजको प्रकार	स्थानीय तहको नाम	जिल्ला	स्थानीय तह कोड	खनिजको बाँडफाँटको हिस्सा
९१	Kyanite	शुभ कालीका गाउँपालिका	कालिकोट	६०५०९	१
९२	Kyanite	कुसे गाउँपालिका	जाजरकोट	६०७०२	१
९३	Quartz	सर्केगाड गाउँपालिका	हुम्ला	६०३०५	१
९४	Red clay	चौकुने गाउँपालिका	सुर्खेत	६१००९	१
९५	Limestone	चौकुने गाउँपालिका	सुर्खेत	६१००९	१
९६	Kyanite	पंचदेवल विनायक नगरपालिका	अछाम	७०७०१	१
९७	Lead	शैल्यशिखर नगरपालिका	दार्चुला	७०३०७	१
९८	Talc	दोगडाकेदार गाउँपालिका	बैतडी	७०४०२	१
९९	Talc	पुचौडी नगरपालिका	बैतडी	७०४०३	१
१००	Talc	दशरथचन्द नगरपालिका	बैतडी	७०४०५	१
१०१	Talc	शैल्यशिखर नगरपालिका	दार्चुला	७०३०७	१
१०२	Talc	दशरथचन्द नगरपालिका	बैतडी	७०४०५	१
१०३	Talc	दुहुँ गाउँपालिका	दार्चुला	७०३०२	१

बारम्बार सोधिने प्रश्नहरू

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग कस्तो प्रकारको आयोग हो?

यो एक संवैधानिक आयोग हो। नेपालको संविधानको भाग-२६, धारा २५० र २५१ मा यस आयोगको व्यवस्था गरिएको छ। मूलतः यस आयोगले संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सरकारहरूबीच हुने राजस्वको बाँडफाँट र वित्तीय हस्तान्तरणको आधार र ढाँचा तयार पार्ने काम गर्दछ। त्यसैगरी यसले आन्तरिक ऋण सम्बन्धी सिफारिस र प्राकृतिक स्रोतको परिचालनमा तीनै तहको सरकारले गर्ने लगानी र सोबाट प्राप्त हुने प्रतिफलको हिस्सा निर्धारण गरी सिफारिस गर्ने कार्य गर्दछ।

आयोगको सिफारिस नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहहरूले कसरी कार्यान्वयन गर्छन् ?

यो एक संवैधानिक आयोग भएको हुनाले नेपालको संविधान र प्रचलित कानून बमोजिम आयोगले गरेका सिफारिसहरू सबै तहका सरकारका लागि सामान्यतः बाध्यकारी हुन्छन्। आयोगले सुझाव, परामर्श प्रदान गर्ने नभई किटानीका साथ सिफारिस गर्ने गर्दछ। यसले वित्तीय संघीयता कार्यान्वयन गर्ने काममा रेफ्रीको भूमिका समेत निर्वाह गर्दछ।

आयोगको गठन सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था के छ?

नेपालको संविधानको धारा २५० को उपधारा (१) मा राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको गठन सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ। जसअनुसार आयोगमा अध्यक्ष समेत पाँचजना सदस्यहरू रहने प्रावधान छ। संवैधानिक परिषद्को सिफारिसमा आयोगका अध्यक्ष र सदस्यको नियुक्ति राष्ट्रपतिबाट हुने गर्दछ। आयोगका अध्यक्ष र सदस्यहरूको पदावधि नियुक्ति भएको मितिले ६ वर्षको हुने प्रावधान छ।

कस्ता व्यक्ति आयोगको अध्यक्ष वा सदस्यको पदमा नियुक्तिका लागि योग्य हुन्छन्?

नेपालको संविधानको धारा २५० को उपधारा (६) बमोजिम देहायको योग्यता पुगेका व्यक्ति आयोगको अध्यक्ष वा सदस्यको पदमा नियुक्तिका लागि योग्य हुनेछः

- (१) मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धित विषयमा स्नातक उपाधि हासिल गरी प्राकृतिक स्रोत वा वित्त व्यवस्थापन, अर्थशास्त्र, कानून, व्यवस्थापनको क्षेत्रमा कम्तीमा बीस वर्ष क्रियाशील रही विशेषज्ञता हासिल गरेको,
- (२) नियुक्ति हुँदाका बखत कुनै राजनीतिक दलको सदस्य नरहेको,
- (३) पैतालिस वर्ष उमेर पूरा भएको, र
- (४) उच्च नैतिक चरित्र भएको।

आयोगलाई नेपालको संविधानले के कस्ता काम, कर्तव्य र अधिकारहरू प्रदान गरेको छ?

नेपालको संविधानको भाग २६ को धारा २५१ मा आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम तोकिएका छन्:

- (१) संविधान र कानून बमोजिम संघीय सञ्चित कोषबाट संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकार बीच राजस्वको बाँडफाँट गर्ने विस्तृत आधार र ढाँचा निर्धारण गर्ने,
- (२) संघीय सञ्चित कोषबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारलाई प्रदान गरिने समानीकरण अनुदान सम्बन्धमा सिफारिस गर्ने,
- (३) राष्ट्रिय नीति तथा कार्यक्रम, मानक, पूर्वाधारको अवस्था अनुसार प्रदेश र स्थानीय सरकारलाई प्रदान गरिने सशर्त अनुदानको सम्बन्धमा अध्ययन अनुसन्धान गरी आधार तयार गर्ने,
- (४) प्रदेश सञ्चित कोषबाट प्रदेश र स्थानीय सरकारबीच राजस्वको बाँडफाँट गर्ने विस्तृत आधार र ढाँचा निर्धारण गर्ने,
- (५) संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारको खर्च जिम्मेवारी पूरा गर्ने र राजस्व असुलीमा सुधार गर्नु पर्ने उपायहरूको सिफारिस गर्ने,
- (६) समष्टिगत आर्थिक सूचकहरूको विश्लेषण गरी संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारले लिन सक्ने आन्तरिक ऋणको सीमा सिफारिस गर्ने,
- (७) संघ र प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँटका आधारको पुनरावलोकन गरी परिमार्जनको सिफारिस गर्ने,
- (८) प्राकृतिक स्रोतको परिचालन गर्दा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहको लगानी तथा प्रतिफलको हिस्सा निर्धारणको आधार तय गरी सिफारिस गर्ने,
- (९) प्राकृतिक स्रोतको बाँडफाँट सम्बन्धी विषयमा संघ र प्रदेश, प्रदेश र प्रदेश, प्रदेश र स्थानीय तह तथा स्थानीय तहहरूबीच उठ्न सक्ने सम्भावित विवादको विषयमा अध्ययन अनुसन्धान गरी त्यसको निवारण गर्न समन्वयात्मक रूपमा काम गर्न सुझाव दिने।
- (१०) प्राकृतिक स्रोतको बाँडफाँट गर्दा सोसँग सम्बन्धित वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन सम्बन्धमा आवश्यक अध्ययन र अनुसन्धान गरी नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने।

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ ले आयोगलाई तोकेको काम, कर्तव्य र अधिकारहरू केके हुन्?

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा ३ ले आयोगलाई तोकेको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम छन्:

- (१) प्रदेश कानून बमोजिम प्रदेशले स्थानीय तहलाई दिने वित्तीय समानीकरण अनुदान सम्बन्धमा प्रदेशलाई सिफारिस गर्ने,
- (२) प्रदेश कानून बमोजिम प्रदेशले स्थानीय तहलाई प्रदान गर्ने सशर्त अनुदानको आधार तयार गरी प्रदेशलाई सिफारिस गर्ने,
- (३) नेपाल सरकार, प्रदेश वा स्थानीय तहबीच राजस्वको बाँडफाँट सम्बन्धमा उठेको विवाद समाधान गर्न आवश्यक सहजीकरण र सहयोग गर्ने,
- (४) नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई दिने अनुदान सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई सुझाव दिने,
- (५) नेपाल सरकार तथा प्रदेशले राजस्व बाँडफाँटका सम्बन्धमा कुनै सुझाव माग गरेमा आवश्यक सुझाव दिने,
- (६) नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले लगाउने करका सम्बन्धमा नेपाल सरकार, प्रदेश वा स्थानीय तहले सुझाव माग गरेमा आवश्यक सुझाव दिने,
- (७) प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण र उपयोगका विषयमा नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई आवश्यक सुझाव दिने।

वित्तीय हस्तान्तरण भन्नाले के बुझिन्छ?

नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहको र प्रदेश सरकारले स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता र राजस्वको क्षमताको आधारमा आयोगको सिफारिसमा प्रदेश र स्थानीय तहलाई राजस्व बाँडफाँट, रोयल्टी बाँडफाँट र अनुदानको रूपमा रकम हस्तान्तरण गर्ने प्रणाली नै वित्तीय हस्तान्तरण हो।

राजस्व बाँडफाँट भन्नाले के बुझिन्छ?

विभिन्न तहका सरकारको वित्तीय स्रोत आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्नका लागि कुनै एक तहको सरकारले सङ्कलन गरेको राजस्वको निश्चित हिस्सा विभिन्न तहका सरकारहरूबीच गरिने बाँडफाँट नै राजस्व बाँडफाँट हो। नेपालको संविधानमा संघीय सञ्चित कोषबाट संघ, प्रदेश र

स्थानीय तहमा र प्रदेश सञ्चित कोषबाट प्रदेश र स्थानीय तहमा राजस्व बाँडफाँट गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४मा संघीय विभाज्य कोषमा जम्मा भएको मूल्य अभिवृद्धि कर र आन्तरिक उत्पादनबाट उठेको अन्तःशुल्कको रकमलाई नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहहरूबीच क्रमशः ७०%, १५% र १५% रकम बाँडफाँट हुने व्यवस्था रहेको छ।

आयोगले नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहबीच र प्रदेश तथा स्थानीय तहबीच राजस्वको बाँडफाँट गर्ने विस्तृत आधार र ढाँचा नेपाल सरकारमा सिफारिस गर्दा लिइने आधार के के हुन्? राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा १५ (१) अनुसार आयोगले नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहबीच र प्रदेश तथा स्थानीय तहबीच राजस्वको बाँडफाँट गर्ने विस्तृत आधार र ढाँचा देहायका आधारमा निर्धारण गरी नेपाल सरकारमा सिफारिस गर्नु पर्नेछः

- (१) जनसङ्ख्या र जनसाङ्ख्यिक विवरण,
- (२) क्षेत्रफल,
- (३) मानव विकास सूचकाङ्क,
- (४) खर्चको आवश्यकता,
- (५) राजस्व सङ्कलनमा गरेको प्रयास,
- (६) पूर्वाधार विकास,
- (७) विशेष अवस्था।

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले राजस्व बाँडफाँटको लागि तयार गरेको विस्तृत आधार र ढाँचा कति वर्षको लागि मान्य हुनेछ वा सो आधार र ढाँचा कति वर्षमा संशोधन गर्न सकिन्छ?

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले राजस्व बाँडफाँटको लागि तयार गरेको विस्तृत आधार र ढाँचा पाँच वर्षको लागि मान्य हुन्छ। आयोगले प्रत्येक पाँच-पाँच वर्षमा आधार र ढाँचा पुनरावलोकन गरी नेपाल सरकारमा सिफारिस गर्ने व्यवस्था रहेको छ। तर राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन लागू भएपछिको पहिलो पटक सिफारिस भएको विस्तृत आधार र ढाँचामा विशेष कारणले पाँच वर्ष अगावै पुनरावलोकन गर्न आवश्यक देखी नेपाल सरकारले आयोगलाई अनुरोध गरेमा आयोगले यस्तो ढाँचामा पुनरावलोकन गर्न सक्दछ। तर यस्तो पुनरावलोकन पाँच वर्षमा एक पटकभन्दा बढी हुने छैन।

☞ **नेपालसरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई र प्रदेशले स्थानीय तहलाई प्रचलित कानून बमोजिम उपलब्ध गराउने अनुदान कति प्रकारका छन्?**

नेपालसरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई र प्रदेशले स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराउने अनुदान वित्तीय समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदान, समपूरक अनुदान तथा विशेष अनुदान गरी ४ प्रकारका रहेका छन्।

☞ **वित्तीय समानीकरण अनुदान भन्नाले के बुझिन्छ?**

नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता र राजस्वको क्षमताको आधारमा प्रदेश र स्थानीय तहलाई तथा नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान र आफ्नो स्रोतबाट उठेको राजस्वलाई प्रदेशले प्रदेशभरका स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता र राजस्वको क्षमताको आधारमा स्थानीय तहलाई आयोगको सिफारिस बमोजिम हस्तान्तरण गर्ने अनुदाननै वित्तीय समानीकरण अनुदान हो।

☞ **वित्तीय समानीकरण अनुदानका सम्बन्धमा नेपाल सरकार तथा प्रदेशलाई सिफारिस गर्दा आयोगले लिने आधारहरू के के हुन् ?**

प्रदेश तथा स्थानीय तहको राजस्व क्षमता र खर्चको आवश्यकता वित्तीय समानीकरण अनुदान सिफारिसको प्रमूख आधार हो। राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा १६ (१) अनुसार नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई र प्रदेशले स्थानीय तहलाई प्रचलित कानून बमोजिम उपलब्ध गराउने वित्तीय समानीकरण अनुदानका सम्बन्धमा नेपाल सरकार तथा प्रदेशलाई सिफारिस गर्दा आयोगले लिने आधारहरू देहाय अनुसार छन् :

- (१) प्रदेश तथा स्थानीय तहमा रहेको शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानीजस्ता मानव विकास सूचकाङ्क,
- (२) अन्य प्रदेश वा स्थानीय तहको सन्तुलित विकासको अवस्था,
- (३) प्रदेश तथा स्थानीय तहमा रहेको आर्थिक, सामाजिक वा अन्य कुनै प्रकारको विभेदको अवस्था,
- (४) प्रदेश तथा स्थानीय तहको पूर्वाधार विकासको अवस्था र आवश्यकता,
- (५) प्रदेश तथा स्थानीय तहले जनतालाई पुर्‍याउनुपर्ने सेवा,
- (६) प्रदेश तथा स्थानीय तहको राजस्वको अवस्था र उठाउन सक्ने क्षमता,
- (७) प्रदेश तथा स्थानीय तहको खर्चको आवश्यकता।

☞ **सशर्त अनुदान भन्नाले के बुझिन्छ?**

राष्ट्रिय नीति तथा कार्यक्रम, मानक, पूर्वाधारको अवस्था अनुसार कुनै योजना कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकारले प्रदेश वा स्थानीय तह र प्रदेश सरकारले स्थानीय तहलाई आयोगको सिफारिस

बमोजिम उपलब्ध गराउने अनुदान नै सशर्त अनुदान हो। सशर्त अनुदान प्रदान गर्दा नेपाल सरकारले योजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक शर्त तोक्न सक्नेछ र सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय तहले त्यस्तो शर्तको पालना गर्नुपर्दछ। त्यसैगरी प्रदेशले स्थानीय तहलाई प्रदेश कानून बमोजिम आयोगले तोकेको शर्त बमोजिम सशर्त अनुदान प्रदान गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

समपूरक अनुदान भन्नाले के बुझिन्छ?

नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई पूर्वाधार विकास सम्बन्धी कुनै योजना कार्यान्वयन गर्न प्रदान गर्ने अनुदान नै समपूरक अनुदान हो। समपूरक अनुदान प्रदान गर्दा योजनाको सम्भाव्यता, लागत, योजनाबाट प्राप्त हुने प्रतिफल वा लाभ, योजना कार्यान्वयन गर्न सक्ने वित्तीय तथा भौतिक क्षमता वा जनशक्ति, योजनाको आवश्यकता र प्राथमिकताजस्ता आधारहरू लिइन्छ। प्रदेशले स्थानीय तहलाई प्रदेश कानून बमोजिम समपूरक अनुदान प्रदान गर्न सक्नेछ। समपूरक अनुदान कुनै योजनाको कुल लागतको अनुपातका आधारमा प्रदान गरिन्छ।

विशेष अनुदान भन्नाले के बुझिन्छ?

नेपाल सरकारले शिक्षा स्वास्थ्य, खानेपानीजस्ता आधारभूत सेवाको विकास र आपूर्ति गर्ने, अन्तरप्रदेश वा अन्तरस्थानीय तहको सन्तुलित विकास गर्ने तथा आर्थिक, सामाजिक वा अन्य कुनै प्रकारले विभेदमा परेको वर्ग वा समुदायको उत्थान वा विकास गर्नेजस्ता उद्देश्य राखी प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट सञ्चालन गरिने कुनै खास योजनाको लागि प्रदान गरिने अनुदान नै विशेष अनुदान हो। प्रदेशले पनि स्थानीय तहलाई प्रदेश कानून बमोजिम विशेष अनुदान प्रदान गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ।

प्राकृतिक स्रोतको परिचालनमा नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले गर्ने लगानीको हिस्सा नेपाल सरकारमा सिफारिस गर्दा आयोगले लिने आधारहरू केके हुन्?

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा १४ (१) अनुसार आयोगले प्राकृतिक स्रोतको परिचालनमा नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले गर्ने लगानीको हिस्सा देहायका आधारमा तयगरी नेपाल सरकारमा सिफारिस गर्नुपर्नेछ:

- (१) राजस्वको अवस्था र उठाउन सक्ने क्षमता,
- (२) लगानी गर्न सक्ने क्षमता,
- (३) प्राप्त गर्ने उपलब्धीको हिस्सा,
- (४) प्राप्त उपलब्धीको उपभोगको हिस्सा,
- (५) पूर्वाधारको अवस्था र आवश्यकता,
- (६) आर्थिक अवस्था र भौगोलिक बोनट।

☞ **आयोगले प्राकृतिक स्रोतको परिचालनबाट प्राप्त हुने प्रतिफलको हिस्सा निर्धारण गरी नेपाल सरकारमा सिफारिस गर्ने आधारहरू केके हुन् ?**

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को दफा १४ (२) अनुसार आयोगले प्राकृतिक स्रोतको परिचालनबाट प्राप्त हुने प्रतिफलको हिस्सा देहायका आधारमा निर्धारण गरी नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्नु पर्दछः

- (१) परिचालित प्रकृतिको स्रोतको अवस्थिति,
- (२) प्राकृतिक स्रोतको परिचालनबाट प्रभावित क्षेत्र,
- (३) परिचालित प्राकृतिक स्रोत उपरको निर्भरता,
- (४) प्रतिफलबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या,
- (५) प्राकृतिक स्रोतमा आश्रित जनसङ्ख्या,
- (६) प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण र दिगो व्यवस्थापनमा सहभागिता ।

☞ **नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहबीच प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टीको बाँडफाँटका सम्बन्धमा कस्तो कानुनी व्यवस्था रहेको छ ?**

अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ७ मा रोयल्टीबाँडफाँट सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ । नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहबीच संघीय कानून बमोजिम प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टीको बाँडफाँट गर्न नेपाल सरकारले एक संघीय विभाज्य कोष खडा गरी त्यस्तो रोयल्टीबाट प्राप्त रकम सो कोषमा जम्मा गर्नेछ । यस्तो कोषमा रहेको रोयल्टीको बाँडफाँट नेपाल सरकारले सोही ऐनको अनुसूची-४ बमोजिम निम्न अनुसार गर्ने व्यवस्था रहेको छः

क्र. सं.	रोयल्टीको शिर्षक	नेपाल सरकार (प्रतिशत)	सम्बन्धित प्रदेश (प्रतिशत)	सम्बन्धित स्थानीय तह (प्रतिशत)
१	पर्वतारोहण	५०	२५	२५
२	विद्युत	५०	२५	२५
३	वन	५०	२५	२५
४	खानी तथा खनीज	५०	२५	२५
५	पानी तथा अन्य प्राकृतिक स्रोत	५०	२५	२५

☞ **नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले परिचालन गर्न सक्ने आन्तरिक ऋणको सीमा कसरी निर्धारण हुन्छ ?**

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरूको विश्लेषण गरी नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले परिचालन गर्न सक्ने आन्तरिक ऋणको सीमा निर्धारण

गर्ने गर्दछ। प्रदेश तथा स्थानीय तहले आन्तरिक ऋण लिनु अघि नेपाल सरकारको सहमति लिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ।

☞ **नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय तहले परिचालन गर्ने वैदेशिक सहायता सम्बन्धमा कस्तो कानुनी व्यवस्था गरिएको छ?**

नेपालको संविधानको धारा २७८ को उपधारा (३) ले नेपाल सरकारको सहमति लिई आर्थिक तथा औद्योगिक विषयका करारजन्य सम्झौता गर्न सक्ने अधिकार प्रदेश मन्त्रिपरिषद्लाई दिएको छ। केन्द्रको सहमतिमा प्रदेशले वैदेशिक अनुदान र सहयोग लिन सक्ने प्रावधान संविधानको अनुसूची ६ को अधिकार सूचीमा व्यवस्था गरिएको छ।

अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १२ र १३ मा वैदेशिक सहायता सम्बन्धमा व्यवस्था गरिएको छ। जसअनुसार वैदेशिक अनुदान तथा ऋण लिने अधिकार नेपाल सरकारको हुनेछ। नेपाल सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन हुने योजना तथा कार्यक्रमको लागि वैदेशिक अनुदान तथा सहयोग लिन सक्नेछ। प्रदेश तथा स्थानीय तहले नेपाल सरकारको पूर्वस्वीकृतिबिना कुनै पनि किसिमको वैदेशिक अनुदान वा सहयोग लिन वा वैदेशिक अनुदान वा सहयोगमा कुनै योजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न गराउन सक्ने छैनन्।

☞ **स्थानीय तहका वित्तीय स्रोतहरू केके हुन्?**

स्थानीय तहका वित्तीय स्रोतहरू निम्न हुन्:

- (१) संघीय सञ्चित कोषबाट प्राप्त हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान,
- (२) संघीय सञ्चित कोषबाट प्राप्त हुने सशर्त अनुदान,
- (३) संघीय विभाज्य कोषबाट प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँट बापतको रकम,
- (४) संघीय सञ्चित कोषबाट प्राप्त हुने विशेष अनुदान,
- (५) संघीय सञ्चित कोषबाट प्राप्त हुने समपूरक अनुदान,
- (६) संघीय विभाज्य कोषबाट प्राप्त हुने प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टी बाँडफाँट बापतको रकम,
- (७) प्रदेश सञ्चित कोषबाट प्राप्त हुने वित्तीय समानीकरण अनुदान, राजस्व बाँडफाँटको रकम, सशर्त अनुदान, विशेष अनुदान र समपूरक अनुदान,
- (८) स्थानीय तहको आफ्नै आन्तरिक आय,
- (९) साझा कराधिकार बमोजिमका करबाट प्राप्त हुने आफ्नो हिस्सा,
- (१०) स्थानीय तहले आयोगले निर्धारण गरिदिएको सीमा बमोजिम उठाउने आन्तरिक ऋण तथा संघीय सरकारबाट प्राप्त गर्न सक्ने ऋण।

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग

सिंहदरबार, काठमाडौं, नेपाल

फोन : ४२००५९२, फ्याक्स : ४२००५९३

इमेल : info@nnfrc.gov.np, वेबसाइट : www.nnfrc.gov.np